

สำนักหอสมุดกลาง พระจอมเกล้าลาดกระบัง

แนวทางการพัฒนาอาคารบูรณาการ กระทรวงยุติธรรม

A CONCEPT OF DEVELOPMENT INTEGRATED BUILDING,
THE MINISTRY OF JUSTICE

T125725

อานนท์วัฒน์ เลิศเกษงค์
ANONWAT LERDKEYONG

09W
062396
2555

ที่ id

เลขหมู่.....
เลขทะเบียน...125725
วัน, เดือน, ปี...29 ก.ค. 2556

b. 12515929
i.....

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต
สาขาวิชาสถาปัตยกรรม
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
พ.ศ. 2555

KMITL-2012-ED-M-221-066

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

A CONCEPT OF DEVELOPMENT INTEGRATED BUILDING,
THE MINISTRY OF JUSTICE

A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENT FOR THE DEGREE OF
MASTER OF INDUSTRIAL EDUCATION IN ARCHITECTURE
FACULTY OF INDUSTRIAL EDUCATION
KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRANG
2012

KMITL-2012-ED-M-221-066

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

COPYRIGHT 2012

FACULTY OF INDUSTRIAL EDUCATION

เอกสารนี้จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในการเรียนการสอนเท่านั้น ไม่สามารถนำออกจำหน่ายหรือทำซ้ำโดยไม่ได้รับอนุญาต
เอกสารนี้เป็นทรัพย์สินของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อวิทยานิพนธ์	แนวทางการพัฒนาอาคารบูรณาการ กระทรวงยุติธรรม
นักศึกษา	ว่าที่ร้อยตรี อานนท์วัฒน์ เลิศเกษงค์
รหัสประจำตัว	50063412
ปริญญา	หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาบริหารการ
สาขาวิชา	สถาปัตยกรรม
พ.ศ.	2555
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	รศ.สุรศักดิ์ กังขาว
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม	ผศ.ดร.เลิศลักษณ์ กลิ่นหอม

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาและเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาของอาคารบูรณาการกระทรวงยุติธรรม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้ให้บริการ ได้แก่ ข้าราชการ พนักงานราชการ และเจ้าหน้าที่ชั่วคราวที่ใช้งานอาคารบูรณาการกระทรวงยุติธรรม จำนวน 3 แห่ง ได้แก่ จังหวัดอุดรธานี, อ.เกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี, อ.ชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี จำนวน 66 คน และกลุ่มตัวอย่างที่เป็นกลุ่ม ผู้รับบริการ ได้แก่ ประชาชนที่เข้ามาใช้บริการภายในอาคารบูรณาการกระทรวงยุติธรรม จำนวน 3 แห่ง จำนวน 169 คน

ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกของอาคารบูรณาการกระทรวงยุติธรรมของผู้ให้บริการ ปัญหาด้านการจัดพื้นที่ใช้สอยภายใน, ปัญหาด้านการจัดการพื้นที่ส่วนกลางของผู้ให้บริการ, ปัญหาด้านความปลอดภัยการใช้งานอาคาร, ปัญหาด้านสิ่งอำนวยความสะดวก, ปัญหาด้านพื้นที่จอดรถภายนอกอาคาร, ปัญหาด้านการจัดการทางเข้า-ออกอาคาร, ปัญหาด้านการจัดภูมิทัศน์ภายนอกอาคาร, และปัญหาด้านรูปแบบของสถาปัตยกรรมของตัวอาคาร ในรายด้านและภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง อีกทั้งปัญหาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกของอาคารบูรณาการกระทรวงยุติธรรมของผู้รับบริการ ปัญหาด้านการจัดพื้นที่ใช้สอยภายในและปัญหาด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนที่ปัญหาด้านการจัดการพื้นที่ส่วนกลางและปัญหาด้านความปลอดภัยการใช้งานอาคาร ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ปัญหาด้านพื้นที่จอดรถภายนอกอาคาร, ปัญหาด้านการจัดการทางเข้า-ออกอาคารของ, ปัญหาด้านการจัดภูมิทัศน์ภายนอกอาคารและปัญหาด้านรูปแบบของสถาปัตยกรรมของตัวอาคาร ในรายด้านอยู่ในระดับปานกลางและภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้ผู้วิจัยได้นำข้อมูลต้นมาเป็นแนวทางการพัฒนาอาคารบูรณาการกระทรวงยุติธรรมเพื่อเสนอเป็นข้อมูลสำคัญในการแก้ไขปัญหาและเพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการ

ออกแบบอาคารบูรณาการในโครงการต่อไป และพัฒนารูปแบบให้ตรงกับความต้องการของผู้ใช้
อาคารรวมถึงการตอบสนองนโยบายของภาครัฐและประโยชน์สูงสุดของประชาชน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Thesis Title	A Concept Of Development Integrated Building, The Ministry Of Justice.
Student	Sub,LT. Anonwat Lerdkeyong
Student ID.	50063412
Degree	Master of Industrial Education
Program	Architecture
Year	2012
Thesis Advisor	Associate Professor Surasak Kangkhao
Thesis CO- Advisor	Assistant Professor Dr.Lertlak Klinhom

ABSTRACT

This research aimed to study problems and propose solutions to the problem of an integrated building of the Ministry of Justice. The sample group used in this study were. the service providers such as government officials, government officer and temporary staff in the building integration of 3 a gencies under the Ministry of Justice, including the province of Udon Thani, Koh Samui in Surat Thani , and Chaibadan District, Lopburi Provincial total of 66 employees and a sample client group. Include people who receive services within the building integration of the three agencies under the Ministry of Justice of the sample size of 169 people.

The results showed that on the inside and outside of the building integration of the Ministry of Justice of the service provider. Problems of the area within the organization, Problems of the management areas of the service provider, Problems of the safety for the building, Problem of the facility, Problem of the parking area outside the building, Problems of the management of the entrance – out of the building, Problems to the landscaping outside the building and Problems of the style of architecture of the building and in the overall level. On the inside and outside of the building integration of the agencies under the Ministry of Justice of the clients. Problem of the area within the organization and Problem of the facility. Overall level of the most level. Problem of the center management area and Problem for the safety of the building. Overall level at a high level. Problem to the

parking area outside the building, Problem of the management of the entrance –out the building, Problems to the landscaping outside the building and Problem for the style of architecture of the building. In the moderate and included in the medium. The researchers used information to analysis for the way of development and facility management, integration building of the Ministry of Justice to provide important information to solve problems and to use the information for building integrated project. And develop a model to meet the needs of the residents to respond the government's policy and benefits of citizens.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อ IV ารศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กิตติกรรมประกาศ

จากการที่ผู้วิจัยได้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่องแนวทางการพัฒนาอาคารบูรณาการกระทรวง ยุติธรรมนั้น ทำให้ผู้วิจัยได้ทราบถึงขบวนการและขั้นตอนของการดำเนินการในการทำวิจัยว่า การ เริ่มต้นเดินทางและก้าวขออกจากที่พร้อมกับความมุ่งมั่นและตั้งใจรวมถึงความพยายามสุดท้ายก็จะ ได้มาซึ่งความสำเร็จ แต่ในขณะที่เดียวกันระหว่างที่ดำเนินการทำวิจัยอยู่นั้น ผู้วิจัยควรที่จะยึดถือความ มีสติและปัญญาของตน เพื่อที่จะได้นำความรู้ที่ผู้วิจัยมีอยู่เป็นทุนเดิม มาใช้ผสมผสานกับความรู้ใหม่ที่ เกิดขึ้นระหว่างการทำวิจัย ที่ผู้วิจัยพยายามค้นหาคำตอบจากคำถามเหล่านั้น และเพื่อให้เกิดเป็น ความรู้ที่มีประสิทธิภาพทางเชิงปัญญามากขึ้นโดยสามารถนำความรู้ใหม่ที่ผู้วิจัยเป็นผู้ริเริ่ม นำไปใช้ให้ เกิดประโยชน์ต่อสังคมและตนเองในทางที่ถูกที่ควรต่อไป

ในการทำวิจัยครั้งนี้สำเร็จได้ด้วยความช่วยเหลือจาก รองศาสตราจารย์ สุรศักดิ์ กังขา อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เลิศลักษณ์ กลิ่นหอม อาจารย์ผู้ควบคุม วิทยานิพนธ์ร่วม ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ ให้ความช่วยเหลือ และให้แนวทางในการจัดทำวิทยานิพนธ์นี้ ได้อย่างสมบูรณ์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาขอขอบคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบคุณ รองศาสตราจารย์. สมพล ดำรงค์เสถียร สาขาวิชาครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ผู้คอยให้คำแนะนำและคอยเซ็นเอกสาร ให้ตลอดมา

ขอขอบพระคุณ ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบคุณท่าน ผอ.สัมพันธ์ ชนนานิยม ผู้อำนวยการกองออกแบบและก่อสร้าง กระทรวงยุติธรรม และผู้อื่นๆที่เกี่ยวข้อง ที่แนะนำข้อมูลทางสถาปัตยกรรมและตรวจแบบสอบถาม

ขอขอบพระคุณ ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ ประชาชน ที่มาใช้งานอาคารบูรณาการ ทั้ง 3 แห่ง ที่ให้ความอนุเคราะห์และอำนวยความสะดวกในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้

ขอขอบคุณคุณพ่อ คุณแม่ที่คอยให้กำลังใจและตักเตือนเพื่อให้จบการศึกษา

ขอขอบคุณเพื่อนๆ KMITL ครุศาสตร์สถาปัตยกรรม รุ่นที่ 17 ที่คอยช่วยเหลือซึ่งกันและกัน จนจบการศึกษา

ขอขอบพระคุณเพื่อนๆ และบุคคลที่ผู้วิจัยไม่ได้กล่าวไว้ในที่นี้ ที่ให้การสนับสนุนตลอดจนให้ ความช่วยเหลือในด้านต่างๆและเป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัยโดยตลอด คุณค่า และประโยชน์ใดๆที่เป็นผล มาจากการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ ผู้วิจัยขอมอบแด่ คุณพ่อ คุณแม่ และครู-อาจารย์ทุกท่าน ด้วยความ เคารพยิ่ง

อานนท์วัฒน์ เลิศเกยงค์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	I
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	III
กิตติกรรมประกาศ.....	V
สารบัญ.....	VI
สารบัญตาราง.....	IX
สารบัญภาพ.....	XII
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
1.3 กรอบแนวความคิดที่ใช้ในการวิจัย.....	4
1.4 ขอบเขตการวิจัย.....	5
1.5 นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย.....	6
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
2.1 แนวคิดโครงสร้างและระบบการบริหารจัดการสำนักงานยุติธรรมจังหวัด.....	9
2.1.1 แนวความคิดและความเป็นมาการจัดตั้งสำนักงานยุติธรรมจังหวัด.....	9
2.1.2 หลักการการบริหารสำนักงานยุติธรรมจังหวัด.....	10
2.1.3 โครงสร้างและอำนาจหน้าที่ของสำนักงานยุติธรรมจังหวัด.....	11
2.1.4 แนวทางการบริหารจัดการของสำนักงานยุติธรรมจังหวัด.....	17
2.1.5 สถานที่ตั้งและสิ่งอำนวยความสะดวกของสำนักงานยุติธรรมจังหวัด.....	23
2.2 แนวทางการก่อสร้างและตกแต่งสถานที่กระทรวงยุติธรรม.....	25
2.2.1 หลักการออกแบบและสำนักงานยุติธรรมจังหวัด.....	25
2.2.2 การออกแบบพื้นที่สำนักงานยุติธรรมจังหวัด.....	25
2.2.3 การออกแบบเพื่อความปลอดภัยต่อผู้ใช้อาคาร.....	26
2.2.4 การออกแบบเพื่อการประหยัดพลังงาน.....	26
2.2.5 แผนงานและโครงการตามแผนบูรณาการการด้านการก่อสร้างอาคารหน่วยงาน ในกระบวนการยุติธรรม.....	30

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
2.2.6 ภาพแบบมาตรฐานอาคารบูรณาการจังหวัด กระทรวงยุติธรรม.....	37
2.3 การศึกษาแนวคิดและหลักการในออกแบบงานสถาปัตยกรรม.....	50
2.3.1 แนวคิดการออกแบบอาคาร.....	50
2.3.2 แนวคิดการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพภายในอาคาร.....	54
2.3.3 แนวคิดการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพภายนอกอาคาร.....	61
2.3.4 แนวทางในการออกแบบและรายละเอียดเกี่ยวกับทำเลที่ตั้ง.....	65
2.3.5 ข้อกำหนดมาตรฐานอาคารประเภทที่ทำการของ ราชการพุทธศักราช 2521.....	95
2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	100
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย.....	102
3.1 ประชากรกลุ่มตัวอย่าง.....	102
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	103
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	105
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	105
3.5 สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	106
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	108
4.1 การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	108
4.2 วิเคราะห์แบบสอบถาม.....	144
4.3 สรุปผลการเสนอแนวทางและทัศนคติแนวทางการพัฒนาและการบริหารจัดการ อาคารบูรณาการของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงยุติธรรม.....	159
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	161
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	161
5.2 อภิปรายผลการวิจัย.....	165
5.3 ข้อเสนอแนะ.....	168

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บรรณานุกรม.....	172
ภาคผนวก.....	175
ประวัติผู้เขียน.....	198

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1	กรณีที่ 1 การให้ข้อมูล / คำปรึกษา มี 18 งานบริการ จาก 8 ส่วนราชการ.....14
2.2	กรณีที่ 2 การรับเรื่องขออนุมัติ/อนุญาต มี 6 งานบริการ จาก 3 ส่วนราชการ.....15
2.3	การรับเรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์/รับแจ้งเบาะแส มี 3 งานบริการ จาก 3 ส่วนราชการ.....15
2.4	แสดงประสิทธิภาพของหลอดไฟประเภทต่างๆและแสงธรรมชาติ.....28
2.5	แสดงการเปรียบเทียบค่าไฟฟ้าที่ใช้ต่อเดือน เมื่อใช้เครื่องปรับอากาศ ขนาด 2 ตัน หรือ 25.32เมกะจูลต่อชั่วโมง(24,000 บีทียูต่อชั่วโมง)ตามมาตรฐานโดยแยกตามผลากประหยัดไฟ.....30
2.6	ข้อมูลความต้องการของแต่ละหน่วยงานในพื้นที่ทั้งหมดทั่วประเทศ.....35
2.7	แสดงระดับความดังเสียงจากต้นกำเนิด.....55
2.8	แสดงสัมประสิทธิ์ในการดูดเสียงของวัสดุที่ใช้ในกาก่อสร้าง.....56
2.9	แสดงวัสดุชนิดต่างๆกับการยึดเกาะของเสียงเป็นเปอร์เซ็นต์ซึ่งจากตารางจะเห็นว่าวัสดุเหล่านี้เป็นวัสดุที่มีการยึดเกาะของเสียงค่อนข้างสูงมาก.....57
4.1	แสดงจำนวนและค่าร้อยละเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....144
4.2	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับปัญหาของสภาพแวดล้อมภายในอาคารบูรณาการของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงยุติธรรม ด้านการจัดพื้นที่ใช้สอยภายใน (สำหรับผู้ให้บริการ).....146
4.3	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับปัญหาของ สภาพแวดล้อมภายในอาคารบูรณาการของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงยุติธรรม ด้านการจัดการพื้นที่ส่วนกลาง (สำหรับผู้ให้บริการ).....147
4.4	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับปัญหาของ สภาพแวดล้อมภายในอาคารบูรณาการของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงยุติธรรม ด้านการจัดการด้านความปลอดภัยการใช้งานอาคาร (สำหรับผู้ให้บริการ).....147
4.5	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับปัญหาของ สภาพแวดล้อมภายในอาคารบูรณาการของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงยุติธรรม ด้านการจัดการสิ่งอำนวยความสะดวก (สำหรับผู้ให้บริการ).....148

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.6	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับปัญหาของ สภาพแวดล้อมภายนอก อาคารบูรณาการของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงยุติธรรม ด้านการจัดพื้นที่จอดรถ ภายนอกอาคาร (สำหรับผู้ให้บริการ).....149
4.7	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับปัญหาของ สภาพแวดล้อมภายนอก อาคารบูรณาการของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงยุติธรรม ด้านการจัดทางเข้า - ออกอาคาร (สำหรับผู้ให้บริการ).....149
4.8	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับปัญหาของ สภาพแวดล้อมภายนอก อาคารบูรณาการของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงยุติธรรม ด้านการจัดภูมิทัศน์ภายนอก อาคาร (สำหรับผู้ให้บริการ).....150
4.9	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับปัญหาของ สภาพแวดล้อมภายนอก อาคารบูรณาการของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงยุติธรรม ด้านภาพแบบทางสถาปัตยกรรม ของอาคาร (สำหรับผู้ให้บริการ).....150
4.10	แสดงจำนวนและค่าร้อยละเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....152
4.11	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับปัญหาของสภาพแวดล้อมภายใน อาคารบูรณาการของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงยุติธรรม ด้านการจัดพื้นที่ใช้สอยภายใน (สำหรับผู้รับบริการ).....154
4.12	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับปัญหาของ สภาพแวดล้อมภายใน อาคารบูรณาการของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงยุติธรรม ด้านการจัดการพื้นที่ ส่วนกลาง (สำหรับผู้รับบริการ).....155
4.13	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับปัญหาเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อ สภาพแวดล้อมภายใน อาคารบูรณาการของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงยุติธรรม ด้านการจัดการด้านความปลอดภัยการใช้งานอาคาร(สำหรับผู้รับบริการ).....155
4.14	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับปัญหาของสภาพแวดล้อมภายใน อาคารบูรณาการของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงยุติธรรม ด้านการจัดการสิ่งอำนวยความสะดวก (สำหรับผู้รับบริการ).....156
4.15	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับปัญหาของสภาพแวดล้อมภายนอก อาคารบูรณาการของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงยุติธรรม ด้านการจัดพื้นที่จอดรถ ภายนอกอาคาร (สำหรับผู้รับบริการ).....157

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.16	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับปัญหาของสภาพแวดล้อมภายนอก อาคารบูรณาการของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงยุติธรรม ด้านการจัดทางเข้า – ออกอาคาร (สำหรับผู้รับบริการ).....157
4.17	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับปัญหาของสภาพแวดล้อมภายนอก อาคารบูรณาการของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงยุติธรรม ด้านการจัดภูมิทัศน์ภายนอก อาคาร (สำหรับผู้รับบริการ)158
4.18	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับปัญหาของสภาพแวดล้อมภายนอก อาคารบูรณาการของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงยุติธรรม ด้านการจัดภูมิทัศน์ ภายนอกอาคาร (สำหรับผู้รับบริการ)158

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
2.1	ขั้นตอนการดำเนินงานของเครือข่ายยุติธรรมชุมชน และศูนย์ประสานงานยุติธรรม.....17
2.2	ภาพด้านหน้าและภาพด้านซ้ายอาคารบูรณาการ 3 หน่วยงาน (แบบที่ 1).....37
2.3	ภาพด้านหลังและภาพด้านขวาอาคารบูรณาการ 3 หน่วยงาน (แบบที่ 1).....38
2.4	ภาพด้านหน้าและภาพด้านขวาอาคารบูรณาการ 3 หน่วยงาน (แบบที่ 3).....38
2.5	ภาพด้านหลังและภาพด้านซ้ายอาคารบูรณาการ 3 หน่วยงาน (แบบที่ 3).....39
2.6	ภาพด้านหน้าและภาพด้านขวาอาคารบูรณาการ 3 หน่วยงาน (แบบที่ 4)39
2.7	ภาพด้านหลังและภาพด้านซ้ายอาคารบูรณาการ 3 หน่วยงาน (แบบที่ 4).....40
2.8	ภาพด้านหน้าอาคารบูรณาการ 4 หน่วยงาน (แบบที่ 1).....40
2.9	ภาพด้านหลังอาคารบูรณาการ 4 หน่วยงาน (แบบที่ 1).....41
2.10	ภาพด้านขวาอาคารบูรณาการ 4 หน่วยงาน (แบบที่ 1).....41
2.11	ภาพด้านซ้ายอาคารบูรณาการ 4 หน่วยงาน (แบบที่ 1).....42
2.12	ภาพด้านหน้าอาคารบูรณาการ 4 หน่วยงาน (แบบที่ 1-1).....42
2.13	ภาพด้านหลังอาคารบูรณาการ 4 หน่วยงาน (แบบที่ 1-1).....43
2.14	ภาพด้านขวาอาคารบูรณาการ 4 หน่วยงาน (แบบที่ 1-1).....43
2.15	ภาพด้านซ้ายอาคารบูรณาการ 4 หน่วยงาน (แบบที่ 1-1).....44
2.16	ภาพด้านหน้าอาคารบูรณาการ 4 หน่วยงาน (แบบที่ 2).....44
2.17	ภาพด้านหลังอาคารบูรณาการ 4 หน่วยงาน (แบบที่ 2).....45
2.18	ภาพด้านขวาอาคารบูรณาการ 4 หน่วยงาน (แบบที่ 2).....45
2.19	ภาพด้านซ้ายอาคารบูรณาการ 4 หน่วยงาน (แบบที่ 2).....46
2.20	ภาพด้านหน้าอาคารบูรณาการ 4 หน่วยงาน (แบบที่ 3).....46
2.21	ภาพด้านหลังอาคารบูรณาการ 4 หน่วยงาน (แบบที่ 3).....47
2.22	ภาพด้านขวาอาคารบูรณาการ 4 หน่วยงาน (แบบที่ 3).....47
2.23	ภาพด้านซ้ายอาคารบูรณาการ 4 หน่วยงาน (แบบที่ 3).....48
2.24	ภาพด้านหน้าอาคารบูรณาการ 6 หน่วยงาน (แบบที่ 1).....48
2.25	ภาพด้านหลังอาคารบูรณาการ 6 หน่วยงาน (แบบที่ 1).....49
2.26	ภาพด้านขวาอาคารบูรณาการ 6 หน่วยงาน (แบบที่ 1).....49
2.27	ภาพด้านซ้ายอาคารบูรณาการ 6 หน่วยงาน (แบบที่ 1).....50
2.2	แสดงการวิเคราะห์ความหมายของแนวความคิดในการออกแบบ เป็น 3 ช่วง ซึ่งอยู่ใน พิสัยของความเป็นนามธรรมและภาพธรรม.....51

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
2.3 แสดงตัวอย่างการวิเคราะห์แนวความคิดในการออกแบบ เป็น 3 ช่วง ซึ่งอยู่ในพิสัยของความเป็นนามธรรมและภาพธรรม.....	52
2.29 แสดงตัวอย่างผังของที่ตั้ง (ในกรุงเทพฯ) ที่แสดงทางเดินของดวงอาทิตย์ และทิศทางลมประจำในช่วงตลอดปีโดยประมาณ.....	69
2.30 แสดงตัวอย่างการพิจารณาทางเลือกในการกำหนดตำแหน่งและภาพทรงของอาคารเพื่อเพิ่มทัศนวิสัยให้กับอาคารที่ออกแบบ.....	72
2.31 แสดงการประสานโครงตาราง (Grids) 4 ประการ ซึ่งได้แก่ โครงตารางทางโครงสร้าง ทางการก่อสร้าง ทางส่วนบริการ และทางการจัดสวนใช้สอย.....	84
2.32 แสดงการจัดสวนใช้สอยภายในบ้านที่แสดงให้เห็นว่า สมาชิกในครอบครัวแต่ละคนมีอิสรภาพพอสมควรในการดำเนินชีวิตตามความต้องการได้.....	90
2.33 แสดงอาคารศูนย์การค้าไนท์บาซาร์ เชียงใหม่ ออกแบบโดยสำนักงานโพร์เอสตามแนวความคิดที่ต้องการสร้างเอกลักษณ์ร่วมกับงานสถาปัตยกรรมพื้นถิ่น.....	92
2.34 แสดงอาคารพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์ บริเวณท้องฟ้าจำลองฯ.....	95
4.1 แสดงบริเวณพื้นที่ส่วนทำงานของเจ้าหน้าที่	110
4.2 แสดงบริเวณพื้นที่ส่วนทำงานของเจ้าหน้าที่	111
4.3 แสดงบริเวณพื้นที่ทางสัญจรภายใน.....	111
4.4 แสดงบริเวณพื้นที่ส่วนพักผ่อนภายนอกอาคาร.....	112
4.5 แสดงบริเวณพื้นที่ส่วนพักผ่อนภายในอาคาร.....	113
4.6 แสดงบริเวณพื้นที่ส่วนโถงทางเข้า.....	113
4.7 แสดงบริเวณพื้นที่ห้องประชุมส่วนกลาง.....	114
4.8 แสดงภาพความปลอดภัยบริเวณที่จอดรถ.....	114
4.9 แสดงภาพแสงสว่างภายในอาคาร.....	115
4.10 แสดงภาพการป้องกันอัคคีภัย.....	115
4.11 แสดงภาพการระบายอากาศภายในอาคาร.....	116
4.12 แสดงบริเวณพื้นที่ให้ข้อมูลข่าวสารแก่ผู้รับบริการ.....	116
4.13 แสดงบริเวณพื้นที่อำนวยความสะดวกของผู้พิการ.....	117
4.14 แสดงบริเวณพื้นที่ห้องน้ำภายในอาคาร.....	117
4.15 แสดงบริเวณพื้นที่จอดรถภายนอก.....	118
4.16 แสดงบริเวณพื้นที่จอดรถภายนอก.....	118

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
4.17 แสดงบริเวณทางเข้าออก.....	119
4.18 แสดงบริเวณทางเข้าสู่ตัวอาคาร.....	119
4.19 แสดงบริเวณการจัดภูมิทัศน์.....	120
4.20 แสดงภาพแบบทางสถาปัตยกรรมของตัวอาคาร.....	121
4.21 แสดงบริเวณพื้นที่ส่วนทำงานของเจ้าหน้าที่	122
4.22 แสดงบริเวณพื้นที่ส่วนทำงานของเจ้าหน้าที่	122
4.23 แสดงบริเวณพื้นที่ทางสัญจรภายใน.....	123
4.24 แสดงบริเวณพื้นที่ส่วนพักผ่อนภายนอกอาคาร.....	123
4.25 แสดงบริเวณพื้นที่ส่วนพักผ่อนภายในอาคาร.....	124
4.26 แสดงบริเวณพื้นที่ส่วนโถงทางเข้า.....	124
4.27 แสดงบริเวณพื้นที่ห้องประชุมส่วนกลาง.....	125
4.28 แสดงภาพความปลอดภัยบริเวณที่จอดรถ.....	126
4.29 แสดงภาพแสงสว่างภายในอาคาร.....	126
4.30 แสดงภาพการป้องกันอัคคีภัย.....	127
4.31 แสดงภาพการระบายอากาศภายในอาคาร.....	127
4.32 แสดงบริเวณพื้นที่ให้ข้อมูลข่าวสารแก่ผู้รับบริการ.....	128
4.33 แสดงบริเวณพื้นที่อำนวยความสะดวกของผู้พิการ.....	128
4.34 แสดงบริเวณพื้นที่ห้องน้ำภายในอาคาร.....	129
4.35 แสดงบริเวณพื้นที่จอดรถภายนอก.....	115
4.36 แสดงบริเวณพื้นที่จอดรถภายนอก.....	130
4.37 แสดงบริเวณทางเข้าออก.....	131
4.38 แสดงบริเวณทางเข้าสู่ตัวอาคาร.....	131
4.39 แสดงบริเวณการจัดภูมิทัศน์.....	140
4.40 แสดงภาพแบบทางสถาปัตยกรรมของตัวอาคาร.....	132
4.41 แสดงบริเวณพื้นที่ส่วนทำงานของเจ้าหน้าที่.....	133
4.42 แสดงบริเวณพื้นที่ส่วนทำงานของเจ้าหน้าที่	134
4.43 แสดงบริเวณพื้นที่ทางสัญจรภายใน.....	134
4.44 แสดงบริเวณพื้นที่ส่วนพักผ่อนภายนอกอาคาร.....	135
4.45 แสดงบริเวณพื้นที่ส่วนพักผ่อนภายในอาคาร.....	135

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
4.46	แสดงบริเวณพื้นที่ส่วนโถงทางเข้า.....136
4.47	แสดงบริเวณพื้นที่ห้องประชุมส่วนกลาง.....136
4.48	แสดงภาพความปลอดภัยบริเวณที่จอดรถ.....137
4.49	แสดงภาพแสงสว่างภายในอาคาร.....137
4.50	แสดงภาพการป้องกันอัคคีภัย.....138
4.51	แสดงภาพการระบายอากาศภายในอาคาร.....138
4.52	แสดงบริเวณพื้นที่ให้ข้อมูลข่าวสารแก่ผู้รับบริการ.....139
4.53	แสดงบริเวณพื้นที่อำนวยความสะดวกของผู้พิการ.....139
4.54	แสดงบริเวณพื้นที่ห้องน้ำภายในอาคาร.....140
4.55	แสดงบริเวณพื้นที่จอดรถภายนอก.....141
4.56	แสดงบริเวณพื้นที่จอดรถภายนอก.....141
4.57	แสดงบริเวณทางเข้าออก.....142
4.58	แสดงบริเวณทางเข้าสู่ตัวอาคาร.....142
4.59	แสดงบริเวณการจัดภูมิทัศน์.....143
4.60	แสดงภาพแบบทางสถาปัตยกรรมของตัวอาคาร.....143

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สืบเนื่องจากพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 5) พ.ศ.2545 มาตรา 3/1 ได้กำหนดให้การบริหารราชการต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ ความมีประสิทธิภาพ ความคุ้มค่าในเชิงภารกิจแห่งรัฐ การลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน การลดภารกิจและยุบเลิกหน่วยงานที่ไม่จำเป็น การกระจายภารกิจและทรัพยากรในท้องถิ่น การกระจายอำนาจการตัดสินใจ การอำนวยความสะดวก และตอบสนองความต้องการของประชาชน หลังจากนั้นได้มีพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์ และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ.2546 ซึ่งได้กำหนดให้การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี คือ การบริหารราชการเพื่อบรรลุเป้าหมายดังต่อไปนี้

- 1) เกิดประโยชน์ของประชาชน
- 2) เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของภาครัฐ
- 3) มีประสิทธิภาพเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ
- 4) ลดขั้นตอนการปฏิบัติงานที่เกินความจำเป็น
- 5) ประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวกและได้รับการตอบสนองความต้องการ
- 6) มีการประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ

อีกทั้งแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการไทย (พ.ศ. 2546-2550) ได้กำหนดยุทธศาสตร์ประการหนึ่งว่าให้มีการปรับปรุงโครงสร้างการบริหารราชการแผ่นดินเพื่อให้มีขีดสมรรถนะและ ความยืดหยุ่นคล่องตัวสูงดำเนินการจัดระเบียบความสัมพันธ์ของการบริหารราชการในทุกระดับให้เป็นไปอย่างเหมาะสมและมีความเป็นเอกภาพ รวมทั้งสามารถบูรณาการเพื่อเชื่อมโยงการทำงาน ในมิติและภาคส่วนต่างๆเข้าด้วยกัน โดยมีมาตรการที่สำคัญคือ พัฒนารูปแบบการจัดโครงสร้าง ภายในส่วนราชการ ให้มีความยืดหยุ่นและมอบอำนาจให้หัวหน้าส่วนราชการสามารถจัดโครงสร้างภายในกรณีรูปแบบไม่ถาวรได้เอง โดยมีหน่วยงานกลางประเมินผลสัมฤทธิ์ของงาน และปรับเปลี่ยนให้หน่วยงานในส่วนกลางมีขนาดที่เล็กลงและมุ่งเน้นเฉพาะภารกิจงานวิเคราะห้ในเชิงยุทธศาสตร์การวางนโยบายและมาตรฐานการปฏิบัติงาน การติดตามและประเมินผล การวิจัยและพัฒนาและการสนับสนุนในเชิงวิชาการอื่นๆ โดยจัดให้มีการโอนถ่ายภารกิจงานในเชิงปฏิบัติการออกไปถึงหน่วยงานในระดับภูมิภาคและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

กระทรวงยุติธรรมมีหน่วยงานภายใต้สังกัดปฏิบัติงานอยู่ในภูมิภาค/จังหวัดหลายหน่วยงาน ได้แก่ เรือนจำกลาง/จังหวัด/อำเภอ/ทัณฑสถาน สำนักงานคุมประพฤติ/จังหวัด สำนักงานบังคับคดี เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

และวางทรัพยากรภูมิภาค/จังหวัด ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต/สถานพินิจและคุ้มครองเด็ก และเยาวชนจังหวัด และสำนักงาน ป.ป.ส.ภาค ซึ่งเดิมแต่ละหน่วยงานต่างก็ปฏิบัติงานตามภารกิจของตน โดยขาดการประสานงานบูรณาการในการที่จะนำยุทธศาสตร์ของกระทรวง/กรม ไปปฏิบัติให้สอดคล้องกับลักษณะของพื้นที่และความต้องการรับบริการจากภาครัฐของประชาชนในพื้นที่ด้วยการจัดทำเป็นยุทธศาสตร์ร่วมของส่วนราชการ/หน่วยงานต่างๆในระดับจังหวัด โดยรวมภารกิจของส่วนราชการ/หน่วยงานที่ปฏิบัติงานในพื้นที่มาบูรณาการร่วมกัน เพื่อให้การปฏิบัติงานมีความสอดคล้องเกิดประสิทธิภาพและมีความคุ้มค่า กระทรวงยุติธรรมจึงได้มีนโยบายให้มีการจัดตั้งสำนักงานยุติธรรมจังหวัดขึ้นทั้ง 75 จังหวัด เพื่อทำหน้าที่เป็นตัวแทนของกระทรวงยุติธรรมในการบริหารจัดการกระบวนการยุติธรรมที่เกี่ยวข้องในระดับจังหวัด ให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุดต่อประชาชน โดยประสานงานและบูรณาการการทำงานร่วมกันของส่วนราชการและหน่วยงานในสังกัดกระทรวงยุติธรรมที่ตั้งอยู่ในพื้นที่จังหวัดนั้นรวมทั้งส่วนราชการและองค์กรอื่นๆ ตามกระบวนการยุติธรรมในระดับจังหวัด และตามระบบการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ (สำนักกิจการยุติธรรม. 2551) (ออนไลน์)

จากความต้องการดังกล่าวมาข้างต้นจึงมีมติคณะกรรมการกลั่นกรองเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี คณะที่ 7 (ฝ่ายกฎหมาย) เมื่อวันที่ 11 มีนาคม 2547 ให้กระทรวงยุติธรรมรับเป็นเจ้าภาพและประสานหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมทั้งฝ่ายบริหารศาล และหน่วยงานอิสระตามรัฐธรรมนูญ ดำเนินการกำหนดแผนร่วมกันและกำหนดไว้ในแผนแม่บทการบริหารงานยุติธรรม เพื่อจะเตรียมความพร้อมของอัตรากำลังและงบประมาณสนับสนุน รวมทั้งความพร้อมต่างๆของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้เนื่องจากที่ผ่านมาหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมยังขาดแผนบูรณาการจัดตั้งหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมร่วมกัน ซึ่งเป็นปัญหาในทางปฏิบัติในการเสนอขออนุมัติการก่อสร้างอาคาร/การจัดตั้งหน่วยงานใหม่ รวมทั้งการของบประมาณ ตลอดจนการกำหนดโครงสร้างอัตรากำลังข้าราชการและลูกจ้างพร้อมทั้งเงินเดือนและค่าจ้างของหน่วยงานต่างๆ

นอกจากนี้ ตามมติคณะรัฐมนตรี วันที่ 5 ตุลาคม 2547 เรื่องร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลจังหวัดที่อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ อนุมัติตามมติคณะกรรมการกลั่นกรองเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี คณะที่ 8 (ฝ่ายกฎหมาย) เห็นควรให้ สำนักงานงบประมาณ กระทรวงยุติธรรม หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และสำนักงานศาลยุติธรรม ร่วมกันพิจารณาเพื่อให้ศาลและหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมมีพื้นที่ตั้งอยู่ในบริเวณพื้นที่เดียวกัน หรือรวมอยู่ในอาคารเดียวกันเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ประชาชนในการติดต่อราชการ ประหยัดงบประมาณ รวมทั้งเพื่อประโยชน์ในการเชื่อมโยงข้อมูลด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในอนาคต

ดังนั้นเพื่อให้เป็นไปตามมติคณะกรรมการการกลั่นกรองฯและมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวข้างต้นสำนักงานกิจการยุติธรรม ในฐานะหน่วยงานกลางรับผิดชอบประสานความร่วมมือ จึงได้ดำเนินการจัดทำแผนประสานความร่วมมือการก่อสร้างอาคารและการใช้พื้นที่ร่วมกันของหน่วยงาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ในกระบวนการยุติธรรมส่วนภูมิภาคนี้ขึ้น เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางการจัดสรรทรัพยากรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ในอันที่จะช่วยอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนได้อย่างเสมอภาคและเท่าเทียมกัน

จากการสรุปผลการระดมความคิด ปัญหา อุปสรรค และแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานของสำนักงานยุติธรรมจังหวัด 4 ภาคทั่วประเทศได้มีข้อสรุปที่กล่าวถึงด้านอาคารสถานที่ไว้ดังนี้

1. ควรมีสำนักงานเป็นของตัวเอง
2. สถานที่ตั้งห่างไกล
3. พื้นที่ใช้สอยยังไม่เหมาะสมเท่าที่ควร
4. สถานที่คับแคบ

จากข้อสรุปดังกล่าวจึงควรมีการปรับปรุงสำนักงานให้เหมาะสมเป็นที่น่าเชิญชวน น่าสนใจ และสมกับฐานะในการเป็นสำนักงานตัวแทนของกระทรวงยุติธรรม โดยให้ยึดหลัก 5 ส ดังนี้ 1) สะดวก 2) สมประโยชน์ 3) สวยงาม 4) ทันสมัย 5) สะอาด โดยปัจจุบันอาคารบูรณาการได้ก่อสร้างแล้วเสร็จ จำนวน 3 แห่งคือ 1) อาคารบูรณาการจังหวัดอุดรธานี 2) อาคารบูรณาการ อ.เกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี 3) อาคารบูรณาการ อ.ชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี พร้อมให้บริการสาธารณะด้านงานยุติธรรมระดับจังหวัดแก่ประชาชน (กลุ่มพัฒนาระบบบริหารกระทรวงยุติธรรม. 2550 : 9-11)

อย่างไรก็ตาม เมื่อดำเนินการก่อสร้างอาคารบูรณาการแล้วเสร็จสมบูรณ์และมีผู้ใช้อาคารแล้วจำนวน 3 แห่ง ดังกล่าวข้างต้น ทางผู้บริหารของกระทรวงยุติธรรมของกระทรวงยุติธรรมได้มีการประเมินผลการใช้อาคารในเบื้องต้น ได้พบว่ามีปัญหาต่างๆในการใช้อาคารบูรณาการฯ เช่น 1) การจัดพื้นที่ใช้สอยภายในอาคาร 2) ปัญหาด้านการบริหารจัดการพื้นที่ส่วนกลาง 3) ด้านความปลอดภัยภายในอาคาร 4) สิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆที่เกี่ยวข้องกับอาคาร 5) การจัดการพื้นที่จอดรถโครงการ 6) ด้านความปลอดภัย 7) การกำหนดเส้นทางเข้า-ออกอาคาร 8) รูปแบบทางสถาปัตยกรรมที่สอดคล้องกับท้องถิ่น 8) การเลือกทำเลที่ตั้งซึ่งทำให้เกิดปัญหาการใช้อาคารของหน่วยงานต่างๆรวมถึงประชาชนที่มารับบริการ จากการประเมินผลในเบื้องต้นยังไม่มี ความชัดเจนพอที่จะสรุปที่มาของปัญหาได้

ในการนี้ ผู้วิจัยจึงต้องการทราบปัญหาต่างๆดังกล่าว จึงทำการศึกษาและวิเคราะห์อาคาร รวมถึงการบริหารจัดการพื้นที่ส่วนกลางของอาคารบูรณาการกระทรวงยุติธรรม ที่ได้ก่อสร้างแล้วเสร็จ และมีผู้ใช้อาคารแล้วจำนวน 3 แห่ง ตามที่กล่าวในเบื้องต้น ในด้านการจัดสรรพื้นที่ใช้สอยภายในของหน่วยงานที่ใช้อาคาร การบริหารการจัดการพื้นที่ส่วนกลาง ด้านความปลอดภัยของการใช้อาคารและ สิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ และรูปแบบทางสถาปัตยกรรมของตัวอาคารเพื่อให้ได้มาซึ่งปัญหาที่แท้จริงนำมาสรุปวิเคราะห์ สังเคราะห์ เพื่อเป็นข้อมูลสำคัญในการแก้ไขปัญหาและเพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการออกแบบอาคารบูรณาการ และพัฒนารูปแบบให้ตรงกับความต้องการของผู้ใช้อาคาร รวมถึงการตอบสนองนโยบายของภาครัฐและประโยชน์สุขของประชาชน อีกทั้งเป็นข้อมูลลำดับให้กับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผู้สนใจศึกษาอาคารในลักษณะเดียวกันนี้ ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงาน สังคม และประเทศชาติต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ที่ใช้ในการวิจัย

เพื่อให้การดำเนินงานการศึกษาแนวทางการพัฒนาอาคารบูรณาการกระทรวงยุติธรรม บรรลุผลอย่างเป็นรูปธรรมและมีความชัดเจนสามารถนำผลที่ได้ไปดำเนินการได้จริงอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้กำหนดวัตถุประสงค์ ของการศึกษาโดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1.2.1 เพื่อศึกษาปัญหาของอาคารบูรณาการกระทรวงยุติธรรม

1.2.2 เพื่อเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาของอาคารบูรณาการกระทรวงยุติธรรม

1.3 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาทฤษฎี แนวคิด หลักการ ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ไพบูลย์ ช่างเรียน (2532 : 35) ให้ความหมายการบริหารว่า หมายถึง ระบบที่ประกอบไปด้วยกระบวนการในการนำทรัพยากรทางการบริหารทั้งทางวัตถุและคนมาดำเนินการเพื่อบรรลุ วัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

วิรัช วิรัชนิภาวรรณ (2548 : 44) การบริหารและการบริหารจัดการมีแนวคิดมาจากธรรมชาติ ของมนุษย์ที่เป็นสัตว์สังคมซึ่งจะต้องอยู่รวมกันเป็นกลุ่ม โดยจะต้องมีผู้นำกลุ่มและมีแนวทางหรือ วิธีการควบคุมดูแลกันภายในกลุ่มเพื่อให้เกิดความสุขและความสงบเรียบร้อย

ยงยุทธ ณ นคร (2547 : 22-23) กล่าวถึงอาคารที่สามารถนำมาประเมินและสรุปเป็นเนื้อหาของ ทฤษฎีทางสถาปัตยกรรมได้ จึงต้องเป็นอาคารที่เป็นผลผลิตจากการออกแบบของสถาปนิก หรือที่ Alexander (1964) เรียกว่าการออกแบบมีสำนึก (self-conscious) ลักษณะของสถาปัตยกรรมที่ดี วัดได้จากคุณภาพในการตอบสนองต่อกิจกรรมของผู้ใช้อาคารแนวความคิดที่สอดคล้องกับรูปทรง อาคารความเหมาะสมของประโยชน์ใช้สอยกับสภาพดินฟ้าอากาศ ตลอดจนวัสดุและการก่อสร้างที่ สถาปนิกนั้นกำหนดไว้ล่วงหน้าแล้ว

วิมลสิทธิ์ หรยางกูร (2535 : 290-291) ได้กล่าวถึง แนวความคิดในการออกแบบว่าเป็นความคิด เริ่มแรกทั่วไปที่มีความครอบคลุมที่เป็นแนวคิดรวบยอด ทำหน้าที่ประสานหรือรวมองค์ประกอบต่าง ๆ เข้าด้วยกัน ดังนั้นแนวความคิดในการออกแบบจึงเป็นกลยุทธ์มูลฐาน ที่ใช้ในการดำเนินการ ออกแบบ เพื่อให้ผลงานออกแบบที่เป็นการแก้ปัญหาที่ดีที่สุดที่สนองตอบต่อเป้าหมาย และ วัตถุประสงค์ของโครงการในที่นี้ได้ใช้แนวความคิดในการออกแบบในความหมายที่เป็นรูปธรรมและ นามธรรมดังนี้

Programmatic Concept หมายถึง ความคิดในระดับนามธรรมที่มุ่งใช้ในการแก้ปัญหา ทางด้านการใช้สอยของโครงการโดยที่ยังไม่ขึ้นำถึงผลลัพธ์ทางกายภาพที่ชัดเจน ให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Design Concept หมายถึง ความคิดในระดับรูปธรรม ที่มุ่งใช้ในการแก้ปัญหาทางด้านการใช้สอยของโครงการโดยการเสนอเป็นผลลัพธ์ทางกายภาพที่ชัดเจน

จากหลักการทฤษฎี แนวคิดข้างต้นนั้น ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักการที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัยที่ได้กำหนดไว้เป็นแนวทางในการสร้างกรอบแนวคิดในการวิจัยดังนี้

1.3.1 แนวทางด้านการศึกษาปัญหาของอาคารบูรณาการ ประกอบไปด้วย

1.3.1.1 สภาพแวดล้อมล้อมภายในอาคาร

- 1) พื้นที่ใช้สอยในอาคาร
- 2) พื้นที่ส่วนกลางของอาคาร
- 3) ด้านความปลอดภัยของอาคาร
- 4) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก

1.3.1.2 สภาพแวดล้อมล้อมภายนอกอาคาร

- 1) ด้านพื้นที่จอดรถภายนอกทั้งรถเจ้าหน้าที่และผู้รับบริการ
- 2) ด้านเส้นทางเข้า-ออก
- 3) ด้านการจัดภูมิทัศน์
- 4) รูปแบบทางสถาปัตยกรรมของตัวอาคาร

1.4 ขอบเขตของงานวิจัย

1.4.1 ขอบเขตเนื้อหา

แนวทางการพัฒนาอาคารบูรณาการของกระทรวงยุติธรรมได้มุ่งเน้นการศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ และผู้ใช้งานอาคารบูรณาการหน่วยงานในกระทรวงยุติธรรม จำนวน 3 แห่ง ได้แก่ อาคารบูรณาการจังหวัดอุดรธานี, อาคารบูรณาการ อ.เกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี, อาคารบูรณาการ อ.ชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี เพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อดีข้อเสียเพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการพัฒนาและการจัดการอาคารบูรณาการที่เป็นมาตรฐานต่อไป ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการศึกษาดังนี้

1.4.2 ประชากร

ในการวิจัยครั้งนี้ประชากรที่ศึกษา คือ ผู้ให้บริการและผู้รับบริการในอาคารบูรณาการกระทรวงยุติธรรม จำนวน 3 แห่ง ได้แก่ อาคารบูรณาการจังหวัดอุดรธานี, อาคารบูรณาการ อ.เกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี, อาคารบูรณาการ อ.ชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี ได้แก่ กลุ่มเจ้าหน้าที่ พนักงานราชการ, เจ้าหน้าที่ชั่วคราว จำนวน 80 คน และประชาชนผู้รับบริการในพื้นที่ของอาคารบูรณาการมีจำนวน 300 คน/วันโดยประมาณ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.4.3 กลุ่มตัวอย่าง

1.4.3.1 กลุ่มผู้ให้บริการ ประกอบด้วย ข้าราชการ พนักงานราชการและลูกจ้างชั่วคราว จำนวน 66 คน

1.4.3.2 กลุ่มผู้รับบริการ ประกอบด้วยประชาชนที่เข้ามาใช้บริการภายในอาคารบูรณาการ จำนวน 169 คน

1.4.4 อาคารตัวอย่างที่ศึกษา ได้แก่

1.4.4.1. อาคารบูรณาการจังหวัด อุตรธานี

1.4.4.2. อาคารบูรณาการอำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี

1.4.4.3. อาคารบูรณาการอำเภอชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี

1.4.5 ตัวแปรที่ศึกษา

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดตัวแปรไว้ 2 ตัวแปร คือ

1.4.5.1 สภาพแวดล้อมภายในอาคาร

- 1) พื้นที่ใช้สอยในอาคาร
- 2) พื้นที่ส่วนกลางของอาคาร
- 3) ด้านความปลอดภัยของอาคาร
- 4) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก

1.4.5.2 สภาพแวดล้อมภายนอกอาคาร

- 1) ด้านพื้นที่จอดรถภายนอกทั้งรถเจ้าหน้าที่และผู้รับบริการ
- 2) ด้านเส้นทางเข้า-ออก
- 3) ด้านการจัดภูมิทัศน์
- 4) รูปแบบทางสถาปัตยกรรมของตัวอาคาร

1.5 นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย

1.5.1 แนวทางการพัฒนา หมายถึง การเปลี่ยนแปลงไปจากสภาพเดิม ไปสู่สภาพใหม่ที่ก้าวหน้าหรือเป็นไปในเชิงบวก โดยวิธีการหรือกระบวนการที่จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

1.5.2 การบริหารจัดการ หมายถึงการใช้ศาสตร์และศิลปะ นำทรัพยากรการบริหาร (Administrative resource) มาประกอบการตามกระบวนการบริหาร (Process of administration) ให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.5.2.1 สภาพปัญหาการของอาคารบูรณาการในการใช้พื้นที่ภายในของอาคาร หมายถึง

1) พื้นที่ใช้สอยในอาคาร
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อใช้ในการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- 2) พื้นที่ส่วนกลาง
- 3) ด้านความปลอดภัย
- 4) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก

1.5.2.2 สภาพปัญหาการบริหารจัดการของอาคารบูรณาการในการใช้พื้นที่ภายนอกของอาคาร หมายถึง

- 1) พื้นที่จอดรถภายนอกทั้งรถเจ้าหน้าที่และผู้รับบริการ
- 2) เส้นทางเข้า-ออก
- 3) การจัดภูมิทัศน์
- 4) รูปแบบทางสถาปัตยกรรมของตัวอาคาร

1.5.2 อาคารบูรณาการ หมายถึง อาคารที่รวบรวมหน่วยงานในกระทรวงยุติธรรม ส่วนภูมิภาค ได้แก่ สำนักงานยุติธรรมจังหวัด สำนักงานคุมประพฤติ สำนักงานบังคับคดีและวางทรัพย์ภาค/จังหวัดและสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัด

1.5.3 สภาพแวดล้อมภายใน หมายถึง องค์ประกอบภายในอาคารที่มีผลกระทบต่อผู้ใช้อาคาร ได้แก่ พื้นที่ใช้สอยภายในอาคาร การบริหารจัดการพื้นที่ส่วนกลาง ความปลอดภัยภายในอาคาร สิ่งอำนวยความสะดวกภายในอาคาร

1.5.4 สภาพแวดล้อมภายนอก หมายถึง องค์ประกอบภายนอกอาคารที่มีผลกระทบต่อผู้ใช้อาคาร ได้แก่ การกำหนดที่ตั้งที่เหมาะสมของอาคาร พื้นที่จอดรถภายนอกอาคาร การจัดภูมิทัศน์ รูปแบบทางสถาปัตยกรรมของอาคาร

1.5.5 ความต้องการของผู้ใช้อาคาร หมายถึง ความต้องการพื้นที่ใช้สอยภายในอาคาร และภายนอกอาคารที่ การบริหารจัดการพื้นที่ส่วนกลาง ความปลอดภัยภายในอาคาร สิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆที่มีผลต่อการปฏิบัติงานและการรับบริการ รวมถึงการบริหารจัดการพื้นที่ส่วนกลางทั้งภายในและภายนอกอาคาร

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาอาคารบูรณาการ กระทรวงยุติธรรม ทางผู้วิจัยได้ศึกษา และรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยมีหัวข้อต่างๆ ดังนี้

2.1 แนวคิดและโครงสร้างและระบบการบริหารจัดการสำนักงานยุติธรรมจังหวัด

2.1.1 แนวความคิดและความเป็นมาการจัดตั้งสำนักงานยุติธรรมจังหวัด

2.1.2 หลักการการบริหารสำนักงานยุติธรรมจังหวัด

2.1.3 โครงสร้างและอำนาจหน้าที่ของสำนักงานยุติธรรมจังหวัด

2.1.4 แนวทางการบริหารจัดการของสำนักงานยุติธรรมจังหวัด

2.1.5 สถานที่ตั้งและสิ่งอำนวยความสะดวกของสำนักงานยุติธรรมจังหวัด

2.2 แนวทางการก่อสร้างและตกแต่งสถานที่ กระทรวงยุติธรรม

2.2.1 หลักการออกแบบสำนักงานยุติธรรมจังหวัด

2.2.2 การออกแบบพื้นที่สำนักงานยุติธรรมจังหวัด

2.2.3 การออกแบบเพื่อความปลอดภัยต่อผู้ใช้อาคาร

2.2.4 การออกแบบเพื่อการประหยัดพลังงาน

2.2.5 แผนงานและโครงการตามแผนบูรณาการด้านการก่อสร้างอาคาร หน่วยงาน

ในกระบวนการยุติธรรม

2.2.6 ภาพแบบมาตรฐานอาคารบูรณาการจังหวัด ของกระทรวงยุติธรรม

2.3 การศึกษาแนวคิดและหลักการในออกแบบงานสถาปัตยกรรม

2.3.1 แนวคิดการออกแบบอาคาร

2.3.2 แนวคิดการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพภายในอาคาร

2.3.3 แนวคิดการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพภายนอกอาคาร

2.3.4 แนวทางในการออกแบบและรายละเอียดเกี่ยวกับทำเลที่ตั้ง

2.3.5 ข้อกำหนดมาตรฐานอาคารประเภทที่ทำการของราชการ พุทธศักราช 2521

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.1 แนวคิดและโครงสร้างและระบบการบริหารจัดการ สำนักงานยุติธรรมจังหวัด

2.1.1 แนวความคิดและความเป็นมาการจัดตั้งสำนักงานยุติธรรมจังหวัด

สืบเนื่องจากพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 5) พ.ศ.2545 มาตรา 3/1 ได้กำหนดให้การบริหารราชการต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ ความมีประสิทธิภาพ ความคุ้มค่าในเชิงภารกิจแห่งรัฐ การลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน การลดภารกิจและยุบเลิกหน่วยงานที่ไม่จำเป็น การกระจายภารกิจและทรัพยากรในท้องถิ่น การกระจายอำนาจการตัดสินใจ การอำนวยความสะดวก และตอบสนองความต้องการของประชาชน หลังจากนั้นได้มีพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์ และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ.2546 ซึ่งได้กำหนดให้การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี คือ การบริหารราชการเพื่อบรรลุเป้าหมายดังต่อไปนี้ 1) เกิดประโยชน์ของประชาชน 2) เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของภาครัฐ 3) มีประสิทธิภาพ เกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ 4) ลดขั้นตอนการปฏิบัติงานที่เกินความจำเป็น 5) ประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวกและได้รับการตอบสนองความต้องการ และ 6) มีการประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ อีกทั้งแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการไทย (พ.ศ. 2546-2550) ได้กำหนดยุทธศาสตร์ประการหนึ่งว่าให้มีการปรับปรุงโครงสร้างการบริหารราชการแผ่นดินเพื่อให้มีขีดสมรรถนะและความยืดหยุ่นคล่องตัวสูงดำเนินการจัดระเบียบความสัมพันธ์ของการบริหารราชการในทุกระดับให้เป็นไปอย่างเหมาะสมและมีความเป็นเอกภาพ รวมทั้งสามารถบูรณาการเพื่อเชื่อมโยงการทำงานในมิติและภาคส่วนต่างๆเข้าด้วยกัน โดยมีมาตรการที่สำคัญคือ พัฒนารูปแบบการจัดโครงสร้างภายในส่วนราชการให้มีความยืดหยุ่นและมอบอำนาจให้หัวหน้าส่วนราชการสามารถจัดโครงสร้างภายในกรณีภาพแบบไม่ถาวรได้เอง โดยมีหน่วยงานกลางประเมินผลสัมฤทธิ์ของงาน และปรับเปลี่ยนให้หน่วยงานในส่วนกลางมีขนาดที่เล็กลงและมุ่งเน้นเฉพาะภารกิจงานวิเคราะห์ในเชิงยุทธศาสตร์การวางนโยบายและมาตรฐานการปฏิบัติงาน การติดตามและประเมินผล การวิจัยและพัฒนา และการสนับสนุนในเชิงวิชาการอื่นๆ โดยจัดให้มีการโอนถ่ายภารกิจงานในเชิงปฏิบัติการออกไปถึงหน่วยงานในระดับภูมิภาคและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงยุติธรรมมีหน่วยงานภายใต้สังกัดปฏิบัติงานอยู่ในภูมิภาค/จังหวัดหลายหน่วยงาน ได้แก่ เรือนจำกลาง/จังหวัด/อำเภอ/ทัณฑสถาน สำนักงานคุมประพฤติ/จังหวัด สำนักงานบังคับคดีและวางทรัพยากรภูมิภาค/จังหวัด ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต/สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัด และสำนักงานป.ป.ส.ภาค ซึ่งเดิมแต่ละหน่วยงานต่างก็ปฏิบัติงานตามภารกิจของตน โดยขาดการประสานงานบูรณาการในการที่จะนำยุทธศาสตร์ของกระทรวง/กรม ไปปฏิบัติให้สอดคล้องกับลักษณะของพื้นที่และความต้องการรับบริการจากภาครัฐของประชาชนในพื้นที่ด้วยการจัดทำเป็นยุทธศาสตร์ร่วมของส่วนราชการ/หน่วยงานต่างๆในระดับจังหวัด โดยรวมภารกิจของส่วนราชการ/หน่วยงานที่ปฏิบัติงานในพื้นที่มาบูรณาการร่วมกัน เพื่อให้การปฏิบัติงานมีความสอดคล้องเกิดประสิทธิภาพและมีความคุ้มค่า กระทรวงยุติธรรมจึงได้มีนโยบายให้มีการจัดตั้งสำนักงานยุติธรรมจังหวัดขึ้นทั้ง 75 เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จังหวัด เพื่อทำหน้าที่เป็นตัวแทนของกระทรวงยุติธรรมในการบริหารจัดการกระบวนการยุติธรรมที่เกี่ยวข้องในระดับจังหวัด ให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุดต่อประชาชน โดยประสานงานและบูรณาการ การทำงานร่วมกันของส่วนราชการ/หน่วยงานในสังกัดกระทรวงยุติธรรมที่ตั้งอยู่ในพื้นที่จังหวัดนั้นรวมทั้งส่วนราชการและองค์กรอื่นๆ ตามกระบวนการยุติธรรมในระดับจังหวัด และตามระบบการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ การดำเนินการจัดตั้งสำนักงานยุติธรรมจังหวัดได้เริ่มต้นดำเนินการมาตั้งแต่ปี 2546 โดยการแต่งตั้งให้หัวหน้าส่วนราชการสังกัดกระทรวงยุติธรรมในระดับจังหวัดคนหนึ่ง เป็นผู้แทนกระทรวงยุติธรรม เรียกว่า “ผู้แทนยุติธรรมจังหวัด” ทำหน้าที่บริการจัดการศูนย์บริการร่วมของกระทรวงยุติธรรม (Justice Service Link) ในระดับจังหวัด และต่อมาในปี 2548 ได้มีการศึกษาและพัฒนาระบบเกี่ยวกับโครงสร้างและอำนาจหน้าที่ของสำนักงานยุติธรรมจังหวัด โดยการปรับปรุงจากโครงสร้างและระบบการบริหารงานของศูนย์บริการร่วมกระทรวงยุติธรรมดังกล่าวด้วยการเพิ่มงานบริการประชาชนด้านอื่นๆของกระทรวงยุติธรรม เข้ามารวมไว้ ณ ที่เดียวกันในลักษณะเป็นศูนย์กลางการให้บริการประชาชนของกระทรวงยุติธรรมในระดับจังหวัด โดยแยกออกเป็น 2 ศูนย์บริการหลัก ได้แก่ ศูนย์บริการร่วมกระทรวงยุติธรรม (Justice Service Link) ประกอบด้วย 18 งานบริการ ของ 8 หน่วยงานราชการ และศูนย์ประสานงานยุติธรรมชุมชน นอกจากนี้ สำนักงานยุติธรรมจังหวัดยังเป็นศูนย์กลางในการกำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์ และการบริหารจัดการทั่วไปของหน่วยงานสังกัดกระทรวงยุติธรรมในพื้นที่จังหวัด ทั้งนี้กระทรวงยุติธรรมได้เปิดดำเนินการสำนักงานยุติธรรมจังหวัดอย่างเป็นทางการครบทั้ง 75 จังหวัดแล้ว โดยเปิดนำร่อง 5 จังหวัด เมื่อวันที่ 21 มีนาคม 2548 ได้แก่ จังหวัดฉะเชิงเทรา เชียงใหม่ นครราชสีมา อุบลราชธานี และภูเก็ต และเปิดขยายผลอีก 70 จังหวัดพร้อมกันเมื่อวันที่ 31 สิงหาคม 2548 นอกจากนี้ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2549 ได้มีการจัดตั้งสำนักงานยุติธรรมจังหวัดสงขลา ขึ้นจำนวน 2 แห่ง ได้แก่ สำนักงานยุติธรรมจังหวัดเชียงใหม่ สาขาฝาง และสำนักงานยุติธรรมจังหวัดตาก สาขาแม่สอด โดยเปิดดำเนินการ เมื่อวันที่ 31 สิงหาคม 2549 (กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร กระทรวงยุติธรรม. 2550 : 1)

2.1.2 หลักการการบริหารสำนักงานยุติธรรมจังหวัด

สำนักงานยุติธรรมจังหวัด เป็นหน่วยงานภายในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรมที่ตั้งอยู่ในจังหวัด โดยมีอำนาจหน้าที่เป็นผู้แทนกระทรวงยุติธรรมในการบริหารงานและประสานงานในกระบวนการยุติธรรมจังหวัด และตามระบบการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ โดยมีหลักการพื้นฐานในการบริหาร ดังนี้

1) เป็นศูนย์รวมในการบริหารจัดการงานในกระบวนการยุติธรรมระดับจังหวัดของกระทรวงยุติธรรมที่เป็นเอกภาพ โดยนำแนวทางการบริหารงานแบบบูรณาการมาใช้อย่างเหมาะสมด้วยการปรับเปลี่ยนการปฏิบัติงานของทุกส่วนราชการให้มีการทำงานในลักษณะสอดคล้องเชื่อมโยงเป็นกลุ่มเดียวกัน และนำภารกิจของทุกส่วนราชการมาบริหารจัดการร่วมกันภายใต้คณะกรรมการบริหารสำนักงานยุติธรรมจังหวัด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2) มีการกำหนดยุทธศาสตร์การทำงานที่มีผลผูกพันทุกส่วนราชการที่จะต้องสนับสนุนบุคลากรและทรัพยากรในส่วนที่เกี่ยวข้องอย่างเต็มศักยภาพ

3) เป็นหน่วยงานที่มีบทบาทหลักในการแปลงยุทธศาสตร์ของกระทรวงยุติธรรมไปสู่การปฏิบัติในพื้นที่จังหวัดให้สอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่และปัญหาความต้องการของประชาชน รวมทั้งเป็นหน่วยงานบริการประชาชนที่เชื่อมโยงการบริการประชาชนของส่วนราชการ และเป็นศูนย์บริการร่วมของกระทรวงยุติธรรมในระดับจังหวัด

4) ดำเนินงานโดยยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง และส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนิน โดยคำนึงถึงหลักการดำเนินงานที่มีประชาชนเป็นหุ้นส่วน

5) การจัดโครงสร้างและระบบงานเป็นไปตามนโยบายของรัฐบาลเกี่ยวกับการจำกัดอัตรากำลังบุคลากรภาครัฐ โดยใช้วิธีการเฉลี่ยอัตรากำลังจากส่วนราชการต่างๆ ในจังหวัดหมุนเวียนมาปฏิบัติงานตามความเหมาะสม ซึ่งเป็นการพัฒนาบุคลากรอีกภาพแบบหนึ่งที่จะทำให้บุคลากรมีความรู้ในภารกิจของส่วนราชการอื่นนอกเหนือจากภารกิจของส่วนราชการของตนเอง และสามารถปฏิบัติงานแทนกันได้

6) ราชการบริหารส่วนกลางมีระบบและกลไกสนับสนุนการบริหารงานสำนักงานยุติธรรมจังหวัดระบอบการจูงใจด้วยการให้รางวัลแก่ผู้ปฏิบัติงาน และระบบการพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง

2.1.3 โครงสร้างและอำนาจหน้าที่ของสำนักงานยุติธรรมจังหวัด

สำนักงานยุติธรรมจังหวัดมีอำนาจหน้าที่ในฐานะผู้แทนของกระทรวงยุติธรรมในการบริหารงาน ประสานงานในกระบวนการยุติธรรมระดับจังหวัด รวมทั้งการให้บริการงานในภารกิจของกระทรวงยุติธรรมในพื้นที่จังหวัด เพื่ออำนวยความสะดวกยุติธรรมแก่ประชาชนให้ มีความเชื่อมั่นและเข้าถึงความยุติธรรมอย่างทั่วถึงและเสมอภาค ตลอดจนการประสานงานความร่วมมือกับส่วนราชการและองค์กรต่างๆ ในจังหวัดตามระบบการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ โดยโครงสร้างการบริหารและอำนาจหน้าที่ของสำนักงานยุติธรรมจังหวัด ได้แบ่งออกเป็น 3 กลุ่มงาน ดังนี้

1. กลุ่มงานบริหารทั่วไป มีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับการบริหารงานทั่วไป และงานธุรการของสำนักงานยุติธรรมจังหวัด ได้แก่ งานสารบรรณ งานพัสดุ งานการเงินและบัญชี งานการเจ้าหน้าที่ งานประชาสัมพันธ์ และงานข้อมูลสถิติต่างๆ ดังนี้

1) งานรับ-ส่งหนังสือ ลงทะเบียนหนังสือ เข้า-ออก พิมพ์ ร่างโต้ตอบหนังสือราชการ รวมถึงการโรเนียว ถ่ายเอกสาร เก็บรักษา ค้นหา และทำลายหนังสือราชการ ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยงานสารบรรณ

2) วิเคราะห์จัดทำแผนการใช้วัสดุ และจัดซื้อ จัดหา ยืม พัสดุครุภัณฑ์ ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติหน้าที่ จัดทำทะเบียนควบคุมการใช้พัสดุครุภัณฑ์ รวมถึงดูแล รักษา อาคารสถานที่ พัสดุครุภัณฑ์ ให้สะอาดเรียบร้อยพร้อมปฏิบัติงานเสมอ

3) จัดทำบัญชีการใช้และการเบิกจ่ายเงิน รวมทั้งควบคุม และตรวจสอบเอกสารหลักฐานการเบิกจ่ายเงินของสำนักงานยุติธรรมจังหวัด ให้ถูกต้องตาม กฎ ระเบียบ ข้อบังคับที่ได้กำหนดไว้

4) จัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารสำนักงานยุติธรรมจังหวัด และเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานสำนักงานยุติธรรมจังหวัด ตลอดจนคำสั่งให้บุคคลดังกล่าวพ้นจากตำแหน่งในอำนาจหน้าที่ของประธานกรรมการบริหารสำนักงานยุติธรรมจังหวัด รวมทั้งจัดทำบันทึกข้อมูล วันปฏิบัติงานและวันลาของผู้ปฏิบัติงานในสำนักงานยุติธรรมจังหวัด

5) ดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล และการพัฒนาข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของสำนักงานยุติธรรมจังหวัด ตามที่คณะกรรมการบริหารสำนักงานยุติธรรมจังหวัดกำหนด

6) จัดทำแผนการประชาสัมพันธ์และให้บริการข้อมูลข่าวสาร เพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์กิจกรรม การดำเนินงานและผลการดำเนินงานของสำนักงานยุติธรรมจังหวัด

7) รวบรวมสถิติ ข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องและเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานของสำนักงานยุติธรรมจังหวัด

8) จัดเตรียมและอำนวยความสะดวกเกี่ยวกับการประชุม และจัดบันทึกรายงานการประชุมของสำนักงานยุติธรรมจังหวัด

9) ปฏิบัติหน้าที่อื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมายจากประธานกรรมการบริหารสำนักงานยุติธรรมจังหวัด(หัวหน้าสำนักงานยุติธรรมจังหวัด) และผู้บังคับบัญชาาระดับสูงขึ้นไป

2. กลุ่มงานนโยบายและยุทธศาสตร์ มีหน้าที่ความรับผิดชอบในการวิเคราะห์นโยบายยุทธศาสตร์ แผนงาน และโครงการของกระทรวงยุติธรรม เพื่อกำหนดเป็น ทิศทาง เป้าหมาย ยุทธศาสตร์ และแผนการดำเนินงานของสำนักงานยุติธรรมจังหวัด ดังนี้

1) จัดทำและพัฒนาระบบฐานข้อมูล เพื่อการบริหารและการวางแผน

2) กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนายุติธรรมจังหวัดยุติธรรมแบบบูรณาการ โดยแปลงยุทธศาสตร์ของกระทรวงยุติธรรมไปสู่การปฏิบัติในพื้นที่จังหวัดให้สอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่และปัญหาความต้องการของประชาชน รวมทั้งจัดวางกลยุทธ์การดำเนินงานของหน่วยงานสังกัดกระทรวงยุติธรรมในจังหวัดให้สามารถทำงานร่วมกับแบบบูรณาการ เพื่อผลักดันแผนการทำงานไปสู่ความสำเร็จตามที่พึงประสงค์ ในภาพของแผนปฏิบัติราชการ 4 ปี และแผนปฏิบัติการประจำปีของสำนักงานยุติธรรมจังหวัด

3) วิเคราะห์และจัดทำคำของบประมาณรายจ่ายประจำปีตามแผนปฏิบัติราชการประจำปีของสำนักงานยุติธรรมจังหวัด

4) บริหารแผนงานและโครงการต่างๆ ให้สัมฤทธิ์ผลตามแผนปฏิบัติราชการประจำปีของสำนักงานยุติธรรมจังหวัด

5) ติดตามการใช้จ่ายงบประมาณของสำนักงานยุติธรรมจังหวัด รวมทั้งติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานตามแผนปฏิบัติราชการ 4 ปี และแผนปฏิบัติการประจำปี เพื่อนำเสนอผู้บริหารใน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การปรับปรุงแผนและพัฒนาประสิทธิภาพการดำเนินงานให้บรรลุตามยุทธศาสตร์ การพัฒนายุติธรรมจังหวัดแบบบูรณาการ

6) จัดทำเอกสารและคู่มือเกี่ยวกับยุทธศาสตร์ แผนปฏิบัติราชการแผนงานโครงการและแนวทางการปฏิบัติงานให้แก่บุคลากรในหน่วยงาน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานรวมทั้งจัดทำเอกสารทางวิชาการอื่นๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อผู้ปฏิบัติงานและประชาชนผู้ขอรับบริการจากสำนักงานยุติธรรมจังหวัด

7) ปฏิบัติหน้าที่อื่น ตามที่ได้รับมอบหมายจากประธานกรรมการบริหารสำนักงานยุติธรรมจังหวัด(หัวหน้าสำนักงานยุติธรรมจังหวัด) และผู้บังคับบัญชาในระดับสูงขึ้นไป

3. กลุ่มงานบริการประชาชน มีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับการให้บริการประชาชนตามภารกิจงานของกระทรวงยุติธรรม โดยแบ่งการปฏิบัติงานออกเป็นศูนย์ปฏิบัติงาน จำนวน 2 ศูนย์ ดังนี้

3.1 ศูนย์บริการร่วมกระทรวงยุติธรรม (Justice Service Link) มีหน้าที่ความรับผิดชอบในการให้บริการข้อมูล ให้คำปรึกษา รับเรื่องขออนุมัติ /อนุญาต และรับเรื่องร้องเรียน ร้องทุกข์ รับแจ้งเบาะแสผู้กระทำผิดที่เกี่ยวข้องกับภารกิจงานของกระทรวงยุติธรรม ตลอดจนประสานงานกับส่วนราชการที่เกี่ยวข้องในการติดตามเรื่องและแจ้งผลการดำเนินงานแก่ผู้ขอรับบริการ ซึ่งรวมทั้งสิ้น 18 งานบริการ จาก 8 ส่วนราชการสังกัดกระทรวงยุติธรรม โดยแยกประเภทของงานที่ให้บริการออกเป็น 3 กรณี ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2.1 กรณีที่ 1 การให้ข้อมูล /คำปรึกษา มี 18 งานบริการ จาก 8 ส่วนราชการ

ส่วนราชการ	งานบริการ
กรมคุมประพฤติ	1. การขอรับการสงเคราะห์ของผู้กระทำผิดหลังปล่อย
กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ	2. การขอรับค่าตอบแทนผู้เสียหายและค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา 3. การขอรับความช่วยเหลือทางกฎหมายและให้คำปรึกษาทางกฎหมาย 4. การรับเรื่องราวร้องทุกข์
กรมบังคับคดี	5. การยื่นคำร้องขอวางทรัพย์ 6. การขึ้นทะเบียนผู้ทำแผนฟื้นฟูกิจการและผู้บริหารแผน
กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน	7. การขอปล่อยตัวชั่วคราว
กรมราชทัณฑ์	8. การขออนุญาตวินิจฉัย 9. การพบญาติแบบใกล้ชิด 10. การขออนุญาตให้บุคคลภายนอกเข้าชมกิจกรรม เรือนจำ/ทัณฑสถาน 11. การขออนุญาตเผยแพร่กิจกรรมในเรือนจำ/ทัณฑสถาน 12. การช่วยเหลือ สนับสนุนด้านสวัสดิการและการสงเคราะห์ผู้ต้องขัง
กรมสอบสวนคดีพิเศษ	13. การรับแจ้งข้อมูล เบาะแสของผู้กระทำความผิดทางอาญาที่เป็นคดีพิเศษ ตาม พ.ร.บ. การสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ.2547
สถาบันนิติวิทยาศาสตร์	14. การรับแจ้งบุคคลสูญหาย 15. การขอเปลี่ยนชื่อ - สกุลศพ 16. การขอรับศพคืนจากมูลนิธิสว่างอริยะธรรมสถาน 17. การขอรับรายงานการชันสูตรศพ
สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด	18. การรับเบาะแสผู้ค้า แหล่งมั่วสุ่ม พื้นที่แพร่ระบาด แหล่งผลิต และเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับยาเสพติด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2.2 กรณีที่ 2 การรับเรื่องขออนุมัติ/อนุญาต มี 6 งานบริการ จาก 3 ส่วนราชการ

ส่วนราชการ	งานบริการ
กรมคุมประพฤติ	1. การขอรับการสงเคราะห์ของผู้กระทำความผิดหลังปล่อย
กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน	2. การขอปล่อยตัวชั่วคราว
กรมราชทัณฑ์	3. การขออนุญาตวิจย 4. การพบญาติแบบใกล้ชิด 5. การขออนุญาตให้บุคคลภายนอกเข้าชมกิจกรรม เรือนจำ/ทัณฑสถาน 6. การขออนุญาตเผยแพร่กิจกรรมในเรือนจำ/ทัณฑสถาน 7. การช่วยเหลือ สนับสนุนด้านสวัสดิการและการสงเคราะห์ผู้ต้องขัง

ตารางที่ 2.3 การรับเรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์/รับแจ้งเบาะแส มี 3 งานบริการ จาก 3 ส่วนราชการ

ส่วนราชการ	งานบริการ
กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ	1. การรับเรื่องร่ำร้องทุกข์
กรมสอบสวนคดีพิเศษ	2. การรับแจ้งข้อมูล เบาะแสของผู้กระทำความผิดทางอาญาที่เป็นคดีพิเศษ ตาม พ.ร.บ. การสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ.2547
สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด	3. การรับเบาะแสผู้ค้า แหล่งมั่วสุ่ม พื้นที่แพร่ระบาด แหล่งผลิต และเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับยาเสพติด

3.2 ศูนย์ประสานงานยุติธรรมชุมชน มีหน้าที่ความรับผิดชอบในการทำงานร่วมกับชุมชนในการส่งเสริม สนับสนุนให้มีการจัดตั้งเครือข่ายยุติธรรมชุมชนขึ้นในพื้นที่และพัฒนาเครือข่ายยุติธรรมชุมชนให้สามารถปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล ดังนี้

- 1) ศึกษา วิเคราะห์ และพิจารณาวางระบบการจัดตั้งเครือข่ายยุติธรรมและศูนย์ยุติธรรมชุมชนในพื้นที่จังหวัด
- 2) จัดฝึกอบรมและให้ความรู้เกี่ยวกับกระบวนการยุติธรรม และระเบียบ กฎหมาย ที่จำเป็นแก่เครือข่ายยุติธรรมชุมชน
- 3) คัดเลือกประชาชนอาสาสมัครผู้ผ่านการฝึกอบรมเครือข่ายยุติธรรมชุมชนผู้ประสานงานยุติธรรมชุมชนประจำชุมชนนั้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4) วางระบบฐานข้อมูล และการเชื่อมโยง ข้อมูลระหว่างศูนย์ยุติธรรมชุมชนกับสำนักงานยุติธรรมจังหวัด

5) ตรวจสอบ ให้คำปรึกษา แนะนำ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของศูนย์ยุติธรรมชุมชน และเครือข่ายยุติธรรมชุมชนในพื้นที่

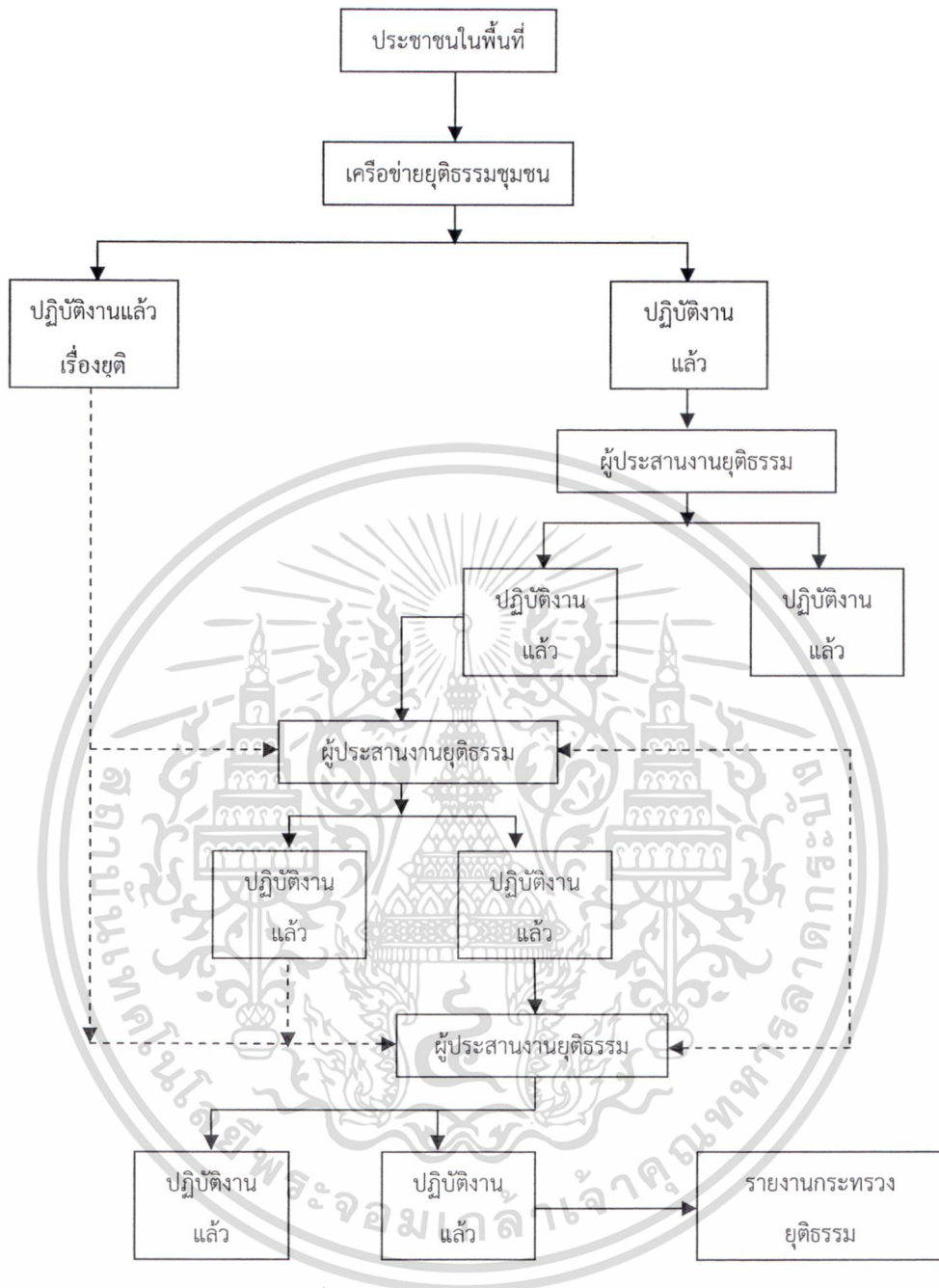
6) ประสานงานกับส่วนราชการและองค์กรที่เกี่ยวข้อง ในการส่งเสริมพัฒนาศักยภาพของเครือข่ายยุติธรรมชุมชน ผู้ประสานงานยุติธรรมชุมชน และศูนย์ยุติธรรมจังหวัด

7) ปฏิบัติหน้าที่อื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมายจากประธานกรรมการบริหารสำนักงานยุติธรรมจังหวัด (หัวหน้าสำนักงานยุติธรรมจังหวัด) และผู้บังคับบัญชาาระดับสูงขึ้นไป

โดยสรุป ศูนย์ประสานงานยุติธรรมชุมชน มีหน้าที่ในการดำเนินงานพัฒนาเครือข่ายเพื่อส่งเสริมการจัดตั้งกลไกการดำเนินงานเครือข่ายยุติธรรมชุมชน การวางระบบฐานข้อมูลและการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างกลไกในชุมชนกับสำนักงานยุติธรรมจังหวัดและกระทรวงยุติธรรมเพื่อให้เกิดการทำงานร่วมกันของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมและประชาชน รวมทั้งการติดตามประเมินผล และรายงานผลการดำเนินงาน

สำหรับกระบวนการปฏิบัติงานของศูนย์ประสานงานยุติธรรมชุมชน เริ่มด้วยส่งเสริมให้ประชาชนในชุมชนต่างๆ รวมตัวกันเป็นเครือข่ายยุติธรรมชุมชน จากนั้นศูนย์ประสานงานยุติธรรมชุมชนจะเข้าดำเนินการฝึกอบรมเครือข่ายเหล่านี้ให้มีความรู้ที่เกี่ยวข้อง แล้วทำการคัดเลือกประชาชนอาสาสมัคร ผู้ผ่านการฝึกอบรม เครือข่ายยุติธรรมชุมชนแล้ว เข้าทำหน้าที่เป็นผู้ประสานงานยุติธรรมชุมชนนั้นๆ โดยประสานงาน ติดตามความเคลื่อนไหว แลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร ระหว่างเครือข่ายยุติธรรมชุมชนกับเจ้าหน้าที่ของศูนย์ประสานงานยุติธรรมชุมชนซึ่งอาสาสมัครผู้ทำหน้าที่ประสานงานยุติธรรมชุมชนดังกล่าว อาจกำหนดสถานที่เป็นที่ทำการให้เครือข่ายสามารถติดต่อกันได้ในพื้นที่ชุมชนก็ได้ ในการนี้ ศูนย์ประสานงานยุติธรรมชุมชนจะต้องจัดเจ้าหน้าที่เดินทางออกไปเยี่ยมเยียนให้คำปรึกษาและติดตามผลการดำเนินงานศูนย์ยุติธรรมชุมชนหรือผู้ประสานงานยุติธรรมชุมชนในพื้นที่ อย่างน้อยสองสัปดาห์ต่อครั้ง

ในส่วนผู้ปฏิบัติงานในศูนย์ประสานงานยุติธรรมชุมชน ให้เจ้าหน้าที่ชุดเดียวกันกับศูนย์บริการร่วม แต่จะต้องมีการฝึกอบรมแนะแนววิธีการทำงาน พร้อมคู่มือรายละเอียดการปฏิบัติงานให้จนมีชำนาญ และเชี่ยวชาญพร้อมที่จะปฏิบัติงานตามภารกิจได้ ทั้งนี้โดยให้เจ้าหน้าที่สำนักงานคุมประพฤติจังหวัดที่รับผิดชอบงานเครือข่ายยุติธรรมชุมชน เป็นแกนกลางในการดำเนินงาน

ภาพที่ 2.1 แสดงขั้นตอนการดำเนินงานของเครือข่ายยุติธรรมชุมชน และศูนย์ประสานงานยุติธรรม (กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร กระทรวงยุติธรรม. 2550 : 10)

2.1.4 แนวทางการบริหารจัดการของสำนักงานยุติธรรมจังหวัด

ในการบริหารจัดการของสำนักงานยุติธรรมจังหวัด ผู้บริหารกระทรวงยุติธรรมได้กำหนดกรอบวิธีการปฏิบัติงานให้ส่วนราชการต่างๆ ในสังกัดกระทรวงยุติธรรมในเขตพื้นที่จังหวัดได้ปฏิบัติงานร่วมกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ติดต่อ **125725** และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ให้เป็นไปในแนวทางการบริหารงานแบบบูรณาการที่สอดคล้องกับระบบการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ ดังนี้

1. ให้บริหารจัดการในภาพแบบของ คณะกรรมการบริหารสำนักงานยุติธรรมจังหวัด เรียกโดยย่อว่า “กยจ .” หรือคณะกรรมการบริหารสำนักงานยุติธรรมจังหวัด สาขา เรียกโดยย่อว่า “กยจ . สาขา” เฉพาะจังหวัดที่มีการจัดตั้งสำนักงานยุติธรรมจังหวัด สาขา ขึ้น โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ ดังนี้

1.1 องค์ประกอบ ของ กยจ.

(1) อัยการจังหวัด	ที่ปรึกษา
(2) ปลัดจังหวัด	ที่ปรึกษา
(3) ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัด	ที่ปรึกษา
(4) หัวหน้าสำนักงานจังหวัด	ที่ปรึกษา
(5) นายองค์การบริหารส่วนจังหวัด	ที่ปรึกษา
(6) นายกเทศมนตรีเทศบาลนคร และ/หรือ เทศบาลเมือง และ/หรือเทศบาลตำบลในพื้นที่	ที่ปรึกษา
(7) นายองค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่ที่เห็นสมควร	ที่ปรึกษา
(8) ประธานสภาทนายความจังหวัด	ที่ปรึกษา
(9) ผู้แทนสภาเครือข่ายยุติธรรมชุมชน	ที่ปรึกษา
(10) หัวหน้าส่วนราชการ ที่ได้รับเลือกจากที่ประชุม หัวหน้าส่วนราชการ	ประธานกรรมการ
(11) หัวหน้าส่วนราชการ ที่ได้รับเลือกจากที่ประชุม ส่วนราชการ	รองประธานกรรมการ
(12) หัวหน้าราชการทุกส่วนราชการ	กรรมการ
(13) เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานในสำนักงานยุติธรรมจังหวัด ที่ได้รับมอบหมาย	เลขานุการ
(14) เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในสำนักงานยุติธรรมจังหวัด ที่ได้รับมอบหมาย	ผู้ช่วยเลขานุการ

1.2 อำนาจหน้าที่ ของ กยจ.

1) พิจารณาและรับผิดชอบผลสัมฤทธิ์ของงานในภารกิจของกระทรวงยุติธรรมทั้งหมด ที่ดำเนินการในเขตพื้นที่จังหวัด ยกเว้นที่อยู่ในความรับผิดชอบของ กยจ. สาขา

2) พิจารณาและรับผิดชอบจัดให้มีแผนปฏิบัติการสำนักงานยุติธรรมจังหวัดที่สอดคล้องกับแผนปฏิบัติการกระทรวงยุติธรรม แผนปฏิบัติงานราชการของจังหวัด และปัญหาความต้องการของประชาชน ในพื้นที่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3) พิจารณาและกำกับดูแลการปฏิบัติราชการของส่วนราชการให้ปฏิบัติหน้าที่สอดคล้องกับแผนปฏิบัติราชการสำนักงานยุติธรรมจังหวัด

4) พิจารณาและกำกับดูแลการบริหารงานบุคคล และการพัฒนาบุคลากร สำหรับข้าราชการและเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในสังกัดกระทรวงยุติธรรมจังหวัด

5) พิจารณาการจัดทำคำขอตีงงบประมาณ และเร่งรัดการใช้จ่ายงบประมาณของส่วนราชการให้เป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้

6) รายงานผลการปฏิบัติงานให้ปลัดกระทรวงยุติธรรมทราบตามแนวทางที่กระทรวงยุติธรรมกำหนด

7) ปฏิบัติหน้าที่อื่นๆ ตามที่ปลัดกระทรวงยุติธรรมมอบหมาย

สำหรับ วาระการดำรงตำแหน่งของประธานกรรมการ กยจ. และรองประธานกรรมการ กยจ. คราวไม่เกิน 2 ปี และอาจได้รับการแต่งตั้งให้กลับเข้ามาดำรงตำแหน่งใหม่ได้ ในส่วนของการพ้นจากตำแหน่งนอกจากการพัฒนาตามวาระแล้ว ให้พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(1) ตาย

(2) ลาออก

(3) ย้ายไปดำรงตำแหน่งที่จังหวัดอื่น

(4) ปลัดกระทรวงยุติธรรม เห็นว่าไม่สมควรให้อยู่ในตำแหน่งต่อไป

1.3 องค์ประกอบ ของ กยจ. สาขา

(1) อัยการจังหวัด ในพื้นที่

ที่ปรึกษา

(2) นายอำเภอ ในพื้นที่

ที่ปรึกษา

(3) ผู้กำกับการสถานีตำรวจภูธรอำเภอ ในพื้นที่

ที่ปรึกษา

(4) นายกเทศมนตรีเทศบาลเมือง และ/ หรือ

ที่ปรึกษา

เทศบาลตำบลในพื้นที่

(5) นายองค์การบริหารส่วนตำบล ในพื้นที่ที่เห็นสมควร

ที่ปรึกษา

(6) ประธานสภาทนายความจังหวัด ในพื้นที่

ที่ปรึกษา

(7) ผู้แทนเครือข่ายยุติธรรมชุมชน ในพื้นที่

ที่ปรึกษา

(8) หัวหน้าส่วนราชการ ในพื้นที่ที่ได้รับเลือก

ประธานกรรมการ

จากที่ประชุมหัวหน้าส่วนราชการ ในพื้นที่

(9) หัวหน้าส่วนราชการ ในพื้นที่ที่ได้รับเลือก

รองประธานกรรมการ

จากที่ประชุมหัวหน้าส่วนราชการ ในพื้นที่

(10) หัวหน้าส่วนราชการทุกส่วนราชการ ในพื้นที่

กรรมการ

(11) เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานในสำนักงานยุติธรรมจังหวัด

เลขานุการ

ที่ได้รับมอบหมาย

(12) เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานในสำนักงานยุติธรรมจังหวัดผู้ช่วยเลขานุการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานภายใน เมื่อผู้ดูแลระบบเห็นว่าไม่เหมาะสมในการนำเอกสารนี้ไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ได้รับมอบหมาย

1.4 อำนาจหน้าที่ กยจ. สาขา

1) พิจารณาและรับผิดชอบผลสัมฤทธิ์ของงานในภารกิจของกระทรวงยุติธรรมทั้งหมดที่ดำเนินการในเขตพื้นที่รับผิดชอบ

2) ร่วมกับ กยจ. ในการจัดทำแผนปฏิบัติราชการสำนักงานยุติธรรมจังหวัด

3) พิจารณาและกำกับดูแลการปฏิบัติราชการของส่วนราชการในพื้นที่ให้ปฏิบัติหน้าที่สอดคล้องกับแผนปฏิบัติราชการสำนักงานยุติธรรมจังหวัด

4) พิจารณาและกำกับดูแลการบริหารงานบุคลากรและการพัฒนาบุคลากรสำหรับข้าราชการและเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในสำนักงานในสำนักงานยุติธรรมจังหวัด สาขา

5) พิจารณาจัดทำคำขอตั้งงบประมาณ และเร่งรัดการใช้จ่ายงบประมาณของส่วนราชการในพื้นที่ให้เป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้

6) รายงานผลการปฏิบัติงานให้ปลัดกระทรวงยุติธรรมทราบตามแนวทางที่กระทรวงยุติธรรมกำหนด รวมทั้งการรายงานผลการปฏิบัติงานตามแผนปฏิบัติราชการสำนักงานยุติธรรมจังหวัดในส่วนที่เกี่ยวข้อง ให้ กยจ.ทราบ

7) ปฏิบัติหน้าที่อื่นๆตามที่ปลัดกระทรวงยุติธรรมมอบหมาย

2.การบริหารงานของสำนักงานยุติธรรมจังหวัด

สำนักงานยุติธรรมจังหวัดจะต้องมีทิศทางการบริหารงานที่ชัดเจนเป็นแนวทางให้ทุกส่วนราชการในสังกัดกระทรวงยุติธรรมที่ส่งเจ้าหน้าที่มาปฏิบัติงานในพื้นที่จังหวัดสามารถปฏิบัติภารกิจตามอำนาจหน้าที่ให้สอดคล้องกัน ตามแผนยุทธศาสตร์ของกระทรวง/กรม จึงกำหนดให้สำนักงานยุติธรรมจังหวัดต้องมีแผนยุทธศาสตร์ และแผนปฏิบัติการของสำนักงานยุติธรรมจังหวัด เพื่อเป็นกรอบในการปฏิบัติหน้าที่ และการดำเนินการของส่วนราชการสังกัดกระทรวงยุติธรรมในพื้นที่จังหวัด เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ร่วมกัน การจัดทำยุทธศาสตร์ของสำนักงานยุติธรรมจังหวัดและแผนปฏิบัติการเป็นส่วนหนึ่งของคณะกรรมการบริหารสำนักงานยุติธรรมจังหวัดที่ดำเนินการจัดทำขึ้น โดยมีกรรพริษาหารือร่วมกัน ผู้ว่าราชการจังหวัด รวมทั้งการมีส่วนร่วมของผู้แทนส่วนราชการอื่นในจังหวัด องค์กรปกครองท้องถิ่น องค์กรภาคเอกชน และประชาชน

3. การบริหารงบประมาณ

งบประมาณของส่วนราชการสังกัดกระทรวงยุติธรรมที่ปฏิบัติงานในพื้นที่จังหวัดแต่ละส่วนราชการต่างอิสระในการบริหารจัดการงบประมาณของตนเองตามยุทธศาสตร์และแผนงาน/โครงการ ที่หน่วยงานของตนรับผิดชอบตามที่ได้รับการจัดสรรจากส่วนกลาง ภายใต้การติดตาม เร่งรัดการใช้จ่าย งบประมาณของคณะกรรมการบริหารสำนักงานยุติธรรมจังหวัด นอกจากนี้ คณะกรรมการบริหารสำนักงานยุติธรรมจังหวัดจะต้องร่วมพิจารณากลั่นกรองการจัดทำคำขอตั้งงบประมาณของ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แต่ละส่วนราชการสังกัดกระทรวงยุติธรรมในจังหวัดก่อนเสนอรอกรมเจ้าสังกัด ทั้งนี้เพื่อให้สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ของสำนักงานยุติธรรมจังหวัด และสะดวกในการกำกับ ติดตาม และประเมินผลต่อไป สำหรับในส่วนของการบริหารจัดการทั่วไปของสำนักงานยุติธรรมจังหวัด กระทรวงยุติธรรมได้กำหนดให้มีการจัดสรรงบประมาณเป็นเงินอุดหนุนทั่วไปจากสำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรมเป็นประจำทุกปี

4. การบริหารงานบุคคล

เพื่อให้คณะกรรมการบริหารสำนักงานยุติธรรมจังหวัด โดยประธานกรรมการสามารถบริหารงานได้ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลจึงสมควรให้อำนาจบริหารงานบุคคลสำหรับข้าราชการและเจ้าหน้าที่ที่มาปฏิบัติงานในสำนักงานยุติธรรมจังหวัดได้ดังนี้

- 1) อำนาจในการพิจารณากำหนดอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในสำนักงานยุติธรรมจังหวัด ตามคุณภาพและปริมาณงานที่เหมาะสม
- 2) อำนาจในการพิจารณา คัดเลือก แต่งตั้ง ร้องขอ และส่งคืนข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่หน่วยงานในสังกัดกระทรวงยุติธรรมในพื้นที่ส่งมาร่วมปฏิบัติงานในสำนักงานยุติธรรมจังหวัด
- 3) อำนาจในการพิจารณาและให้ความเห็นการเลื่อนขั้นเงินเดือนประจำปีของข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานในสำนักงานยุติธรรมจังหวัด เพื่อให้ส่วนราชการต้นสังกัดหรือสำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรมพิจารณาต่อไป
- 4) อำนาจการบริหารงานบุคคลอื่นๆ ตามความเหมาะสมที่คณะกรรมการบริหารสำนักงานยุติธรรมจังหวัดหรือกระทรวงยุติธรรมกำหนดในภายหลังตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง
- 5) การใช้อำนาจตามกฎหมาย

การปฏิบัติหน้าที่ของส่วนราชการในสังกัดกระทรวงยุติธรรมที่ปฏิบัติงานในพื้นที่จังหวัด จะมีการใช้อำนาจตามกฎหมาย หรือระเบียบ หรือมติคณะรัฐมนตรีในเรื่องใดๆอยู่แล้วซึ่งเป็นอำนาจเฉพาะตัวของข้าราชการในส่วนราชการนั้น แต่เพื่อให้เกิดการบริหารงานแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ในจังหวัด ซึ่งคณะกรรมการบริหารสำนักงานยุติธรรมจังหวัดโดยประธานกรรมการต้องรับผิดชอบให้เกิดผลการปฏิบัติงานที่สอดคล้องกับแผนการปฏิบัติงานของสำนักงานยุติธรรมจังหวัดได้อย่างแท้จริง จึงต้องกำหนดให้หัวหน้าส่วนราชการในสังกัดกระทรวงยุติธรรมในพื้นที่จังหวัดสรุปผลการดำเนินงานในรอบเดือน แจ้งต่อที่ประชุมคณะกรรมการบริหารสำนักงานยุติธรรมจังหวัดเพื่อทราบ หรือ กรณีเรื่องประเด็นเร่งด่วนที่มีผลกระทบต่อความเสียหายของกระทรวงยุติธรรม ให้ทำเป็นหนังสือเวียนแจ้งคณะกรรมการฯ ทุกคนเพื่อทราบ ทั้งนี้เพื่อจะได้ทราบถึง ความเคลื่อนไหวในการปฏิบัติงานของส่วนราชการต่างๆ ตลอดเวลา และสามารถตอบข้อซักถาม ได้ในกรณีถูกซักถามจากผู้ว่าราชการจังหวัดประชาชนสื่อมวลชนหรือบุคคล/องค์กรอื่นๆ

6. ข้อพึงระวังผูกพันส่วนราชการสังกัดกระทรวงยุติธรรมในพื้นที่จังหวัด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในการดำเนินงานเท่านั้น มิได้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เมื่อกำหนดให้สังกัดกระทรวงยุติธรรมจังหวัด เป็นหน่วยงานผู้แทนของกระทรวงยุติธรรมในการบริหารงานยุติธรรมประจำจังหวัดทั้งระบบ โดยให้หน่วยงานบูรณาการด้านยุทธศาสตร์แผนงาน/โครงการ และการให้บริการประชาชนของส่วนราชการสังกัดกระทรวงยุติธรรมในพื้นที่จังหวัด ดังนั้นจะต้องมีพันธะผูกพันว่า ส่วนราชการในสังกัดกระทรวงยุติธรรมที่ปฏิบัติงานในพื้นที่จังหวัดนั้น จะต้องสนับสนุนด้านบุคลากร พัสตุ ครุภัณฑ์ บางส่วนให้แก่สำนักงานยุติธรรมจังหวัด ตามความเหมาะสมตลอดจนยอมรับในบทบาทหน้าที่การบริหารจัดการของประธานกรรมการบริหารสำนักงานยุติธรรมจังหวัดในฐานะเป็นผู้แทนของกระทรวงยุติธรรมในพื้นที่จังหวัด

7. การพัฒนาบุคลากรที่ปฏิบัติงานในสำนักงานยุติธรรมจังหวัด

เนื่องจากบุคลากรที่ปฏิบัติงานในสำนักงานยุติธรรมจังหวัด ต่างหมุนเวียนสับเปลี่ยนกับมาปฏิบัติงานจากหลายส่วนราชการในสังกัดกระทรวงยุติธรรม จึงมีความหลากหลายเป็นอันมาก ดังนั้นการพัฒนาบุคลากรของสำนักงานยุติธรรมจังหวัด จึงต้องนำเอาแนวทางการเรียนรู้การทำงานร่วมกันมาช่วยพัฒนาทักษะความรู้ความสามารถที่หลากหลาย (Multiskilling) บุคลากรเพื่อเป็นการกระตุ้นและส่งเสริมให้ข้าราชการเกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตลอดจนสามารถค้นคว้าหาความรู้ได้ด้วยตัวเองได้และยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น มีความรับผิดชอบและไว้วางใจซึ่งกันและกัน และสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้จะต้องมีการจัดหลักสูตรอบรมเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในสำนักงานยุติธรรมจังหวัดเป็นระยะๆ โดยข้าราชการผู้ปฏิบัติงานระดับล่างจะเน้นการปลูกฝังความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับขั้นตอนกฎระเบียบ และนโยบายในการปฏิบัติงาน ส่วนข้าราชการระดับกลางจะเน้นทักษะด้านการบริหาร จัดการ และข้าราชการระดับหัวหน้า ส่วนราชการ/หน่วยงานจะเน้นเรื่องการคิดอย่างเป็นระบบเพื่อบริหารการเปลี่ยนแปลง และการตัดสินใจที่คำนึงถึงประโยชน์ของประชาชนและประเทศชาติ

8. การติดตามและประเมินผล

กระทรวงยุติธรรมได้จัดให้มีระบบการติดตามและประเมินผลการทำงานของสำนักงานยุติธรรมจังหวัด เพื่อให้ทราบถึงความก้าวหน้า ปัญหาอุปสรรค และผลสำเร็จของการดำเนินงาน โดยจะเน้นเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ของภารกิจ คุณภาพการให้บริการความพึงพอใจของประชาชนผู้รับบริการ และความคุ้มค่าในภารกิจ ทั้งนี้ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีการและระยะเวลาที่คณะกรรมการอำนาจการพัฒนาสำนักงานยุติธรรมจังหวัดและเครือข่ายยุติธรรมชุมชนกระทรวงยุติธรรม และคณะอนุกรรมการกำกับและบริหารจัดการสำนักงานยุติธรรมจังหวัดเป็นผู้กำหนด

9. การสร้างมาตรการแรงจูงใจผู้ปฏิบัติงานในสำนักงานยุติธรรมจังหวัด

เนื่องจากเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในสำนักงานยุติธรรมจังหวัด เป็นข้าราชการและพนักงานราชการในสังกัดกระทรวงยุติธรรมในพื้นที่จังหวัด ที่ได้รับมอบหมายให้หมุนเวียนสับเปลี่ยนกันทำหน้าที่เพิ่มขึ้นอีกหน้าที่หนึ่งนอกเหนือจากงานประจำของต้นสังกัด ดังนั้นจึงต้องมีสิ่งจูงใจหรือรางวัลตอบแทนให้กับผู้ปฏิบัติงานดังกล่าว โดยสิ่งจูงใจที่ให้อาจมีความหลากหลาย ทั้งที่เป็นตัวเงินและไม่เป็นตัวเงินเพื่อเสริมสร้างความร่วมมือร่วมใจในการปฏิบัติงานของสำนักงานยุติธรรมจังหวัด ให้เกิด

เอกสารนี้เป็นลิขสิทธิ์ของศาลยุติธรรมในพระองค์มหาดไทย เมื่อผู้เผยแพร่ใช้ประโยชน์จากการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประสิทธิภาพและบรรลุผลสำเร็จตามยุทธศาสตร์ และแผนงาน/โครงการของสำนักงานยุติธรรมจังหวัด ทั้งนี้การให้รางวัลจูงใจนั้นจะต้องกำหนดมาตรการกำกับผลการปฏิบัติราชการ โดยวิธีการจัดทำความตกลงเป็นลายลักษณ์อักษรหรือโดยวิธีการอื่นใด เพื่อแสดงความรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของเจ้าหน้าที่แต่ละคน (กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร กระทรวงยุติธรรม. 2550 : 17)

โดยรางวัลจูงใจที่เห็นควรจะให้แก่ผู้ปฏิบัติงานในสำนักงานยุติธรรมจังหวัด เช่น

1) การพิจารณาความดีความชอบในการเลื่อนขั้นเงินเดือนประจำปี ผู้ปฏิบัติงานในสำนักงานยุติธรรมจังหวัด จะได้รับการพิจารณาก่อนเป็นลำดับต้นๆ จากหน่วยงานต้นสังกัดเป็นกรณีพิเศษ และสำนักงานยุติธรรมจังหวัดจะต้องมีโควตาการเลื่อนขั้นเงินเดือนแยกมาต่างหาก

2) กระทรวงยุติธรรมจะต้องจัดสรรเงินรางวัลประจำปีเป็นกรณีพิเศษให้แก่ผู้ปฏิบัติงานในสำนักงานยุติธรรมจังหวัดเพิ่มมากกว่าหน่วยงานอื่นๆ ในพื้นที่จังหวัดตามที่จะเห็นสมควร

3) การพิจารณาบำเหน็จความชอบเป็นกรณีพิเศษให้แก่ผู้ทำหน้าที่บริหารคือประธานกรรมการบริหารสำนักงานยุติธรรมจังหวัด (หัวหน้าสำนักงานยุติธรรมจังหวัด) เนื่องจากผู้บริหารหน่วยงานเป็นตัวแปรสำคัญในการนำองค์กรไปสู่ความสำเร็จหรือล้มเหลวทั้งนี้ เพื่อเป็นแรงจูงใจให้มีการแข่งขันกันพัฒนาหน่วยงานให้มีประสิทธิภาพและบรรลุผลสัมฤทธิ์ตามภารกิจ โดยสิ่งจูงใจที่จะให้ นอกเหนือจาก ข้อ (1) และ ข้อ (2) แล้ว ประธานกรรมการจะได้รับในการพิจารณาเลื่อนตำแหน่งให้สูงขึ้นเป็นลำดับต้นๆ เมื่อมีตำแหน่งระดับสูงสูงว่างลงโดยกำหนดเป็นหลักเกณฑ์ไว้ในการพิจารณาคัดเลือก หรือการพิจารณาคัดเลือกให้เข้าอบรมหลักสูตรผู้บริหารระดับสูงของกระทรวงโดยผู้ผ่านการดำรงตำแหน่งประธานกรรมการจะได้รับการพิจารณาก่อนเป็นกรณีพิเศษ เป็นต้น ทั้งนี้ กระทรวงยุติธรรมกำลังอยู่ระหว่างการศึกษา และพัฒนาระบบการสร้างมาตรการแรงจูงใจดังกล่าวและคาดว่าจะสามารถนำมาใช้ได้ตั้งแต่ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2551 เป็นต้นไป

2.1.5 สถานที่ตั้งและสิ่งอำนวยความสะดวกของสำนักงานยุติธรรมจังหวัด

กระทรวงยุติธรรม ได้มีนโยบายในการจัดหาสถานที่ตั้งสำนักงานยุติธรรมจังหวัด โดยให้พิจารณาใช้พื้นที่ของส่วนราชการใดส่วนราชการหนึ่งในสังกัดกระทรวงยุติธรรม ที่ตั้งอยู่จังหวัดนั้น หากไม่มีให้พิจารณาขอใช้พื้นที่ของส่วนราชการอื่น หรือองค์กรภาครัฐอื่นตามความเหมาะสม ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงความสะดวกของประชาชนในการเดินทางมาติดต่อขอรับบริการอีกทั้ง ต้องมีขนาดเนื้อที่เพียงพอที่จะเป็นที่ทำการของศูนย์บริการร่วมกระทรวงยุติธรรม และศูนย์ประสานงานยุติธรรมชุมชนรวมอยู่ในพื้นที่เดียวกัน จึงได้มอบหมายให้ผู้แทนยุติธรรมจังหวัดในขณะนั้น พิจารณาสืบและคัดเลือกตามความเหมาะสม แล้วรายงานให้กระทรวงยุติธรรมทราบภายในวันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2548 จากนั้น ได้มอบหมายให้เจ้าหน้าที่กลุ่มพัฒนาระบบบริหารกระทรวงยุติธรรม และกองออกแบบและก่อสร้าง สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรมเดินทางไปตรวจสอบความพร้อมและความเหมาะสมของสถานที่ เพื่อรายงานผลเสนอที่ประชุมคณะกรรมการอำนวยการพัฒนาสำนักงานยุติธรรมจังหวัด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พิจารณาให้ความเห็นชอบตามลำดับ ซึ่งผลจากการจัดหาสถานที่ตั้งสำนักงานยุติธรรมจังหวัด ตามหลักเกณฑ์ดังกล่าว ได้รับการสนับสนุนให้ใช้สถานที่ของส่วนราชการและหน่วยงานต่างๆ ดังนี้

1) สำนักงานคุมประพฤติภาค/จังหวัด	26 จังหวัด
2) เรือนจำกลาง/เรือนจำจังหวัด/ทัณฑสถาน	19 จังหวัด
3) ศาลากลางจังหวัด	14 จังหวัด
4) สำนักงานบังคับคดีภาค/จังหวัด	5 จังหวัด
5) องค์การบริหารส่วนจังหวัด	4 จังหวัด
6) สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัด	3 จังหวัด
7) ที่ว่าการอำเภอ	2 จังหวัด
8) สำนักงานเทศบาลเมือง	2 จังหวัด

โดยกระทรวงยุติธรรมได้สนับสนุนงบประมาณในการปรับปรุงตกแต่งสถานที่ตามสมควร นอกจากนี้ได้จัดหาสิ่งอำนวยความสะดวก ได้แก่ วัสดุอุปกรณ์ ครุภัณฑ์ และวัสดุสำนักงานสนับสนุนแก่สำนักงานยุติธรรมจังหวัดทุกจังหวัด แบ่งออกเป็น 2 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 ในปี 2548 ได้สนับสนุนจำนวน 8 รายการ ได้แก่

(1) โต๊ะทำงานพร้อมเก้าอี้	5 ชุด
(2) ตู้เหล็ก 4 ลิ่มซึก	1 ตู้
(3) เครื่องทำน้ำเย็นแบบใช้ขวด	1 เครื่อง
(4) เครื่องโทรสาร	1 เครื่อง
(5) เครื่องโทรศัพท์	1 เครื่อง
(6) เครื่องไมโครคอมพิวเตอร์	2 ชุด
(7) เครื่องสำรองไฟ(UPS)	1 เครื่อง
(8) เครื่องพรีนเตอร์	2 เครื่อง

ระยะที่ 2 ในปี 2549 ได้สนับสนุนจำนวนเพิ่มเติม จำนวน 5 รายการ ได้แก่

(1) โต๊ะวางเครื่องไมโครคอมพิวเตอร์ พร้อมเก้าอี้	2 ชุด
(2) โต๊ะวางเครื่องพรีนเตอร์	1 ตัว
(3) ตู้กระจกบานเลื่อน	1 ตู้
(4) ตู้กระจกบานทึบ	1 ตู้
(5) กล้องถ่ายภาพนิ่งระบบดิจิทัล	1 กล้อง

นอกจากนี้ กระทรวงยุติธรรมได้อนุมัติหลักการให้สำนักงานยุติธรรมจังหวัดแต่ละแห่งสามารถจัดซื้อเก้าอี้สำหรับรับแขกที่มีลักษณะเป็นม้านั่ง แบบ 2 ที่นั่ง 3 ที่นั่ง หรือ 4 ที่นั่ง ตามความเหมาะสม โดยจัดซื้อเป็นลักษณะวัสดุสำนักงาน และเบิกจ่ายจากเงินงบประมาณของสำนักงาน ปลัดกระทรวงยุติธรรมประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2549 งบดำเนินงานที่จัดสรรให้สำนักงานยุติธรรมจังหวัดทุกแห่ง แห่งละ 100,000 บาท

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สำหรับเครื่องถ่ายเอกสารและครุภัณฑ์อื่นในทำนองเดียวกัน ได้อนุมัติหลักการให้สำนักงาน ยุติธรรมพิจารณาจัดเช่าหรือจัดจ้างบริการจากภาคเอกชนได้ตามระเบียบของทางราชการที่เกี่ยวข้อง

2.2 แนวทางการก่อสร้างและตกแต่งสถานที่ กระทรวงยุติธรรม

2.2.1 หลักการออกแบบสำนักงานยุติธรรมจังหวัด

จากการสรุปผลการระดมความคิด ปัญหา อุปสรรค และแนวทางการพัฒนาการดำเนินงาน ของสำนักงานยุติธรรมจังหวัด 4 ภาค ทั่วประเทศได้มีข้อสรุปที่กล่าวถึงด้านอาคารสถานที่ไว้ดังนี้

- 1) ควรมีสำนักงานเป็นของตัวเอง
- 2) สถานที่ตั้งห่างไกล
- 3) พื้นที่ใช้สอยยังไม่เหมาะสมเท่าที่ควร
- 4) สถานที่คับแคบ

จากข้อสรุปดังกล่าว จึงควรมีการปรับปรุงสำนักงานให้เหมาะสมเป็นที่น่าเชิญชวน น่าสนใจ และ สัมกับฐานะในการเป็นสำนักงานตัวแทนของกระทรวงยุติธรรม โดยให้ยึดหลัก 5 ส ดังนี้

1. สะดวก คือ สะดวกแก่ประชาชนผู้มาใช้บริการ โดยการเลือกสถานที่ควรอยู่ในทำเล ที่เป็นชุมชนหรือเป็นศูนย์กลาง ที่มีการคมนาคมสะดวก มีรถประจำทางผ่าน

2. สมประโยชน์ คือ ขนาดพื้นที่ควรเหมาะสมไม่เล็กเกินไป เพื่อรองรับประชาชน หากเดินทาง มาใช้บริการพร้อมกัน ควรมีพื้นที่โค้งส่วนกลางในขนาดที่เหมาะสมเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือควรมีพื้นที่ สำนักงานไม่น้อยกว่า 50 ตารางเมตร

3. สวยงาม คือ มีการจัดวางและตกแต่งสำนักงานให้น่าทำงานและประทับใจกับผู้มารับบริการ เช่น การออกแบบป้ายชื่อแสดงการติดต่องานไว้ชัดเจน, การออกแบบบอร์ดประชาสัมพันธ์และ การติดข้อความคำขวัญต่างๆ รวมถึงการนำต้นไม้มาจัดวางเพื่อเสริมความสวยงาม

4. ทันสมัย คือ การใช้วัสดุหรืออุปกรณ์สำนักงานต่างๆควรเลือกภาพแบบที่ทันสมัยคงทน มีรสนิยมที่ดี หากมีการเลือกวัสดุที่มีสีสันทัดต่างกัน ควรคำนึงถึงความกลมกลืน

5. สะอาด คือ การจัดระเบียบของครุภัณฑ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ รวมถึงการดูแลความสะอาด ในสำนักงานทั้งหมดเป็นประจำสม่ำเสมอ

ส่วนการมีสำนักงานเป็นของตนเองนั้น ปัจจุบันกระทรวงได้มีโครงการบูรณาการหน่วยงานใน กระบวนยุติธรรม ซึ่งมีแผนการดำเนินการตามรายละเอียดแนบท้ายนี้ แต่อย่างไรก็ตามสำนักงาน ยุติธรรมจังหวัดใดที่มีสถานที่ตั้งถาวรและขนาดเหมาะสมแล้ว ก็คงจะใช้เป็นสำนักงานถาวรต่อไปและ จังหวัดที่ไม่อยู่ในแผนงานดังกล่าว ก็ยังมีความจำเป็นในการสถานที่ถาวรอยู่ต่อไป

2.2.2 การออกแบบพื้นที่สำนักงานยุติธรรมจังหวัด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สำนักงานยุติธรรมจังหวัดเป็นสำนักงานขนาดเล็ก การจัดวางครุภัณฑ์ และการตกแต่งภายใน จึงเห็นควรเป็นภาพแบบที่ประหยัดพื้นที่การวางครุภัณฑ์ให้มาก โดยเหลือพื้นที่ว่างไว้เป็นพื้นที่สัญจร และเป็นพื้นที่ส่วนกลาง เพื่อความสะดวกสบายของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานและประชาชนผู้มาติดต่อ โดยทั่วไปการจัดสำนักงานสามารถแบ่งได้ตามลักษณะ ดังนี้

1) การจัดพื้นที่ทำงานทั่วไปควรจัดแบบ Landscape คือ การจัดโต๊ะทำงานรวมกันเป็นกลุ่มๆโดยอาจมีฉาก (Partition) ที่สูงไม่ถึงฝ้าเพดานกันเป็นส่วนๆ ซึ่งเป็นการจัดพื้นที่ทำงานที่เป็นที่นิยมมาก เนื่องจากสะดวก รวดเร็วในการติดตั้ง สามารถปรับเปลี่ยนภาพแบบการจัดวางครุภัณฑ์ได้ตลอดเวลา และสามารถเคลื่อนย้ายจากไปใช้ได้อีก กรณีที่ย้ายสำนักงานใหม่ แต่จะมีข้อเสีย คือ จะรบกวน ซึ่งกันและกันจากการพูดคุยเสียงโทรศัพท์ เสียงเครื่องใช้สำนักงาน เช่น Fax, Printer ทั้งนี้ ความสูงของฉาก (Partition) ไม่ควรสูงเกินไปควรใช้ความสูงไม่เกิน 1.50 เมตร และอาจใช้ผนังบางช่องเป็นผนังกระจกเพื่อมิให้เกิดความรู้สึกว่าทึบเกินไป

2) การจัดห้องทำงานส่วนตัว คือ การจัดห้องให้มีผนังสูงชนเพดานทุกด้านให้ใช้สำหรับสำนักงานที่มีพื้นที่มากพอ โดยกันเป็นห้องทำงาน วัสดุที่ใช้ควรเป็นผนังเบา คือ ผนังยิปซัมบอร์ดและควรเจาะผนังหรือประตูเป็นช่องมองเห็นการทำงานของเจ้าหน้าที่

3) การจัดห้องประชุม กรณีมีพื้นที่มาก ให้กันเป็นห้องประชุมของสำนักงานยุติธรรมจังหวัด วัสดุที่ใช้ควรเป็นผนังเบา คือ ผนังยิปซัมบอร์ด

2.2.3 การออกแบบเพื่อความปลอดภัยต่อผู้ใช้อาคาร

การออกแบบพื้นที่สำนักงาน นอกจากจะคำนึงถึงความต้องการในการใช้สอยและความสวยงามแล้วยังจะต้องคำนึงถึงความปลอดภัยของผู้ใช้อาคาร ทั้งจากอุบัติเหตุ จากเพลิงไหม้และความปลอดภัยต่อสุขภาพและควรเลือกระบบการก่อสร้างที่มีการบำรุงและปรับปรุงหรือย้ายได้ง่าย

การออกแบบเพื่อความปลอดภัยจากเพลิงไหม้ ได้แก่ การกำหนดให้มีระบบผนังกันไฟและฝ้าเพดานกันไฟตามทางเดิน ช่องทางหนีไฟ รวมทั้งระบบป้องกันอัคคีภัยต่างๆเช่น ระบบฉีดดับเพลิงอัตโนมัติ เป็นต้น

การออกแบบเพื่อความปลอดภัยต่อสุขภาพของผู้ใช้อาคาร ได้แก่ การเลือกใช้วัสดุที่ปราศจากสารพิษ หรือสารก่อมะเร็งอื่นๆ หรือการเลือกใช้วัสดุและการตกแต่งผิว(Finishing) รวมทั้งระบบปรับและถ่ายเทอากาศที่ไม่สะสมเชื้อราและแบคทีเรียต่างๆซึ่งเรามักจะพบเสมอว่าเมื่อเข้าไป ในสถานที่ สาธารณะหลายๆ แห่งไม่ว่าจะเป็นโรงพยาบาลนตรี สำนักงาน ร้านอาหารจะรู้สึกเหม็นอับ ซึ่งสาเหตุ มักเกิดจากการสะสมความชื้นจนเกิดเชื้อรา ซึ่งอาจสะสมอยู่ในช่องแอร์ ในฝ้าผนังในฝ้าเพดานในพื้นที่ปูพรม และหากต้องอยู่ในสภาวะอย่างนั้นนานๆ จะมีผลเสียต่อสุขภาพได้

2.2.4 การออกแบบเพื่อการประหยัดพลังงาน

1) การพิจารณาเลือกใช้อุปกรณ์ต่างๆ ที่จะนำมาใช้ประกอบอาคาร เพื่อการประหยัดพลังงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ จำเป็นต้องมีความเข้าใจอย่างลึกซึ้งถึงตัวอาคาร ผู้ใช้อาคาร และการ

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ทำงานของทุกระบบควบคู่กันไป นอกจากนี้ยังควรพิจารณาถึง Life Cycle Costing ซึ่งรวมถึง First Cost, Operating Cost และ Maintenance Cost ด้วยสำหรับการตัดสินใจ

อุปกรณ์ประหยัดพลังงานคือ อุปกรณ์ที่ใช้กระแสไฟฟ้าน้อย เพราะเป็นอุปกรณ์ที่มีประสิทธิภาพสูง ถ้าเป็นเครื่องปรับอากาศก็หมายถึง เครื่องปรับอากาศที่ทำความเย็นได้มากโดยใช้พลังงานไฟฟ้าน้อย ถ้าเป็นระบบไฟฟ้าแสงสว่าง หมายถึง คุณภาพของหลอดไฟที่สามารถผลิตพลังงานแสงสว่างได้โดยใช้พลังงานไฟฟ้าน้อย และถ้าเป็นตู้เย็น หมายถึง ตู้เย็นที่สามารถควบคุมความเย็นของตู้เย็นได้ตามที่ต้องการโดยใช้พลังงานน้อย สำหรับประเทศไทยได้ออกกฎกระทรวง กำหนดมาตรฐานของระบบปรับอากาศที่ติดตั้งในอาคาร ว่าจะต้องมีค่าพลังงานไฟฟ้าต่อตันความเย็นที่ภาระเต็มพิกัด (Full load) หรือที่ภาระใช้งานจริง (Actual Load) ของเครื่องทำความเย็นแบบติดหน้าต่าง/ แยกส่วน (Window/ Split type) ไม่เกิน 1.40 กิโลวัตต์ต่อตันความเย็น ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับฉลากประหยัดไฟที่กำหนดโดยการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยแล้วพบว่า เครื่องปรับอากาศที่มีฉลากประหยัดไฟ 3, 4 และ 5 เท่านั้น ที่มีประสิทธิภาพตามค่ามาตรฐานของกฎกระทรวงดังกล่าว

2) การจัดการระบบการควบคุมและบำรุงรักษา

การจัดการระบบการควบคุมอาคารมีความสำคัญต่อการใช้พลังงานมากเพราะแม้ว่าในการออกแบบอาคารและระบบจะทำได้ดีแล้ว แต่ถ้าหากผู้ใช้อาคารและควบคุมอาคารไม่ปฏิบัติตามในที่สุดประสิทธิภาพของอาคารจะลดต่ำลงไป ตัวอย่างเช่น อาคารบางประเภทจะมีบางช่วงเวลาที่ไม่มี Cooling Load เลยแต่ระบบเครื่องกล (Mechanical Systems) ยังคงทำงานเต็มที่ ซึ่งอาจเกิดขึ้นเพราะระบบควบคุมไม่ทำงานตามที่คาดว่าจะจะเป็น (Out of Calibration) หรือผู้ใช้อาคารไม่ทำตามระบบที่วางไว้

กล่าวโดยสรุปก็คือ ปัญหาในการออกแบบอาคารเพื่อการประหยัดพลังงานที่ดี จะต้องนำเอาสิ่งเอื้ออำนวยหรือ Asset ที่หามาได้มาประยุกต์ใช้กับตัวอาคาร เพื่อให้ได้มาซึ่งอาคารที่มีประสิทธิภาพก่อน เพราะจะทำให้สามารถประหยัดพลังงานได้มากกว่าครึ่งหนึ่งแล้ว จากนั้น จึงจัดระบบที่มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับการใช้งานของอาคาร ผู้ใช้อาคาร และผู้ควบคุมอาคารมาใช้โดยควรพิจารณาถึงการใช้งานในช่วงอายุของอาคาร (Life Cycle Costing) เป็นเกณฑ์ประกอบในการตัดสินใจ

3) การบำรุงรักษา

การเลือกใช้เฟอร์นิเจอร์ของอาคาร ควรเลือกใช้โดยคำนึงถึงภาพแบบเรียบง่าย ไม่รกรุงรังเพื่อไม่ให้สกปรก เป็นที่สะสมของฝุ่นละออง ช่วยลดเวลาที่ต้องใช้ในการดูแลรักษาและยังเป็นการเน้นให้เห็นความงามของที่ว่าง (Space) ในตัวงานสถาปัตยกรรมที่เกิดจากประโยชน์ใช้สอย (Function) วิทยาการ (Technology) โดยไม่ต้องมีสิ่งของประดับตกแต่งอื่นๆเพิ่มเติมเพราะวัสดุที่ไม่มีการสะสมความร้อน (Low heat Capacity) และความชื้นทำให้ลดพลังงานในช่วงเปิดเครื่องปรับอากาศใหม่ๆโดยไม่สิ้นเปลืองพลังงานในการปรับอากาศมากเกินไป บางส่วนของการตกแต่งภายในอาคารควรคำนึงถึงการแก้ปัญหาในเรื่องเสียง เช่น การทำส่วนประดับตกแต่ง (Projecting Rib) บริเวณฝ้าเพดานและใต้บันได เพื่อช่วยดูดซับคลื่นเสียงยาว (เสียงต่ำ) และเฟอร์นิเจอร์บางส่วน เช่น ตู้เก็บของ ยังช่วยทำหน้าที่กัน (Buffer Zone) ทำให้การเปลี่ยนแปลง เอนทัลปี (Enthalpy) ภายในอาคารเกิดขึ้นน้อยมาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารลิขสิทธิ์ของ บริษัท อีโคโนมิคส์ จำกัด ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4) การวางส่วนระบายความร้อนของเครื่องปรับอากาศ

ตำแหน่งสำหรับติดตั้งส่วนระบายความร้อนของระบบปรับอากาศของอาคารควรกำหนดให้อยู่ไกลออกจากตัวอาคารให้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ ทั้งนี้เพื่อลดเสียงรบกวนที่เกิดจากการทำงานของเครื่องทำให้สามารถเปิดหน้าต่าง ในกรณีที่ต้องการระบายอากาศแบบธรรมชาติ(Natural Ventilation) ได้ในเวลาที่ต้องการโดยไม่ต้องกังวลกับเสียงดังรบกวน หรือลมร้อนจากเครื่องจะพัดเข้าสู่ตัวอาคาร

5) การซ่อมบำรุง

ตำแหน่งสำหรับการเข้าไปดูแลรักษาและซ่อมแซมบำรุงในส่วนต่างๆของงานระบบของอาคาร ควรกำหนดให้สามารถทำได้จากภายนอกอาคาร เพื่อความสะดวกและปลอดภัยต่อผู้อาศัย การซ่อมบำรุงระบบท่อของห้องน้ำทุกๆห้องอาคารสามารถทำได้จากภายนอกอาคาร

6) การเลือกใช้หลอดไฟตามความเหมาะสม

ในการใช้แสงสว่างภายในอาคารสำหรับตอนกลางวัน ควรจะใช้แสงจากธรรมชาติทั้งหมด สำหรับการเลือกใช้หลอดไฟใช้หลอดฟลูออเรสเซนต์ ขนาดตั้งแต่ 20-40 w หรือใช้ไฟ Down Light เพื่อการสร้างบรรยากาศและกำหนดจุดความสว่างตามพื้นที่ต่างๆในจุดที่ต้องการความสว่างเฉพาะ อาจจะใช้หลอดคอมแพคต์โดยมี Reflectors ที่สามารถกระจายแสงได้อย่างทั่วถึงสำหรับหลอดไฟฮาโลเจนจะใช้เฉพาะในบริเวณที่มีจุดประสงค์เพื่อนำมาสร้างบรรยากาศพิเศษโดยติดตั้งอุปกรณ์ในการปรับความเข้มสว่างของแสง (Dimmer) ไว้ด้วยซึ่งสามารถพิจารณาประสิทธิภาพของหลอดไฟและแสงธรรมชาติ ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 2.4 แสดงประสิทธิภาพของหลอดไฟประเภทต่างๆและแสงธรรมชาติ

ชนิดของหลอด	Lumen/ Watt	รายละเอียดและการใช้งาน
1.หลอดไส้(Incandencent)	8-20	ราคาถูก ประหยัด หรือแสงได้ง่าย
2.หลอดฮาโลเจน	17-20	ใช้เพื่อการเน้นแสง-สี และเน้นบรรยากาศเฉพาะจุด (Highlight)
3.หลอดคอมแพคฟลูออเรสเซนต์	40-50	ใช้เป็นโคมแบบ Down Light ทดแทนหลอดไส้ เพราะมีประสิทธิภาพสูงกว่า
4.หลอดอ้วน(T-12)	70-75	ใช้งานทั่วไปและในพื้นที่สำนักงาน
5.หลอดผอม(T-8)	75-80	ใช้งานทั่วไปและในพื้นที่สำนักงานเหมือนหลอดอ้วน แต่มีประสิทธิภาพสูงกว่าเล็กน้อย
6.หลอด T -5	96-104	ใช้งานทั่วไปและในพื้นที่สำนักงาน จัดเป็นหลอดไฟในตระกูลฟลูออเรสเซนต์ที่มีประสิทธิภาพสูงมาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2.4 (ต่อ)

ชนิดของหลอด	Lumen/ Watt	รายละเอียดและการใช้งาน
7.แสงจากดวงอาทิตย์โดยตรง (Direct Sun)	110	แสงชนิดนี้ควบคุมยาก และมีความเข้มของการส่องสว่างสูงจึงควรหลีกเลี่ยงไม่ใช้ในพื้นที่ที่ต้องใช้งานอย่างจริงจัง ไม่แนะนำให้ใช้กับภายในอาคาร แต่สามารถนำมาใช้เน้นในบางส่วนของอาคารได้
8. แสงเหนือ หรือแสงกระจาย จากท้องฟ้า (Indirect Light)	140	เป็นแสงที่เหมาะสมอย่างยิ่งกับการใช้งานในอาคาร เพราะจะทำให้เกิดประโยชน์สูงสุด เนื่องจากได้ทั้งการประหยัดพลังงานและคุณภาพของแสงที่ดีกว่า

หลอด T-5 เป็นหลอดไฟรุ่นใหม่ ซึ่งมีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางของหลอดเล็กมาก และอุณหภูมิผิวหลอดสูง เหมาะสมกับการใช้งานในประเทศไทยสามารถให้ประสิทธิภาพสูงสุดที่อุณหภูมิประมาณ 35 องศาเซลเซียส (ใช้ในอาคารอนุรักษ์พลังงาน)

7. การใช้ตู้เย็น และเครื่องปรับอากาศ เบอร์ 5

การเลือกใช้ตู้เย็นและเครื่องปรับอากาศ ควรเลือกใช้ชนิดที่ประหยัดพลังงานมากที่สุด ตำแหน่งการจัดวางตู้เย็นหากเป็นไปได้ควรจัดวางไว้นอกอาคาร เพื่อไม่ให้ความร้อนจากเครื่องเข้าสู่ภายในอาคาร อันจะส่งผลถึงการเป็นภาระในการทำความเย็นให้แก่เครื่องปรับอากาศ ส่วนของเครื่องปรับอากาศที่จะต้องมีการซ่อมบำรุงจะอยู่นอกอาคาร เพื่อความสะดวกและปลอดภัย นอกจากนี้ควรมีการนำความร้อนจากการปรับอากาศมาใช้ในการทำความร้อน เพื่อใช้ในอาคาร ซึ่งจะช่วยให้สามารถประหยัดค่าไฟฟ้าที่เดิมอาจจะต้องมีการติดตั้งเครื่องทำความร้อนซึ่งเปลืองมากกว่า ถือว่าเป็นการเลือกใช้อุปกรณ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ตารางที่ 2.5 แสดงการเปรียบเทียบค่าไฟฟ้าที่ใช้ต่อเดือน เมื่อใช้เครื่องปรับอากาศ ขนาด 2 ตัน หรือ 25.32 เมกะจูลต่อชั่วโมง (24,000 บีทียูต่อชั่วโมง) ตามมาตรฐาน โดยแยกตามผลภาระหัดไฟ

มาตรฐาน เครื่องปรับอากาศ	ค่า EER	ค่า กำลังไฟฟ้า (กิโลวัตต์)	กิโลวัตต์ ต่อตันความ เย็น	ค่าไฟฟ้าต่อเดือน		
				6ชั่วโมง/ วัน	8ชั่วโมง/ วัน	24ชั่วโมง/ วัน
เบอร์ 1	6.6	3.64	1.82	1,466	1,955	5,865
เบอร์ 2	7.6	3.16	1.58	1,273	1,698	5,093
เบอร์ 3	8.6	2.79	1.4	1,125	1,500	4,501
เบอร์ 4	9.6	2.5	1.25	1,008	1,344	4,032
เบอร์ 5	10.6	2.26	1.13	913	1,217	3,652

หมายเหตุ : กำหนดให้ 1 เดือนเท่ากับ 30 วัน ค่าไฟฟ้า 2.8 บาท ต่อหน่วย Load Factor เท่ากับ 80 เปอร์เซ็นต์

2.2.5 แผนงาน/โครงการตามแผนบูรณาการด้านการก่อสร้างอาคารหน่วยงานใน กระบวนการยุติธรรม

หลักการและเหตุผล

สืบเนื่องความมติคณะกรรมการกลั่นกรองเรื่อง เสนอคณะรัฐมนตรี คณะที่ 7 (ฝ่ายกฎหมาย) เมื่อวันที่ 11 มีนาคม 2547 ให้กระทรวงยุติธรรมรับเป็นเจ้าภาพและประสานหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมทั้งฝ่ายบริหาร ศาล และหน่วยงานอิสระตามรัฐธรรมนูญ ดำเนินการกำหนดแผนร่วมกันและกำหนดไว้ในแผนแม่บทการบริหารงานยุติธรรม เพื่อจะให้เตรียมความพร้อมของอัตรากำลังและงบประมาณสนับสนุน รวมทั้งความพร้อมต่างๆของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้เนื่องจากที่ผ่านมาหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมยังขาดแผนบูรณาการจัดตั้งหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมร่วมกัน ซึ่งเป็นปัญหาในทางปฏิบัติในการเสนอ ขออนุมัติการก่อสร้างอาคาร/การจัดตั้งหน่วยงานใหม่ รวมทั้งการของบประมาณ ตลอดจนการกำหนดโครงสร้างอัตรากำลังข้าราชการและลูกจ้างพร้อมทั้งเงินเดือนและค่าจ้างของหน่วยงานต่างๆ

นอกจากนี้ ตามมติคณะรัฐมนตรี วันที่ 5 ตุลาคม 2547 เรื่องร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลจังหวัดที่อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ อนุมัติตามมติคณะกรรมการกลั่นกรองเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี คณะที่ 8 (ฝ่ายกฎหมาย) เห็นควรให้ สำนักงานงบประมาณ กระทรวงยุติธรรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และสำนักงานศาลยุติธรรม ร่วมกันพิจารณาเพื่อให้ศาลและหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมมีพื้นที่ตั้งอยู่ในบริเวณพื้นที่เดียวกัน หรือรวมอยู่ในอาคารเดียวกันเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ประชาชนในการติดต่อราชการ ประหยัดงบประมาณ รวมทั้งเพื่อประโยชน์ในการเชื่อมโยงข้อมูลด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในอนาคต

ดังนั้นเพื่อให้เป็นไปตามมติคณะกรรมการการกลั่นกรองฯ และมติคณะรัฐมนตรี ดังกล่าวข้างต้น สำนักงานกิจการยุติธรรม ในฐานะหน่วยงานกลางรับผิดชอบประสานความร่วมมือ จึงได้ดำเนินการจัดทำแผนประสานความร่วมมือการก่อสร้างอาคารและการใช้พื้นที่ร่วมกันของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมส่วนภูมิภาคนี้ขึ้น เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางการจัดสรรทรัพยากรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ในอันที่จะช่วยอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนได้อย่างเสมอภาคและเท่าเทียมกัน

ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา

ในปี 2548 สำนักงานกิจการยุติธรรมได้จัดทำแผนประสานความร่วมมือการก่อสร้างอาคารหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมส่วนภูมิภาค ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2549 โดยได้รับความเห็นชอบจากคณะอนุกรรมการฯ ในการกำหนดพื้นที่ก่อสร้างอาคารบูรณาการของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมส่วนภูมิภาคจำนวน 9 แห่ง ได้แก่ อำเภอกะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี อำเภอยะบะดี จังหวัดยะลา จังหวัดลพบุรี อำเภอนาหวี จังหวัดสงขลา จังหวัดอุดรธานี จังหวัดปัตตานี จังหวัดสมุทรสาคร จังหวัดสุรินทร์ จังหวัดอุดรธานี และจังหวัดกาฬสินธุ์วงเงินรวม 367.49 ล้านบาท แต่ไม่ได้รับการจัดสรรงบประมาณ

ทั้งนี้ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2549 กระทรวงยุติธรรมได้เห็นชอบได้ดำเนินการก่อสร้างอาคารบูรณาการของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมส่วนภูมิภาคจำนวน 2 แห่ง คือ อำเภอกะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี และอำเภอยะบะดี จังหวัดลพบุรี โดยใช้งบประมาณดำเนินการจากเงินดอกเบียอันเกิดจากเงินกลางของกรมบังคับคดี

สภาพปัญหาที่พบจากการดำเนินงาน

1) หน่วยงานของกระทรวงยุติธรรมในส่วนภูมิภาค ทั้งสำนักงานคุมประพฤติจังหวัด สำนักงานบังคับคดีจังหวัด สถานพินิจจังหวัด และสำนักงานยุติธรรมจังหวัด ส่วนใหญ่ยังไม่มีอาคารที่ทำงานเป็นของตนเอง โดยอาคารที่ใช้อยู่จะเป็นอาคารเช่า

2) หน่วยงานของกระทรวงยุติธรรมส่วนใหญ่มีสำนักงานตั้งอยู่อย่างกระจัดกระจาย และบางแห่งยังอยู่ในที่ห่างไกลจากชุมชน ทำให้ประชาชนที่จะมาใช้บริการและมาติดต่อกับทางราชการไม่ได้รับความสะดวก

3) พื้นที่ที่จะใช้ในการก่อสร้างอาคารบูรณาการของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม บางจังหวัด ยังไม่สามารถที่จะหาพื้นที่ที่เหมาะสมตามหลักเกณฑ์ได้

4) แผนประสานความร่วมมือการก่อสร้างอาคารหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมที่เสนอต่อสำนักงบประมาณ ไม่ได้รับการจัดสรรงบประมาณในปีงบประมาณ พ.ศ.2549 ทำให้การดำเนินงานไม่สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วัตถุประสงค์

1. เพื่อประสานความร่วมมือในการก่อสร้างอาคาร/การใช้พื้นที่ รวมทั้งการจัดสรรทรัพยากรของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมส่วนภูมิภาคให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกัน

2. เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการอำนวยความสะดวกยุติธรรมได้อย่างเป็นระบบ สามารถให้บริการประชาชนได้อย่างสะดวก รวดเร็วและเท่าเทียมกัน

แนวทาง/กิจกรรมการดำเนินงาน

- 1) ศึกษาวิเคราะห์ความต้องการและความจำเป็นในการก่อสร้างอาคารของหน่วยงานกระบวนการยุติธรรมส่วนภูมิภาค โดยการประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อสำรวจข้อมูลข้อเท็จจริงด้านต่างๆ ในด้านสถานะความพร้อมของหน่วยงาน ความต้องการก่อสร้างอาคารการใช้พื้นที่ งบประมาณและระเบียบข้อบังคับตามกฎหมาย
- 2) พิจารณากำหนดหลักเกณฑ์พื้นที่ก่อสร้างอาคารบูรณาการหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม
- 3) กำหนดภาพแบบและแนวทางการบูรณาการก่อสร้างอาคาร หรือ Site plan รวมทั้งกำหนดกรอบวงเงินงบประมาณเบื้องต้น
- 4) กำหนดพื้นที่และจัดลำดับความสำคัญเป้าหมายการก่อสร้างอาคารของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมส่วนภูมิภาค โดยพิจารณาความสอดคล้องกับความจำเป็น รวมทั้งหลักเกณฑ์การกำหนดพื้นที่
- 5) นำเสนอคณะอนุกรรมการพิจารณาการจัดตั้งหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมส่วนภูมิภาค และคณะกรรมการประสานงานกระบวนการยุติธรรมแห่งชาติ
- 6) ประสานการเสนอของบประมาณให้เป็นไปตามแผน รวมทั้งการติดตามประเมินผล/ปัญหาอุปสรรคการดำเนินงานเป็นระยะอย่างต่อเนื่อง

หลักเกณฑ์การก่อสร้างอาคารของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมส่วนภูมิภาคการกำหนดพื้นที่จังหวัดเป้าหมายการก่อสร้างอาคารบูรณาการหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม ยึดตามหลักเกณฑ์การกำหนดพื้นที่ที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเห็นชอบร่วมกันจากการประชุมคณะกรรมการพิจารณาการจัดตั้งหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมส่วนภูมิภาคครั้งที่ 2/2547 วันที่ 4 พฤศจิกายน 2547 และครั้งที่ 3/2547 วันที่ 22 ธันวาคม 2547 ได้แก่ความต้องการความจำเป็นของหน่วยงานความพร้อมด้านที่ดินและงบประมาณซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. ความต้องการของหน่วยงาน โดยพิจารณาจาก

1.1 ยังไม่มีหน่วยงานรองรับการดำเนินงานให้เป็นไปตามกฎหมาย เช่น

- 1) พระราชบัญญัติตั้งศาลจังหวัด
- 2) พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชน และครอบครัว (ฉบับที่ 1)

3) พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแรงงานและวิธีพิจารณาคดีแรงงาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้ภายในเท่านั้น เมื่อผู้ใดเห็นไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- 4) พระราชบัญญัติตั้งศาลปกครอง
 - 5) พระราชกฤษฎีกากำหนดวันเปิดทำการศาลจังหวัด
- 1.2 มีหน่วยงานอยู่แล้ว แต่มีความต้องการก่อสร้างอาคาร เนื่องจาก
- 1) พื้นที่ที่หน่วยงานตั้งให้บริการอยู่ไม่สามารถบริการประชาชนได้อย่างเพียงพอ เพราะสถิติคดีเพิ่มสูงขึ้น
 - 2) พื้นที่ที่มีอยู่เดิมเป็นอาคารเช่า ต้องเสียค่าใช้จ่ายสูง
 - 3) มีหน่วยงานของตนเองให้บริการอยู่แล้ว แต่ต้องอาศัยอาคารของหน่วยงานอื่นอยู่
 - 4) อาคารมีสภาพทรุดโทรม ก่อสร้างมานานแล้ว

2. ความพร้อมด้านที่ดิน – หน่วยงานมีความพร้อมด้านที่ดินสำหรับการก่อสร้างอาคารและสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น เช่น ที่พัก ที่จอดรถ เป็นต้น โดย

- 1) มีพื้นที่เดิมเพียงพอสำหรับก่อสร้างใหม่/เพิ่มเติม
- 2) มีที่ดินใหม่เรียบร้อยแล้ว
- 3) กำลังหาที่ดิน

3.ความเหมาะสมด้านพื้นที่ – พื้นที่ที่จะทำการก่อสร้างมีความเหมาะสม โดย

- 1) อยู่ใกล้ชุมชน ประชาชนมีความสะดวกในการขอรับบริการ
- 2) มีระบบสาธารณูปโภคพร้อม
- 3) พื้นที่ตั้งหน่วยงานไม่ห่างจากศาล
- 4) อยู่ใกล้กับหน่วยงานกระบวนการยุติธรรมที่เกี่ยวข้อง ทำให้สะดวกในการประสานงาน

4. ด้านงบประมาณ – งบประมาณการก่อสร้างอาคารในพื้นที่ที่มีความต้องการ โดย

- 1) ได้รับงบประมาณแล้ว
- 2) อยู่ระหว่างเสนอขอของงบประมาณ

ภาพแบบและแนวทางการก่อสร้างอาคารบูรณาการ (Site plan) งบประมาณราคาค่าใช้จ่าย/พื้นที่ใช้สอยอาคาร คณะอนุกรรมการพิจารณาการจัดตั้งหน่วยงานกระบวนการยุติธรรมในภูมิภาคได้พิจารณาภาพแบบก่อสร้างอาคารบูรณาการร่วมกันแล้วเมื่อวันที่ 22 ธันวาคม 2547 เห็นชอบตามภาพแบบการก่อสร้างอาคารในเบื้องต้น 4 ภาพแบบ ดังนี้

ภาพแบบที่ 1 : อาคารบูรณาการ 2 หน่วยงาน และยุติธรรมจังหวัด โดยมีขนาดพื้นที่รวมสำหรับก่อสร้างอาคารประมาณ 3 ไร่ เป็นอาคาร 3 ชั้น ขนาดพื้นที่ใช้สอยประมาณ 1,840 ตารางเมตร

ภาพแบบที่ 2 : อาคารบูรณาการ 3 หน่วยงาน และยุติธรรมจังหวัด ขนาดพื้นที่รวมสำหรับก่อสร้างอาคาร 5 ไร่ เป็นอาคาร 3 ชั้น ขนาดพื้นที่ใช้สอยประมาณ 4,000 ตารางเมตร

ภาพแบบที่ 3 : อาคารบูรณาการ 4 หน่วยงาน และยุติธรรมจังหวัด ขนาดพื้นที่รวมสำหรับก่อสร้างอาคาร 7 ไร่ เป็นอาคาร 5 ชั้น ขนาดพื้นที่ใช้สอยประมาณ 8,430 ตารางเมตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้ภายในเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพแบบที่ 4: อาคารบูรณาการแบบอาคารสูง กรณีมีพื้นที่จำกัด ขนาดเล็ก ภาพแบบ เป็นอาคารมากกว่า 5 ชั้น เช่น การออกแบบอาคารเป็นอาคารสูงมีชั้นใต้ดิน

อย่างไรก็ตาม กองออกแบบและก่อสร้าง สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรมได้การประมาณการ ก่อสร้างอาคารบูรณาการ เพื่อให้สอดคล้องกับค่าใช้จ่ายในการก่อสร้างตามสภาวะการณ์ในแต่ละพื้นที่

การกำหนดพื้นที่และการจัดลำดับความสำคัญของเป้าหมายการก่อสร้างอาคาร

เพื่อให้การจัดสรรงบประมาณในการบูรณาการการก่อสร้างอาคารของหน่วยงานกระบวนการ ยุติธรรมในส่วนภูมิภาค เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เพียงพอและสอดคล้องกับความต้องการความ จำเป็นและความพร้อมในด้านต่างๆจึงได้จัดลำดับความสำคัญของพื้นที่ เป้าหมายการก่อสร้างใน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2550 ดังนี้

การจัดลำดับความสำคัญ มีหลักเกณฑ์ในแต่ละระดับดังนี้

ความสำคัญลำดับที่ 1 มีหลักเกณฑ์ดังนี้

- 1) มีศาลเปิดดำเนินการอยู่แล้ว หรือเป็นพื้นที่ที่ศาลมีพระราชบัญญัติจัดตั้ง ศาล
- 2) หน่วยงานต่าง ๆ มีความต้องการหรือความจำเป็นในการก่อสร้างอาคารใหม่
- 3) หน่วยงานเข้าร่วมบูรณาการอาคาร ตั้งแต่ 2 หน่วยงานขึ้นไป
- 4) มีความพร้อมทางที่ดิน หรืออยู่ระหว่างการจัดที่ดินที่เหมาะสม ซึ่งมี ระยะทางไม่ไกลจากศาลมากเกินไป
- 5) มีสถิติคดีที่เกิดขึ้นในพื้นที่จำนวนมาก

ความสำคัญลำดับที่ 2 มีหลักเกณฑ์ดังนี้

- 1) หน่วยงานต่าง ๆ มีความต้องการหรือความจำเป็นในการก่อสร้างอาคารใหม่
- 2) หน่วยงานเข้าร่วมบูรณาการอาคารตั้งแต่ 3 หน่วยงานขึ้นไป
- 3) มีความพร้อมทางที่ดิน หรืออยู่ระหว่างการจัดหาที่ดินที่เหมาะสม ซึ่งมี ระยะทางไม่ไกลจากศาลมากเกินไป

ความสำคัญลำดับที่ 3 มีหลักเกณฑ์ดังนี้

- 1) หน่วยงานต่าง ๆ มีความต้องการหรือความจำเป็นในการก่อสร้างอาคารใหม่
- 2) หน่วยงานเข้าร่วมบูรณาการอาคาร ตั้งแต่ 2 หน่วยงานขึ้นไป
- 3) มีความพร้อมทางที่ดิน หรืออยู่ระหว่างการจัดหาที่ดินที่เหมาะสม ซึ่งมี ระยะทางไม่ไกลจากศาลมากเกินไป

เป้าหมายการดำเนินงาน

1. กำหนดพื้นที่ก่อสร้างอาคารบูรณาการของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม ส่วนภูมิภาคในพื้นที่ที่เหมาะสม ปีงบประมาณ พ.ศ. 2550 จำนวน 12 แห่ง งบประมาณเบื้องต้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

774,832,380 บาท และปีงบประมาณ พ.ศ. 2551 จำนวน 18 แห่ง (หมายเหตุ วงเงิน งบประมาณดังกล่าว เป็นเพียงตัวเลขประมาณราคา)

2. จัดสรรทรัพยากรในการดำเนินการก่อสร้างอาคารของหน่วยงานกระบวนการยุติธรรมในภูมิภาคให้เพียงพอและเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ทั้งนี้ ทางสำนักงานกิจการยุติธรรมได้ดำเนินการสำรวจข้อมูลความต้องการของแต่ละหน่วยงานในพื้นที่ทั้งหมดทั่วประเทศ และได้กำหนดพื้นที่เป้าหมายที่จะของบประมาณในปี พ.ศ. 2550 โดยนำพื้นที่ก่อสร้างอาคารตามแผนก่อสร้างเดิมในปี พ.ศ. 2549 ที่ไม่ได้รับการจัดสรรงบประมาณมาผนวกกับพื้นที่ใหม่ที่ได้มีการสำรวจข้อมูลมา โดยมีรายละเอียดของแต่ละพื้นที่ ดังนี้

ตารางที่ 2.6 ข้อมูลความต้องการของแต่ละหน่วยงานในพื้นที่ทั้งหมดทั่วประเทศปีงบประมาณ พ.ศ. 2550 ที่ขอตั้งไปแล้ว 12 จังหวัด

พื้นที่ดำเนินการและค่าก่อสร้าง	ความพร้อมของที่ดิน	หน่วยงานที่เข้าร่วม	หมายเหตุ
1.จังหวัดอุดรดิตถ์ 74,698,000.00 บาท	ที่ราชพัสดุ เลขที่ อต.173 บางส่วน ต.ท่าอิฐ อ.เมือง จ.อุดรดิตถ์ เนื้อที่ 4-3-20ไร่	คุมประพฤติ, บังคับคดี, สถานพินิจ, ยุติธรรมจังหวัด และหน่วยงานตั้งใหม่	(อาคาร บูรณาการ 5 หน่วยงาน)
2.จังหวัดสุรินทร์ 74,858,200.00 บาท	ที่ราชพัสดุ เลขที่ สร.1017 ต.นอกเมือง อ.เมือง จ.สุรินทร์ เนื้อที่ 38-2-98ไร่	คุมประพฤติ, บังคับคดี, สถานพินิจ, ยุติธรรมจังหวัด และหน่วยงานตั้งใหม่	(อาคาร บูรณาการ 5 หน่วยงาน)
3.จังหวัดกาฬสินธุ์ 321,639,300.00 บาท	ที่ราชพัสดุ เลขที่ กส.646 (14633)บางส่วน ต.กาฬสินธุ์ อ.เมือง จ.กาฬสินธุ์ เนื้อที่ 2-2-26 ไร่	คุมประพฤติ, สถานพินิจ, ยุติธรรมจังหวัดและ หน่วยงานตั้งใหม่	(อาคาร บูรณาการ 4 หน่วยงาน)
พื้นที่ดำเนินการและค่าก่อสร้าง	ความพร้อมของที่ดิน	หน่วยงานที่เข้าร่วม	หมายเหตุ
4.จังหวัดอุดรธานี 61,018,800.00 บาท	ที่ราชพัสดุในความครอบครองของ เรือนจำกลางจังหวัดอุดรธานี ต. หมากแข้ง อ.เมือง จ.อุดรธานี เนื้อที่ 2-2-30 ไร่	คุมประพฤติ, บังคับคดี, สถานพินิจ, ยุติธรรมจังหวัด และหน่วยงานตั้งใหม่	(อาคาร บูรณาการ 5 หน่วยงาน)
5.จังหวัดหนองบัวลำภู 60,676,300.00 บาท	พื้นที่ในศูนย์ราชการ จังหวัดประมาณ 2-0-44 ไร่	คุมประพฤติ, บังคับคดี, สถานพินิจ, ยุติธรรมจังหวัด และหน่วยงานตั้งใหม่	(อาคาร บูรณาการ 5 หน่วยงาน)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับกรณีใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้เผยแพร่หรือใช้ประโยชน์ทางการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2.6 (ต่อ)

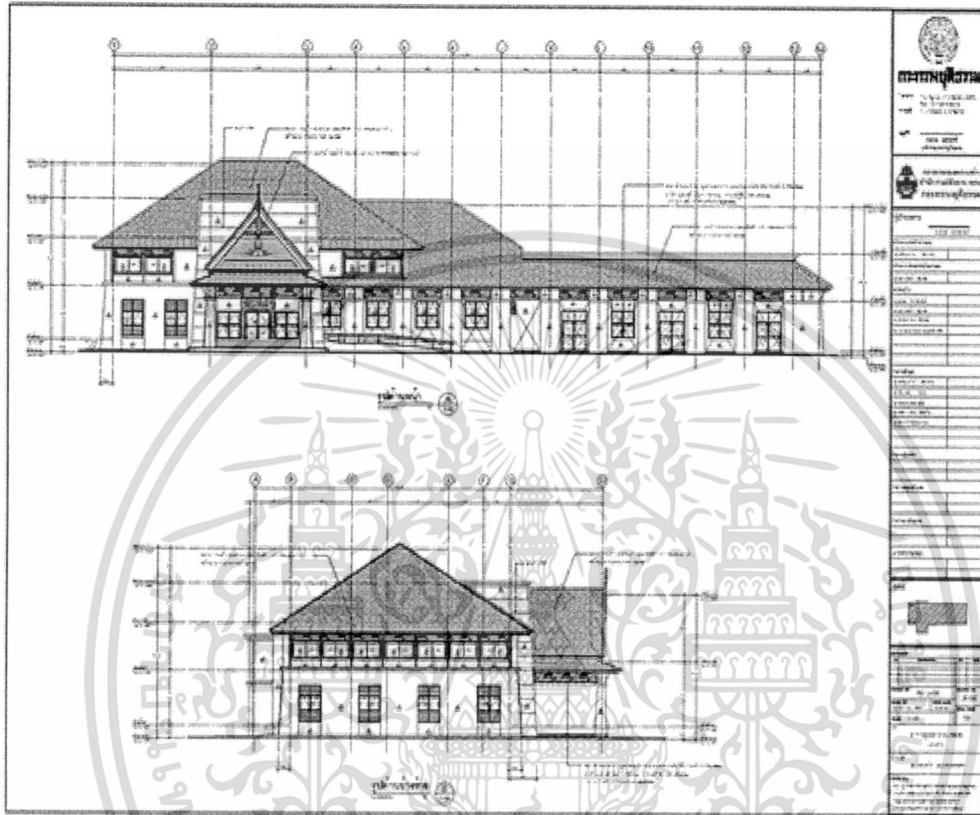
พื้นที่ดำเนินการ และค่าก่อสร้าง	ความพร้อมของที่ดิน	หน่วยงานที่เข้าร่วม	หมายเหตุ
6.จังหวัด สมุทรสงคราม 46,924,900.00 บาท	ที่ราชพัสดุบริเวณเรือนจำชั่วคราว ลาดใหญ่ ต.ลาดใหญ่ อ.เมือง จ.สมุทรสงคราม เนื้อที่ 10 ไร่	บังคับคดี ,สถานพินิจ, ยุติธรรมจังหวัดและ หน่วยงานตั้งใหม่	(อาคาร บูรณาการ 4 หน่วยงาน)
7.จังหวัด นราธิวาส 61,347,600.00 บาท	พื้นที่ประมาณ 3 ไร่ ในศูนย์ราชการจังหวัด	คุมประพฤติ,บังคับคดี , สถานพินิจ,ยุติธรรมจังหวัด และหน่วยงานตั้งใหม่	(อาคาร บูรณาการ 5 หน่วยงาน)
8.จังหวัดแพร่ 74,858,200.00 บาท	พื้นที่เรือนจำชั่วคราวในเวียง	คุมประพฤติ,บังคับคดี , สถานพินิจ,ยุติธรรมจังหวัด และหน่วยงานตั้งใหม่	(อาคาร บูรณาการ 5 หน่วยงาน)
9.จังหวัด แม่ฮ่องสอน 74,858,200.00 บาท	ที่ดินป่าสงวนที่ได้รับอนุญาตให้ใช้ ประโยชน์(ป่าแม่ปายฝั่งซ้าย) ครอบง อำเภอมือง 7 ไร่ 3 งาน	คุมประพฤติ,บังคับคดี , สถานพินิจ,ยุติธรรมจังหวัด และหน่วยงานตั้งใหม่	(อาคาร บูรณาการ 5 หน่วยงาน)
10.จังหวัด อุบลราชธานี 62,732,300.00 บาท	บริเวณศูนย์ราชการ ถนนแจ้งสนิท ประมาณ 20 ไร่	คุมประพฤติ,บังคับคดี , สถานพินิจ,ยุติธรรมจังหวัด และหน่วยงานตั้งใหม่	(อาคาร บูรณาการ 5 หน่วยงาน)
11.จังหวัด ปัตตานี 87,488,200.00 บาท	ที่ราชพัสดุบริเวณเรือนจำจังหวัด ปัตตานี ต. บานา อ.เมือง จ.ปัตตานี เนื้อที่ 10 ไร่	คุมประพฤติ,บังคับคดี , สถานพินิจ,ยุติธรรมจังหวัด และหน่วยงานตั้งใหม่	(อาคาร บูรณาการ 5 หน่วยงาน)
12.จังหวัด นครราชสีมา 74,858,200.00 บาท	ที่ดินประมาณ 41 ไร่	คุมประพฤติ,บังคับคดี , สถานพินิจ,ยุติธรรมจังหวัด และหน่วยงานตั้งใหม่	(อาคารบูรณา การ 5 หน่วยงาน)

ที่มา : กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร กระทรวงยุติธรรม(2550 : 15)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.2.6 ภาพแบบมาตรฐานอาคารบูรณาการจังหวัด ของกระทรวงยุติธรรม

ภาพแบบมาตรฐานอาคารบูรณาการ 3 หน่วยงาน (แบบที่ 1)

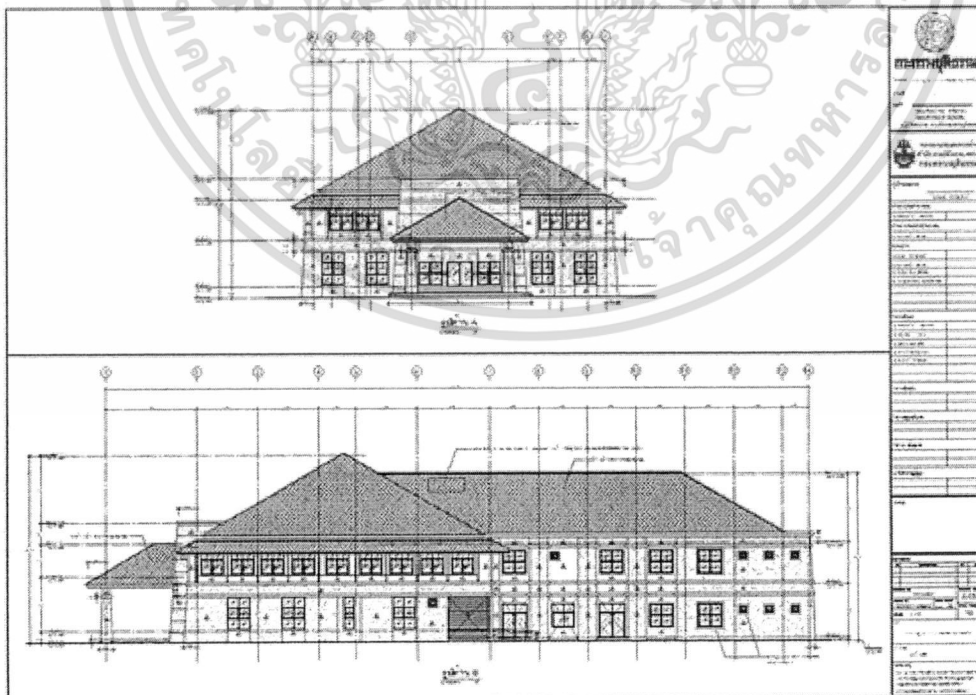
ภาพที่ 2.2 ภาพด้านหน้าและภาพด้านซ้ายอาคารบูรณาการ 3 หน่วยงาน (แบบที่ 1)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

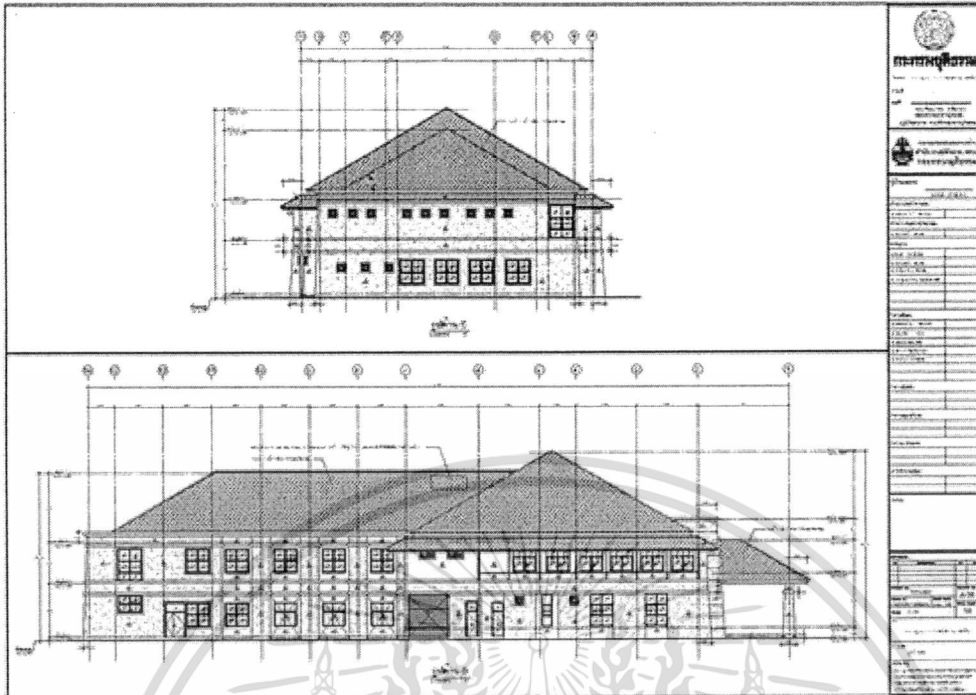

ภาพที่ 2.3 ภาพด้านหลังและภาพด้านขวาอาคารบูรณาการ 3 หน่วยงาน (แบบที่ 1)

ภาพแบบมาตรฐานอาคารบูรณาการ 3 หน่วยงาน (แบบที่ 3)

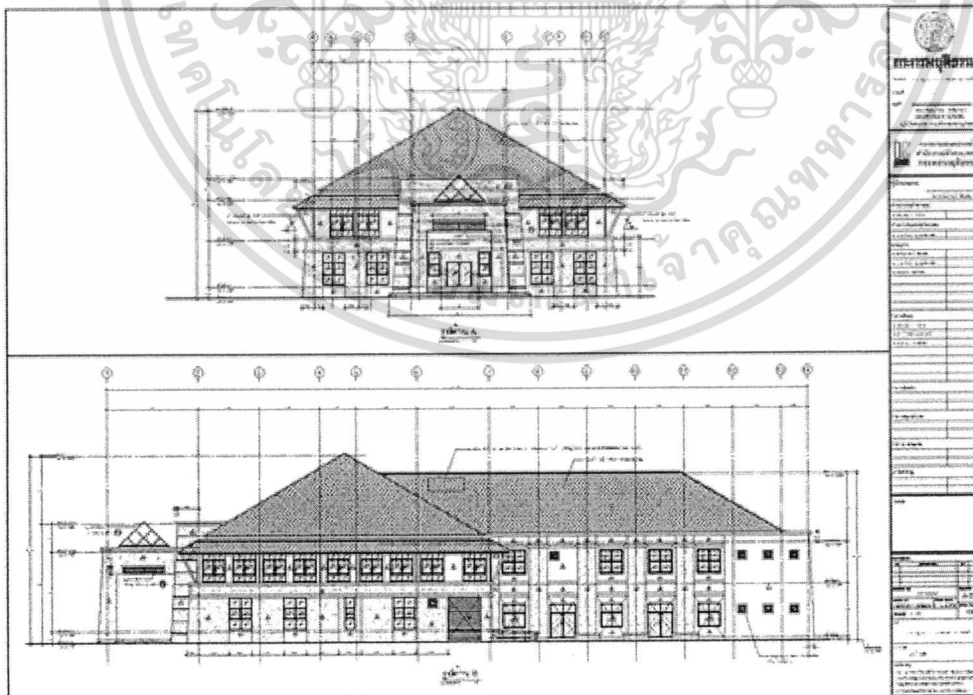

ภาพที่ 2.4 ภาพด้านหน้าและภาพด้านขวาอาคารบูรณาการ 3 หน่วยงาน (แบบที่ 3)
 เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อใช้ในการศึกษาเท่านั้น มิได้อนุญาตให้เผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาต
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 2.5 ภาพด้านหลังและภาพด้านซ้ายอาคารบูรณาการ 3 หน่วยงาน (แบบที่ 3)

ภาพแบบมาตรฐานอาคารบูรณาการ 3 หน่วยงาน (แบบที่ 4)

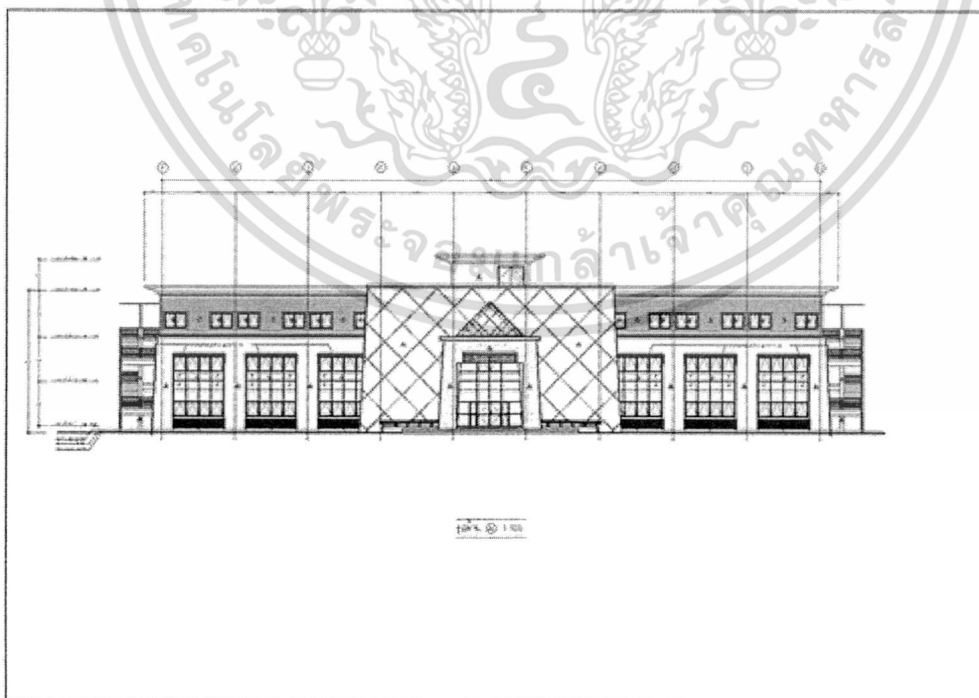

ภาพที่ 2.6 ภาพด้านหน้าและภาพด้านขวาอาคารบูรณาการ 3 หน่วยงาน (แบบที่ 4)
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

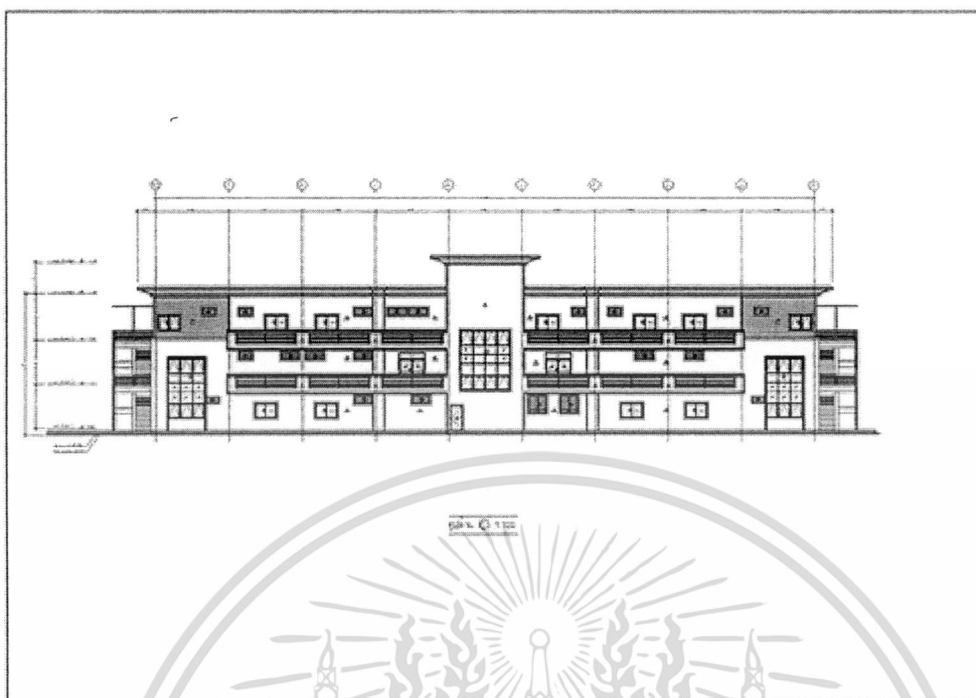

ภาพที่ 2.7 ภาพด้านหลังและภาพด้านซ้ายอาคารบูรณาการ 3 หน่วยงาน (แบบที่ 4)

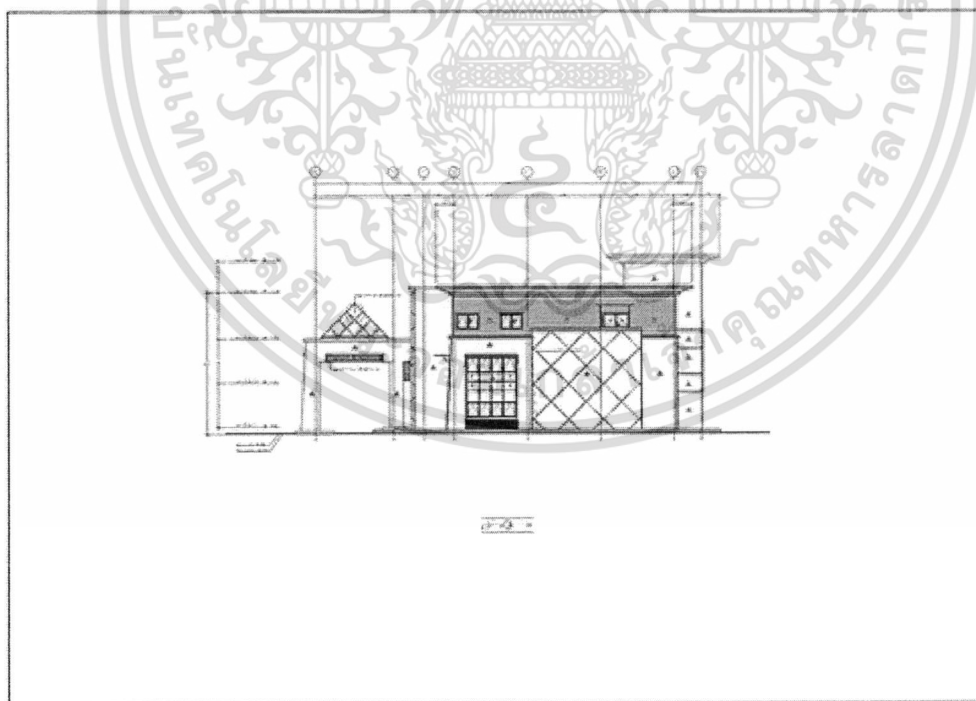
ภาพแบบมาตรฐานอาคารบูรณาการ 4 หน่วยงาน (แบบที่ 1)

เอกสารนี้เป็นเอกภาพที่ 2.8 ภาพด้านหน้าอาคารบูรณาการ 4 หน่วยงาน (แบบที่ 1) ไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

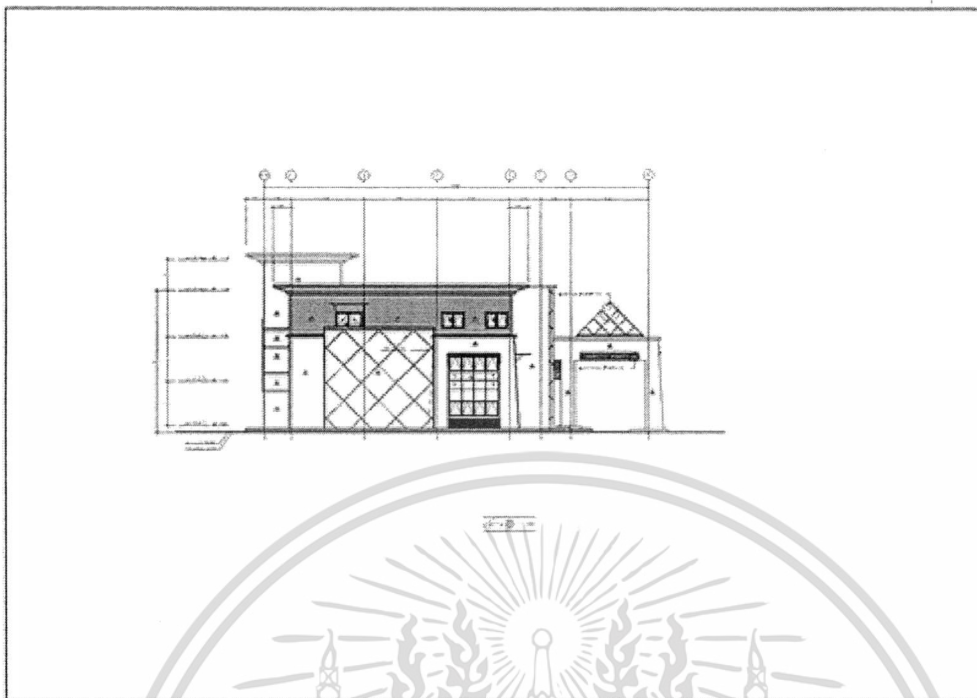

ภาพที่ 2.9 ภาพด้านหลังอาคารบูรณาการ 4 หน่วยงาน (แบบที่ 1)

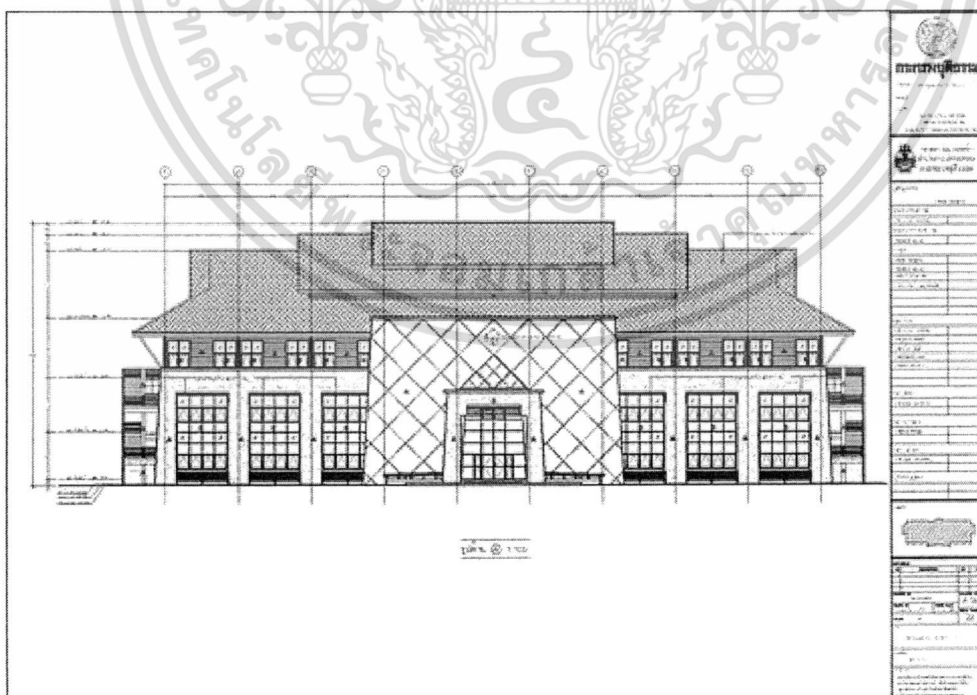
ภาพที่ 2.10 ภาพด้านขวาอาคารบูรณาการ 4 หน่วยงาน (แบบที่ 1)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

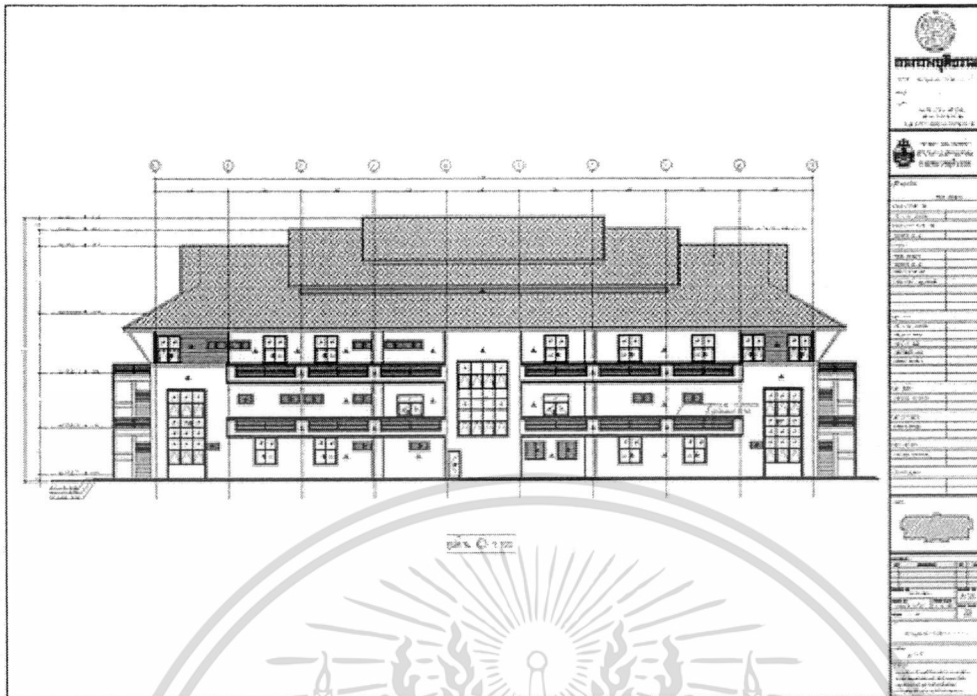
ภาพที่ 2.11 ภาพด้านซ้ายอาคารบูรณาการ 4 หน่วยงาน (แบบที่ 1)

ภาพแบบมาตรฐานอาคารบูรณาการ 4 หน่วยงาน (แบบที่ 1-1)

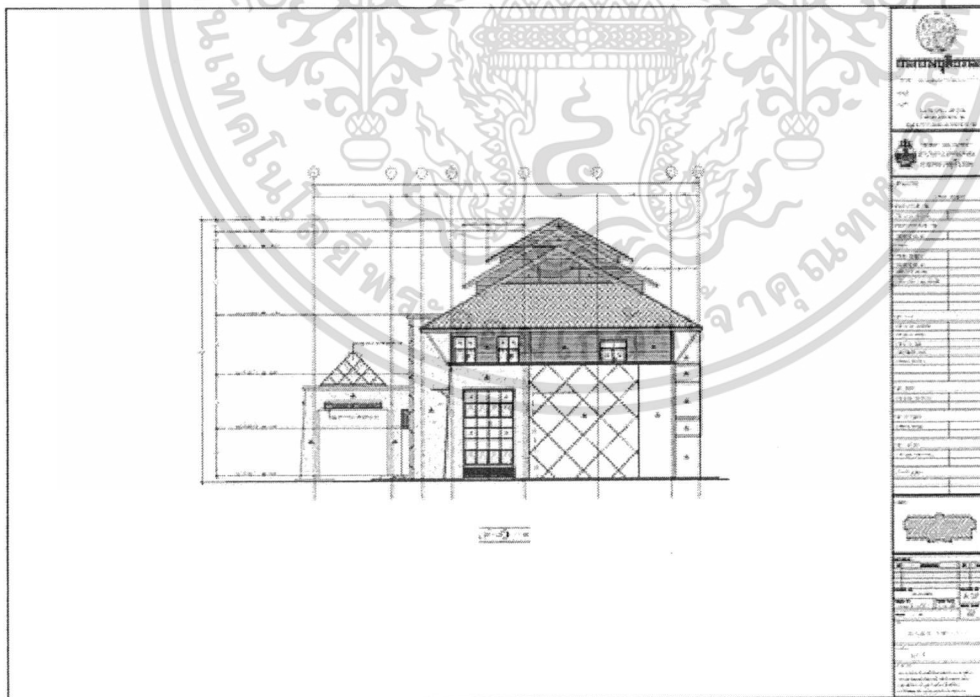

ภาพที่ 2.12 ภาพด้านหน้าอาคารบูรณาการ 4 หน่วยงาน (แบบที่ 1-1)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

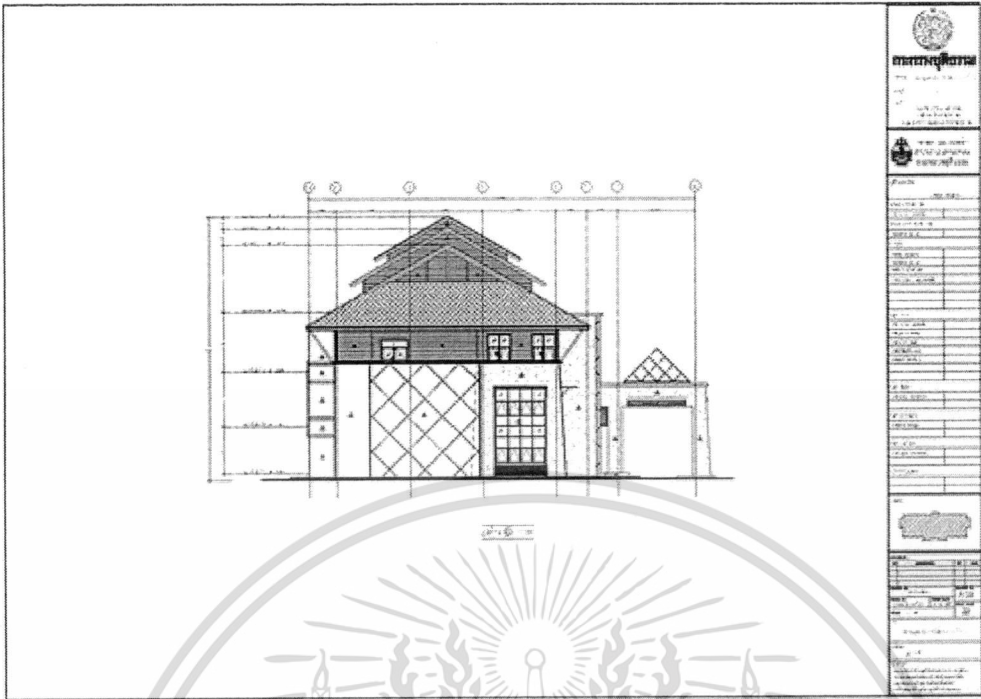

ภาพที่ 2.13 ภาพด้านหลังอาคารบูรณาการ 4 หน่วยงาน (แบบที่ 1-1)

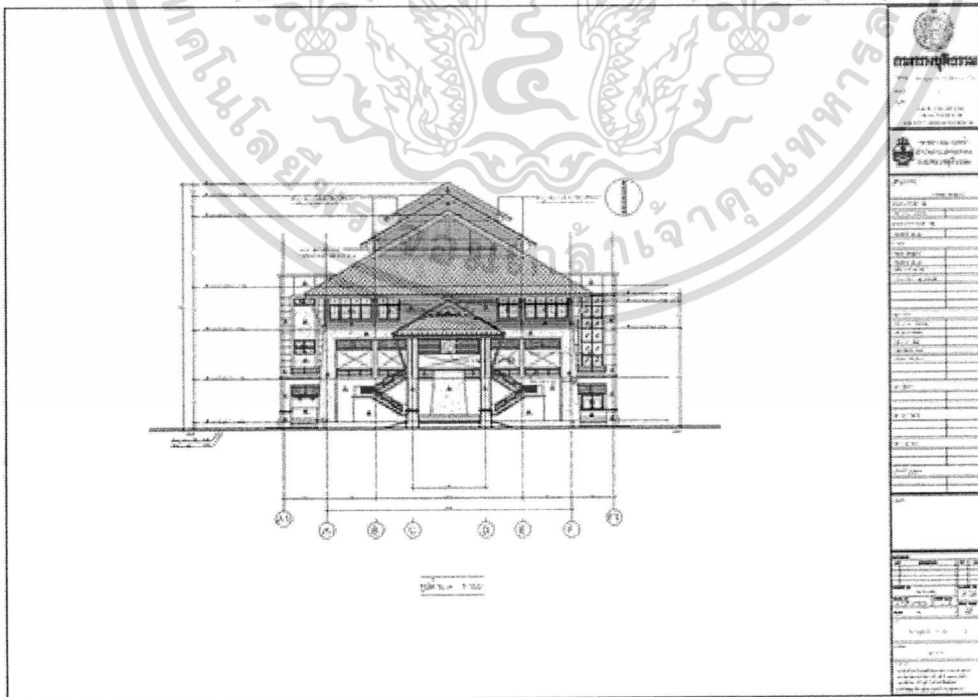
ภาพที่ 2.14 ภาพด้านขวาอาคารบูรณาการ 4 หน่วยงาน (แบบที่ 1-1)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

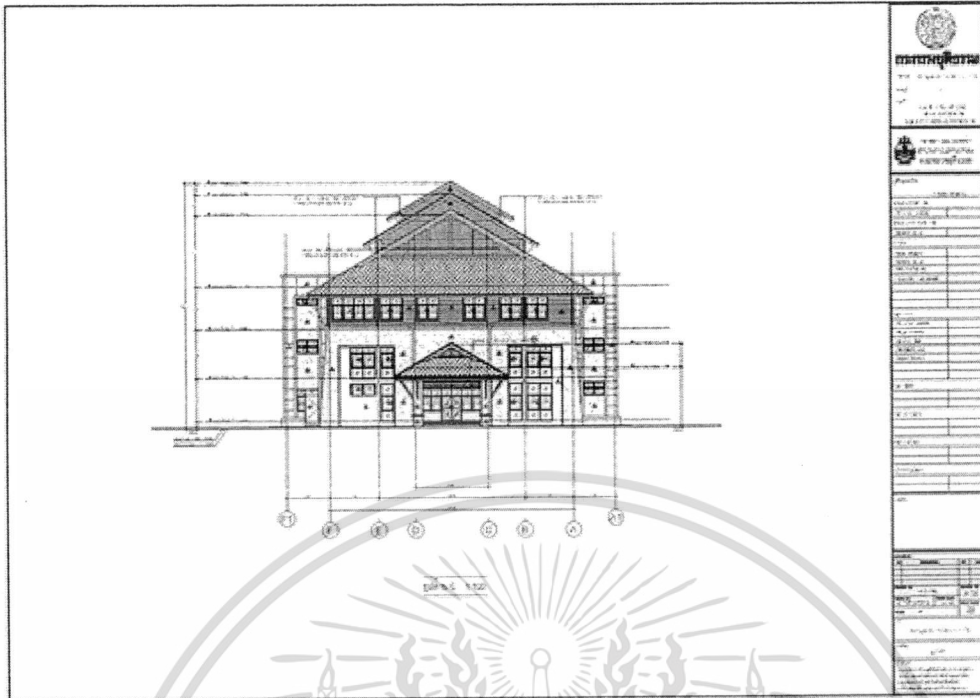
ภาพที่ 2.15 ภาพด้านซ้ายอาคารบูรณาการ 4 หน่วยงาน (แบบที่ 1-1)

ภาพแบบมาตรฐานอาคารบูรณาการ 4 หน่วยงาน (แบบที่ 2)

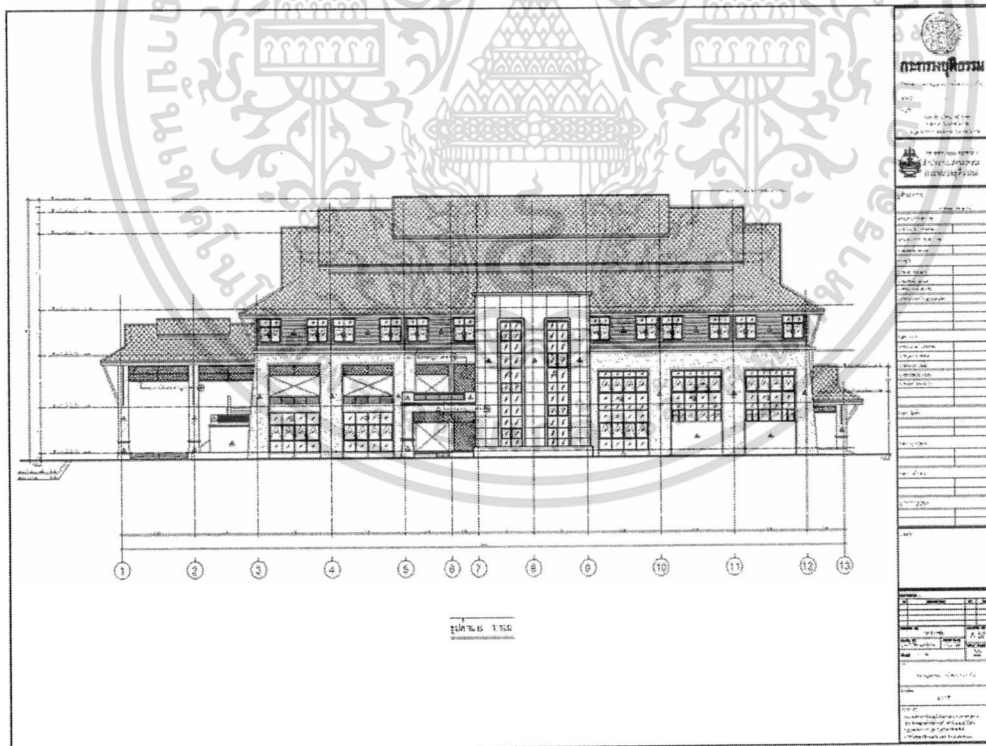

ภาพที่ 2.16 ภาพด้านหน้าอาคารบูรณาการ 4 หน่วยงาน (แบบที่ 2)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

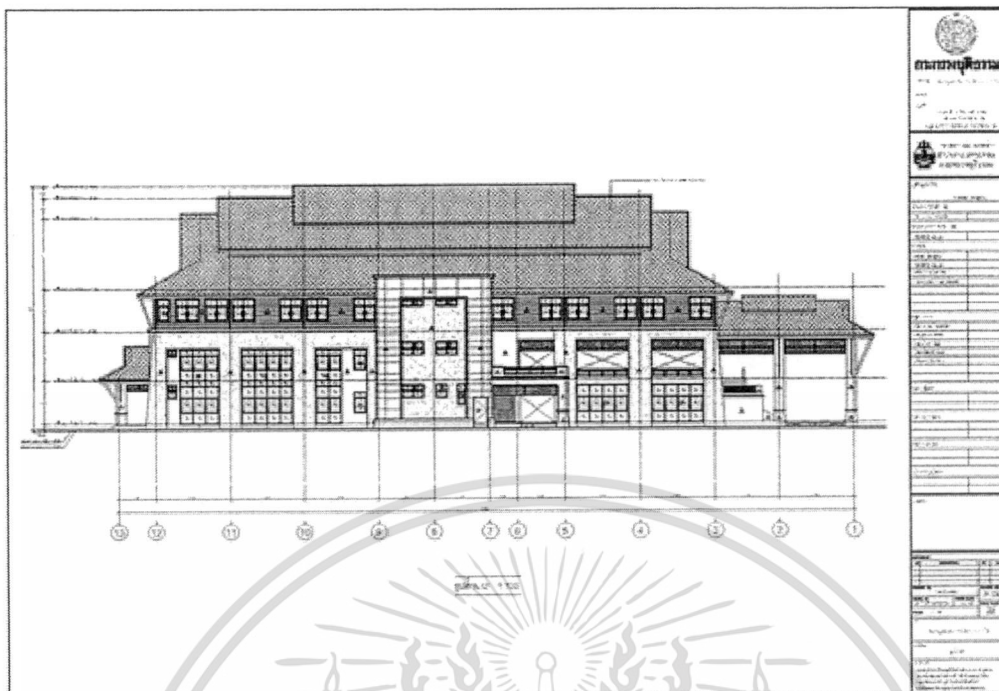

ภาพที่ 2.17 ภาพด้านหลังอาคารบูรณาการ 4 หน่วยงาน (แบบที่ 2)

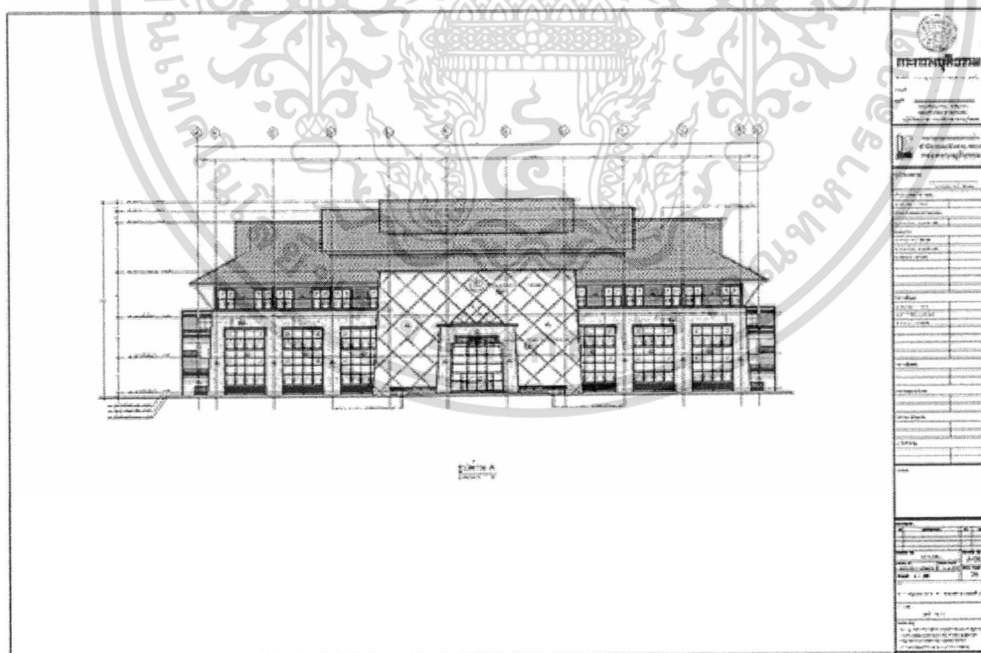
ภาพที่ 2.18 ภาพด้านขวาอาคารบูรณาการ 4 หน่วยงาน (แบบที่ 2)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

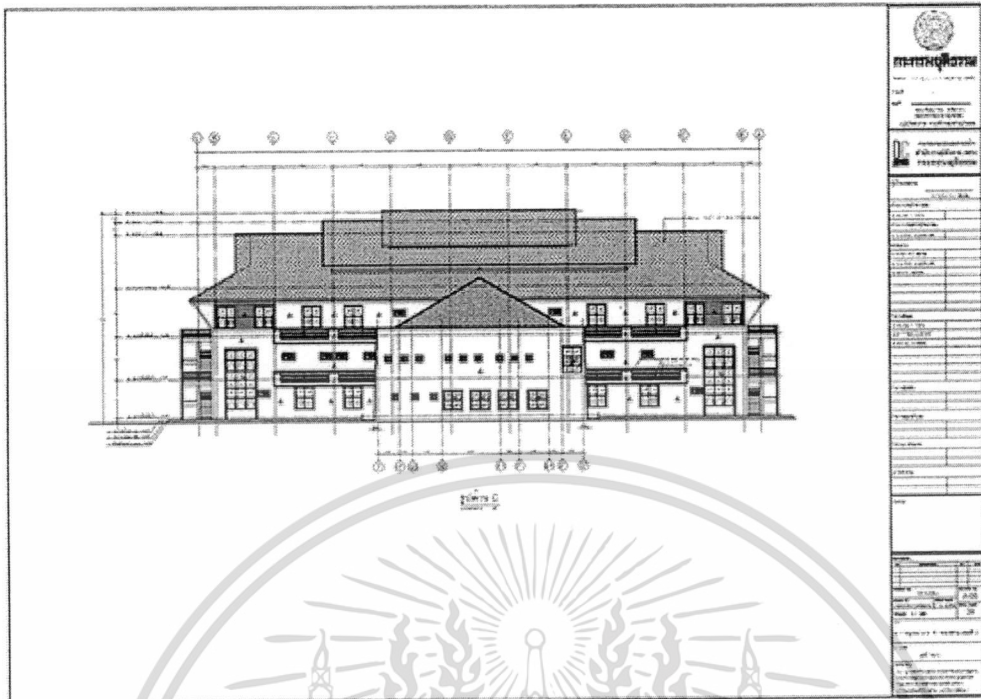
ภาพที่ 2.19 ภาพด้านซ้ายอาคารบูรณาการ 4 หน่วยงาน (แบบที่ 2)

ภาพแบบมาตรฐานอาคารบูรณาการ 4 หน่วยงาน (แบบที่ 3)

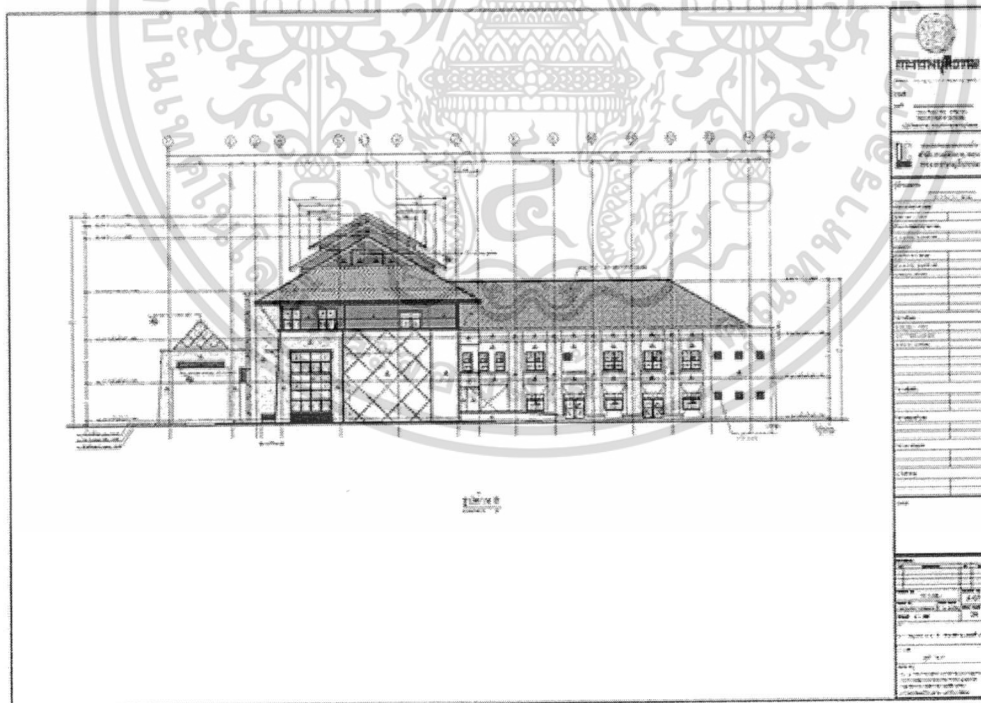

ภาพที่ 2.20 ภาพด้านหน้าอาคารบูรณาการ 4 หน่วยงาน (แบบที่ 3)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

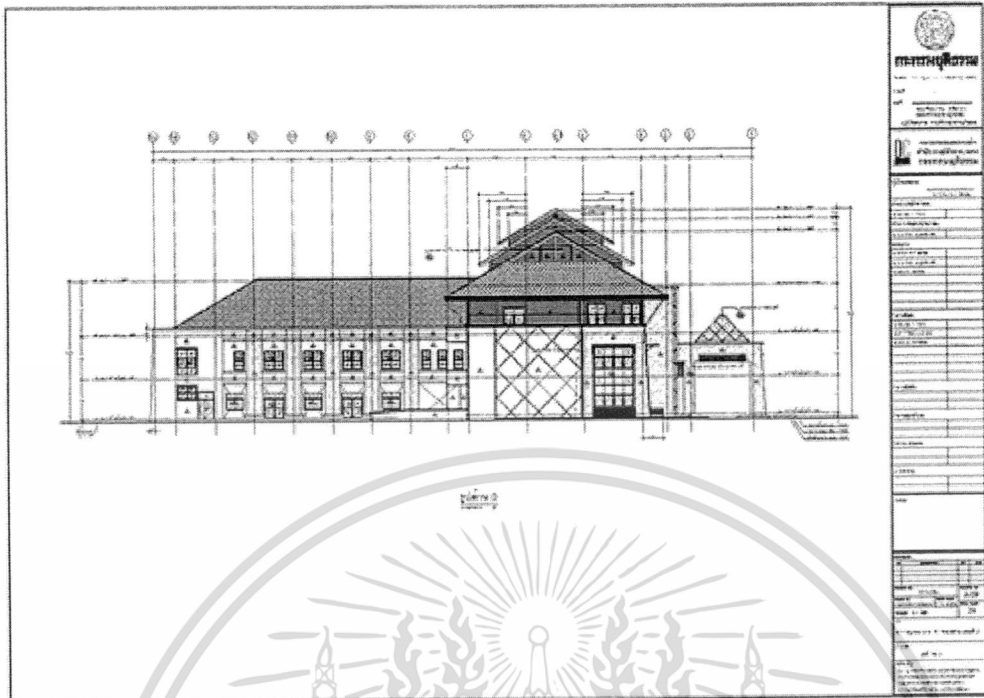

ภาพที่ 2.21 ภาพด้านหลังอาคารบูรณาการ 4 หน่วยงาน (แบบที่ 3)

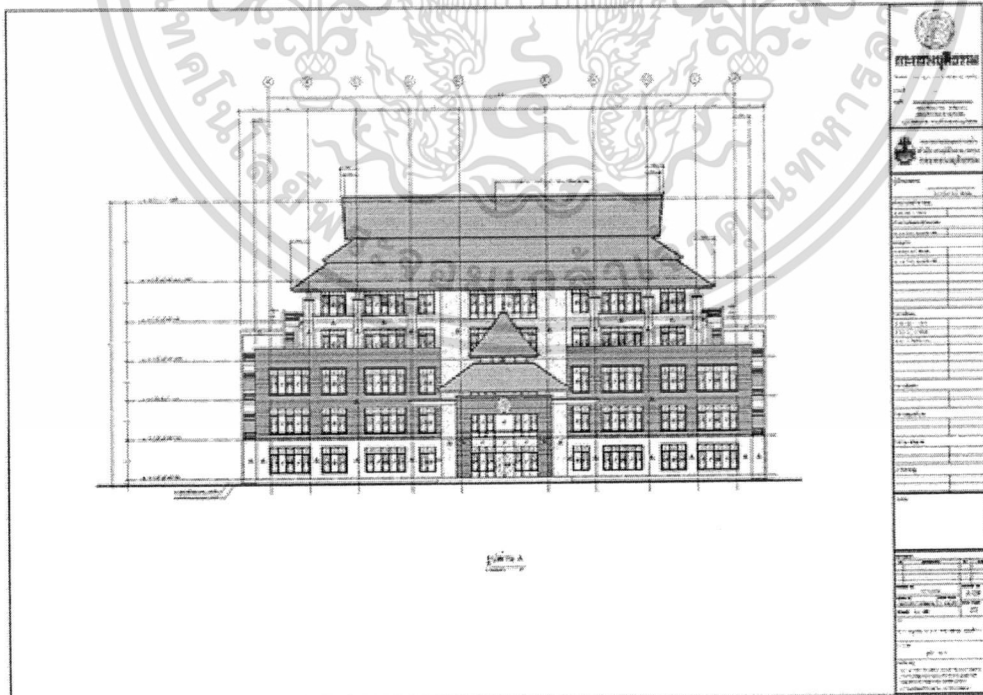
ภาพที่ 2.22 ภาพด้านขวาอาคารบูรณาการ 4 หน่วยงาน (แบบที่ 3)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

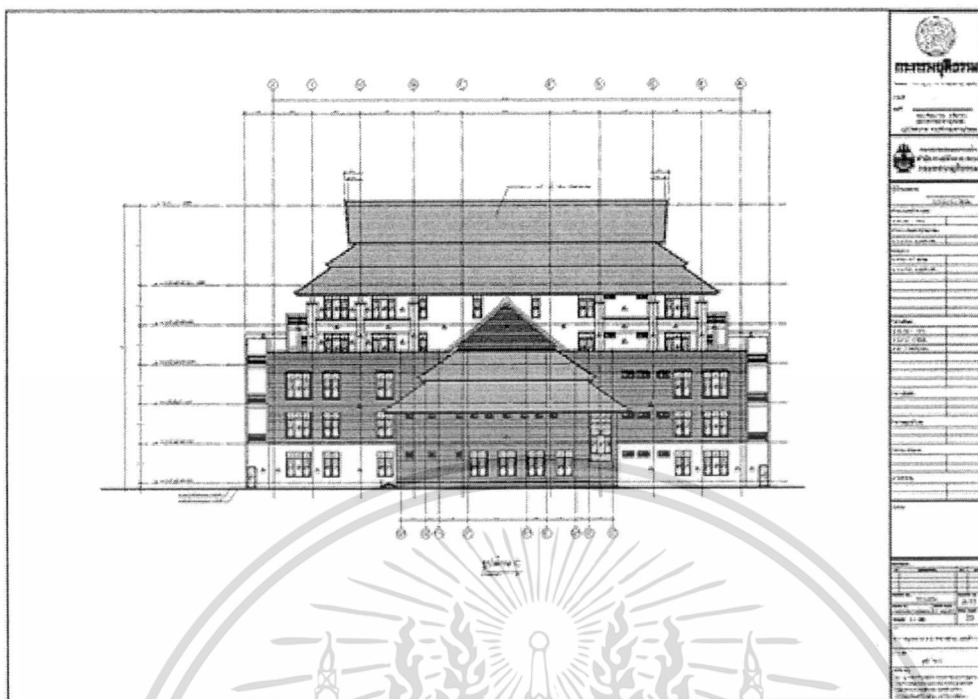
ภาพที่ 2.23 ภาพด้านซ้ายอาคารบูรณาการ 4 หน่วยงาน (แบบที่ 3)

ภาพแบบมาตรฐานอาคารบูรณาการ 6 หน่วยงาน (แบบที่ 1)

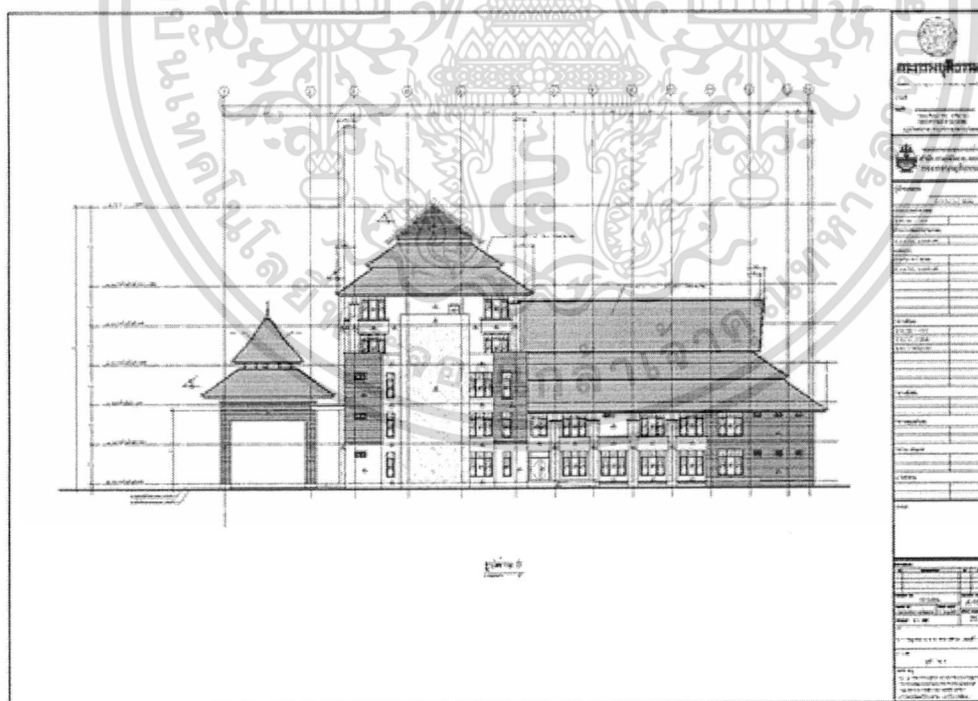

ภาพที่ 2.24 ภาพด้านหน้าอาคารบูรณาการ 6 หน่วยงาน (แบบที่ 1)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

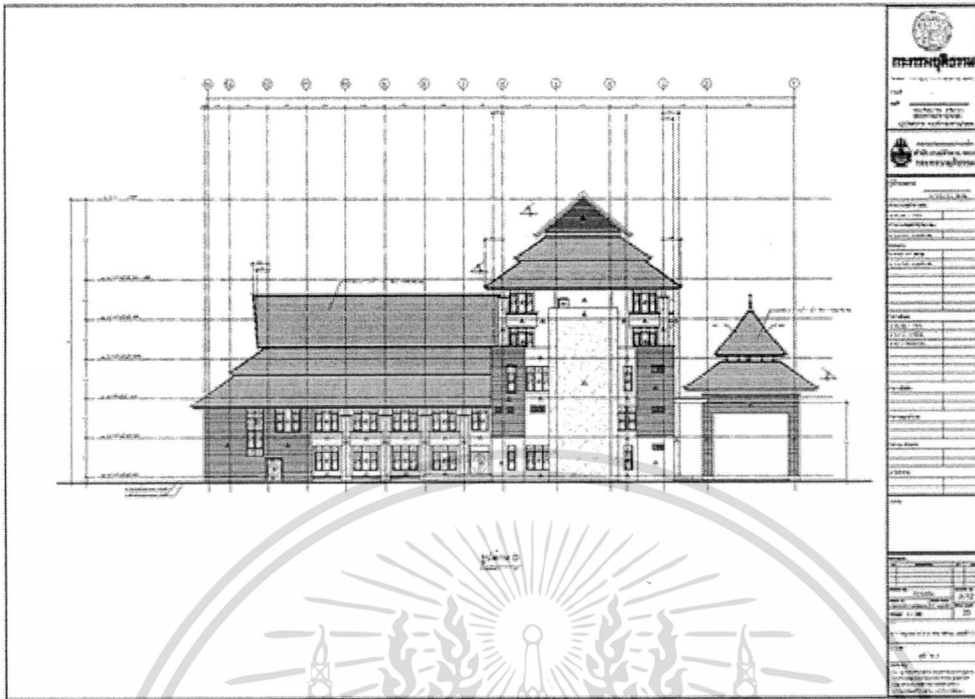

ภาพที่ 2.25 ภาพด้านหลังอาคารบูรณาการ 6 หน่วยงาน (แบบที่ 1)

ภาพที่ 2.26 ภาพด้านขวาอาคารบูรณาการ 6 หน่วยงาน (แบบที่ 1)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 2.27 ภาพด้านซ้ายอาคารบูรณาการ 6 หน่วยงาน (แบบที่ 1)

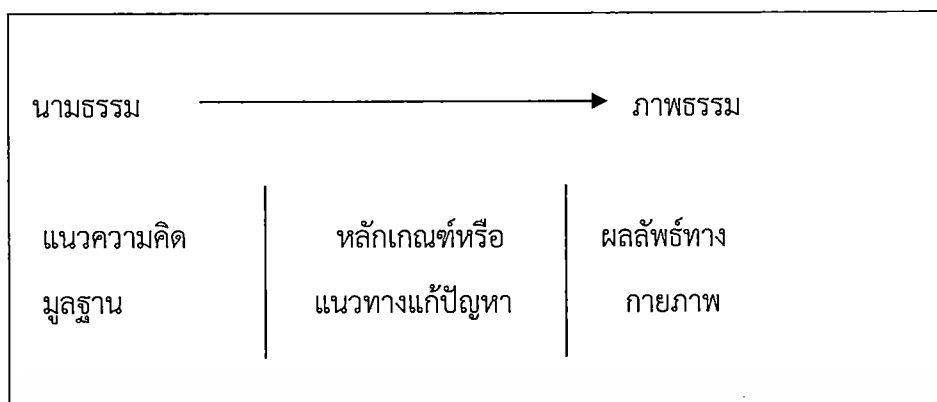
2.3 การศึกษาทฤษฎี แนวความคิดและหลักการในการออกแบบงานสถาปัตยกรรม

2.3.1 แนวคิดการออกแบบอาคาร

วิลลิสท์ ทรยางกูร (1537: 291) ได้กล่าวถึง แนวความคิดในการออกแบบ ซึ่งหมายถึง แนวความคิดที่ใช้ในการออกแบบ ในความหมายที่เป็นภาพธรรม (Design concept) และนามธรรม (Programmatic Concept) ดังนี้ Design Concept หมายถึง ความคิดในระดับภาพธรรม ที่มุ่งใช้ในการแก้ปัญหาทางสถาปัตยกรรมของโครงการ โดยการเสนอเป็นผลลัพธ์ทางกายภาพที่ชัดเจน Programmatic Concept หมายถึง ความคิดในระดับนามธรรม ที่มุ่งใช้ในการแก้ปัญหาด้านการใช้สอยของโครงการ โดยที่ยังไม่ขึ้นำผลลัพธ์ทางกายภาพที่ชัดเจน

ดังนั้น ความหมายของแนวความคิดในการออกแบบ แบ่งออกเป็น 3 ช่องความหมายได้แก่

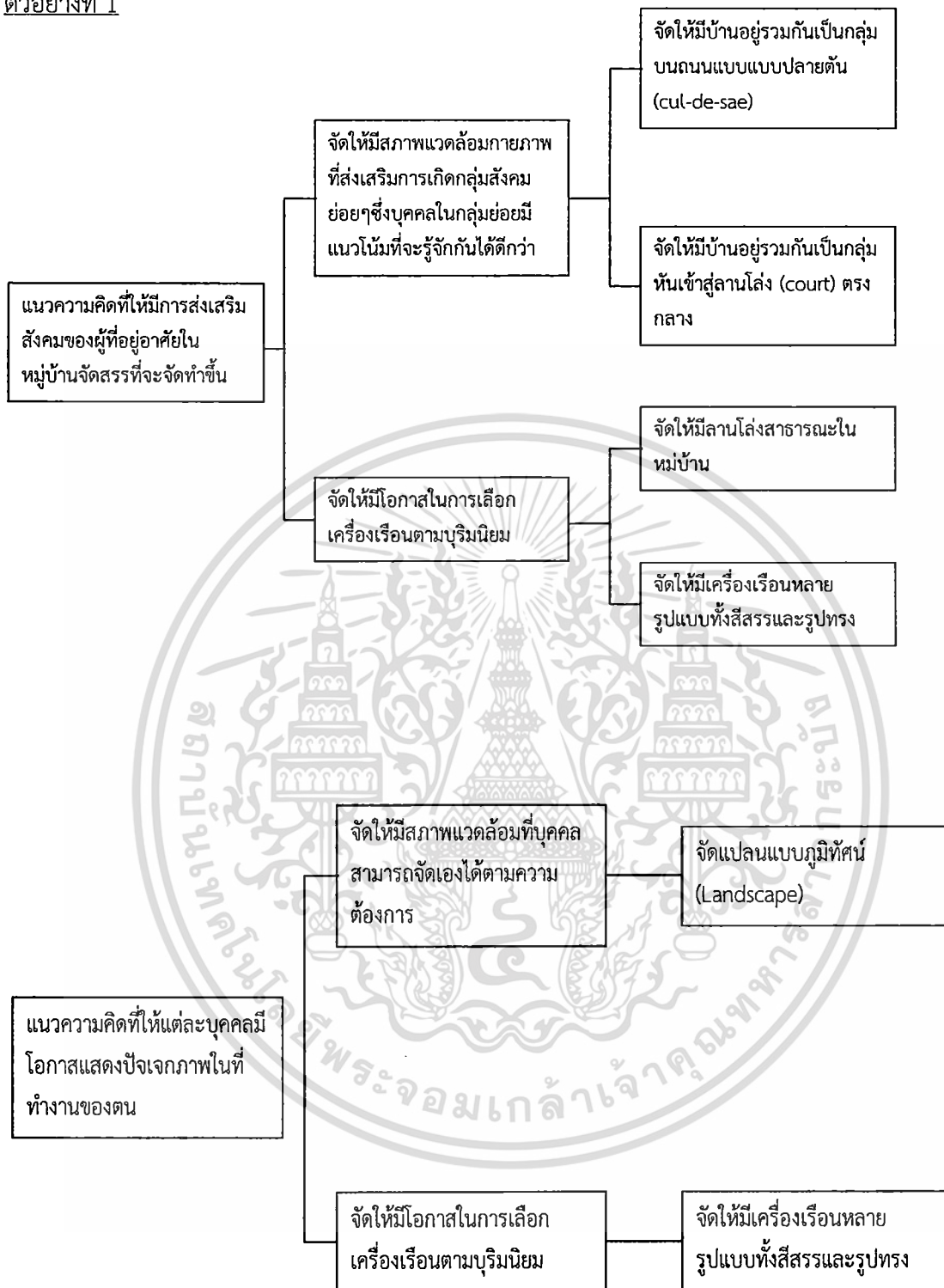
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 2.2 แสดงการวิเคราะห์ความหมายของแนวความคิดในการออกแบบ เป็น 3 ช่วง
ซึ่งอยู่ในพิสัยของความเป็นนามธรรมและภาพธรรม

จะเห็นได้ว่า การสนองตอบต่อแนวความคิดมูลฐานที่นำไปสู่ผลลัพธ์ทางกายภาพในงานออกแบบนั้น อาจอาศัยแนวทางที่เป็นหลักเกณฑ์ในการแก้ปัญหาได้หลายแนวทางด้วยกัน ซึ่งล้วนมีความสอดคล้องกับแนวความคิดมูลฐานที่ได้กำหนดไว้แล้ว ทำนองเดียวกัน ในการเสนอผลลัพธ์แก้ปัญหานั้น ก็อาจเสนอเป็นภาพแบบทางกายภาพได้หลายภาพแบบ ซึ่งล้วนมีความสอดคล้องกับหลักเกณฑ์ในการแก้ปัญหา ที่ได้เลือกใช้เป็นแนวทางในการกำหนดผลลัพธ์ทางกายภาพ

ตัวอย่างที่ 1

ตัวอย่างที่ 2

ภาพที่ 2.3 แสดงตัวอย่างการวิเคราะห์แนวความคิดในการออกแบบ เป็น 3 ช่วง

ซึ่งอยู่ในพิสัยของความเป็นนามธรรมและภาพธรรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วิมลสิทธิ์ ทรยางกุล (2537 : 300) กล่าวว่า แนวความคิดในการออกแบบเป็นตัวการสำคัญในการประสานองค์ประกอบต่างๆจำนวนมากมายของโครงการเข้าด้วยกันในลักษณะรายละเอียดด้านวัตถุประสงค์ สภาพแวดล้อม กิจการ อาคารและทรัพยากร โดยเฉพาะอย่างยิ่งแนวความคิดที่กำหนดโดยสถาปนิกอาจเน้นในลักษณะเป็นแนวความคิดเฉพาะประเภทอาคาร ซึ่งเป็นแนวทางแก้ปัญหาที่เป็นสาระสำคัญของโครงการ

ผุสดี ทิพทัส (2538 : 3) ได้กล่าวว่า เกณฑ์ในการพิจารณาประกอบออกแบบสถาปัตยกรรมไว้ว่า สถาปัตยกรรมเป็นศิลปะและวิทยาการของการก่อสร้างอาคาร ซึ่งสร้างขึ้นเพื่อสนองความต้องการด้านการใช้สอย และการแสดงออกอย่างมีความหมายของมนุษย์ที่เจริญแล้ว โดยทฤษฎีเวียส ได้ให้ข้อกำหนดเกี่ยวกับการสร้างสรรค์งานสถาปัตยกรรมและมีผู้ยึดถือแนวทางและ นำมาปรับใช้กันในปัจจุบันอย่างแพร่หลายไว้ว่ามีส่วนประกอบในแต่ละส่วนที่สามารถนำมาประกอบรวมกันได้อย่างเหมาะสมส่วนต่างๆของอาคารจะต้องมีขนาดที่เหมาะสมและเป็นสัดส่วนที่ดี เมื่อเปรียบเทียบกับส่วนอื่นๆ และกับโดยอาคารโดยส่วนรวมส่วนประกอบต่างๆของอาคารแต่ละส่วนต้องมีความสอดคล้องกัน และทำให้อาคารเกิดความสมดุลกันโดยส่วนรวม ส่วนประกอบทั้งหมดของอาคาร จะต้องได้รับการนำมาประกอบกันให้เป็นชุดเดียวกันที่เข้ากันได้ เช่นเดียวกับการเล่นดนตรี ทั้งวงที่มีการเล่นประสานกัน วัสดุก่อสร้างและส่วนต่างๆ ของอาคารต้องคำนึงถึงเงินทุนอย่างได้ผลคุ้มค่าด้วยอย่างไรก็ตามงานสถาปัตยกรรมนั้น ส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับมนุษย์ จึงกลายเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างสรรค์สถาปัตยกรรม และสิ่งที่จะใช้เป็นเกณฑ์หรือเป็นบรรทัดฐานในการพิจารณาประกอบแนวความคิดในการออกแบบนั้น มีอยู่หลายประการด้วยกัน ได้แก่

- 1) สภาพแวดล้อมและดินฟ้าอากาศ
- 2) การกำหนดตำแหน่งที่ตั้งของอาคารลงในที่ดินที่จะทำการก่อสร้าง
- 3) การพิจารณาสิ่งแวดล้อมข้างเคียง
- 4) การออกแบบภาพทรงของอาคาร และการจัดเนื้อที่ใช้สอยภายใน
- 5) การเจาะช่องบนผนังอาคาร การกันแดด และการควบคุมอุณหภูมิภายใน
- 6) การใช้สอย
- 7) ประเภทของอาคารและจุดมุ่งหมายของการใช้สอย
- 8) ลักษณะของการใช้สอย
- 9) วิธีการดำรงชีวิต มาตรฐานและระดับความเป็นอยู่ พื้นฐานทางวัฒนธรรม

และขนบธรรมเนียมประเพณี

- 10) ความต้องการเฉพาะของเนื้อที่ใช้สอย
- 11) ลักษณะและพฤติกรรมของผู้ใช้สอย
- 12) การควบคุมการรักษาความปลอดภัย
- 13) การติดต่อ

14) ความสะดวกคล่องตัวในการใช้สอยภายในเนื้อที่แต่ละส่วน

เอกสารนี้เป็นเอกสารสงวนลิขสิทธิ์ของงานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อผู้ใช้ได้เห็นว่าไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- 15) วัสดุก่อสร้าง ชนิดของโครงสร้างและวิธีการก่อสร้าง
- 16) งบประมาณและปัญหาทางด้านเศรษฐกิจในการก่อสร้าง
- 17) การแสดงลักษณะของอาคาร

รายละเอียดดังกล่าวล้วนเป็นพื้นฐานทางด้านการออกแบบอาคาร เพราะงานสถาปัตยกรรมเมื่อสร้างขึ้นมาแล้วย่อมเป็นถาวรวัตถุมีอายุยืนยาวเป็นเวลาหลายสิบปี ยกเว้นอาคารบางประเภทที่มีจุดประสงค์เพื่อให้ใช้เป็นงานชั่วคราว ดังนั้นงานสถาปัตยกรรมจึงมิได้หมายถึงการออกแบบเฉพาะตัวอาคารอย่างเดียว ต้องรวมถึงสภาพแวดล้อมทางกายภาพทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับมนุษย์ผู้ใช้สอยอาคาร ตลอดจนภาพแบบของอาคารที่น่าดูช่วยเชิดชูและส่งเสริมสภาพแวดล้อมส่วนรวมให้ดีขึ้นด้วย

2.3.2 แนวคิดการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพภายในอาคาร

การจัดสภาพแวดล้อมในสำนักงาน

สุริส ราชกุลชัย (2545 : 133-155) งานในสำนักงานมีความเกี่ยวพันและขึ้นอยู่กับองค์ประกอบต่างๆ เช่น กิจกรรมของพนักงานในการปฏิบัติงานสำนักงาน ปัจจัยด้านจิตวิทยาสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมมนุษย์ และลักษณะของสภาพแวดล้อมหลักที่มีผลกระทบต่อการทำงาน เพื่อให้เกิด ความเข้าใจองค์ประกอบเหล่านี้เพื่อจัดหาสภาพแวดล้อมได้ตรงวัตถุประสงค์ดังกล่าว รายละเอียด คือ

กิจกรรมในสำนักงาน

18) พฤติกรรมมนุษย์

19) สภาพแวดล้อมที่มีผลต่อการทำงาน เช่น สี แสง เสียง อากาศ การรักษาความปลอดภัย

การจัดการด้านพลังงาน เพอร์เนเจอร์ อุปกรณ์เครื่องใช้ในสำนักงาน

สภาพแวดล้อมที่มีผลต่อการทำงาน

เสียงรบกวน

องค์ประกอบสำคัญของการได้ยินเสียงมี 3 ประการ คือ ต้นกำเนิดเสียง ตัวกลาง และประสาทรับเสียง ส่วนการรู้สึกในการได้ยินเสียง จะมี 3 ลักษณะใหญ่ๆ คือ ความรู้สึกหุ่ม - แหลม ความรู้สึกตึง - ค่อย และความไพเราะของเสียง ความรู้สึกในการยินทั้ง 3 ลักษณะ มีความเกี่ยวโยงสัมพันธ์กับความถี่ของเสียง ความเข้มของเสียง และภาพแบบของคลื่นเสียงเป็นคู่ๆ เช่นกัน กล่าวคือ ความรู้สึกหุ่ม - แหลม ขึ้นอยู่กับความถี่ของเสียง ความรู้สึกตึง - ค่อย ขึ้นอยู่กับความเข้มของเสียง และความไพเราะของเสียงขึ้นอยู่กับแบบคลื่นเสียงโดยภาพแบบของคลื่นเสียงเป็นผลมาจากการผสมผสานกันของคลื่นเสียงหลายๆความถี่ ที่มีความเข้มต่างๆกัน

การสะท้อนของคลื่นเสียง เมื่อคลื่นเสียงเดินทางไปกระทบสิ่งกีดขวาง เช่น ฝาผนังห้อง ม่าน กำแพง ต้นไม้ ส่วนหนึ่งจะถูกดูดกลืนไปเป็นพลังงานความร้อน พลังอีกส่วนหนึ่งจะสามารถผ่านวัตถุ นั้น เช่น ทำให้คนในห้องถัดไปได้ยิน พลังงานส่วนสุดท้ายจะสะท้อนกลับ นรมิต ลิวธนมงคล (2538 : 250) ได้กล่าวถึงระดับความดังของเสียง ไว้ดังตารางที่ 2.7

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2.7 แสดงระดับความดังเสียงจากต้นกำเนิด

ต้นกำเนิดเสียง	ระดับความดัง (Decibel)	ผลต่อโสตประสาท
เสียงจากถนนที่มีการจราจรคับคั่ง	95	แก้วหูแตก หูหนวก
เสียงจากรถบรรทุกเร่งเครื่องยนต์	85	ดังมาหูหนวก
เสียงไซเรน รถยนต์วิ่งแข่ง รถจักรยานยนต์	80	ทำลายสมาธิ
ที่ทำงานซึ่งมีคนมากแย่งกันพูด สนามกีฬา	70	
ที่ทำงานขนาดย่อย	50	ดังปานกลาง
การสนทนาพูดคุยทั่วไป	45	
วิทยุเปิดเบาๆ	40	
ที่ทำงานส่วนตัว	30	เสียงเบา
ห้องประชุมเล็ก	25	
การคุยกันเงียบๆ	20	
ใบไม้ไหวด้วยลม	15	
การกระซิบ	10	เสียงเบามาก
ห้องเก็บเสียง	1-5	
ระดับที่มนุษย์ได้ยินเบาที่สุด	0	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2.8 แสดงสัมประสิทธิ์ในการดูดเสียงของวัสดุที่ใช้ในการก่อสร้าง

ชนิดของวัสดุ	ความสามารถในการเก็บเสียง (ต่อ 1 หน่วย)
กำแพงอิฐทาสี	0.017
กำแพงอิฐไม่ทาสี	0.03
พรมได้บุ	0.20
พรมสักหลาด	0.37
ผ้าอย่างบางซึงตึง	0.11
ผ้าอย่างกลางซึงตึง	0.13
ผ้าอย่างหนาซึงตึง	0.80
พื้นไม้	0.03
แก้ว	0.027
เวทีกลางแจ้งขึ้นอยู่กับการตกแต่ง	0.25-0.75
ลูกกรงระบายอากาศ	0.15-0.50
ไม้ระแนงฉาบพลาสติก	0.03
พื้นคอนกรีตปูพรมน้ำมัน	0.03-0.08
หินอ่อน	0.01
มุกในห้อง , แก้วบุฉนวน	0.50-1.00
อิฐฉาบพลาสติก	0.025
แผงไม้	0.06

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2.9 แสดงวัสดุชนิดต่างๆกับการยึดเยื่อของเสียงเป็นเปอร์เซ็นต์

วัสดุ	การสะท้อนของเสียงเป็น %
หินธรรมชาติขัดมัน	95
ปูนฉาบ	95
ไม้ (ขัดมัน หรือ เคลือบแลคเกอร์)	95
ไม้ (ทาสีธรรมดา)	90
กำแพงเรียบที่ทำด้วยซีเมนต์	80-85
ฝ้าผนังที่ทำด้วยทราบบายาบ (ชนิดรอยต่อต่างๆกัน)	75
ฝ้าผนังที่เป็นภาพปูน	64
ฝ้าผนังที่ทำด้วยวัสดุขรุขระ หยาบ	35
ผ้าม่าน พรหม (ชนิดไม่มีวัสดุยึดหยุ่นรองข้างล่าง)	75
พรหมชนิดมีสักหลาดผสม	50
เวทีที่ทำจากวัสดุแข็ง	30
ผ้ากำมะหยี่ชนิดขนยาว	20

ดังนั้น การควบคุมเสียงภายในอาคารสามารถทำได้ดังนี้

- 1) ควบคุมเสียงรบกวนที่แหล่งกำเนิด เช่น ใช้เครื่องมือเครื่องจักรที่มีเสียงไม่ดังหรือแยกเครื่อง ที่มีเสียงดังออกต่างหาก โดยใช้วัสดุดูดซับเสียงกันหรือห่อเสียงไว้
- 2) ใช้วัสดุที่เป็นฉนวนกันเสียง เพื่อลดการกระจายเสียงจากห้องหนึ่งไปยังอีกห้องหนึ่ง โดยผนัง พื้นและฝ้าเพดาน
- 3) การกำจัดเสียงรบกวน โดนการใช้วัสดุดูดซับเสียงที่ลดเสียงสะท้อนภายในห้อง ระบบแสงสว่างภายในพื้นที่ทำงาน

การส่องสว่างภายใน หมายถึง การส่องสว่างภายในอาคาร เช่น อาคารราชการ สำนักงาน บ้านอยู่อาศัย โรงแรม โรงพยาบาล โรงเรียน เป็นต้น การส่องสว่างภายในอาคารมีความสำคัญ 2 ประการ คือ การให้แสงสว่างเพื่อใช้งานได้สะดวกสบาย และการให้แสงเพื่อให้เกิดความสวยงาม การส่องสว่างภายในเพื่อให้ใช้งานได้นั้น หมายถึง ต้องให้ระดับแสงสว่างอยู่ในเกณฑ์ที่ทำงานได้โดยไม่ต้องเพ่งสายตามากเกินไป ส่วนการส่องสว่างให้เกิดความสวยงาม นั้นก็ต้องอาศัยความมีศิลปะในตัว เพื่อพิจารณาในแง่การให้แสงแบบเอฟเฟค (Effect Lighting) หรือการให้แสงแบบส่องเน้น (Accent Lighting)

ก่อนที่จะเข้าไปถึงเรื่องการให้แสงสว่างภายในแต่ละเรื่อง ควรทำความเข้าใจพื้นฐานการให้แสงสว่างเสียก่อน พื้นฐานที่จะกล่าวถึงประกอบด้วยระบบการให้แสงสว่างแบบต่างๆ ระบบการให้แสงสว่างเป็นเอกสารที่ลงนามในใบสั่งการเพื่อขอการศึกษารายงาน เมื่อผู้ผู้ใดเห็นไปขอประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าการณ์ใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แสงสว่างนั้นขึ้นอยู่กับการใช้งานของห้อง ผู้อยู่ในห้อง การมองเห็น และสไตล์การตกแต่ง ระบบการให้แสงสว่างโดยพื้นฐานประกอบด้วย ระบบการให้แสงหลัก (Primary Lighting System) และระบบการให้แสงรอง (Secondary Lighting System)

ระบบการให้แสงหลัก ซึ่งหมายถึง แสงสว่างพื้นฐานที่ต้องใช้เพื่อการใช้งาน ซึ่งแยกออกได้เป็นระบบต่างๆดังนี้

1) แสงสว่างทั่วไป (General Lighting) คือ การให้แสงกระจายทั่วไปเท่ากันทั้งบริเวณพื้นที่ใช้งาน ซึ่งใช้กับความส่องสว่างที่ไม่มากเกินไป เช่น สำนักงาน เป็นต้น

2) แสงสว่างเฉพาะที่ (Localized Lighting) คือ การให้แสงสว่างเป็นบางบริเวณเฉพาะที่ทำงานเท่านั้น เพื่อการประหยัดพลังงานไฟฟ้า โดยไม่ต้องให้สม่ำเสมอเหมือนแบบแรก เช่น การให้แสงสว่างจากฝ้าแต่ติดตั้งเฉพาะเหนือโต๊ะหรือบริเวณใช้งานให้ได้ความส่องสว่างตามต้องการ

3) แสงสว่างเฉพาะที่และทั่วไป (Local Lighting + General Lighting) คือ การให้แสงสว่างทั้งแบบทั่วไปทั้งบริเวณ และเฉพาะที่ที่ทำงาน ซึ่งมักใช้กับงานที่ต้องการความส่องสว่างสูงซึ่งไม่สามารถให้แสงแบบแสงสว่างทั่วไปได้เพราะเปลืองค่าไฟฟ้ามาก เช่นการให้แสงสว่างจากฝ้า เพดานเพื่อส่องบริเวณทั่วไป และที่โต๊ะทำงานติดโคมโต๊ะส่องเฉพาะต่างหากเพื่อให้ได้ความส่องสว่างสูงมากตามความต้องการของงาน

4) ระบบการให้แสงรอง หมายถึง การให้แสงนอกเหนือจากการให้แสงหลักเพื่อให้เกิดความสวยงามเพื่อความสบายตา ซึ่งแยกออกได้ดังนี้

1) แสงสว่างแบบส่องเน้น (Accent Lighting) เป็นการให้แสงสว่างแบบส่องเน้นที่วัตถุใดวัตถุหนึ่งเพื่อให้เกิดความสนใจ โดยทั่วไปแสงประเภทนี้ได้มาจากแสงโปรอท

2) แสงสว่างแบบเอฟเฟค (Effect Lighting) หมายถึงแสงที่สร้างบรรยากาศที่น่าสนใจแต่ไม่ได้ส่องเน้นวัตถุเพื่อเรียกร้องความสนใจ เช่นโคมที่ติดตั้งที่เพดานเพื่อสร้างภาพแบบของแสงที่เพดาน เป็นต้น

3) แสงสว่างตกแต่ง (Decorative Lighting) เป็นแสงที่ได้จากโคมหรือหลอดที่สวยงามเพื่อสร้างจุดสนใจในการตกแต่งภายใน

แสงสว่างงานสถาปัตยกรรม (Architectural Lighting) บางทีก็เรียก Structural Lighting ให้แสงสว่างเพื่อให้สัมพันธ์กับงานด้านสถาปัตยกรรม เช่น การให้แสงไฟจากทึบ การให้แสงจากบังตา หรือการให้แสงจากที่ซ่อนหลอด

แสงสว่างตามอารมณ์ (Mood Lighting) แสงสว่างประเภทนี้ไม่ใช่เทคนิคการให้แสงพิเศษแต่อย่างใด แต่อาศัยการใช้สวิทช์หรือตัวหรี่ไฟเพื่อสร้างบรรยากาศของแสงให้ได้ระดับความส่องสว่างตามการใช้งานที่ต้องการ

ระบบการให้แสงสว่างหลัก หมายถึง การให้แสงสว่างให้เพียงพอเพื่อการใช้งาน เช่น ห้องทำงานต้องให้ความสว่างที่โต๊ะทำงานให้มีความส่องสว่างอย่างน้อยไม่น้อยกว่า 500 ลักซ์ เป็นต้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การให้แสงสว่างนั้นทำได้โดย สถาปนิก มัณฑนากร และ / หรือ วิศวกร แต่โดยทั่วไปวิธีการคิดในการให้แสงอาจแตกต่างกันออกไปโดยเฉลี่ย เช่น ในการให้แสงในพื้นที่ที่หนึ่งอาจพิจารณาเฉพาะการให้แสงสว่างหลัก คือ เรียกว่าเน้นการส่องสว่างเป็นลักซ์ตามที่มาตรฐานกำหนดไว้ให้แต่ไม่ได้พิจารณาในเรื่องของการให้แสงสว่างรองเพื่อความสวยงาม หรือมีความคิดหรือความเห็นในเรื่องของการให้แสงสว่างแบบส่องเน้นเพื่อให้เกิดความสวยงาม หรือมีความคิดหรือความเห็นในเรื่องการให้แสงสว่างแบบส่องเน้นเพื่อให้เกิดความสวยงามแต่เพียงอย่างเดียว ดังนั้นถ้าให้แสงสว่างทั้งแบบแสงสว่างหลักและแสงสว่างรองได้อย่างเหมาะสมก็จะเป็นการให้แสงสว่างที่สมบูรณ์ ซึ่งได้ทั้งความสวยงามและเหมาะสมก็จะเป็นการให้แสงสว่างที่เหมาะสมในการใช้งานด้วย

พื้นที่ทำงานแบบเปิด หมายถึง พื้นที่ขนาดใหญ่ไม่ได้กั้นห้อง แต่เป็นการกั้นแบบคอก (Partition) การออกแบบแสงในลักษณะนี้ก็วางโคมแบบให้แสงสม่ำเสมอหมดทั้งพื้นที่ การให้แสงพื้นที่เปิดควรระวังไม่ให้ระยะห่างระหว่างโคมมากเกินไปเพราะในทางปฏิบัติพื้นที่ทำงานแบบเปิดจะมีการกั้นเป็นส่วน (Partition) ดังนั้น การให้แสงบริเวณนี้ต้องมีการจัด เพื่อให้แสงส่องลงบริเวณที่กั้นจึงต้องพิจารณาถึงเงาที่เกิดขึ้นเนื่องจากการบังแสงจากผนังที่เอามากันไว้การให้แสงในส่วนทำงานพิจารณาได้เป็น 2 อย่าง คือ ถ้าห้องมีการปรับเปลี่ยนบ่อยก็ควรให้แสงแบบสม่ำเสมอ แต่ถ้าห้องไม่มีการปรับเปลี่ยนก็ควรให้แสงแบบเน้นเป็นที่ เช่น ที่กลางโต๊ะก็ติดตั้งโคมไฟฟลูออเรสเซนต์ให้ได้ประมาณ 500 ลักซ์ เมื่อให้แสงสว่างที่โต๊ะแล้ว บริเวณอื่นก็สามารถให้แสงตามความเหมาะสมได้

การส่องสว่างส่วนพื้นที่ทำงานต้องให้ได้แสงสว่างที่สม่ำเสมอ ยกเว้นกรณีที่เป็นห้องต้อนรับหรือเป็นบริเวณที่ไม่ได้ใช้ทำงานก็ไม่ต้องให้มีแสงสว่างสม่ำเสมอ โดยทั่วไปใช้หลอดฟลูออเรสเซนต์คลูไวท์ (Cool White) หรือเดไลท์ (Daylight)

ห้องประชุม หมายถึง ห้องที่ใช้ประชุม ซึ่งอาจเป็นของกรรมการการบริหาร นอกจากมีการประชุมแล้วอาจมีการฉายสไลด์ หรือ ฉายวิดีโอด้วย ตัวอย่างการให้แสงในห้องประชุมได้และสิ่งที่ต้องคำนึงในการออกแบบแสงสว่างห้องประชุมดังกล่าวควรมีรายละเอียดดังนี้

- 1) ควรมีการให้แสงจากกลุ่มไฟอินแคนเดสเซนต์ที่กลางโต๊ะ โดยสามารถหรี่ได้ด้วยเพื่อใช้หรือไฟเมื่อมีการฉายสไลด์ หรือ วิดีโอ
- 2) แสงไฟที่บริเวณหน้าห้อง หรือ กระจก ควรมีกลุ่มไฟหลอดอินแคนเดสเซนต์เฉพาะเพื่อใช้กรณีต้องการเน้นเฉพาะที่หน้าห้องเมื่อมีการแสดงหรือบรรยาย
- 3) ไฟกลางห้อง หรือ กลางโต๊ะประชุม ควรเป็นไฟจากหลอดฟลูออเรสเซนต์ชนิดคลูไวท์ (เพราะ Cool White เป็นหลอดที่มีแสงเหมาะสำหรับการส่องสว่างที่ 500 ลักซ์ และเมืองศาแคงวินไม่มากเกินไป และสามารถกลมกลืนเข้าได้กับหลอดอินแคนเดสเซนต์) โคมที่ใช้อาจใช้โคมแบบมีแผ่นกรองแสงขาวขุ่น หรือ เกล็ดแก้วเพื่อให้สบายตา
- 4) ไฟข้างกำแพงโดยทั่วไปก็ติดตั้งโคมไฟส่องภาพสปอร์ตไลท์ คือ อาจเป็นโคมไฟเสากำแพงในกรณีที่ต้องการให้ทั้งกำแพงสว่าง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การให้แสงสว่างในห้องที่มีจอคอมพิวเตอร์

สิ่งที่ต้องระวังในเรื่องการให้แสงสว่างในห้องหรือบริเวณที่มีจอคอมพิวเตอร์ ก็คือ ต้องหลีกเลี่ยงไม่ให้มีแสงสะท้อนขึ้นในจอคอมพิวเตอร์ ซึ่งโดยทั่วไปก็คือ ถ้าติดตั้งหรือให้การส่องสว่างที่ไม่ถูกต้องบางครั้งก็มีแสงสะท้อนให้เห็นภาพโคมในจอคอมพิวเตอร์ วิธีแก้ไขไม่ให้เกิดแสงดังกล่าวสามารถทำได้หลายอย่างดังนี้

- 1) พื้นผิวไม่ว่าพื้น ผนัง เพดาน ควรมีสัมประสิทธิ์การสะท้อนแสงระหว่าง 20-50%
- 2) มุมแสงบาดตาของโคมที่มากกว่า 60 องศาขึ้นไปต้องมีลูมิแนนซ์ไม่มากกว่า 200 แคนเดลาต่อตร.ม.
- 3) ในห้องที่มีเครื่องคอมพิวเตอร์ควรให้แสงสว่างทั้งแบบโดยตรงและโดยอ้อม
- 4) โคมไฟแสงสว่างไม่ควรวางเหนือเครื่องคอมพิวเตอร์
- 5) ไม่ควรวางเครื่องคอมพิวเตอร์ใกล้หน้าต่าง
- 6) การติดตั้งเครื่องคอมพิวเตอร์ควรให้ทิศทางการวางเครื่องขนานกับกำแพง

ดังนั้น โคมที่ใช้สำหรับการส่องสว่างในห้องที่มีจอคอมพิวเตอร์ควรเป็นจอที่มีแสงบาดตาน้อยหรืออาจใช้โคมประเภทให้แสงขึ้นด้านบนเพดาน หรือที่เรียกว่า Up-Light เพราะโคมแบบนี้ให้แสงवलทั้งห้องและไม่มีแสงบาดตาหรือเห็นเป็นภาพโคมในจอคอมพิวเตอร์

ไฟฟ้าแสงสว่างฉุกเฉิน

ไฟฟ้าแสงสว่างฉุกเฉินมีไว้เพื่อให้ผู้คนออกนอกอาคารได้สะดวกเมื่อมีปัญหา เช่น ไฟไหม้ภายในอาคาร ไฟฟ้าแสงสว่างฉุกเฉินในที่นี้พิจารณาจากมาตรฐาน BS5266

เป็นเกณฑ์ประกอบไฟฟ้าแสงสว่างฉุกเฉินดังกล่าวควรมีคุณสมบัติทางด้านแสงสว่างโคมไฟฟ้าหรือการติดตั้งดังนี้

- 1) แสงสว่างควรติดภายใน 5-15 วินาที เมื่อไฟฟ้าแสงสว่างในระบบปกติดับลง
- 2) ความส่องสว่างโดยเฉลี่ยอย่างต่ำ 0.2 ลักซ์และความส่องสว่างมากที่สุดและความส่องสว่างต่ำสุดไม่ควรมากกว่า 40.1
- 3) โคมไฟฉุกเฉินไม่ควรมีแสงบาดตามากและไม่ควรอยู่สูงเกินไป เพราะจะถูกบดบังด้วย

คว้นเวลามีไฟไหม้

4) ควรติดตั้งใกล้ตำแหน่งทางออก ทางที่เดินได้ลำบากหรือบริเวณที่ต้องเปลี่ยนทิศทาง เช่น การเปลี่ยนระดับ บริเวณบันได

- 5) ควรมีไฟแสงสว่างบริเวณโถงลิฟต์ถึงแม้จะไม่ให้มีการใช้ลิฟต์เมื่อไฟดับหรือไฟไหม้
- 6) การติดตั้งไฟโคมไฟฉุกเฉินส่องบันไดเลื่อนเหมือนกับทางหนีไฟทั่วไป
- 7) ห้องน้ำที่ใหญ่กว่า 8 ตารางเมตร การติดไฟฉุกเฉินเพื่อให้ได้อย่างน้อย 0.2 ลักซ์
- 8) ห้องควบคุมและห้องเครื่องไฟฟ้าควรมีไฟฉุกเฉิน
- 9) ควรติดตั้งบริเวณที่ติดตั้งอุปกรณ์ดับเพลิง หรืออุปกรณ์ในระบบสัญญาณแจ้งเหตุเพลิงไหม้

10) การส่องสว่างได้นานไม่น้อยกว่า 1 ชั่วโมง แต่โดยทั่วไปผู้ออกแบบมักใช้ 3 ชั่วโมงเป็นเกณฑ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อการใช้งานเท่านั้น เมื่อผู้ใดเห็นประโยชน์ในการนำ

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

11) ให้แน่ใจว่าด้านนอกมีการติดตั้งโคมไฟฉุกเฉินด้วยเช่นกันเพื่อให้สว่างพอเพื่อการหนีได้

2.3.3 แนวความคิดการจัดสภาพแวดล้อมภายนอกอาคาร

ความหมายของคำว่า “สภาพแวดล้อม”

คำว่า “สภาพแวดล้อม” หรือ “สิ่งแวดล้อม” ตรงกับภาษาอังกฤษว่า

“Environment” พจนานุกรมฉบับบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 ได้ให้ความหมายของคำดังกล่าวว่า “ของต่างๆ อันมีลักษณะตามธรรมชาติ เพื่อเฝ้าระวังรักษาอยู่โดยรอบตัวมนุษย์” และมีความหมายถึง “มนุษย์และสิ่งที่อยู่รอบๆตัวมนุษย์ ทั้งที่เกิดเองโดยธรรมชาติและมนุษย์สร้างขึ้น ซึ่งรวมถึงระบบสังคมและวัฒนธรรม” (ดณัย ศรลัมภ์. 2525 : 36) เกษม สนิทวงศ์ ณ อยุธยา (2524 : 1) ได้ให้ความหมาย ของ คำว่า “สภาพแวดล้อม” หรือสิ่งแวดล้อม หมายถึง สิ่งที่อยู่รอบๆตัวมนุษย์ ซึ่งส่วนใหญ่มีลักษณะเป็น กายภาพ เช่น ป่าไม้ ภูเขา ดิน น้ำ อากาศ พืชและสัตว์ ฯลฯ แต่ปัจจุบันแนวความคิดได้ขยายออกไป อย่างกว้างขวางขึ้น ว่าหมายถึงมนุษย์และสิ่งที่อยู่รอบๆตัวมนุษย์ ทั้งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติและที่ มนุษย์สร้างขึ้น ซึ่งรวมถึงระบบสังคมและวัฒนธรรมด้วย” นอกจากนั้น

บรรยงค์ โตจินดา (2519 : 3) ยังได้ความหมายว่า “อาจหมายถึงทุกสิ่งทุกอย่างที่ล้อมรับ สิ่งมีชีวิตไม่ว่าจะเป็นอุณหภูมิ น้ำ ความร้อน ความชื้น ฯลฯ หรือสภาพแวดล้อมทางชีวภาพ (Biotic Environment) คือ สิ่งมีชีวิตด้วยกันก็ตาม สภาพแวดล้อมย่อมมีความสำคัญและมีอิทธิพลต่อสิ่งมีชีวิต ในบริเวณหนึ่งๆ จึงทำให้ผู้นิยามคำว่า “สภาพแวดล้อม” หมายถึง ปัจจัยและตัวแปรต่างๆ ที่ทำให้ สภาพการดำรงชีวิตของสิ่งมีชีวิตต้องแปรเปลี่ยนไป

วิมลสิทธิ์ หรยางกูร (2537 : 173 : 174) ได้ให้ความหมายของสภาพแวดล้อมว่าความหมายของ สภาพแวดล้อม เป็นส่วนสำคัญของระบบนิเวศน์ ไม่อาจแยกความหมายออกจาก จินตภาพของ สภาพแวดล้อมทางกายภาพ บุคคลมีความเข้าใจและอธิบายจินตภาพได้ ก็ต่อเมื่อได้เข้าใจความหมาย ของสภาพแวดล้อม นอกเหนือจากความเข้าใจ ความสัมพันธ์ทางกายภาพระยะทางและขอบเขต ความหมายในที่นี้อาจแยกได้ 2 ประการสำคัญ คือ ประการแรก ความหมายทางด้าน ใช้สอยว่าสิ่งที่ ปรากฏในจินตภาพคืออะไร เพื่อใช้ประโยชน์อะไร ส่วนประการที่ 2 ความหมาย ทางด้านอารมณ์ เป็นความรู้สึกและทัศนคติที่บุคคล มีต่อสิ่งที่เรียนรู้ ซึ่งรวมทั้งต่อการกระทำที่เกิดขึ้น ความหมายทางด้าน อารมณ์เป็นส่วนสำคัญของระบบนิเวศน์ ที่เกิดขึ้นจากสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อมกายภาพ

มุมมอง (View Approach)

ในการพิจารณามุมมองที่เหมาะสม ต่ออาคารส่วนใหญ่มี 2 ประการ คือ

1) มุมมองจากภายในอาคารสู่พื้นที่ภายนอก

ส่วนใหญ่จะเป็นการพิจารณาเพื่อที่จะค้นหาศักยภาพในพื้นที่โครงการที่จะเปิดมุมมองออก สู่ภายนอก มักจะติดกับธรรมชาติ เช่น ป่า เขา ทะเล แม่น้ำ เมื่อค้นพบแล้วจึงกำหนดพื้นที่ประโยชน์ ใช้สอยของอาคารที่สอดคล้อง กับศักยภาพเหล่านั้น เช่น ทางเข้าออกอาคาร โถงรับรอง ส่วนพักผ่อน ห้องรับแขก ห้องพักผ่อน ห้องนอน ฯลฯ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2) มุมมองจากภายนอกเข้าสู่ตัวอาคาร

ไม่ว่าจะเป็นมุมมองจากด้านหน้า ด้านข้าง หรือด้านหลังอาคาร ผู้ออกแบบควรที่จะเดินดูพื้นที่ด้วยตัวเอง มิใช่เพียงพิจารณาเพียงภาพถ่ายอย่างเดียว เราจะพบว่าสัดส่วนของมุมมองจากการที่ได้เห็นจริง จะแตกต่างจากมุมมองที่ได้จากภาพถ่ายมาก ผู้ออกแบบจะทราบว่ามุมมองจากภายนอกของมุมใด ที่จะสามารถมองเห็นตัวอาคารได้ดีที่สุดเพื่อจะออกแบบช่วงจังหวะของอาคารได้อย่างสอดคล้องกับมุมมอง และไม่ปิดบังมุมมองที่จะมองเห็นอาคารที่จะออกแบบหรือสร้างแกน Approach จากทางเข้าตรงมายังอาคาร เพื่อเน้นมุมมองให้แก่อาคารที่จะออกแบบ

ความงามของมุมมอง เป็นการศึกษาของพื้นที่โครงการพื้นที่โดยรอบ ว่าพื้นที่ใดบ้างว่ามีทิวทัศน์งดงาม พอที่จะเป็นประโยชน์ต่อโครงการ และจากภายนอกโครงการว่ามีมุมมองใดบ้างที่สามารถมองเห็นเข้ามาเห็นอาคารที่จะออกแบบเพื่อเปิดมุมมองเข้าหาอาคาร

พื้นที่จอดรถภายนอกอาคาร

พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 กำหนดไว้ว่าพื้นที่อาคารสำนักงานให้มีพื้นที่จอดรถยนต์ไม่น้อยกว่า 1 คัน ต่อพื้นที่ 60 ตร.ม. เศษของ 60 ตร.ม. ให้คิดเป็น 60 ตร.ม.

รื้อตีพัฒนา ประธานทรัพย์ (2527 : 110) อธิบายว่า อัตราส่วนระหว่างพื้นที่ทำงาน 60 ตร.ม. ต่อที่จอดรถ 1 คัน ควรเป็นอัตราส่วนสำหรับผู้โดยสารอาคารประจำเท่านั้น ไม่รวมถึงบริเวณที่จอดรถของผู้มาติดต่อ จากการศึกษาพบว่าควรมีอัตราพื้นที่ทำงานขนาด 55 ตร.ม. ต่อที่จอดรถ 1 คัน เป็นอย่างน้อย และมาตรฐานจากต่างประเทศ กำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับที่จอดรถไว้

การทำรั้วรอบอาคาร

ไพโรจน์ แสงจันทร์ (2536 : 255-260) ได้อธิบายว่า รั้วและผนังรอบๆอาคารเดิม สร้างขึ้นเพื่อป้องกันศัตรู สัตว์ และภัยธรรมชาติต่างๆ ต่อมาจุดมุ่งหมายนี้ได้เปลี่ยนไปเป็นการสร้างขึ้นเพื่อประโยชน์ใช้สอยและความต้องการเป็นส่วนตัวของเจ้าของอาคารนั่นเอง ในด้านประโยชน์ใช้สอยเช่น กันลม กันเสียง กันฝุ่น และป้องกันสัตว์ร้ายและการโจรกรรม เป็นต้น และความต้องการเป็นส่วนตัว เช่น ป้องกันสายตาจากคนภายนอก ป้องกันทิวทัศน์ที่ไม่น่าดูจากภายนอกอาคาร ทำให้รู้สึกครอบครองอาณาเขตของบ้านได้อย่างปลอดภัย เป็นต้น

ณ สถานที่ต่างๆ กันนั้น ย่อมมีลักษณะแตกต่างกันออกไป เช่น กว้าง แคบ เย็น เน้นที่ราบ แวดล้อมด้วยอาคาร หรือแวดล้อมด้วยธรรมชาติที่สวยงาม เป็นต้น เช่นเดียวกับวัตถุประสงค์ของการสร้างรั้ว และผนังภายในอาคารก็ต่างกัน บางคนอาจสร้างเพื่อต้องการความเป็นสัดส่วนหรือขอบแยกตนเอง หรือต้องการแค่อสิ่งกั้นอาณาเขต หรือต้องการที่กลมกลืนกับธรรมชาติ ฯลฯ ดังนั้นลักษณะของรั้ว ผนัง สิ่งแรกที่ต้องคำนึงก็คือ ลองจินตนาการว่าเมื่อสร้างรั้วหรือผนังนั้นๆเสร็จแล้วจะมีสภาพอย่างไรในแง่ความสัมพันธ์กับอาคาร อยากรู้ก็ตาม ถ้ารั้วมีลวดลายหรือลักษณะที่แปลกเกินไป จะเกิดความรู้สึกขัดตา หรือทำให้สภาพแวดล้อมเหล่านั้นเสียไป ข้อผิดพลาดที่มักพบกันทั่วไป คือ มักเลือกวัสดุราคาถูกมากกว่า วัสดุที่เหมาะสม ทางที่ดีควรเลือกวัสดุที่มาจากบางส่วนของอาคาร

ทางเข้าเพื่อความกลมกลืนกัน สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. ขนาดส่วนสูง ของรั้วหรือผนัง มีผลต่อการควบคุมระดับสายตา การเคลื่อนไหว ลม เสียง และแสงแดด ขณะเดียวกันก็อาจทำให้รู้สึกถูกปิดกั้นอึดอัด ถ้าเป็นไปได้ในเนื้อที่ที่กว้างนั้นควรจะให้มีความสูงมาก แต่ไม่เกิน 2.00 เมตร

2. ลักษณะของรั้ว และผนัง การเลือกจะให้มีความทึบหรือโปร่งนั้นขึ้นอยู่กับความต้องการ และความเหมาะสมของอาคารว่าเป็นแบบใด เช่น ไม้ระแนง อิฐไม่พุ่ม หรือโลหะ เป็นต้น โดยพิจารณาจากกรณีตัวอย่างดังนี้

ตัวอย่างที่ 1 รั้วต่ำกั้นทางเดิน แต่ไม่ต้องการมองเห็น เช่น

- 1) ราวรั้วทำด้วยไม้ เหล็ก หรือไม้ไผ่ ฯลฯ
- 2) ผนังเตี้ยๆ และที่นั่งทำด้วยไม้ หิน หรืออิฐ
- 3) ปลุกต้นไม้พุ่มเตี้ย

ตัวอย่างที่ 2 รั้วขนาดกลาง สูงเกิน 1.20 เมตร กั้นทางเดินและมองเห็นรั้วข้าง

- 1) เสาปักเป็นแนว อาจมีราวขอบบนก็ได้
- 2) ใช้ไม้ระแนง
- 3) ไม้เป็นชั้นเล็กๆ ต่อกันไม่ทึบ
- 4) อิฐ ศิลาลง ก่อโปร่ง เห็นโปร่ง
- 5) แก้วโปร่งใส หรือพลาสติก
- 6) ถมดินเป็นคันสูง
- 7) ปลุกต้นไม้พุ่มขนาดกลางเป็นแนวยาว

ตัวอย่างที่ 3 รั้วสูงมากกว่า 1.80 เมตร กั้นบริเวณและไม่ต้องการมองเห็นภายนอกหรือไม่ต้องการให้ภายนอกเห็น

- 1) ไม้ทึบ
- 2) อิฐทึบ
- 3) ผนังกันทึบอื่นๆ
- 4) วัสดุ การใช้วัสดุทำผนังหรือรั้ว ต้องเข้ากับธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมต้องคำนึงถึงความมั่นคง แข็งแรง และปลอดภัย เช่นรั้วอาคารที่อยู่ในเมืองหรือชุมชนหนาแน่น จะต้องใช้วัสดุที่คงทน แข็งแรง เช่น อิฐ ศิลาลง หรือเหล็กเป็นต้น

กันยา เหมพัฒน์ (2537 : 47-50) ได้อธิบายว่า รั้ว คือ สิ่งที่เป็นตัวแสดงอาณาเขตของอาคาร สร้างความปลอดภัยและป้องกันไม่ให้คนหรือสัตว์ต่างๆ เข้ามาในพื้นที่ นอกจากนี้รั้วจะแบ่งออกเป็น 3 ประเภท

1) ก่อสร้างจากสิ่งไม่มีชีวิต เช่น รั้วไม้ รั้วลวดหนาม รั้วลายตาข่าย รั้วอิฐ รั้วเหล็ก รั้วกระเบื้องสำเร็จ และรั้วคอนกรีต

2) รั้วประกอบ เป็นรั้วสร้างโดยใช้วัสดุต่างๆมาประกอบกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อใช้ประโยชน์ในด้านวิชาการเท่านั้น เมื่ออนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3) รั้วธรรมชาติ ได้จากการปลูกพรรณไม้ต่างๆ และตัดแปลงเป็นภาพตามต้องการ แบบและขนาดของรั้ว

รั้วที่ใช้กันอยู่อาจทำเป็นรั้วทึบ รั้วกึ่งทึบกึ่งโปร่ง หรือรั้วโปร่ง ซึ่งวัสดุที่ใช้และจุดประสงค์ของรั้วก็จะขนาดเท่ากัน รั้วทึบจะให้ความปลอดภัยให้ความอิสระ ป้องกันเสียง ส่วนรั้วกึ่งโปร่งแสงจะเป็นรั้วทึบส่วนล่าง และโปร่งส่วนบนให้ความปลอดภัยแต่ไม่อิสระ ลมพัดผ่านได้สะดวก ส่วนรั้วโปร่งจะไม่เป็นอิสระแต่ลมพัดผ่านได้สะดวก รั้วกึ่งทึบโปร่งจะโชว์การจัดภูมิสถาปัตยกรรมและตัวอาคาร

ขนาดของรั้ว ส่วนใหญ่จะทำรั้วที่สูงกว่าระดับสายตา คือประมาณ 2.00 เมตร ถ้าสูงกว่านี้จะใช้ป้องกันขโมย จะทำเป็นรั้วทึบ โดยเสารั้วที่แบ่งห่างกันประมาณ 3.00 เมตร ส่วนรั้วที่ต้องการแบ่งเขตหรือเพื่อให้เกิดความสวยงามโดยไม่ต้องการป้องกันอันตราย อาจใช้ความสูงของรั้วประมาณ 0.50-0.60 เมตร โดยทำเป็นรั้วโปร่ง ใช้เหล็กเส้นตัดเป็นภาพต่างๆ หรือใช้ไม้ไผ่ตีเว้นช่องตามลวดลายที่ต้องการ

การเลือกชนิดของรั้วขึ้นอยู่กับความเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมและตัวอาคาร ตลอดจนความเหมาะสมกับความต้องการใช้งานและกำลังเงินที่มีอยู่

การกำหนดเส้นทางสัญจรทางเข้า- ออก

วิมลสิทธิ์ ทรวงกลู (2535 : 212) ได้อธิบายสภาพการเข้าออกและการจราจรภายในโดยให้กำหนดตำแหน่งหรือจุดเข้าออก ของที่ตั้งและทางสัญจรภายในที่มีอยู่แล้วในบริเวณที่ตั้งไว้ในโครงการ และอาจเสนอแนะจุดที่เหมาะสมที่จะเป็นทางเข้า-ออก เป็นการสัญจรภายในสำหรับผู้ใช้ประเภทต่างๆ อาคารบางประเภท เช่น สำนักงาน หรือโรงแรม จะต้องแยกเส้นทางบริการ จากเส้นทางสาธารณะทั่วไปซึ่งผู้ใช้ได้แก่ พนักงาน หรือนักท่องเที่ยว และยังอาจจำเป็นต้องจัดให้มีเส้นทางส่วนบุคคลแยกต่างหากสำหรับผู้ใช้ประจำ เช่น พนักงานและผู้บริหารโรงแรม และทำการวิเคราะห์ที่ตั้งเพื่อกำหนดตำแหน่งเข้า-ออก และเส้นทางสัญจรที่เหมาะสมสำหรับผู้ใช้ประเภทต่างๆจากตำแหน่งเข้า-ออก และเส้นทางสัญจรที่เป็นไปได้

วิจิตร วรุตบางกูร (2524 : บทคัดย่อ) ได้อธิบายถึง เส้นทางจราจรและที่จอดรถยานพาหนะควรมีการจัดทำและแบ่งแยกเส้นทางสัญจรในสำนักงานให้เด่นชัดและใช้การได้ดี เพื่อขจัดอุบัติเหตุ อันอาจเกิดขึ้นได้ดี จึงมักจะแบ่งแยกเส้นทางสำหรับรถยนต์ และทางเท้า นอกจากนี้ยังต้องเตรียมบริเวณสำหรับจอดยานพาหนะต่างๆอีกด้วย

พื้นที่เปิดโล่ง (Open Space)

พื้นที่เปิดโล่ง (Open Space) ของอาคารเป็นการเปิดพื้นที่ว่างของอาคาร เพื่อมิให้อาคารก่อสร้างใกล้ หรือชิดติดกันระหว่างอาคารจนมากเกินไป และให้ผลในด้านความปลอดภัยในกรณีหากเกิดเพลิงไหม้ และเพื่อมิให้ก่อสร้างอาคารจนเต็มพื้นที่ ตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ.2535 ก็ได้มีการกำหนดพื้นที่เปิดโล่งของอาคารไว้แล้ว ซึ่งในการออกแบบทางด้านสถาปัตยกรรม หากขาดการยกเว้นพื้นที่เปิดโล่ง โอกาสที่จะออกแบบอาคารให้เกิดความสวยงามคงเป็นเรื่องยาก เพราะในแง่ของความงามด้านสถาปัตยกรรมที่ดีต้องประกอบไปด้วยองค์ประกอบทางด้านศิลปกรรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปะติมากรรม ซึ่งจังหวะ สัดส่วน สี สัน ภาพทรง ของอาคารมนุษย์สามารถจับต้องได้มองเห็นได้ด้วยตา และอีกประการคือจิตสัมผัสเป็นการรู้สึกจากการรับรู้ซึ่งแต่ละคนมีความเข้าใจที่แตกต่างกัน

2.3.4 แนวทางในการออกแบบและรายละเอียดเกี่ยวกับทำเลที่ตั้ง

รายละเอียดเกี่ยวกับทำเลที่ตั้ง

ในรายละเอียดโครงการ ให้กล่าวถึงสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ทั้งหมดนอกตัวที่ตั้ง ซึ่งเป็นสภาพแวดล้อมในระดับชุมชน ทำเลที่ตั้งจึงเกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างที่ตั้งกับชุมชนท้องถิ่น และมักจะเกี่ยวข้องเลยไปถึงความสัมพันธ์กับชุมชนเมือง หรือแม้แต่ความสัมพันธ์ระหว่างที่ตั้งกับจังหวัดและกับภาค ความสัมพันธ์ระหว่างที่ตั้งกับชุมชนในด้านความเหมาะสมของทำเลนั้น ได้มีการกล่าวถึงแล้วในเรื่องการเลือกที่ตั้งและเรื่องการศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการ การกล่าวถึงทำเลที่ตั้งในรายละเอียดโครงการ จึงไม่เน้นด้านความเหมาะสม แต่มีจุดมุ่งหมายเพื่อชี้ให้เห็นถึงปัจจัยต่างๆ ของทำเลที่ตั้ง ที่อาจมีผลกระทบต่อโครงการที่จะจัดทำขึ้น และอาจรวมถึงการคาดคะเนผลกระทบที่จะเกิดขึ้นจากโครงการที่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการ ทั้งสองประการนี้เป็นสิ่งที่ผู้ออกแบบต้องพิจารณาในการออกแบบ รายละเอียดเกี่ยวกับทำเลที่ตั้งที่กล่าวไว้ในรายละเอียดโครงการ อาจครอบคลุมประเด็นต่อไปนี้ ให้กำหนดรายละเอียดต่าง ๆ ตามความเหมาะสม

เขตการใช้ที่ดิน ให้กำหนดประเภทของเขตการใช้ที่ดินของที่ตั้งและบริเวณโดยรอบไว้ในรายละเอียดโครงการ ในการพิจารณาเลือกที่ตั้ง ที่ตั้งต้องอยู่ในทำเลที่มีเขตการใช้ที่ดินที่สอดคล้องกันกับประเภทอาคารของโครงการ ทั้งนี้ นอกจากต้องเป็นไปตามข้อกำหนดทางกฎหมายเกี่ยวกับการจำกัดเขตการใช้ที่ดิน (Zoning Restriction) แล้ว ประเภทอาคารของโครงการในทำเลที่ตั้ง ย่อมต้องมีความสอดคล้องกับประเภทของกิจกรรมต่างๆ ในย่านเดียวกันหากได้เลือกที่ตั้งไว้แล้ว ผู้ออกแบบย่อมไม่อาจแก้ไขประเภทของการใช้ที่ดินในย่านนั้นได้ อย่างไรก็ตามผู้ออกแบบอาจจัดวางส่วนใช้สอยต่างๆ ของโครงการให้มีความสอดคล้องกับเขตการใช้ที่ดินให้มากที่สุด เช่น จัดให้ส่วนร้านค้าของโครงการชุมชนใหม่อยู่ต่อเนื่องกับเขตพาณิชย์กรรมที่ทางการได้กำหนดไว้ ฯลฯ

ความหนาแน่น เขตต่างๆ ของเมืองมีข้อกำหนดทางกฎหมายเกี่ยวกับความหนาแน่นของสิ่งก่อสร้างแตกต่างกัน นอกจากการกำหนดให้มีปริมาณที่โล่งโดยเฉพาะตามสัดส่วนกับพื้นที่ชั้นที่ใหญ่ที่สุดแล้ว ยังอาจมีการกำหนดอัตราส่วนระหว่างพื้นที่อาคารรวมทั้งหมดทุกชั้นกับขนาดที่ดิน (Floor - area ratio) นอกจากนี้ บางเขตยังมีการควบคุมเกี่ยวกับความสูงของอาคารซึ่งจะต้องสัมพันธ์กับระยะร่นห่างจากเขตที่ดิน ข้อบังคับเหล่านี้ย่อมมีผลกระทบต่อการออกแบบอย่างแน่นอน จึงจำเป็นต้องกำหนดไว้ในรายละเอียดโครงการเพื่อจะได้นำมาพิจารณาในการออกแบบได้อย่างถูกต้อง

ส่วนความหนาแน่นของประชากรในเขตที่ตั้งของโครงการเป็นสิ่งที่ผลกระทบต่อโครงการ และมักสอดคล้องกับเขตการใช้ที่ดิน ผู้ออกแบบอาจจำเป็นต้องพิจารณาความหนาแน่นของประชากรในย่านนั้นในการออกแบบ ในที่ซึ่งผู้คนหนาแน่นมากกับที่ซึ่งมีผู้คนหนาแน่นน้อยอาจทำให้ต้อง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ออกแบบสภาพแวดล้อมกายภาพที่แตกต่างกัน เช่น อาจทำให้ต้องออกแบบเพื่อสนองความต้องการความปลอดภัย ความต้องการภาวะเป็นส่วนตัว ฯลฯ แตกต่างกัน

บริการชุมชน ขาวสารเกี่ยวกับสภาพความพร้อมของบริการชุมชนที่เป็นโครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure) ทางด้านสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ มีความสำคัญและผลกระทบต่องานออกแบบและจำเป็นต้องกำหนดไว้ในรายละเอียดโครงการอย่างละเอียด ให้กำหนดข้อมูลที่เกี่ยวข้องปัจจัยต่างๆ เช่น ไฟฟ้าประปา โทรศัพท์ ถนน ท่อระบายน้ำสาธารณะ ฯลฯ เท่าที่มีอยู่แล้ว เป็นต้นว่า ขนาดไฟฟ้าแรงสูง ขนาดหม้อแปลง ระบบสายประธานขององค์การโทรศัพท์ ฯลฯ ปัจจัยที่มีอยู่แล้ว อาจมีขนาดหรือปริมาณไม่พอเพียงกับความต้องการที่กำหนดไว้ในรายละเอียดโครงการ หรือไม่เพียงพอที่ผู้ออกแบบจะได้กำหนดขึ้น ทำนองเดียวกัน ให้กำหนดสภาพความพร้อมสำหรับบริการสาธารณะต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ระบบการขนส่งผ่านที่ตั้ง

ความพร้อมของบริการชุมชนเป็นสิ่งที่เจ้าของโครงการต้องดำเนินการแก้ไขหรือจัดเพิ่มเติมให้สอดคล้องกับความต้องการของโครงการเท่าที่จะเป็นไปได้ มิฉะนั้น สิ่งที่ขาดแคลนหรือไม่เพียงพอจะสร้างปัญหาต่องานออกแบบและต่อความสำเร็จของโครงการในที่สุด และหากมีแนวโน้มหรือมีแผนการของการเปลี่ยนแปลงทางด้านบริการชุมชนของทางการในอนาคต ให้กำหนดไว้ในรายละเอียดโครงการด้วย เช่น ทางด่วนหรือระบบขนส่งมวลชนที่จะเกิดขึ้นในอนาคตในย่านที่ตั้งโครงการ

สภาพทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม โดยทั่วไปสภาพทางเศรษฐกิจและสังคมในย่านที่ตั้งเป็นตัวแปรบริบทที่ผู้ออกแบบไม่อาจแก้ไขได้ แต่จำเป็นต้องกำหนดไว้ในรายละเอียดโครงการเพื่อใช้พิจารณาในงานออกแบบ แม้ว่าได้มีการพิจารณามากแล้วในการศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการ ข้อมูลมูลฐานทางเศรษฐกิจและสังคมของประชากรในชุมชน เช่น รายได้ อายุ เพศ การศึกษา อาชีพ ปัญหาอาชญากรรม ฯลฯ ที่ปรากฏในการศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการ อาจจำเป็นต้องกำหนดไว้ในรายละเอียดโครงการ ทำนองเดียวกัน สำหรับสภาพทางวัฒนธรรมของชุมชนท้องถิ่น เช่น ความเชื่อถือ ค่านิยม เอกลักษณ์ ฯลฯ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเอกลักษณ์ทางสถาปัตยกรรมของย่านที่ตั้ง เป็นสิ่งที่มีผลกระทบต่องานออกแบบโดยตรงและจะต้องกำหนดไว้ในรายละเอียดโครงการ

รายละเอียดสภาพทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมของทำเลที่ตั้งที่ปรากฏในรายละเอียดโครงการ เป็นข้อมูลที่ชี้แนะให้ผู้ออกแบบเข้าใจถึงวัตถุประสงค์ของโครงการมากยิ่งขึ้น และเป็นการเสนอแนะแนวทางในการออกแบบ เช่น เป็นโครงการสำหรับผู้ใช้ระดับใด และจำเป็นต้องออกแบบให้มีความสอดคล้องกับความต้องการตามกลุ่มสังคมในประการใด ต้องออกแบบในลักษณะใด จึงจะเป็นการส่งเสริมให้เกิดความรู้สึกว่าโครงการเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน เกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของในโครงการ ฯลฯ

สภาวะแวดล้อม ทำเลที่ตั้งแต่ละแห่งมักมีสภาวะแวดล้อมแตกต่างกัน หากเป็นทำเลที่มีปัญหามลภาวะ จำเป็นต้องกำหนดไว้ในรายละเอียดโครงการอย่างละเอียดถึงระดับของมลภาวะ หรือสภาพของมลภาวะ มลภาวะที่กล่าวถึงนี้อาจเป็นมลภาวะที่เกิดจากเสียง แสงสะท้อน กลิ่น คิวิน ก๊าซพิษ ไร้อน ความสั่นสะเทือน หรือแม้แต่มลภาวะทางทัศนภาพ ฯลฯ ที่ตั้งที่มีปัญหามลภาวะ ย่อมมีไม่วากรรมใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลกระทบต่อโครงการและต่องานออกแบบ จะต้องพิจารณาแก้ไขปัญหามลภาวะในงานออกแบบเท่าที่จะเป็นไปได้ เช่น การจัดวางส่วนที่ต้องการความเงียบสงบไว้ส่วนภายในของที่ตั้งแทนที่จะให้อยู่ติดหรือใกล้กับถนนสาธารณะ ซึ่งเป็นต้นกำเนิดของเสียงรบกวน ฯลฯ

ทำนองเดียวกัน สำหรับทำเลที่ตั้งที่มีสภาวะแวดล้อมดีเป็นพิเศษ เช่น เป็นที่ตั้งที่ได้รับประโยชน์จากสภาพตามธรรมชาติ เป็นต้นว่า อยู่ติดหรืออยู่ใกล้แม่น้ำ สวนสาธารณะ หรือเป็นที่ตั้งอยู่ในย่านที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ ฯลฯ ย่อมจะต้องกล่าวเน้นไว้ในรายละเอียดโครงการ เพราะเป็นข่าวสาร ที่มีประโยชน์และจำเป็นต่องานออกแบบ

การเปลี่ยนแปลงของชุมชนในอนาคต โครงการส่วนมากเป็นโครงการระยะยาว ชุมชนที่อยู่แวดล้อมที่ตั้งของโครงการย่อมมีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นในอนาคต การเปลี่ยนแปลงของชุมชนนี้ มักมีผลกระทบต่อโครงการ เช่น อาจเป็นการขยายตัวของชุมชนอย่างรวดเร็ว การเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดิน ฯลฯ จำเป็นต้องคาดคะเนถึงแนวโน้มของการเปลี่ยนแปลงของชุมชนและกำหนดไว้ในรายละเอียดโครงการ เพื่อจะได้นำไปประกอบการพิจารณาในการออกแบบด้วย นอกจากนี้ ยังอาจจำเป็นต้องคาดคะเนถึงผลกระทบต่อชุมชนที่เกิดจากโครงการ ซึ่งเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผลกระทบจากโครงการขนาดใหญ่ เพื่อให้ผู้ออกแบบได้ใช้พิจารณาในการออกแบบด้วย

รายละเอียดเกี่ยวกับตัวที่ตั้ง

ในรายละเอียดโครงการเพื่อการออกแบบ จำเป็นต้องเสนอสภาพที่ตั้งอย่างละเอียดและอย่างชัดเจน เพื่อให้ผู้ออกแบบได้ทำการวิเคราะห์โครงสร้างที่ตั้ง (Site - Structure Analysis) ได้อย่างถูกต้อง ซึ่งย่อมเป็นผลดีต่องานออกแบบและต่อความสำเร็จของโครงการ รายละเอียดเกี่ยวกับตัวที่ตั้งที่จะกำหนดไว้ในรายละเอียดโครงการ อาจครอบคลุมประเด็นต่อไปนี้ โดยให้กำหนดรายละเอียดตามความจำเป็นและความเหมาะสมสำหรับที่ตั้งแต่ละแห่ง

ขนาดและภาพร่างของที่ดิน ขนาดและภาพร่างของที่ดินที่กำหนดไว้ในรายละเอียดโครงการ ต้องเป็นขนาดและภาพร่างที่ถูกต้อง ตรงกับสภาพที่เป็นจริง ผู้จัดทำรายละเอียดโครงการจะต้องการทำสำรวจตรวจสอบให้ถูกต้องแน่นอนเสียก่อน บ่อยครั้งที่ปรากฏว่าขนาดและ/หรือภาพร่างของที่ดินที่กำหนดไว้ในรายละเอียดโครงการ ไม่สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง และหากผู้ออกแบบไม่ได้ทำการตรวจสอบเสียก่อนอีกครึ่งหนึ่ง ย่อมทำให้ได้ผลงานออกแบบที่ขัดแย้งกับสภาพจริงได้ เช่น ขนาดที่ดินที่กำหนดไว้ในรายละเอียดโครงการมีขนาดใหญ่กว่าขนาดจริง ย่อมมีปัญหาต้องแก้ไขแบบเมื่อลงมือก่อสร้าง ต้องเสียทั้งเวลาและทรัพยากรเพิ่มขึ้น ทำนองเดียวกัน หากในรายละเอียดโครงการกำหนดภาพร่างของที่ดินเป็นภาพสี่เหลี่ยมผืนผ้า แต่ภาพร่างที่แท้จริงของที่ดินเป็นภาพสี่เหลี่ยมคางหมูก็ย่อมทำให้เกิดปัญหา เช่นเดียวกัน ฯลฯ

ทิศทาง ในการกำหนดที่ตั้งของโครงการไว้ในรายละเอียดโครงการ ย่อมต้องแสดงทิศทางไว้ด้วยเสมอ โดยวางตัวที่ตั้งไว้ในทิศทางเดียวกัน โดยปกติ ทิศเหนือหันไปทางด้านบนของกระดาษรายละเอียดอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับทิศทางที่ควรจะได้กำหนดไว้ด้วย ได้แก่ ทางเดินของดวงอาทิตย์ และ

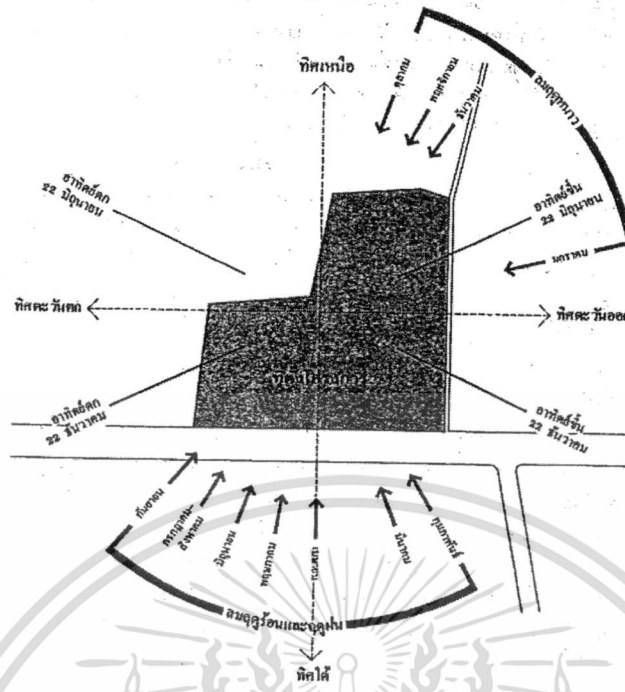
นอกจากนี้ ยังมีข้อควรระวังอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการวางผังเมือง เช่น เมื่อผู้ยื่นใบขออนุญาตก่อสร้างอาคาร

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ทิศทางของลมประจำในช่วงตลอดปี ซึ่งย่อมแตกต่างกันไปตามฤดูกาล (ภาพ 5.1) รายละเอียดข้อมูลเหล่านี้มีความสำคัญอย่างยิ่งต่องานออกแบบผังบริเวณและอาคารของโครงการ หากนำมาวิเคราะห์ร่วมกับข้อมูลอื่นๆ เช่น อาคารข้างเคียง ความสูงต่ำของที่ดิน ฯลฯ ก็สามารถทราบได้ว่าส่วนใดของที่ตั้งเป็นส่วนอับลม หรือส่วนใดเป็นส่วนได้รับร่มเงา เป็นต้น

สภาพทางภูมิทัศน์ ที่ตั้งแต่ละแห่งมีสภาพทางภูมิทัศน์แตกต่างกัน ทั้งในสภาพตามธรรมชาติ และในส่วนที่มนุษย์ทำขึ้น ในรายละเอียดโครงการต้องกำหนดสภาพทางภูมิศาสตร์ให้ชัดเจนครบถ้วน เช่น ให้กำหนดชนิดและจำนวนของต้นไม้ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ต้นไม้ยืนต้นหรือพุ่มไม้ที่มีลักษณะพิเศษ หรือพืชคลุมดินเกาะตัวแน่น ฯลฯ ให้กำหนดตำแหน่งและระดับของสิ่งต่าง ๆ ตามสภาพทางภูมิลักษณะหรือธรณีสัณฐาน (Topography) ทั้งสิ่งที่ปรากฏตามธรรมชาติและสิ่งก่อสร้างต่าง ๆ ระดับความสูงต่ำของที่ดินทำให้ทราบถึงบริเวณที่สูงและบริเวณที่ต่ำ และรวมทั้งระดับความสูงต่ำของสิ่งก่อสร้างที่มักมีความสูงต่างกัน ระดับความสูงต่ำที่ต่างกันย่อมมีส่วนช่วยป้องกันแดดและลมได้ต่างกัน โดยหลักการทั่วไป กล่าวได้ว่าสภาพภูมิทัศน์เป็นข้อพิจารณาที่สำคัญต่อการกำหนดบริเวณที่สมควรตั้งอาคาร

สภาพลมฟ้าอากาศจุลภาค ที่ตั้งบางแห่งอาจมีสภาพลมฟ้าอากาศเฉพาะพื้นที่ ซึ่งมักแตกต่างกันจากสภาพทั่วไป หรือเรียกว่า ลมฟ้าอากาศจุลภาค (Micro - Climate) เช่น สภาพลมฟ้าอากาศของบริเวณริมทะเล บริเวณแม่น้ำ บนเนินเขา ยอดเขา หรือสภาพลมฟ้าอากาศภายในชุมชนเมืองหนาแน่น ฯลฯ บริเวณเหล่านี้อาจมีความชื้น อุณหภูมิ การรับลม แตกต่างจากบริเวณข้างเคียง การกำหนดสภาพลมฟ้าอากาศจุลภาคไว้ในรายละเอียดโครงการในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมของที่ตั้ง ย่อมมีส่วนช่วยให้งานออกแบบมีความถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น เช่น บริเวณบนเนินเขามักมีลมแรง จึงควรกำหนดตำแหน่งอาคารและภาพทรงของหลังคา ให้หลบลมหรือหลีกเลี่ยงการต้านลม ฯลฯ

ภาพที่ 2.29 แสดงตัวอย่างผังของที่ตั้ง (ในกรุงเทพฯ) ที่แสดงทางเดินของดวงอาทิตย์ และ ทิศทางลมประจำในช่วงตลอดปีโดยประมาณ (ดัดแปลง A. Nimmanahaeminda. 1965. และจากผลการค้นคว้าของสมสิทธิ์ นิตยะ อาจารย์คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย)

สภาพทางนิเวศวิทยา สำหรับที่ดินขนาดใหญ่ การออกแบบและวางผังงานภูมิสถาปัตยกรรม จำต้องคำนึงถึงสภาพทางนิเวศวิทยา อย่างเช่น ในการวางผังสวนอุทยาน ย่อมต้องคงความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งมีชีวิตต่าง ๆ ซึ่งได้แก่ สัตว์และพืช กับสิ่งแวดล้อมให้มีดุลยภาพทางนิเวศวิทยา เป็นต้นว่า การวางผังจะต้องไม่มีผลกระทบต่อระดับใต้ดิน ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อสภาพการคงอยู่ของสิ่งมีชีวิต ในการปรับปรุงที่ดินและการก่อสร้างอาคาร หากเปลี่ยนหรือกั้นทางระบายน้ำที่มีอยู่ตามธรรมชาติ ย่อมมีผลกระทบต่อสภาพของนิเวศวิทยาของพื้นที่ อาจก่อให้เกิดการพังทลายของดินตามมา ทำนองเดียวกันสำหรับแอ่งน้ำและพื้นที่ที่ระบายน้ำสู่แอ่ง (Catchment Area) หนองน้ำ น้ำพุธรรมชาติ ฯลฯ ล้วนเป็นสิ่งที่ต้องพิจารณาในสภาพทางนิเวศในการวางผังเพื่อให้เกิดดุลยภาพทางนิเวศวิทยา นอกจากนี้ ยังต้องพิจารณาถึงภัยธรรมชาติต่าง ๆ เช่น แผ่นดินไหว น้ำท่วม ไฟป่า ฯลฯ ในรายละเอียดโครงการจึงต้องกำหนดข้อมูลทางนิเวศวิทยาและเกี่ยวข้องสำหรับที่ตั้งครอบคลุมที่ดินขนาดใหญ่

สภาพทางธรณีวิทยา ระดับชั้นต่าง ๆ ของดินมีองค์ประกอบของดินและคุณภาพของดินแตกต่างกัน ระดับดินที่มีความสำคัญต่องานภูมิสถาปัตยกรรม คือ ระดับผิวดิน (Top Soil) ซึ่งเป็นส่วนบนสุดของชั้นดินเหนียวอ่อน บางบริเวณอาจเป็นบริเวณที่ขาดผิวดิน ส่วนองค์ประกอบของดินเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ขึ้นอยู่กับคุณสมบัติตามองค์ประกอบของดินในระดับชั้นต่าง ๆ เช่น สำหรับในเขตกรุงเทพฯ เริ่มด้วยชั้นดินเหนียวอ่อน ชั้นดินเหนียวแข็งปานกลาง ชั้นดินเหนียวแข็ง ชั้นดินเหนียวแข็งมาก ชั้นดินเหนียวปนทรายที่แข็งมาก จนถึงชั้นทรายในระยะลึกประมาณ 21-24 เมตร ข้อมูลระดับชั้นของดินดังกล่าวเป็นข้อมูลการเจาะดิน (Boring Data) ดินในระดับชั้นต่าง ๆ มีคุณสมบัติในการรับแรงอัดและแรงเฉือนต่างกัน ที่ตั้งอาคารแต่ละแห่งอาจมีข้อมูลการเจาะดินแตกต่างกันเพราะระดับชั้นของดินในตำแหน่งต่าง ๆ มีความลึกแตกต่างกัน จะต้องทำการสำรวจที่ตั้งแต่ละแห่งโดยเฉพาะในการออกแบบอาคารสูง ข้อมูลสภาพการรับน้ำหนักของดินมีความสำคัญต่อการคำนวณเพื่อออกแบบฐานรากของอาคารมาก ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพทางธรณีวิทยาเป็นสิ่งสำคัญที่ต้องกำหนดไว้ในรายละเอียดโครงการ

สภาพการใช้ที่ดิน สำหรับโครงการที่มีที่ดินขนาดใหญ่หรือตั้งอยู่ในที่ดินขนาดใหญ่จะต้องกำหนดสภาพการใช้ที่ดิน (Land Use) ที่เป็นอยู่หรือต้องการให้เป็นในอนาคต หากไม่ต้องการให้การวางแผนการใช้ที่ดินเป็นส่วนหนึ่งของงานออกแบบ การกำหนดข้อมูลการแบ่งเขตการใช้ที่ดินไว้ในรายละเอียดโครงการ ย่อมให้ข่าวสารที่จำเป็นต่อการออกแบบผังบริเวณ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการกำหนดตำแหน่งที่ตั้งของอาคารและเส้นทางสัญจร เช่น ในการวางแผนผังบริเวณของอาคารในวิทยาเขตจะต้องทราบว่าที่ดินส่วนใดมีโครงการสำหรับเป็นอะไร เป็นต้นว่า อาจกำหนดให้ที่ดินสวนกลางเป็นศูนย์กลางของการเรียนการสอน และดินรอบ ๆ เป็นที่สำหรับนันทนาการและการอยู่อาศัยของอาจารย์และนักศึกษา จะทำให้ทราบถึงบริเวณที่ตั้งอาคารประเภทต่าง ๆ ฯลฯ นอกจากนี้ในรายละเอียดโครงการที่ตีจะกำหนดด้วยว่า บริเวณข้างเคียงส่วนใดของที่ดินที่มีโอกาสที่จะรับการขยายตัวได้ หากเป็นโครงการที่ต้องการศักยภาพของการขยายตัวของที่ดิน ทั้งนี้ เพื่อให้ผู้ออกแบบได้คำนึงโอกาสการขยายตัวในอนาคตด้วย

สภาพการเข้าออกและการจราจรภายใน ให้กำหนดตำแหน่งหรือจุดเข้าออกของที่ตั้งและทางสัญจรภายในที่มีอยู่แล้วในบริเวณที่ตั้งไว้ในรายละเอียดโครงการ และอาจเสนอแนะจุดที่เหมาะสมที่จะเป็นทางเข้าออก หรือเส้นทางที่เหมาะสมที่จะเป็นทางสัญจรภายในสำหรับผู้ใช้ประเภทต่าง ๆ โครงการอาคารบางประเภทอย่างเช่น โรงแรมหรือโรงพยาบาล จะต้องแยกเส้นทางบริการ (Service Route) จากเส้นทางทั่วไป (Public Route) ซึ่งผู้ใช้ได้แก่ นักท่องเที่ยวหรือคนไข้และแขกที่มาเยี่ยม และยังอาจจำเป็นต้องจัดให้มีเส้นทางส่วนบุคคล (Private Route) แยกต่างหากสำหรับผู้ประจำซึ่งได้แก่ พนักงานและผู้บริหารของโรงแรม หรือแพทย์และพยาบาลของโรงพยาบาล หากไม่ได้กำหนดข้อมูลเหล่านี้ไว้ในรายละเอียดโครงการ ผู้ออกแบบย่อมจะต้องทำการวิเคราะห์ที่ตั้งเพื่อกำหนดตำแหน่งเข้าออกและเส้นทางสัญจรที่เป็นไปได้ สำหรับโครงการในที่ดิน ขนาดใหญ่ที่มีการจราจรภายในคับคั่งในบางช่วงเวลา หรือมีอุบัติเหตุเกิดขึ้นเป็นประจำในบางตำแหน่งของเส้นทาง หรือมีสภาพทางเดินเท้าที่ไม่เหมาะสม ฯลฯ ให้กำหนดไว้ในรายละเอียดโครงการด้วย เพื่อจะได้ใช้ประกอบการพิจารณาในการออกแบบวางแผนผังบริเวณ

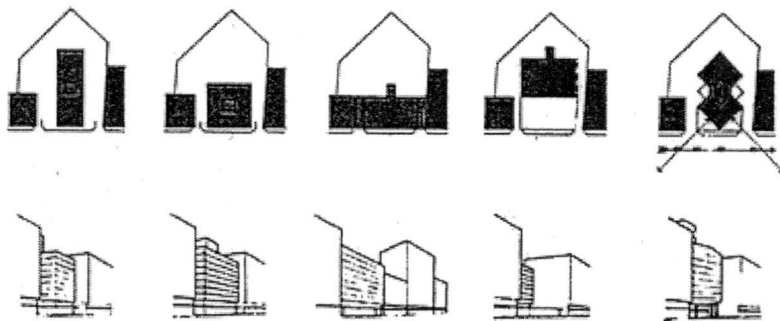
สภาพของโครงสร้างพื้นฐาน สำหรับโครงการที่เป็นส่วนหนึ่งของโครงการในที่ดินขนาดใหญ่ ย่อมจะต้องเกี่ยวข้องกับโครงสร้างพื้นฐานภายในที่ตั้ง ดังนั้น จึงต้องกำหนดสภาพความพร้อมของ

เอ่ยถึงเป็นอีกสิ่งหนึ่งที่เราต้องพิจารณาเพื่อที่จะได้รู้ก่อนว่า เมื่ออยู่ใต้ดิน ไปใช้ประโยชน์ในการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการที่เกี่ยวข้อง เช่น ขนาดไฟฟ้าแรงสูงและขนาดหม้อแปลงที่มีอยู่ ขนาดท่อเมนประปา ระบบกำจัดน้ำเสีย ระบบป้องกันน้ำท่วม ศูนย์ควบคุมความปลอดภัย ฯลฯ รายละเอียดเหล่านี้ย่อมมีความจำเป็นต่อการออกแบบตามโครงการ เช่นเดียวกับสภาพของบริการชุมชนดังที่ได้กล่าวมาแล้วในส่วนที่เกี่ยวกับทำเลที่ตั้ง

สภาพขององค์ประกอบที่อยู่รอบ ๆ ที่ตั้ง ในรายละเอียดโครงการ ให้กำหนดองค์ประกอบสำคัญ ๆ ที่อยู่รอบ ๆ หรือใกล้เคียงกับที่ตั้ง เป็นองค์ประกอบที่คาดว่าจะมีผลกระทบต่องานออกแบบภายในที่ตั้งได้ เช่น ขนาดและระยะห่างของอาคารข้างเคียง แบบอย่างเฉพาะของงานสถาปัตยกรรมของอาคารข้างเคียง ซึ่งน่าสนใจและควรจะได้นำมาพิจารณาประกอบในการออกแบบอาคารใหม่ สภาพความหนาแน่นของการใช้สอยอาคารข้างเคียง ซึ่งอาจทำให้เกิดการทะลักหรือล้นเข้าสู่อาณาเขตที่ตั้ง เป็นต้นว่า มาใช้บริการที่จอดรถภายในบริเวณ สภาพของมลภาวะที่เกิดจากบริเวณรอบ ๆ ที่ตั้ง ซึ่งอาจเป็นแหล่งที่ทำให้เกิดเสียง ความร้อน แสงสะท้อน กลิ่น คิว้น ฯลฯ รบกวนเป็นประจำ ขาวสารเกี่ยวกับสภาพขององค์ประกอบที่อยู่รอบ ๆ ที่ตั้งเหล่านี้ ย่อมต้องนำมาพิจารณาในการออกแบบ

สภาพการมองเห็น ที่ตั้งแต่ละแห่งมีสภาพของการมองเห็นแตกต่างกัน ทั้งการมองเห็นจากภายนอกสู่ภายในที่ตั้ง และการมองเห็นจากภายในสู่ภายนอกที่ตั้ง ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการมองเห็นนี้ จำเป็นต่อการออกแบบในการกำหนดตำแหน่งและภาพทรงของอาคาร หรือขององค์ประกอบหลักอาคาร โดยที่ผู้ออกแบบพยายามไม่ให้เกิดการบังกันระหว่างอาคารข้างเคียงกับอาคารที่ทำการออกแบบ ทั้งนี้ เพื่อเป็นการเพิ่มทัศนวิสัยให้กับอาคาร (ภาพ 5.2) หรือเพื่อให้เกิดการต่อเนื่องเชื่อมโยงทางทัศนการ (Visual link) ในการมองเห็นอาคารที่มีความสำคัญ ๆ ตามจุดต่าง ๆ ของเมือง การคำนึงถึงสภาพการมองเห็นนี้ นอกจากเพื่อผลทางสุนทรียภาพและเป็นการส่งเสริมการใช้สอยกิจกรรมของโครงการแล้ว บางครั้งยังมีผลต่อความจำเป็นที่จะก่อให้เกิดความปลอดภัยจากอาชญากรรมหรืออุบัติเหตุ ในทางตรงกันข้าม ผู้ออกแบบอาจจำเป็นต้องใช้ข้อมูลสภาพการมองเห็นในการออกแบบเพื่อลดทัศนวิสัยลง เพื่อก่อให้เกิดภาวะเป็นส่วนตัวมากขึ้น หรือเพื่อให้สอดคล้องกับความเชื่อถือโชคกลาง เช่น ในกรณีที่ตั้งอยู่ปลายสุดของถนนหรืออยู่ตรงปลายถนนที่พุ่งเข้ามาเป็นทางสามแพร่ง ก็อาจวางตำแหน่งอาคารให้หลบไปอยู่ทางด้านหนึ่งของที่ตั้ง ฯลฯ จึงกล่าวได้ว่า จำเป็นต้องกำหนดข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการมองเห็นไว้ในรายละเอียดโครงการ เพื่อให้ผู้ออกแบบได้ใช้วิเคราะห์ในการกำหนดภาพแบบอาคารที่เหมาะสมต่อไป

ภาพที่ 2.30 แสดงตัวอย่างการพิจารณาทางเลือกในการกำหนดตำแหน่งและภาพทรงของอาคารเพื่อ
 เพิ่มทัศนวิสัยให้กับอาคารที่ออกแบบ (จากการศึกษาของผู้ออกแบบอาคารคาเธ่ย์ทรัสต์
 ในวารสาร สถาปัตยกรรม + วิศวกรรม + ก่อสร้าง ปีที่ 1 ฉบับที่ 9. 2519 : 41)

กิจกรรม

โครงการต่าง ๆ ที่จัดทำขึ้นต่างมีวัตถุประสงค์ของโครงการเพื่อตอบสนองความต้องการของ
 ผู้ใช้ในการประกอบกิจกรรมบางประการในสภาพแวดล้อมกายภาพที่เหมาะสม วัตถุประสงค์ของ
 โครงการดังกล่าวเป็นหน้าที่ใช้สอยหลักของโครงการ อาคารแต่ละประเภทมีหน้าที่ใช้สอยหลักแตกต่างกัน
 เช่น หน้าที่ใช้สอยหลักอาคารสำนักงาน คือ การเป็นสถานที่สำหรับประกอบธุรกิจ หน้าที่ใช้สอยหลัก
 ของอาคารโรงพยาบาล คือ การเป็นสถานที่สำหรับรักษาผู้ป่วย ฯลฯ จะเห็นได้ว่า ประเภทอาคารสื่อ
 ความหมายถึงหน้าที่ใช้สอยหลักของอาคารโรงพยาบาล คือ การเป็นสถานที่สำหรับรักษาผู้ป่วย ฯลฯ
 จะเห็นได้ว่าประเภทอาคารสื่อความหมายถึงหน้าที่ใช้สอยหลักอาคาร

อย่างไรก็ตาม ในการออกแบบสภาพแวดล้อมกายภาพย่อมต้องการรายละเอียดมากมายที่
 เกี่ยวข้องกับกิจกรรมต่างๆ ที่จะต้องเกิดขึ้นในสภาพแวดล้อมกายภาพของโครงการ กิจกรรมต่างๆ
 เหล่านี้ ย่อมเป็นไปตามรายละเอียดหน้าที่ใช้สอยหรือเรียกว่า “ หน้าที่ใช้สอยรอง ”
 (ดูบทที่ 8 การจัดระเบียบความสัมพันธ์ขององค์ประกอบ) หน้าที่ใช้สอยต่างๆ ของโครงการกำหนด
 กิจกรรมต่างๆ ที่จะต้องดำเนินการ จึงเป็นหน้าที่ใช้สอยในระดับดำเนินการตามกิจกรรม ไม่ใช่หน้าที่
 ใช้สอยในระดับหน้าที่ใช้สอยหลักซึ่งยังไม่ให้รายละเอียดทางกิจกรรมและที่สำคัญ คือ กิจกรรมแต่ละ
 อย่างดำเนินไปด้วยการกระทำต่างๆ อีกมากมาย การกระทำที่เกิดขึ้นย่อมต้องอาศัยปัจจัยสนับสนุน
 ต่างๆ ในสภาพแวดล้อมกายภาพ เช่น ในกิจกรรมตรวจโรคผู้ป่วยแต่ละรายของแพทย์ แพทย์อาจ
 ต้องล้างมือก่อน การล้างมือซึ่งเป็นการกระทำที่ย่อมต้องใช้อ่างล้างมือที่จัดไว้ในห้องตรวจ ฯลฯ จะเห็น
 ได้ว่า รายละเอียดเกี่ยวกับกิจกรรมและการกระทำที่เกี่ยวข้องเป็นข่าวสารที่มีความสำคัญต่อการ
 ออกแบบสภาพแวดล้อมกายภาพ เพราะเป็นตัวกำหนดพื้นที่ใช้สอยต่างๆ ขนาดพื้นที่ อุปกรณ์ที่
 จำเป็นการจัดพื้นที่ทั้งภายในแต่ละพื้นที่ใช้สอยและความสัมพันธ์ระหว่างพื้นที่ใช้สอยต่าง ๆ ระบบ
 ควบคุมสภาวะแวดล้อมและระบบสนับสนุนอื่น ๆ ฯลฯ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กิจกรรมต่าง ๆ ของแต่ละโครงการมีความสัมพันธ์กันระบบ ในรายละเอียดโครงการจะต้องกำหนดระบบกิจกรรมไว้อย่างละเอียด และรวมทั้งกลุ่มผู้ใช้ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมแต่ก็พบเสมอว่าไม่ได้มีการกล่าวถึงกิจกรรมโดยตรงในรายละเอียดโครงการ ส่วนมากมักกำหนดเพียงพื้นที่ใช้สอย ขนาดและความสัมพันธ์ระหว่างพื้นที่ใช้สอยเท่านั้น แม้ว่าพื้นที่ใช้สอยมี มูลฐานของการพิจารณาจากกิจกรรม การพิจารณาพื้นที่ใช้สอยแทนกิจกรรม โดยทั่วไปมักขาด ความเข้าใจในความสัมพันธ์ระหว่างพื้นที่ใช้สอยกิจกรรม (Sarnoff, 1977:108) สำหรับรายละเอียดเนื้อด้านกิจกรรมที่จะต้องกำหนดไว้ในรายละเอียดโครงการ นอกจากจะเป็นกิจกรรมทางด้านการใช้สอยดังที่ได้กล่าวมาแล้ว ยังต้องรวมกิจกรรมทางด้านการบริหารไว้ด้วย

ในรายละเอียดโครงการเพื่อการออกแบบจึงอาจครอบคลุมรายละเอียดทางด้านกิจกรรมดังต่อไปนี้

ผู้ใช้อาคาร

ในรายละเอียดโครงการ ก่อนที่จะกล่าวถึงระบบกิจกรรม อาจกล่าวถึงกลุ่มผู้ใช้ต่างๆ ที่เป็นผู้ประกอบกิจกรรมหรือผู้ที่เกี่ยวข้องไว้โดยเฉพาะกลุ่มผู้ใช้ต่างๆ มีกิจกรรมต่างกันและเกี่ยวข้องกับพื้นที่ใช้สอยต่างกัน มีความต้องการปัจจัยในพื้นที่ใช้สอยต่างกัน ฯลฯ การกล่าวถึงกลุ่มผู้ใช้สอยต่าง ๆ ย่อมชี้ถึงความแตกต่างในประเด็นต่าง ๆ ดังกล่าวที่เกี่ยวกับกิจกรรม

ผู้ใช้อาคารมีความแตกต่างกันในความต้องการของการใช้หรือของการประกอบกิจกรรมโดยอาจแยกผู้ใช้เป็นกลุ่มผู้ใช้ประจำและกลุ่มผู้ใช้ชั่วคราวตามบทบาทหรือหน้าที่ของบุคคล ผู้ใช้อาคารยังมีความแตกต่างกันในสถานภาพทางสังคมและเศรษฐกิจ ในรายละเอียดโครงการจึงอาจแยกกลุ่มผู้ใช้ตามความจำเป็นที่จะเป็นที่จะให้เป็นข่าวสารแก่ผู้ออกแบบ

กลุ่มผู้ใช้ตามความต้องการของการใช้ ในรายละเอียดโครงการอาจกำหนดกลุ่มผู้ใช้ประจำและกลุ่มผู้ใช้ชั่วคราวให้ชัดเจน กลุ่มผู้ใช้ทั้งสองมีบทบาทในการประกอบกิจกรรมต่างกันจึงมีความสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อมกายภาพและสภาพแวดล้อมสังคมต่างกัน

ก. กลุ่มผู้ใช้ประจำ เป็นกลุ่มผู้ใช้ที่ใช้อาคารตามบทบาทในหน้าที่ในชีวิตประจำวัน จึงเป็นกลุ่มผู้ใช้ที่มีความสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อมกายภาพและสภาพแวดล้อมสังคมเป็นช่วงระยะเวลาต่อเนื่องกันนานและค่อนข้างสม่ำเสมอ กลุ่มผู้ใช้ประจำมักมีพื้นที่ใช้สอยประจำของแต่ละบุคคล ซึ่งหมายถึงการมีอาณาเขตครอบครอง (Territoriality) ในพื้นที่สำหรับประกอบกิจกรรมในชีวิตประจำวัน เป็นที่ซึ่งบุคคลอื่นไม่อาจเข้าไปใช้โดยไม่ได้รับอนุญาตก่อน กลุ่มผู้ใช้ประจำจึงเป็นผู้ซึ่งมีอิทธิพลต่อสภาพแวดล้อมกายภาพของตนเอง เช่น ในการจัดวางโต๊ะทำงานใหม่หรือประดับภายในห้องทำงานใหม่เท่าที่จะทำได้ ฯลฯ ในขณะเดียวกัน ก็ได้รับอิทธิพลหรือผลกระทบโดยตรงอย่างมากจากสภาพแวดล้อมเช่นเดียวกันตามสภาพความต้องการของการใช้กลุ่มผู้ใช้ประจำนอกจากจะมีพื้นที่ใช้สอยประจำของตนเองแล้ว ยังจำเป็นต้องมีปัจจัยอย่าง เช่น อุปกรณ์และเครื่องเรือนในการประกอบกิจกรรม รวมทั้งความร่วมมือกับบุคคลอื่น ๆ พื้นที่ใช้สอยและปัจจัยที่เกี่ยวข้องจะกระจายอยู่ในพื้นที่ส่วนต่าง ๆ ของอาคารตามความเหมาะสมกับลักษณะกิจกรรม ผู้ใช้ประจำเป็นองค์ประกอบสำคัญ

เอกสารนี้เป็นเอกสารสงวนลิขสิทธิ์เพื่อการเรียนการสอนเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ทางการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ของระบบกิจกรรม จึงจำเป็นต้องกำหนดกลุ่มผู้ใช้ประจำต่าง ๆ พร้อมทั้งจำนวน ไว้ในรายละเอียดโครงการ เป็นต้นว่า กลุ่มผู้ใช้ประจำในสำนักงานหรือสถาบัน ได้แก่ เจ้าหน้าที่ระดับต่าง ๆ ตั้งแต่ผู้บริหารสูงสุด ผู้บริหารในระดับรองจนถึงเสมียนพนักงานและนักการภารโรง ฯลฯ

ข. กลุ่มผู้ใช้ชั่วคราว เป็นกลุ่มผู้ใช้ที่ใช้อาคารเป็นครั้งคราวและในช่วงระยะเวลาอันสั้น ตามบทเฉพาะของบุคคลซึ่งเป็นไปตามความจำเป็นในการใช้อาคารในขณะนั้นกลุ่มผู้ใช้ชั่วคราวนี้ไม่ได้มีพื้นที่ใช้สอยประจำของแต่ละบุคคลในลักษณะการครอบครองอย่างถาวรหรือค่อนข้างถาวร แต่มีการใช้สอยประจำของแต่ละบุคคลในลักษณะการครอบครองอย่างถาวร หรือค่อนข้างถาวร แต่มีการใช้สอยในลักษณะชั่วคราว จึงมีความสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อมกายภาพและสภาพแวดล้อมสังคมในลักษณะชั่วคราวด้วย ผู้ใช้ไม่ได้มีความผูกพันทางจิตใจกับสภาพแวดล้อมเท่ากับผู้ใช้ประจำ และแม้ว่าผู้ใช้ชั่วคราวได้รับผลกระทบโดยตรงจากสภาพแวดล้อม แต่มักไม่อาจมีอิทธิพลต่อสภาพแวดล้อมได้ กลุ่มผู้ใช้ชั่วคราวจะกระจายอยู่ในพื้นที่ส่วนต่าง ๆ ของอาคารที่กำหนดไว้เพียงบางส่วนของอาคาร กล่าวคือ มักเป็นส่วนสาธารณะหรือกึ่งสาธารณะ ผู้ใช้ชั่วคราวมักไม่อาจล่วงล้ำเข้าไปในอาณาเขตครอบครองของผู้ใช้ประจำ เช่น กลุ่มผู้ใช้ชั่วคราวในอาคารโรงแรมซึ่งได้แก่แขกผู้มาพัก ไม่อาจเข้าไปในห้องทำงานแผนกบริการได้ ผู้มาทานอาหารในภัตตาคารไม่อาจเข้าไปในห้องครัวได้ หรือว่าผู้มาฝากเงินในธนาคารไม่อาจล่วงล้ำเข้าไปในบริเวณหลังเคาน์เตอร์ได้ ฯลฯ ในรายละเอียดโครงการให้กำหนดกลุ่มผู้ใช้ชั่วคราวต่าง ๆ ของแต่ละโครงการไว้ โดยเป็นผู้ที่มาร่วมประกอบกิจกรรมของโครงการ ผู้ใช้ชั่วคราวนี้ย่อมเป็นส่วนหนึ่งของระบบกิจกรรมด้วย

ค. กลุ่มผู้สังเกต นอกจากกลุ่มผู้ใช้ประจำและกลุ่มผู้ใช้ชั่วคราวดังกล่าวข้างต้นแล้ว ยังมีผู้ใช้อีกกลุ่มหนึ่งที่เป็นเพียงผู้สังเกตหรือผู้รับรู้สภาพแวดล้อม โดยที่ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมภายในขอบเขตสภาพแวดล้อมของโครงการดังเช่นกลุ่มผู้ใช้ประจำและกลุ่มผู้ใช้ชั่วคราวกลุ่มผู้สังเกตนี้ ได้แก่ ผู้ที่เดินผ่านไปมา และรวมทั้งผู้ที่อาศัยอยู่ในบริเวณข้างเคียง จึงเป็นผู้ที่ได้รับผลกระทบจากโครงการผ่านการรับรู้สิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจากโครงการ โดยอาจผ่านการรับรู้ทางด้านการมองเห็น การได้ยิน การได้กลิ่น การได้รับความร้อน ฯลฯ กล่าวได้ว่า กลุ่มผู้สังเกตเป็นกลุ่มสาธารณชนที่เกี่ยวข้องที่ได้รับผลกระทบจากโครงการไม่ทางใดก็ทางหนึ่ง ในรายละเอียดโครงการที่สมบูรณ์ จึงควรจะได้กำหนดผู้ใช้กลุ่มนี้ไว้ด้วย เพื่อจะได้ทราบถึงคุณค่าที่ยึดถือของกลุ่มสาธารณชน และจะได้ดำเนินการออกแบบให้สอดคล้องกันหรือให้ได้รับผลกระทบน้อยที่สุด

กลุ่มผู้ใช้ตามสถานภาพทางสังคมและเศรษฐกิจ กลุ่มผู้ใช้แต่ละกลุ่มตามสภาพความต่อเนื่องของการใช้ ยังอาจมีความแตกต่างกันในสภาพมูลฐานทางสังคมและเศรษฐกิจ กล่าวคือกลุ่มผู้ใช้ต่าง ๆ อาจมีความแตกต่างกัน เช่น ในอายุ เพศ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ฯลฯ ข้อมูล ดังกล่าวมีความจำเป็นและมีผลกระทบต่องานออกแบบโดยตรง เป็นต้นว่า หากพบว่าประชากรผู้ใช้ส่วนใหญ่เป็นผู้ที่อยู่ในวัยเด็ก ก็จำเป็นต้องออกแบบส่วนใช้สอยต่างๆ อย่างเช่น ห้องน้ำส้วม เครื่องเรือน ให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้ที่เป็นเด็กโดยเฉพาะ ทำนองเดียวกัน สำหรับกลุ่มผู้อยู่อาศัยในอาคารเคหะสงเคราะห์ ซึ่งส่วนมากมักมีระดับการศึกษาค่อนข้างต่ำและไม่มีความคุ้นเคยกับการใช้ส้วมชักเอกล้านเป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โครกแบบนั่งราบ จำเป็นต้องออกแบบให้ใช้ส้วมตักกรดแบบนั่งยอง มิฉะนั้น จะเกิดการชำระได้ง่าย อีกทั้งยังไม่เป็นที่พอใจแก่ผู้ใช้ ฯลฯ การคำนึงถึงสถานภาพมูลฐานทางสังคมและเศรษฐกิจของผู้ใช้ ย่อมช่วยให้สามารถออกแบบให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้ จึงจำเป็นต้องกำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ใช้ดังกล่าวไว้ในรายละเอียดโครงการ

นอกจากนี้ ยังจำเป็นที่จะต้องกำหนดสถานภาพทางสังคมตามตำแหน่งหน้าที่การงานสำหรับ ผู้ใช้ประจำ กลุ่มผู้ใช้ที่แตกต่างกันในสถานภาพดังกล่าวจะมีบทบาทต่างกัน และย่อมรวมไปถึงการมี กิจกรรมต่างกันในพื้นที่ใช้สอยต่าง ๆ ตามภาระหน้าที่ และต้องการขนาดพื้นที่อุปกรณ์และการจัดพื้นที่ ใช้สอยแตกต่างกัน เป็นต้นว่า ผู้จัดการย่อมต้องการการกรอบสภาพแวดล้อม (Setting) ของห้องทำงานที่มี ภาวะเป็นส่วนตัว และต้องการปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องแตกต่างไปจากเสมียนพนักงานทั่วไป ทำนองเดียว ความต้องการลักษณะห้องพักของแพทย์และพยาบาลมักแตกต่างกัน ฯลฯ บุคคลที่มีสถานภาพทางสังคม ต่างกัน นอกจากจะประกอบกิจกรรมที่ต่างกันแล้วยังมีความต้องการมูลฐานทางสังคมและจิตวิทยาที่ ต่างกันตามระบบคุณค่าที่ยึดถือ การกำหนดรายละเอียดของสถานภาพทางสังคมจะชี้ให้เห็นถึง ความต้องการในด้านต่าง ๆ ที่ต่างกัน ซึ่งเป็นข้อพิจารณาที่จะช่วยให้สามารถออกแบบให้สอดคล้องกับ ความต้องการของกลุ่มผู้ใช้ต่าง ๆ ได้

ระบบการบริหาร

ในรายละเอียดโครงการเพื่อการออกแบบในส่วนที่เกี่ยวกับกิจกรรม ให้กำหนดระบบการบริหาร ไว้ด้วย ทั้งในส่วนโครงสร้างองค์การและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ระบบบริหารนี้เกี่ยวข้องกับผู้ใช้อาคารที่เป็น ผู้ใช้ประจำของโครงการ การดำเนินงานของโครงการในด้านกิจกรรมนั้นส่วนหนึ่งย่อมขึ้นอยู่กับนโยบาย การบริหารงานบุคคล ซึ่งพิจารณาได้จากโครงสร้างการบริหารในการจัดการองค์กร

โครงสร้างองค์การ สำหรับโครงการขนาดใหญ่ที่มีหน่วยงานย่อย ๆ จำนวนมากโครงสร้าง องค์การย่อมมีความซับซ้อน มีลำดับมากขึ้น จำเป็นต้องการจัดโครงสร้างองค์การให้ชัดเจน และแสดง สายการบังคับบัญชาตั้งแต่ระดับผู้บริหารสูงสุดจนถึงหน่วยงานที่เล็กที่สุด พร้อมทั้งกำหนดหน้าที่ความ รับผิดชอบของแต่ละหน่วยงานในกิจกรรมต่าง ๆ ของโครงการโดยทั่วไปมักแสดงโครงสร้างการ บริหารงานด้วยแผนภูมิองค์การ (Organization Chart) โดยมีผู้บริหารสูงสุดอยู่ที่ส่วนบน ผู้บริหารระดับ รองและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอยู่ลดหลั่นลงมา มีลักษณะกระจายออกตามสายการบังคับบัญชา

อย่างไรก็ตาม รายละเอียดโครงสร้างองค์การไม่ได้มีประโยชน์โดยตรงต่อการออกแบบ สภาพแวดล้อมกายภาพของโครงการ เพราะว่าการจัดระเบียบโครงสร้างองค์การเป็นไปตาม ความเหมาะสมในการบริหารงาน ซึ่งไม่มีความจำเป็นต้องสอดคล้องกับโครงสร้างของระบบ สภาพแวดล้อมกายภาพดังเช่นโครงสร้างระบบกิจกรรม กล่าวคือ กิจกรรมต่าง ๆ ที่มีความสัมพันธ์กัน ทางหน้าที่ใช้สอยจะเกิดขึ้นในสภาพแวดล้อมกายภาพที่ใกล้กันและอาจอาศัยปัจจัยบางประการร่วมกัน แต่สำหรับในโครงสร้างองค์การ แม้ว่าหน่วยงานต่าง ๆ อาจมีความสัมพันธ์กันทางบริหาร แต่หน่วยงาน เหล่านั้นอาจจะอยู่ในที่ต่าง ๆ ตามความเหมาะสมในการดำเนินงานโดยอาจใช้การสื่อสารคมนาคม ช่วยในการบริหารงาน ดังนั้น จึงกล่าวได้ว่า ในขณะที่โครงสร้างของระบบกิจกรรมมีความสัมพันธ์กับ

โครงสร้างของระบบสภาพแวดล้อมกายภาพ แต่โครงสร้างองค์การไม่จำเป็นต้องเป็นเช่นนั้น แม้ว่ามีความโน้มที่จะเป็นเช่นนั้นมากก็ตาม ดังที่โมเลสกี (Moleski, 1974 : 310) ได้กล่าวถึงอิทธิพลของโครงสร้างองค์การที่มีต่อพฤติกรรมของบุคคลและต่อสภาพแวดล้อมกายภาพ รายละเอียดเกี่ยวกับโครงสร้างองค์การจึงมีความสำคัญต่องานออกแบบสภาพแวดล้อมกายภาพน้อยกว่ารายละเอียดโครงสร้างของระบบกิจกรรม อย่างไรก็ตาม ในรายละเอียดโครงการเพื่อการออกแบบ น่าจะมีการวิเคราะห์ถึงผลกระทบของโครงสร้างองค์การและการสื่อสารต่อการจัดสรรพื้นที่ใช้สอยและการจัดภาพแบบพื้นที่ใช้สอย

บุคลากร ในรายละเอียดโครงการอาจแยกกล่าวถึงบุคลากรไว้เฉพาะ หากไม่ได้กล่าวไว้ในส่วนผู้ใช้อาคาร เพราะเป็นผู้ใช้อาคารที่จำเป็นต่อการดำเนินกิจการของโครงการ เป็นผู้ใช้ประจำ ซึ่งนอกจากมีความแน่นอนในช่วงเวลาของการใช้แล้ว ยังมีความแน่นอนทั้งในจำนวนและคุณสมบัติที่เหมาะสมกับภารกิจ การมีจำนวนและคุณสมบัติของบุคลากรต่าง ๆ กัน ในหน่วยต่าง ๆ ขององค์การ ย่อมหมายถึงการมีความต้องการสภาพแวดล้อมกายภาพต่างกันด้วย กล่าวคือ มีความต้องการพื้นที่ทำงานและปัจจัยสนับสนุนอื่น ๆ ต่างกัน เช่น ในโครงการที่มีเจ้าหน้าที่ระดับบริหารหรือระดับสูงจำนวนมาก ย่อมหมายถึงการมีความต้องการที่จอตรถจำนวนมากขึ้น หรือในโครงการที่มีบุคลากรประเภทบริการจำนวนมาก อย่างเช่นโรงแรมที่มีกิจกรรมสนับสนุนหลาย ๆ อย่าง อาจมีบุคลากรมากถึง 2 คนต่อแขก 1 คน ย่อมหมายถึง การที่จะต้องจัดเตรียมพื้นที่บริการสำหรับรองรับบุคลากรดังกล่าวอย่างพอเพียงด้วย เช่น พื้นที่รับประทานอาหาร ห้องเปลี่ยนเสื้อผ้า ห้องน้ำส้วม ฯลฯ จึงกล่าวได้ว่า ข้อมูลเกี่ยวกับบุคลากรมีความจำเป็นต่อการออกแบบมักเป็นส่วนที่ไม่ได้รับความสนใจเท่าที่ควรในการจัดทำรายละเอียดโครงการ และมีส่วนทำให้งานออกแบบมีข้อบกพร่องตามมา

อาคาร

รายละเอียดเนื้อหาในส่วนอาคารที่กำหนดไว้ในรายละเอียดโครงการ เป็นส่วนที่เกี่ยวข้องกับด้านกายภาพโดยตรง ความต้องการต่าง ๆ ด้านอาคารมีความชัดเจนทางภาพธรรมที่จำเป็นต่อการนำไปพิจารณาในการออกแบบอาคารของโครงการ รายละเอียดโครงการเพื่อการออกแบบไม่ว่าจะขาดความสมบูรณ์เพียงใด จะต้องประกอบด้วยเนื้อหาสาระด้านอาคาร จึงจะสามารถทำการออกแบบได้

อาคารในที่นี้หมายถึง สิ่งปลูกสร้างทั้งหลายของโครงการ ไม่ว่าจะเป็นตัวเรือนที่สามารถเข้าไปใช้สอย หรือเป็นส่วนต่อเนืองที่อยู่ภายนอกภายในบริเวณตัวที่ตั้ง รายละเอียดเนื้อหาด้านอาคารจึงมีขอบเขตที่กว้าง แต่ก็ทำให้ชัดเจนได้ โดยเป็นส่วนที่เกี่ยวข้องกับรายละเอียดทางกายภาพของพื้นที่ใช้สอยต่าง ๆ รายละเอียดทางกายภาพนี้ นอกจากจะเกี่ยวข้องโดยตรงกับลักษณะ ทางกายภาพของพื้นที่ เช่น ขนาด ภาพร่าง ตำแหน่งหรือความสัมพันธ์ระหว่างพื้นที่ การจัดภายใน การขยายตัวในอนาคต ฯลฯ ย่อมต้องเกี่ยวข้องกับระบบต่าง ๆ ที่ประกอบกันเป็นพื้นที่ใช้สอย หรือที่มีความจำเป็นในการสนับสนุนกิจกรรมของพื้นที่ใช้สอย เช่น ระบบโครงสร้าง ระบบไฟฟ้า ระบบแสงสว่าง ระบบประปา ระบบระบายน้ำทิ้ง ระบบบำบัดน้ำเสีย ระบบปรับอากาศ ระบบโทรศัพท์ ระบบลิฟต์ ระบบสัญญาณเตือนเพลิงไหม้ ระบบดับเพลิง ระบบระบายควันและป้องกันไฟลาม ฯลฯ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์เพื่อการศึกษาค้นคว้าเท่านั้น มิอนุญาตให้ทำเป็นเชิงพาณิชย์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รวมทั้งจำเป็นที่จะต้องกำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับความต้องการด้านคุณภาพของวัสดุผิวสำเร็จและอุปกรณ์ ใช้สอย ความต้องการในการจัดภูมิทัศน์ของบริเวณโครงการ ฯลฯ

ในการกำหนดรายละเอียดด้านอาคารดังกล่าวข้างต้นไว้ในรายละเอียดโครงการเพื่อการออกแบบ จำเป็นต้องกล่าวถึงหลักการสำคัญที่จะก่อให้เกิดประสิทธิภาพในการใช้สอยและการประหยัดระบบที่เสนอแนะหรือต้องการให้ใช้ในงานออกแบบ สมรรถนะที่จะให้เกิดขึ้นในการใช้งาน มาตรฐานต่างๆ ที่ให้ยึดถือรายละเอียดตำแหน่งและการจัดที่เหมาะสม รายละเอียดด้านคุณภาพของอุปกรณ์ ฯลฯ ตามความเหมาะสม และจะกำหนดรายละเอียดต่าง ๆ เหล่านี้มากน้อยหรือลึกซึ้งเพียงใด ย่อมขึ้นอยู่กับลักษณะการร่วมมือในการจัดทำรายละเอียดโครงการของกลุ่มบุคคลต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง (ดูบทที่ 4 และภาพ 4.3) เป็นที่แน่นอนว่า หากผู้ออกแบบได้มีส่วนร่วมในการจัดทำรายละเอียดโครงการ ย่อมจะได้รายละเอียดโครงการที่มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในรายละเอียดด้านอาคาร

เป็นที่ทราบกันดีว่า โดยทั่วไปรายละเอียดด้านอาคารเป็นตัวแปรสมรรถนะ (Perform Ance Variables) และตัวแปรออกแบบ (Design Variables)¹ ตัวแปรสมรรถนะเกี่ยวข้องกับความต้องการเฉพาะและมาตรฐานต่างๆ ที่เป็นเกณฑ์ในการออกแบบ เช่น ความต้องการห้องประชุมที่จุได้ 150 ที่นั่งให้แยกทางเข้าและทางออกจากกัน มีระดับเสียงรบกวนไม่เกิน 45-50 เดซิเบล ฯลฯ ส่วนตัวแปรออกแบบเป็นตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับลักษณะทางกายภาพโดยตรง เช่น ขนาดของห้องการจัดภายในห้อง ตำแหน่งของห้อง ระบบโครงสร้างที่เลือกใช้ ฯลฯ จะเห็นได้ว่า หากได้กำหนดรายละเอียดไว้ในรายละเอียดโครงการมากเพียงใดก็จะมีคุณสมบัติสมบูรณ์มากขึ้น ผู้ออกแบบมีโอกาสตัดสินใจเกี่ยวกับงานออกแบบน้อยลง เพราะโดยทั่วไปผู้ออกแบบต้องยึดถือข่าวสารที่ปรากฏในรายละเอียดโครงการเป็นสำคัญ และในทางตรงกันข้าม หากกำหนดรายละเอียดด้านอาคารไว้เพียงคร่าวๆ อย่างเช่นที่ปฏิบัติกันอยู่ทั่วไป จำเป็นที่ผู้ออกแบบจะต้องจัดทำรายละเอียดโครงการเพิ่มเติม หรือทำการแก้ไขปรับปรุงแบบไปเรื่อย ๆ จนกว่าจะสอดคล้องกับความต้องการที่แท้จริงของเจ้าของโครงการ หรือจนกว่าผู้ออกแบบคิดว่าเหมาะสมที่สุดแล้ว ซึ่งย่อมทำให้ต้องใช้เวลาสำหรับงานออกแบบเพิ่มมากขึ้น

ดังนั้น เนื้อหาด้านอาคารที่กำหนดไว้ในรายละเอียดโครงการเพื่อการออกแบบ จึงอาจมีรายละเอียดมากน้อยแตกต่างกันได้ และโครงการต่าง ๆ ก็มีรายละเอียดเนื้อหาสาระแตกต่างกันในที่นี่จะพยายามเสนอโครงการร่างของเนื้อหาด้านอาคารอย่างสมบูรณ์ พร้อมด้วยตัวอย่างรายละเอียดความต้องการต่าง ๆ ประกอบ และโครงสร้างเนื้อหาด้านอาคารในบางประการที่ได้เสนอไว้ นี้ อาจไม่มีความจำเป็นที่จะต้องกำหนดไว้ในบางโครงการ

รายละเอียดเกี่ยวกับพื้นที่ใช้สอย

ในรายละเอียดโครงการเพื่อการออกแบบ ควรกำหนดรายละเอียดของประเด็นสำคัญ ๆ เกี่ยวกับพื้นที่ใช้สอย ได้แก่ ขนาด ภาพร่าง ตำแหน่งหรือความสัมพันธ์ระหว่างพื้นที่ใช้สอย การจัดภายในการขยายตัวในอนาคต ฯลฯ ของพื้นที่ใช้สอยต่าง ๆ ทั้งภายในอาคารและส่วนต่อเนื่องภายนอกตัวอาคาร รายละเอียดความต้องการเกี่ยวกับพื้นที่ใช้สอยเหล่านี้จะต้องสะท้อนมาจากความ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่โรงเรียนเพิ่มเติมเพื่อใช้ในการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้เผยแพร่หรือใช้เพื่อการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ต้องการตอบสนองกิจกรรมต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นในโครงการ ในรายละเอียดโครงการ หากไม่ได้กำหนดรายละเอียดกิจกรรมไว้โดยเฉพาะ ก็จำเป็นต้องกำหนดไว้ในส่วนรายละเอียดเกี่ยวกับพื้นที่ใช้สอย สำหรับรายละเอียดด้านกิจกรรมนี้ได้กล่าวมาแล้วในตอนต้น และจะไม่ขอก้าวในที่นี้อีกแต่จะกล่าวถึงรายละเอียดเกี่ยวกับพื้นที่ใช้สอย ซึ่งเป็นองค์ประกอบหลักของอาคาร

ขนาด ในรายละเอียดโครงการเพื่อการออกแบบ มักกำหนดขนาดของพื้นที่ใช้สอยต่าง ๆ ไว้เสมอ แม้ว่าอาจไม่ได้กำหนดรายละเอียดอื่น ๆ เกี่ยวกับพื้นที่ใช้สอยอย่างเช่น ภาพร่างของพื้นที่การจัดภายใน หรือแม้แต่ความสัมพันธ์ระหว่างพื้นที่ใช้สอย ฯลฯ ขนาดต้องสอดคล้องกับตัวแปรสมรรถนะในด้านความจุ หรือกับการตอบสนองกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง การกำหนดขนาดของพื้นที่ใช้สอยย่อย ๆ ย่อมทำให้ทราบขนาดของพื้นที่รวมของอาคาร นั่นคือ ทำให้ทราบขนาดของโครงการ ซึ่งเป็นผลรวมของพื้นที่ใช้สอยย่อย ๆ ที่จำเป็นต่อโครงการ ขนาดพื้นที่เป็นตัวกำกับขนาดของโครงการ

ปัญหาจึงอยู่ที่ว่าจะกำหนดขนาดอย่างไร จึงจะได้ขนาดของพื้นที่ใช้สอยที่เหมาะสม

ก. ขนาดของพื้นที่ใช้สอยเฉพาะและพื้นที่ใช้สอยรวม สำหรับพื้นที่ใช้สอย ไม่ว่าจะพื้นที่ใช้สอยเฉพาะ หรือพื้นที่ใช้สอยรวมอย่างเช่นพื้นที่ห้องโถงหรือทางเดิน โดยทั่วไปมักกำหนดขนาดได้จากเกณฑ์มาตรฐานที่เกี่ยวข้องหรือที่เหมาะสม เช่น

สำหรับพื้นที่ใช้สอยเฉพาะอย่าง เช่น พื้นที่ทำงานของอาคารสำนักงานราชการ กำหนดได้มาตรฐานอาคารประเภทที่ทำการของราชการ (พ.ศ. 2521) เป็นต้นว่า สำหรับข้าราชการและพนักงานทั่วไป ให้มีเนื้อที่ทำงาน 4.5 ตารางเมตร/คน หรือสำหรับผู้อำนวยการกอง หัวหน้ากอง ให้มีเนื้อที่ทำงาน 16 ตารางเมตร/คน ฯลฯ มาตรฐานขนาดของพื้นที่ทำงานอาจกำหนดขั้นต่ำสุด 4 ตารางเมตร/คน โดยไม่รวมพื้นที่ส่วนประกอบอื่นๆ อย่างเช่นทางเดิน (ตามกฎหมายควบคุมของอังกฤษ) หรืออาจกำหนดไว้เพียงกว้าง ๆ ระหว่าง 10-25 ตารางเมตร/คน เพื่อใช้คำนวณขนาดพื้นที่ทั้งหมดตามความเหมาะสม (Neufort. 1980 : 235) หรือว่าตามมาตรฐานที่อยู่อาศัยและสิ่งแวดล้อมของการเคหะแห่งชาติ (ร่าง) ได้กำหนดให้มีพื้นที่พหุประโยชน์ ไม่น้อยกว่า 4 ตารางเมตร/ครอบครัว หรือกำหนดให้ห้องนอนแรกขนาดพื้นที่ที่เล็กที่สุด 8.64 ตารางเมตร (การเคหะแห่งชาติ. 2517: 2-1 และ 4-1 ตามลำดับ) หรือว่าพระราชบัญญัติควบคุมการก่อสร้างอาคาร (พ.ศ. 2479 ตามกฎกระทรวง พ.ศ.2517) ได้กำหนดให้ห้างสรรพสินค้ามีที่จอดรถยนต์ไม่น้อยกว่า 1 คันต่อพื้นที่ 20 ตารางเมตร (เฉพาะในเขตเทศบาลนครหลวง) ฯลฯ

สำหรับพื้นที่ใช้สอยรวม มาตรฐานต่าง ๆ มักกำหนดเป็นสัดส่วนกับพื้นที่ใช้งานเฉพาะเป็นต้นว่า ตามมาตรฐานอาคารประเภทที่ทำการของราชการได้กำหนดเนื้อที่ส่วนบริการ ซึ่งได้แก่ ทางเดิน เชื่อม ห้องโถง และบันได มีขนาดประมาณ 1 ใน 3 ของพื้นที่อื่นๆ ทั้งหมดรวมกันในขณะที่มาตรฐานทั่วไปสำหรับอาคารสำนักงานให้เช่า พยายามลดขนาดของส่วนบริการทั้งหมดลงให้ต่ำกว่าร้อยละ 15 ของพื้นที่ ที่ให้เช่าได้ในแต่ละชั้น ฯลฯ

จะเห็นได้ว่า มีมาตรฐานขนาดพื้นที่มากมายหลายมาตรฐานด้วยกัน ซึ่งจะต้องเลือกใช้ตามความเหมาะสมกับหน่วยงาน ประเภทอาคาร ประเภทพื้นที่ใช้สอยตามลักษณะกิจกรรมมาตรฐานบางเอกสารเป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประการต้องปฏิบัติตามเพราะเป็นข้อกำหนดทางกฎหมาย มาตรฐานบางประการอาจเป็นเพียงแนวทางเพื่อใช้กำหนดขนาดพื้นที่ที่เหมาะสม มาตรฐานอาจไม่ได้เป็นข้อจำกัดเฉพาะที่แน่นอน แต่อาจกำหนดในลักษณะพิสัย ข้อพึงระมัดระวังของการใช้มาตรฐานที่ได้กำหนดไว้แล้ว คือ จะต้องคำนึงถึงองค์ประกอบต่าง ๆ ที่ได้รวมหรือไม่ได้รวมอยู่ในขนาดพื้นที่นั้น ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง สำหรับพื้นที่ใช้สอยรวม

สำหรับกรณีที่ไม่อาจยึดถือมาตรฐานใด ๆ หรือยังไม่มีมาตรฐานกำหนดไว้ หรือในกรณีต้องการจะกำหนดขนาดพื้นที่ใช้สอยขึ้นเอง ก็ย่อมกระทำได้โดยการศึกษาจากอาคารตัวอย่างประเภทเดียวกันหรือจากอาคารเดิม และปรับปรุงขนาดพื้นที่ตามความเหมาะสม แต่ทั้งนี้ ต้องศึกษาจากอาคารที่มีความสำคัญในระดับเดียวกัน หรืออยู่ในระบบการดำเนินงานอย่างเดียวกัน เช่น ศึกษาขนาดของพื้นที่ส่วนผู้ป่วยนอกของโรงพยาบาลประจำอำเภอในระดับเดียวกัน และมีปัญหาทางสาธารณสุขคล้ายคลึงกัน ศึกษาขนาดของห้องอ่านหนังสือในอาคารหอสมุดของวิทยาลัยที่มีจำนวนนักศึกษาใกล้เคียงและมีระบบการเรียนการสอนอย่างเดียวกัน ฯลฯ

ในการกำหนดขนาดของพื้นที่ใช้สอย นอกจากพิจารณาจากเกณฑ์มาตรฐานที่เหมาะสมดังที่ได้กล่าวมาแล้ว ยังจะต้องคำนึงถึงลักษณะการจัดภายในพื้นที่ แท้จริงแล้ว ขนาดพื้นที่ใช้สอยต่างๆที่เหมาะสม สามารถกำหนดขึ้นได้จากการวิเคราะห์การจัด ขนาดและระยะห่างของครุภัณฑ์และอุปกรณ์ ตลอดจนระบบต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเหล่านี้มีผลกระทบต่อขนาดพื้นที่โดยตรง เช่น สำหรับห้องอ่านหนังสือในอาคารหอสมุด การจัดที่นั่งอ่านหนังสือแบบโต๊ะเดี่ยวย่อมต้องการพื้นที่มากกว่า การจัดที่นั่งหนังสือแบบโต๊ะรวม หรือว่าสำหรับพื้นที่สำนักงาน การจัดที่ทำงานแบบภูมิทัศน์ (Landscape) ย่อมใช้พื้นที่มากกว่าการจัดแบบเปิดโล่ง (Open Plan) หรือว่าสำนักงานที่มีอุปกรณ์ทันสมัยที่จัดเป็นระบบอัตโนมัติทางธุรการ (Office Automation) ย่อมต้องการพื้นที่ใช้สอยน้อยลงไปมาก เพราะจำเป็นต้องมีตู้เก็บเอกสารขนาดใหญ่ เอกสารส่วนใหญ่ในสำนักงานเก็บไว้ในระบบคอมพิวเตอร์

ข. ขนาดของพื้นที่ชั้นอาคารทั่วไป ในการกำหนดขนาดของพื้นที่ใช้สอยเฉพาะนั้นบางครั้งอาจเกี่ยวข้องกับขนาดที่เหมาะสมสำหรับพื้นที่ใช้สอยแต่ละชั้นของอาคาร ขนาดของพื้นที่ที่เหมาะสมของชั้นอาคารทั่วไป (Typical Floor) กำหนดได้จากข้อพิจารณาหลายประการ เช่น สำหรับอาคารสำนักงาน ข้อพิจารณาที่สำคัญประการหนึ่ง คือ ระยะเดินทางจากแกนสัญจร (Circulation Core) ถึงผนังรอบนอกที่ไกลที่สุด ไม่ควรจะไกลจนเกินไป โดยทั่วไปไม่ควรเกิน 30 เมตร ทั้งนี้ เพราะว่าหากมีระยะไกลมาก นอกจากจะไม่มีความสะดวกรวดเร็ว ในการปฏิบัติงานแล้ว ยังหมายถึงว่าเป็นอาคารที่มีพื้นที่ขนาดใหญ่ พื้นที่ในส่วนใน ๆ ย่อมได้รับแสงสว่างตามธรรมชาติน้อยลง และต้องใช้ไฟฟ้าแทนหรือมีฉนวนกันก็ต้องมีระดับเพดานที่สูงขึ้นเพื่อรับแสงธรรมชาติเพิ่มขึ้น นอกจากนี้ยังจำเป็นต้องมีทอลมขนาดใหญ่ขึ้นสำหรับระบบปรับอากาศ เพราะทอลมยาวขึ้นปริมาณอากาศที่ต้องเป่าออกมากขึ้น ทำให้ต้องเพิ่มความสูงของช่องเดินท่อเหนือฝ้าเพดาน เหล่านี้ล้วนมีผลที่ทำให้ต้องเพิ่มความสูงของอาคาร ซึ่งมีผลกระทบต่อราคาก่อสร้างและตลอดจนความเป็นไปได้ของโครงการ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง หากเป็นอาคารที่มีความสูงได้จำกัด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หากพื้นที่ของชั้นทั่วไปมีขนาดใหญ่มาก ย่อมจำเป็นต้องจัดให้มีแกนสัญจรและบริการทางตั้งมากกว่า 1 แกน เพื่อลดระยะเดินทางลง แต่ขณะเดียวกัน การแยกส่วนแกนสัญจรและบริการออกเป็น 2 แกน ย่อมจะต้องลงทุนมากขึ้น เช่น จะต้องเพิ่มลิฟต์ให้มีจำนวนมากกว่าที่เมื่อใช้ร่วมกันและอาจจำเป็นต้องจัดให้มีห้องน้ำส้วมไว้บริการในทั้งสองแกน ฯลฯ ในกรณีที่พื้นที่ของชั้นมีขนาดใหญ่ หากจัดให้มีแกนสัญจรและบริการทางตั้งเพียงแกนเดียว ประสิทธิภาพในการใช้สอยย่อมลดลง เพราะมีระยะเดินถึงแกนมากขึ้น

นอกจากนี้ ขนาดของพื้นที่ชั้นอาคารที่ใหญ่ที่สุดที่จะกำหนดขึ้น ยังเกี่ยวข้องกับการคลุมพื้นที่ของที่ดิน อาคารที่มีขนาดของพื้นที่ชั้นใหญ่มากย่อมปกคลุมที่ดินไว้มาก ซึ่งจะมีผลกระทบต่อขนาดของที่ว่างที่ควรจะมีไว้ และอาจมีผลกระทบต่อการขยายตัวในอนาคตของโครงการได้

ภาพร่าง ในรายละเอียดโครงการเพื่อการออกแบบ อาจกำหนดภาพร่างของพื้นที่ใช้สอยต่างๆ และรวมทั้งภาพร่างของพื้นที่ชั้นอาคารทั่วไปซึ่งเกี่ยวข้องไปถึงภาพทรงของอาคารด้วย แม้ว่าภาพร่างของพื้นที่เป็นส่วนที่เกี่ยวข้องกับงานออกแบบโดยตรงก็ตาม ในรายละเอียดโครงการเพื่อการออกแบบโดยทั่วไป จึงมักไม่ได้กำหนดภาพร่างของพื้นที่ไว้ เพราะถือว่าเป็นตัวแปรออกแบบซึ่งผู้ออกแบบมีบทบาทในการกำหนดโดยตรง

สำหรับภาพร่างของพื้นที่ใช้สอยย่อยๆ นั้น ต้องเป็นไปตามความจำเป็นทางหน้าที่ใช้สอยภาพร่างต้องสอดคล้องกับกิจกรรมที่จะเกิดขึ้น เช่น ภาพร่างของพื้นที่ห้องสัมมนาเป็นภาพกลมหรือหกเหลี่ยม เพื่อให้ผู้เข้าร่วมสัมมนาทั้งหมดต่างมองเห็นกันและมีปฏิสัมพันธ์ต่อกันได้ ฯลฯ ลักษณะของกิจกรรมจะเป็นตัวกำหนดภาพร่างของพื้นที่ จึงไม่สุ่มปัญหาซับซ้อนที่ต้องพิจารณามากนัก

แต่สำหรับภาพร่างของพื้นที่ชั้นอาคาร โดยเฉพาะอย่างยิ่งชั้นอาคารทั่วไป ซึ่งมีความสัมพันธ์กับภาพทรงของอาคาร มีข้อพิจารณาหลายประการที่จะต้องคำนึงถึง เพื่อให้ได้ภาพทรงของอาคารที่เหมาะสมที่สุด มีความประหยัดทั้งในการก่อสร้างและการใช้งานอาคาร และมีประสิทธิภาพสูงในการใช้สอยอาจกำหนดความต้องการเกี่ยวกับภาพร่างไว้ เช่น

- เป็นภาพร่างที่มีเส้นรอบภาพสั้นที่สุด ซึ่งจะช่วยให้ลดค่าก่อสร้างลงไปได้ส่วนหนึ่ง เช่น สำหรับพื้นที่ชั้นอาคาร 1,000 ตารางเมตร ถ้าเป็นภาพสี่เหลี่ยมจัตุรัส มีเส้นรอบภาพเพียง 126.49 เมตร แต่ถ้าเป็นภาพสี่เหลี่ยมผืนผ้าที่มีอัตราส่วนความยาวของด้าน 1:2 มีเส้นรอบภาพยาวถึง 134.16 เมตร ค่าก่อสร้างย่อมแตกต่างกันตามความยาวของเส้นรอบภาพ กล่าวได้ว่า ภาพร่างของพื้นที่ชั้นอาคารที่ โนม์เอียงมาทางภาพสี่เหลี่ยมจัตุรัส สามารถลดค่าก่อสร้างลงได้มากกว่าภาพร่างที่โน้มเอียงไปทางภาพสี่เหลี่ยมผืนผ้ายาวๆ

- ในขณะเดียวกัน ก็ควรเป็นภาพร่างที่รับแดดน้อยที่สุด หากสามารถวางอาคารได้เหมาะสมกับทิศทาง ข้อพิจารณานี้ย่อมขัดแย้งกับข้อพิจารณาเกี่ยวกับเส้นรอบภาพดังกล่าวข้างต้นเพราะว่าภาพร่างของพื้นที่ชั้นอาคารทั่วไปที่เป็นภาพสี่เหลี่ยมจัตุรัส ย่อมมีโอกาสรับแดดเพิ่มมากขึ้นไม่ว่าจะวางในทิศทางใด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- เป็นภาพร่างที่สามารถใช้ประโยชน์แสงสว่างธรรมชาติมากที่สุด หากภาพร่างของพื้นที่ชั้น อาคารทั่วไปเป็นภาพสี่เหลี่ยมผืนผ้ายาวย่อมเป็นภาพร่างที่มีโอกาสจะรับแสงสว่างธรรมชาติได้มาก หากวางในทิศทางที่ไม่รับแดด ซึ่งทำให้ไม่ต้องปิดทึบหรือปิดกันแดด ทั้งนี้ ย่อมทำให้สามารถลดการใช้กระแสไฟฟ้าแสงสว่าง ซึ่งมีผลรวมไปถึงการลดกระแสไฟฟ้าในระบบปรับอากาศได้ แม้เพียงเล็กน้อยก็ตาม

- เป็นภาพร่างที่ทำให้สามารถประหยัดค่าก่อสร้างและสามารถก่อสร้างได้รวดเร็วอันเนื่องมาจากการไม่เสียเศษวัสดุและการที่สามารถใช้ระบบขึ้นส่วนสำเร็จภาพอย่างได้ผล กล่าวคือหากภาพร่างของพื้นที่ชั้นอาคารทั่วไปเป็นภาพโค้งหรือเอียงไม่เป็นมุมฉาก ย่อมทำให้ไม่อาจใช้วัสดุก่อสร้างสำเร็จภาพในส่วนผนัง ฝ้าเพดาน และพื้น ทั้งในส่วนโครงสร้างและผิวสำเร็จอย่างได้ผลเต็มที่โดยไม่เสียเศษ หรือทำให้ไม่อาจใช้องค์ประกอบเดิมซ้ำๆ กัน ดังนั้น ภาพร่างของพื้นที่ชั้นอาคารทั่วไปควรจะเป็นภาพที่มีเส้นตรงและมุมฉาก ซึ่งจะทำให้มีโอกาสสอดคล้องกันในการประสานทางพิกัด (Modular Coordination) มากกว่า

- เป็นภาพร่างที่สามารถใช้ประโยชน์พื้นที่ได้อย่างเต็มที่ หากภาพร่างของพื้นที่ชั้นอาคารเป็นภาพโค้งหรือเอียง ย่อมทำให้มีเศษของพื้นที่ที่ไม่อาจใช้ประโยชน์ได้ เพราะเป็นชอกมุมและการจัดครุภัณฑ์ต่างๆ เป็นไปได้ลำบาก เพราะครุภัณฑ์โดยทั่วไปเป็นภาพเหลี่ยมมุมฉาก นอกจากนี้ ยังทำให้ขาดความคล่องตัวในการจัดเปลี่ยนแปลงไปตามความจำเป็นสำหรับพื้นที่ใช้สอยบางประเภทอย่างเช่นพื้นที่สำนักงาน ซึ่งมักมีความจำเป็นต้องเปลี่ยนภาพแบบการจัดสำนักงานเป็นครั้งคราว

- เป็นภาพร่างที่ทำให้มีการสัญจรภายในสั้นที่สุด หากภาพร่างของพื้นที่ชั้นอาคารทั่วไปมีลักษณะที่ก่อให้เกิดระยะห่างระหว่างผนังรอบนอกของอาคารกับแกนสัญจรทางตั้งเป็นระยะที่สั้นที่สุดและที่มีความยาวใกล้เคียงกันมากที่สุด ย่อมก่อให้เกิดการสัญจรภายในสั้นที่สุด และไม่ต้องเสียพื้นที่จำนวนค่อนข้างมากสำหรับเป็นทางเดินโดยเฉพาะ ภาพร่างของพื้นที่ชั้นอาคารทั่วไปที่เป็นภาพสี่เหลี่ยมผืนผ้ายาวย่อมไม่อาจตอบสนองต่อความต้องการดังกล่าวได้ ฯลฯ

ตำแหน่ง การกำหนดตำแหน่งพื้นที่ใช้สอย คือ การกำหนดความสัมพันธ์ระหว่างพื้นที่ใช้สอยต่าง ๆ นั่นเอง พื้นที่ใช้สอยต่างๆ บางพื้นที่จำเป็นต้องอยู่ติดกัน บางพื้นที่จำเป็นต้องอยู่ ใกล้เคียงกัน พอสมควร หรือว่าควรจะอยู่ห่างไกลกัน หรือว่าพื้นที่ใช้สอยหนึ่งอยู่ภายในอีกพื้นที่ใช้สอยหนึ่ง (ภาพ 8.5) ความสัมพันธ์ระหว่างพื้นที่ใช้สอยต่างๆ ดังกล่าวเป็นตัวกำหนดการจัดรวมกลุ่มของพื้นที่ใช้สอยต่าง ๆ ทั้งนี้ โดยเป็นไปตามความสัมพันธ์ทางหน้าที่ใช้สอยและตามความต้องการสนองตอบต่อกิจกรรมต่างๆ ที่จำเป็นต้องเกิดขึ้นตามโครงการ หรือเป็นไปตามความต้องการเฉพาะในการไม่ก่อให้เกิดการรบกวนต่อกัน ฯลฯ พื้นที่ใช้สอยต่างๆ ที่มีกิจกรรมร่วมกันหรือที่เกี่ยวข้องกันอย่างใกล้ชิด มักจำเป็นต้องจัดไว้รวมกลุ่มกัน และจัดให้มีทางติดต่อถึงกันอย่างเหมาะสม รายละเอียดความสัมพันธ์ระหว่างพื้นที่ใช้สอยต่างๆ มักมีความซับซ้อนมากและจะต้องสะท้อนมาจากความสัมพันธ์ทางกิจกรรม จึงมักกล่าวรวมไว้ในเนื้อหาด้านกิจกรรมในรายละเอียดโครงการ สำหรับรายละเอียดโครงการทั่วไปที่ไม่ได้มีการกล่าวถึงรายละเอียดเกี่ยวกับกิจกรรมโดยเฉพาะ ก็มักจะกล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่าง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พื้นที่ใช้สอยต่างๆ อย่างคร่าวๆ เป็นส่วนหนึ่งของรายละเอียดเนื้อหาด้านอาคารในส่วนที่เกี่ยวกับพื้นที่ใช้สอย มักอาศัยการแสดงด้วยแผนภาพ (Diagrams)

การจัดภายใน ในรายละเอียดโครงการเพื่อการออกแบบในส่วนที่เกี่ยวกับพื้นที่ใช้สอยอาจมีการกำหนดรายละเอียดการจัดภายในพื้นที่ใช้สอย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง พื้นที่ที่มีลักษณะเฉพาะในด้านการใช้สอย หรือที่มีครุภัณฑ์และอุปกรณ์เฉพาะ เช่น ห้องผ่าตัด ห้องครัวใหญ่ของโรงแรม ฯลฯ หรือพื้นที่หลักที่เป็นพื้นที่ส่วนใหญ่ของอาคาร เช่น ห้องพักในโรงแรมหรือในโรงพยาบาล ก็อาจกำหนดผังการจัดภายในเป็นแม่บทไว้ในรายละเอียดโครงการ ทั้งนี้ โดยถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของความต้องการของเจ้าของโครงการ

การจัดภายในย่อมต้องสัมพันธ์กับขนาด ภาพร่าง และตำแหน่งของพื้นที่ใช้สอยตลอดจนระบบต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับกายภาพและการใช้สอย กล่าวคือ ในการกำหนดการจัดส่วนภายในพื้นที่ใช้สอยต่างๆ ย่อมจะต้องกำหนดขนาดพื้นที่ใช้สอย ภาพร่างของพื้นที่ใช้สอยและทางติดต่อกับพื้นที่ใช้สอยข้างเคียงไปพร้อมๆ กันด้วย และพร้อมกันนี้จำเป็นต้องให้สอดคล้องกับระบบโครงสร้างของอาคาร ระบบการประสานทางพิกัดสำหรับวัสดุก่อสร้างต่างๆ และครุภัณฑ์ที่ใช้ และกับระบบบริการการใช้สอยต่างๆ อย่างเช่น ระบบไฟฟ้า (ตำแหน่งปลั๊กไฟและดวงไฟ) ระบบปรับอากาศ (ตำแหน่งหัวจ่ายลม) ฯลฯ ความสอดคล้องสัมพันธ์กันขององค์ประกอบต่างๆ เหล่านี้เป็นสิ่งจำเป็นเพื่อความประหยัดในการก่อสร้างและประสิทธิภาพสูงสุดในการใช้สอย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง สำหรับพื้นที่ที่ต้องการความยืดหยุ่น มีความคล่องตัวในการจัดสูงอย่างเช่นพื้นที่สำนักงาน ซึ่งดัดพีและอื่นๆ (Duffy et al. 1976 : 52-58) ได้เสนอไว้ว่าจำเป็นที่จะประสานโครงตาราง (Grids) ใน 4 ประการต่อไปนี้เข้าด้วยกัน (ภาพ 5.6) คือ

1. โครงตารางทางโครงสร้าง (Structural Grids) ซึ่งกำหนดตำแหน่งของ ส่วนโครงสร้าง และรวมทั้งบริเวณที่เกี่ยวข้องกับระบบบริการ หรือระบบท่อต่าง ๆ อย่างเช่น ท่อของระบบปรับอากาศ ตำแหน่งเหล่านี้ นอกจากปรากฏในระนาบทางนอกรตามแปลนแล้ว (ภาพ 5.6 ก.) ย่อมปรากฏในระนาบทางตั้งตามภาพตัดด้วย (ภาพ 5.6 ข.)

2. โครงตารางทางการก่อสร้าง (Constructional Grids) ซึ่งกำหนดตำแหน่งเพื่อประสานองค์ประกอบอาคารที่มีความสำคัญรองมาจากโครงสร้าง อย่างเช่น ผนังและหน้าต่างให้สอดคล้องกับโครงตารางทางโครงสร้าง

3. โครงตารางทางส่วนบริการ (Servicing Grids) ซึ่งช่วยในการกำหนดจุดบริการต่างๆ ให้กระจายอย่างทั่วถึง เช่น ปลั๊กไฟฟ้า ปลั๊กโทรศัพท์ ฯลฯ

4. โครงตารางทางการจัดส่วนใช้สอย (Planning Grids) ซึ่งกำหนดตำแหน่งที่นั่งทำงานและที่ซึ่งมีกิจกรรมกลุ่มเกิดขึ้น โครงตารางทั้ง 3 ประการแรกจะต้องจัดให้สอดคล้องกับโครงตารางประการที่ 4 นี้ และเป็นการยากที่จะกำหนดโครงตารางทางการจัดส่วนใช้สอยจากโครงตารางอื่นๆ ซึ่งได้กำหนดไว้ล่วงหน้าอย่างไม่เหมาะสม ดังนั้น ในการเลือกโครงตารางทางโครงสร้างที่ดี ทางการก่อสร้าง หรือทางส่วนบริการที่ดี จะต้องคำนึงถึงผลกระทบต่อการจัดส่วนใช้สอยเสมอ

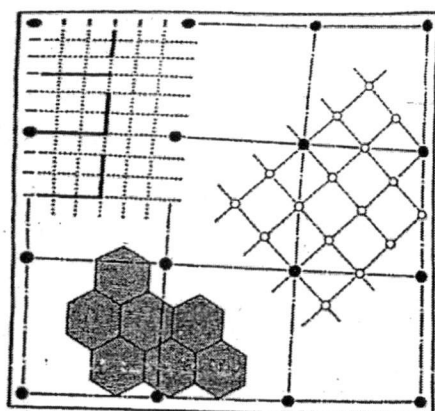
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาค้นคว้าเท่านั้น เมื่ออนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การขยายตัวในอนาคต สำหรับรายละเอียดโครงการที่สมบูรณ์ มักกำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับการขยายตัวในอนาคตของพื้นที่ใช้สอยหลัก ๆ ซึ่งคาดว่าจะมีการขยายตัวเพื่อตอบสนองความต้องการของตลาดภายในระยะเวลาที่คาดการณ์ไว้ เช่น การขยายตัวของส่วนห้องพักของโรงแรม ของส่วนห้องพักคนไข้ของโรงพยาบาล ของส่วนพื้นที่ทำงานของสำนักงาน ฯลฯ สำหรับโครงการที่จะมีการขยายตัว ให้กำหนดรายละเอียดไว้มากที่สุดเท่าที่เป็นไปได้ ซึ่งอย่างน้อยที่สุดต้องกำหนดพื้นที่ใช้สอยที่จะมีการต่อเติมและขนาดของพื้นที่โดยประมาณ และอาจรวมไปถึงทิศทางในทางตั้งหรือนอน ทั้งนี้ การต่อเติมพื้นที่ใช้สอยในอนาคตย่อมมีความสัมพันธ์กับและมีผลกระทบต่อสภาพทางกายภาพที่จะให้ทำการออกแบบ ซึ่งผู้ออกแบบจะต้องคำนึงถึงและเตรียมการไว้ล่วงหน้าในงานออกแบบ เพื่อให้การต่อเติมในอนาคตเป็นไปได้ และเป็นไปอย่างประหยัด ทั้งในส่วนที่เกี่ยวกับระบบโครงสร้างและระบบบริการต่าง ๆ ตลอดจนเพื่อให้กิจกรรมสามารถดำเนินการไปได้อย่างต่อเนื่อง ทั้งในขณะทำการก่อสร้างต่อเติมและภายหลังการต่อเติมเรียบร้อยแล้ว ดังนั้น ในรายละเอียดเนื้อหาด้านอาคารในส่วนพื้นที่ใช้สอย จึงให้ระบุพื้นที่ที่จะมีการต่อเติมพร้อมทั้งรายละเอียดตามความเหมาะสม มิฉะนั้นผู้ออกแบบมักไม่ได้ออกแบบเตรียมไว้สำหรับต่อเติมในอนาคต

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ก. แสดงการประสานโครงตารางทั้ง 4 ประการตามแปลน

ข. แสดงการประสานโครงตารางตามรูปตัด

ภาพที่ 2.31 แสดงการประสานโครงตาราง (Grids) 4 ประการ ซึ่งได้แก่ โครงตารางทางโครงสร้าง ทางการก่อสร้าง ทางส่วนบริการ และทางการจัดส่วนใช้สอย (จาก Duffy et al. 1976 : 53)

แนวทางในการกำหนดแนวความคิดในการออกแบบ

ด้วยความตั้งใจที่จะแก้ไขอุปสรรคต่อการพัฒนาการใช้แนวคิดในการออกแบบดังที่ได้กล่าวมาแล้ว ประกอบกับความซับซ้อนของปัญหาและรวมทั้งความใหม่ของปัญหาในงานออกแบบที่เกิดขึ้นในสังคมปัจจุบัน จึงแนวโน้มที่จะกำหนดแนวความคิดในการออกแบบอย่างจริงจังมากกว่าที่จะปล่อยให้แนวคิด “ลอย” มาเองอย่างอัตโนมัติภายหลังที่ได้ศึกษารายละเอียดโครงการดังเช่นที่เป็นมาแล้ว ทั้งนี้ อาจสังเกตแนวโน้มดังกล่าวจากการที่ได้หันมาสนใจเรื่องของวิธีการ เรื่องของระบบการวิเคราะห์ ตลอดจนการใช้เครื่องมืออย่างเช่นคอมพิวเตอร์มากยิ่งขึ้น แนวความคิดในการออกแบบจะได้มาอย่างจริงจังหรือไม่จึงใจก็ตาม ปัญหาที่ควรได้รับความสนใจ คือ แนวความคิดพัฒนามาได้อย่างไร จากแหล่งใดบ้าง และมีภาพแบบสำคัญแบบใดบ้าง

การพัฒนาแนวความคิด

เป็นการยากที่จะได้แนวความคิดที่มีสาระอย่างฉับพลัน โดยไม่ได้มีการสะสมความคิดต่าง ๆ

ไว้ล่วงหน้า หรือจะกล่าวอีกนัยหนึ่ง คือ มีระดับขั้นของการพัฒนาแนวความคิด โดยที่มีการตรวจ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้拿去ใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สอบความเหมาะสมของความคิดกลับไปกลับมา แมคกินตี (McGinty. 1979 : 222) ได้เสนอว่า มีขั้นตอนของการพัฒนาแนวความคิดตามลำดับโดยเริ่มจาก ข้อคิด (Notion) ความคิด (Idea) ตามมาด้วยแนวความคิด (Concept) และมวลแนวความคิด (Conceptual Scenarios)

ข้อคิด หรือสังเกต เป็นความคิดในแง่มุมต่าง ๆ อย่างกระจัดกระจาย ไม่สัมพันธ์กัน หรือมักเป็นเรื่องเล็กๆ น้อยๆ เมื่อเทียบกับความคิด อย่างไรก็ตาม ก็มักมีประเด็นสำคัญแอบแฝงอยู่ ข้อคิดจึงมีความสำคัญต่อการผลักดันให้เกิดความคิดที่มีแก่นสารมากกว่า และเป็นจุดเริ่มต้นของการก่อตัวของแนวความคิดในการออกแบบที่เหมาะสม โดยเฉพาะจำเป็นสำหรับผู้ทีขาดประสบการณ์ในการกำหนดแนวความคิดหรือในการออกแบบ

ความคิด เป็นความคิดเฉพาะที่ชัดเจน เกิดจากความเข้าใจ การหยั่งเห็น หรือการสังเกต ตัวอย่าง ความคิดในทางสถาปัตยกรรม เช่น การหันทิศทางของอาคาร วิธีการที่ดีที่สุด ที่จะได้ประโยชน์จากการระบายอากาศตามธรรมชาติ ความสำคัญของวัสดุที่มีความคงทน ฯลฯ ในการออกแบบอาคารย่อมต้องอาศัยความคิดเหล่านี้ในการตอบสนองต่อปัญหาที่ต้องแก้ไข จึงจำเป็นต้องพัฒนาให้มีความสามารถในการก่อให้เกิดความคิดดังกล่าว กล่าวได้ว่า ความคิดในที่นี้ก็คือหลักเกณฑ์หรือแนวทางในการแก้ปัญหาซึ่งจัดเป็นส่วนหนึ่งในพิสัยของแนวความคิดที่ได้กล่าวแล้วในตอนต้นของบทนี้

แนวความคิด แนวความคิดเป็นความคิดเฉพาะและเกิดจากความเข้าใจเช่นเดียวกับความคิด แต่แนวความคิดมีลักษณะเฉพาะที่แตกต่างจากความคิดตรงที่ว่า เป็นความคิดที่เกี่ยวข้องกับการรวมองค์ประกอบต่าง ๆ กันเข้าด้วยกันเป็นของสิ่งเดียว จึงมีลักษณะที่เป็นความคิดรวบยอด แนวความคิดในความหมายดังกล่าวตรงกับ “มโนทัศน์” ที่เข้าใจกันทั่วไป แนวความคิดในการออกแบบก็เป็นความคิดเฉพาะที่แสดงให้เห็นถึงการรวมความต้องการประการต่าง ๆ ของอาคารเข้าด้วยกัน และเป็นความคิดที่มีอิทธิพลต่องานออกแบบในการจัดองค์ประกอบเป็นภาพร่าง ด้วยเหตุนี้แนวความคิดจึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง โดยเฉพาะต่อการออกแบบซึ่งเป็นเรื่องของการสังเคราะห์เป็นสำคัญ การจะได้มาซึ่งแนวความคิดในการออกแบบจะต้องอาศัยการสำรวจความคิดเห็นและการมีจินตนาการสูงในอันที่จะนำสิ่งที่อาจแตกต่างกันอย่างชัดเจนรวมเข้าไว้ด้วยกันตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของโครงการ กล่าวได้ว่า แนวความคิดในที่นี้ก็คือ แนวความคิดมูลฐานในพิสัยของแนวความคิดที่ได้กล่าวแล้วในตอนต้น

มวลแนวความคิด เป็นแนวความคิดหลาย ๆ แนวความคิดที่รวมไว้ด้วยกัน ทั้งนี้ เป็นไปตามความจำเป็นที่จะต้องกำหนดให้หลายๆ แนวความคิด ในอันที่จะใช้เป็นแนวทางในการแก้ปัญหาจำนวนมากและตามลำดับความสำคัญของปัญหา เพื่อให้ได้ผลงานออกแบบที่เป็นผลรวมของหลายๆ แนวความคิด ซึ่งมีความเป็นมวลอันหนึ่งอันเดียว สถาปนิกผู้ออกแบบมักเสนอเป็นเรียงสั้นๆ ที่พยายามแสดงแนวความคิดต่าง ๆ ไว้อย่างครบถ้วน มวลแนวความคิดมักเกิดจากการประสานแนวความคิดต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในกระบวนการการออกแบบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จะเห็นได้ว่า ในการพัฒนาแนวความคิดจากข้อคิด ความคิด มาเป็นแนวความคิดและมวลแนวความคิดนั้น มีความซับซ้อน สอดคล้องเหมาะสม และความลึกซึ้งในความคิดมากขึ้นตามลำดับของการสะสมความคิด ในตอนเริ่มต้นของโครงการ มักเกิดข้อคิดหรือข้อสังเกตขึ้นได้เป็นส่วนหนึ่งของจิตใจที่ไฝ่ค้นคิดหาทางแก้ปัญหาที่ลักษณะเฉพาะ เมื่อมีความคุ้นเคยกับโครงการมากยิ่งขึ้นก็จะสามารถกำหนดข้อคิดที่มีสำคัญและมีความเหมาะสมมากกว่าให้เป็นความคิดขึ้น และในที่สุดจะเกิดการปฏิสัมพันธ์และการรวมกลุ่มความคิดต่าง ๆ เข้าด้วยกันเป็นแนวทางที่ชัดเจนขึ้น ในการพัฒนาแนวความคิดดังกล่าวในขั้นออกแบบจะต้องผ่านกระบวนการถ่ายทอดจากจิตมาเป็นถ้อยคำหรือข้อความ และ/หรือเป็นภาพซึ่งเชิงทัศนภาพ อย่างใดอย่างหนึ่งหรือทั้งสองอย่าง และเป็นภาพแบบกายภาพที่ชัดเจนต่อไป กล่าวคือ จำเป็นจะต้องถ่ายทอดแนวความคิดที่ได้กำหนดขึ้นให้เป็นข่าวสารเชิงทัศนภาพในงานออกแบบ การอาศัยการทำแผนภาพ (Diagramming) และการทำภาพร่าง (Sketching) ย่อมช่วยให้การถ่ายทอดเป็นไปได้ง่ายขึ้น

ในการก่อให้เกิดแนวความคิดที่เหมาะสมนั้น การกำหนดแนวความคิดเริ่มแรกนับว่ามีปัญหา มาก เพราะเป็นการยากที่จะยอมรับและกำหนดแนวทางลงไปอย่างแน่นอนในตอนต้น ย่อมมีข้อสงสัยในความตรงของความคิดเริ่มแรกเกิดขึ้นได้เสมอ หากมีความตรงมาก ซึ่งหมายความว่ามีความเหมาะสม สอดคล้องกับปัญหาที่จะต้องแก้ไขมาก ย่อมควรจะได้รับเลือกเป็นแนวทาง และนั่นย่อมหมายความว่าแนวทางอื่นๆ จะถูกขจัดไปตั้งแต่ต้นแล้ว จากนั้นจึงค่อยพัฒนาแนวความคิดตามระดับขั้นลงไปหาแนวความคิดย่อย ๆ ที่นำไปสู่ความชัดเจนทางกายภาพมากยิ่งขึ้น โดยการมองหาแนวความคิดทางเลือกที่เหมาะสมสำหรับการแก้ปัญหาในงานออกแบบในระดับรองถัดไป

การวิเคราะห์รายละเอียดเนื้อหาของแนวความคิดทั่วไป

แนวความคิดทั่วไปที่อาจใช้ได้เหมาะสมกับการออกแบบอาคารประเภทต่างๆ มีเนื้อหาสาระในด้านต่าง ๆ พร้อมทั้งรายละเอียดที่อาจยกเป็นตัวอย่างเฉพาะที่สำคัญๆ ได้ดังต่อไปนี้

1. แนวความคิดทางด้านหน้าที่ใช้สอย เป็นแนวความคิดที่ครอบคลุมแง่มุมต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการใช้สอย การจัดองค์ประกอบทั้งเพื่อการใช้สอยในปัจจุบันและการเตรียมการสำหรับอนาคต การดำเนินงานของกิจกรรม การป้องกันอันตรายที่อาจเกิดขึ้น ฯลฯ ดังตัวอย่างแนวความคิด เช่น

- แนวความคิดในการตอบสนองความต้องการต่าง ๆ ทางหน้าที่ใช้สอยตามกิจกรรมต่าง ๆ ที่จำเป็นต้องเกิดขึ้น ทั้งการจัดให้มีองค์ประกอบ และความสัมพันธ์ต่อกันขององค์ประกอบ ซึ่งได้แก่ การรวมกลุ่มขององค์ประกอบที่สอดคล้องกับลำดับและความสัมพันธ์ของกิจกรรมและการกระทำที่เกี่ยวข้อง

- แนวความคิดในการจัดส่วนใช้สอย โดยเฉพาะอย่างยิ่งส่วนบริการ ที่อาจเป็นลักษณะรวมเข้าหาศูนย์กลาง (Centralization) หรือเป็นลักษณะกระจายตัวจากศูนย์กลาง (Decentralization) ซึ่งจะทำให้มีความกระชับในการจัดส่วนใช้สอยแตกต่างกันตามความต้องการได้ เช่น การจัดให้มีการใช้ครัวร่วมกันหรือแยกก็สำหรับส่วนบริการด้านอาหารของโรงแรม การจัดให้มี

หอสมุดกลางเพียงแห่งเดียวหรือการจัดให้มีห้องสมุดย่อยๆ กระจายอยู่ตามสาขาวิชาต่างๆ ทั่ววิทยาเขต ฯลฯ

- แนวความคิดในการจัดให้มีความยืดหยุ่นในด้านการใช้สอย (Function Flexibility) โดยการจัดพื้นที่ใช้สอยเป็นระบบเปิด ซึ่งสามารถเปลี่ยนแปลงการใช้สอยได้ เพื่อใช้ประโยชน์ได้หลายอย่างในพื้นที่เดียวกัน เช่น การจัดพื้นที่ที่สามารถใช้เป็นโรงอาหาร โรงฝึกนาฏศิลป์ และห้องประชุมในเวลาต่างกัน หรือการจัดห้องเรียนที่สามารถมีกิจกรรมได้หลายๆ อย่างที่เกิดขึ้นพร้อมกันได้ตามความสนใจและความสามารถของนักเรียนแต่ละคน ฯลฯ

- แนวความคิดในการเตรียมการสำหรับการเปลี่ยนแปลงและการขยายตัวในอนาคต เพื่อใช้เป็นแนวทางในการออกแบบส่วนใช้สอยบางส่วนที่อาจจะมีการเปลี่ยนแปลงหน้าที่ใช้สอยได้ หรือที่อาจมีการขยายตัวในอนาคต แนวความคิดดังกล่าวได้แก่ การเปลี่ยนแปลงได้ (Convertibility) และการขยายต่อเติมได้ (Expansibility) ทั้งนี้ การเปลี่ยนแปลงได้ในอนาคตมุ่งให้เกิดความยืดหยุ่นทางหน้าที่ใช้สอย และการขยายต่อเติมได้มุ่งไม่ให้เกิดผลกระทบต่อการดำเนินกิจการที่เป็นอยู่ เช่น มีแนวความคิดที่ออกแบบอาคารที่จอดรถที่สามารถเปลี่ยนเป็นอาคารสำนักงานได้ในอนาคต โดยเป็นไปตามการคาดหมายว่า การใช้รถยนต์ส่วนตัวจะลดลงเมื่อมีการใช้ระบบขนส่งมวลชนเร่งด่วนอย่างสมบูรณ์ตามโครงการที่รัฐได้กำหนดไว้ หรือว่ามีแนวความคิดที่จะออกแบบอาคารโรงแรมที่สามารถต่อเติมห้องพักได้ตามขั้นตอนการขยายตัว โดยที่ยังสามารถดำเนินกิจการได้ตามปกติ ฯลฯ

- แนวความคิดในการจัดให้มีลำดับการสัญจรอย่างต่อเนื่อง (Sequential Flow) สำหรับคนและสิ่งของ เช่น การจัดให้การสัญจรของผู้โดยสารขาเข้าหรือผู้โดยสารขาออกดำเนินไปได้อย่างสะดวก หรือการจัดเส้นทางลำเลียงวัตถุดิบตามกระบวนการผลิตตั้งแต่เมื่อเข้าสู่โรงงานจนออกจากโรงงานเป็นผลิตภัณฑ์ ฯลฯ แนวความคิดในการจัดลำดับการสัญจรอย่างต่อเนื่องนี้ มักควบคู่กับแนวความคิดในการจัดให้มีการแบ่งแยกเส้นทางสัญจร เช่น การแบ่งแยกกระหว่างเส้นทางขาเข้ากับเส้นทางขาออกจากสถานีการแบ่งแยกกระหว่างทางรถยนต์กับทางเดินเท้า ฯลฯ

- แนวความคิดในการจัดให้มีความปลอดภัยในการใช้สอย โดยการจัดระบบทางกายภาพที่ส่งเสริมให้มีความปลอดภัย เช่น การจัดให้ระบบทางเท้าที่แยกจากระบบถนนสำหรับรถยนต์อย่างเด็ดขาด การจัดสภาพแวดล้อมกายภาพของที่อยู่อาศัยที่ส่งเสริมการสอดส่องดูแลกันเองได้ ไม่เกิดมุมอับซึ่งเป็นจุดที่มักมีอาชญากรรมเกิดขึ้นได้ง่าย ตลอดจนการจัดให้มีระบบควบคุมตรวจสอบที่เป็นกลไกอัตโนมัติ ฯลฯ

2. แนวความคิดทางด้านจิตวิทยา เป็นแนวความคิดที่เน้นการก่อให้เกิดผลกระทบต่อพฤติกรรมทางจิต อาจเกี่ยวข้องกับความรู้สึกและทัศนคติที่มีต่อสภาพแวดล้อม หรือที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้ การเรียนรู้ การจำ การเข้าใจสภาพแวดล้อม ตลอดจนเกี่ยวข้องกับการตอบสนอง ความต้องการมูลฐานทางจิตของบุคคล และการคำนึงถึงบุคลิกภาพของบุคคลที่แตกต่างกัน ดังตัวอย่าง แนวความคิด เช่น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- แนวความคิดในการก่อให้เกิดความรู้สึกทางอารมณ์ต่าง ๆ เช่น ความรู้สึกเย็นสบาย ความรู้สึกกว้างขวางไม่อึดอัด ความรู้สึกมั่นคงปลอดภัย ฯลฯ รวมทั้งทัศนคติต่างๆ เช่น ความอยากที่จะมาใช้สภาพแวดล้อม ความพอใจหรือความสนใจที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้ใช้อาคารหลังใหม่ ฯลฯ

- แนวความคิดในการเสริมสร้างความรู้สึกผูกพันกับสถานที่ โดยก่อให้เกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของ (Sense of Belonging) ด้วยการกำหนดอาณาเขตครอบครองที่ชัดเจน หรือโดยก่อให้เกิดความรู้สึกอยู่ร่วมกัน (Sense of Community) ด้วยการจัดให้มีส่วนใช้สอยสาธารณะที่ส่งเสริมการสังคมหรือกิจกรรมร่วมกัน หรือโดยก่อให้เกิดความรู้สึกประทับใจในสถานที่ (Sense of place) ซึ่งรวมทั้งการรู้จักทางของสถานที่ที่จะไม่ทำให้หลงทางได้ ไม่ว่าจะอยู่ในอาคารในหมู่บ้าน หรือชุมชน ด้วยการจัดให้สถานที่หรือองค์ประกอบที่ใช้อ้างอิงได้จากส่วนอื่นๆ เช่น โถงกลาง ชุมทาง หอนาฬิกา ฯลฯ

- แนวความคิดที่เสริมสร้างโอกาสการรับรู้ โดยก่อให้เกิดสภาพการมองเห็นได้อย่างชัดเจน (High Visibility) โดยเฉพาะอย่างยิ่ง สำหรับอาคารสำคัญของชุมชน เช่น ศาลากลาง โบสถ์ ฯลฯ ด้วยการจัดวางในตำแหน่งที่เหมาะสม เป็นต้นว่า บนถนนสายหลัก ตรงทางแยก ฯลฯ หรือด้วยลักษณะทางกายภาพอย่างเช่น ความสูง ภาพทรงหรือสีสันทัน ที่มีความเปรียบเทียบกับสภาพแวดล้อมข้างเคียง ฯลฯ

- แนวความคิดในการก่อให้เกิดการเรียนรู้ โดยการจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้เสมือนหนึ่งว่าสภาพแวดล้อมเป็นโรงเรียน เช่น ด้วยการจัดให้มีป้ายสัญลักษณ์ต่าง ๆ ตลอดจนการใช้ ตัวสภาพแวดล้อมกายภาพเองเป็นสื่อในการให้ความหมายทางสัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่จำเป็นหรือเป็นตัวดึงดูดความสนใจเพื่อให้เกิดการเรียนรู้และการเรียนรู้ ฯลฯ ในสภาพแวดล้อมดังกล่าว การเรียนรู้และการจดจำย่อมเกิดขึ้นได้ง่าย

- แนวความคิดในการส่งเสริมการแสดงออกและการสร้างสรรค์ของบุคคล โดยการสร้างโอกาสที่ผู้ใช้สามารถจัดการกับสภาพแวดล้อมบางส่วนได้ด้วยตัวเอง เช่น ด้วยการให้ผู้ใช้ในสำนักงานสามารถจัดตำแหน่งของโต๊ะและผนังกันตัวเอง หรือด้วยการจัดให้มีผนังในห้องเรียนซึ่งเด็กสามารถเขียนภาพตามความนึกคิดของตนเองได้ ฯลฯ

- แนวความคิดที่คำนึงถึงบุคลิกภาพของแต่ละบุคคล โดยการจัดสภาพแวดล้อมให้สอดคล้องกับบุคลิกภาพของผู้ใช้ เช่น สอดคล้องกับนิสัยชอบแต่งตัวด้วยการออกแบบให้มีตู้ เสื้อผ้า ขนาดใหญ่หลายๆ สอดคล้องกับบุคลิกเป็นคนชอบเปิดเผยของเจ้าของบ้านด้วยการออกแบบบ้านให้มีลักษณะโปร่ง หรือสอดคล้องกับความโน้มเอียงทางจิตต่อสภาพแวดล้อม (Environmental Disposition) ของเจ้าของบ้าน ที่รักธรรมชาติมาก ด้วยการจัดให้มีสวนอยู่กลางบ้านล้อมรอบด้วยห้องต่างๆ ฯลฯ

3. แนวความคิดทางด้านสังคมและวัฒนธรรม เป็นแนวความคิดที่เน้นความสัมพันธ์ทางสังคม และการคำนึงถึงระบบคุณค่าที่ยึดถือตามวัฒนธรรม ดังตัวอย่าง แนวความคิด เช่น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

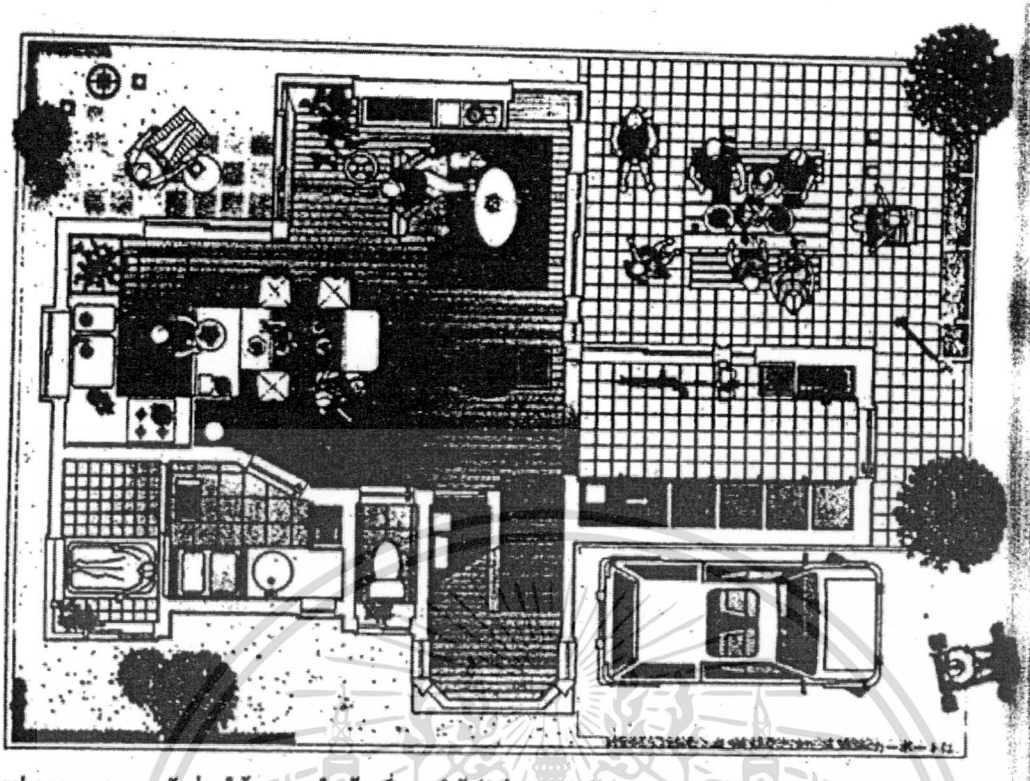
- แนวความคิดในการส่งเสริมให้เกิดการผสมผสานกันทางสังคม (Social Integration) โดยการจัดสภาพแวดล้อมตามแนวความคิดแบบชุมชนละแวกเดียวกัน (Neighborhood Concept) สำหรับผู้อยู่อาศัยจำนวนมากในอาคารชุด ซึ่งมีมูลฐานทางสังคมและวัฒนธรรมต่างกันไม่มากนัก

- แนวความคิดในการก่อให้เกิด การแบ่งแยกทางสังคม (Social Segregation) สำหรับกลุ่มผู้อยู่ที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่างกันมาก ด้วยการจัดแยกเป็นกลุ่มที่ผู้อยู่อาศัยและไม่อยู่ห่างไกลกัน

- แนวความคิดที่คำนึงถึงความสำคัญของบทบาททางสังคมและสถานภาพทางสังคม โดยการจัดสภาพแวดล้อมของส่วนใช้สอยที่สะท้อนให้เห็นความแตกต่างของบทบาทและสถานภาพทางสังคม เช่น ด้วยการกำหนดขนาดพื้นที่ทำงานและจัดที่ที่แตกต่างกันสำหรับผู้ที่มิระดับตำแหน่งหรือระดับยศต่างกัน ฯลฯ

- แนวความคิดในการคงไว้ซึ่งเอกลักษณ์ของบุคคลหรือกลุ่มในกลุ่มประชากร เป็นต้นว่า เอกลักษณ์ของหน่วยงานหนึ่งในองค์การ เช่น ด้วยการจัดวางตำแหน่งที่ทำงานของหน่วยงานดังกล่าวให้สัมพันธ์กับหน่วยงานอื่น ๆ ที่เป็นการสอดคล้องกับโครงสร้างบริหารงานองค์การ อย่างเช่น การจัดให้สำนักงานของผู้ว่าราชการจังหวัดอยู่ตรงมุมกลางของอาคารศาลากลาง ฯลฯ

- แนวความคิดในการจัดให้มีอิสรภาพในการดำเนินชีวิตของแต่ละครอบครัวหรือแต่ละบุคคล เช่น ด้วยการจัดแยกหน่วยพักอาศัยแต่ละหน่วยออกจากกันอย่างเด็ดขาด ไม่ก่อให้เกิดการรบกวนกัน แต่ละครอบครัวสามารถดำเนินชีวิตตามต้องการได้ หรือด้วยการจัดให้มีส่วนใช้สอยย่อย ๆ ที่แต่ละบุคคลในครอบครัวสามารถประกอบกิจกรรมตามความต้องการของตน ฯลฯ

ภาพที่ 2.32 แสดงการจัดสวนใช้สอยภายในบ้านที่แสดงให้เห็นว่า สมาชิกในครอบครัวแต่ละคนมีอิสรภาพพอสมควรในการดำเนินชีวิตตามความต้องการได้ (วิเคราะห์จากตัวอย่างบ้านญี่ปุ่นในวารสารอาษา ปีที่ 11 ฉบับที่ 1. 2525 : 97)

- แนวความคิดที่คำนึงถึงระบบคุณค่าที่ต่างกันของบุคคลหรือกลุ่มที่มีพื้นฐานทางสังคมและวัฒนธรรมต่างกัน เช่น สำหรับชาวชนบท ไม่จำเป็นต้องจัดให้มีอาณาเขตครอบครองรอบบริเวณบ้านที่ชัดเจนในทำนองเดียวกับบ้านสำหรับชาวกรุง กล่าวคือ บ้านในชนบทมักไม่มีรั้วล้อมรอบที่ชัดเจน ชาวบ้านยังคงเห็นความสำคัญของเพื่อนบ้าน และพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน ฯลฯ

- แนวความคิดที่คำนึงถึงสภาพชีวิตความเป็นอยู่ในแต่ละถิ่นฐาน และให้จัดสภาพแวดล้อมใหม่ที่สะท้อนให้เห็นถึงสภาพที่แท้จริงทางสังคมและวัฒนธรรม เช่น การจัดที่อยู่อาศัยใหม่สำหรับผู้ที่เคยอยู่ในชุมชนแออัด ด้วยการคำนึงสภาพความเป็นอยู่ที่เกิดขึ้นในระดับพื้นดิน ฯลฯ

4. แนวความคิดทางด้านเศรษฐกิจ เป็นแนวความคิดที่ครอบคลุมแนวทางต่างๆ ที่เน้นทางด้านผลตอบแทนและก่อให้เกิดความประหยัดและมีประสิทธิภาพสูงในการดำเนินงานทั้งในช่วงการก่อสร้างและในช่วงการใช้งานอาคาร ดังตัวอย่าง แนวความคิด เช่น

- แนวความคิดที่คำนึงถึงผลตอบแทนสูงสุดทางเศรษฐกิจ สำหรับโครงการธุรกิจ เอกชน เช่น สำหรับโครงการคอนโดมิเนียมสำนักงาน พยายามจัดให้มีพื้นที่ที่สามารถขายได้ในปริมาณมากที่สุด และขณะเดียวกัน ก็พยายามลดพื้นที่ที่ขายไม่ได้ลงให้เล็กที่สุด ซึ่งได้แก่ พื้นที่ส่วนกลาง เช่น โถงพักคอย โถงทางเดิน ฯลฯ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- แนวความคิดที่คำนึงถึงผลตอบแทนทางสังคมเป็นสำคัญ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง สำหรับโครงการภาคีรัฐบาล โดยการจัดให้มีส่วนใช้สอยที่เป็นบริการที่จำเป็นอย่างครบถ้วน แม้ว่าจะเป็นส่วนที่ไม่ให้ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจโดยตรงก็ตาม เช่น ด้วยการจัดให้สถานรับเลี้ยงเด็กในโครงการเคหะสงเคราะห์ หรือว่าด้วยการจัดให้มีสวนสาธารณะและสนามเด็กเล่น ฯลฯ

- แนวความคิดที่ให้อำนาจอยู่ได้ด้วยตัวเอง (Self – Support) เช่น ด้วยการจัดให้มีสวนพณิชยกรรมในการเคหะชุมชนเพื่อเป็นส่วนเพิ่มรายได้ให้กับโครงการ ฯลฯ หรือแนวความคิดที่ให้ช่วยตัวเอง (self – Help) เช่น ด้วยการจัดเคหะชุมชนแบบร่วมกันสร้าง หรือแบบสร้างเสร็จบางส่วน ฯลฯ

- แนวความคิดที่ก่อให้เกิดความประหยัดในการลงทุนด้านการก่อสร้าง โดยการกำหนดการใช้วัสดุ เทคนิคการก่อสร้างและแรงงานที่เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น เช่น การใช้ไม้ไผ่เป็นวัสดุเสริมคอนกรีตแทนเหล็กสำหรับท้องถิ่นห่างไกลที่ไม่มีไม้ หรือการเน้นการใช้เทคนิคที่ใช้แรงงานแทนการใช้เครื่องจักรกล หากอยู่ในแหล่งที่มีแรงงานเกินความต้องการของตลาด ฯลฯ

- แนวความคิดที่ก่อให้เกิดประสิทธิภาพการดำเนินงาน ซึ่งจะมีผลต่อการลดค่าใช้จ่ายในต้นทุน เช่น โดยการจัดส่วนใช้ต่าง ๆ ทางด้านบริการให้รวมเข้าหาศูนย์กลาง หรือว่าโดยการใช้วัสดุที่ลดการบำรุงรักษา ฯลฯ

- แนวความคิดในการประหยัดการใช้พลังงาน โดยมุ่งลดการใช้พลังงานไฟฟ้าที่จำเป็นต่อระบบปรับอากาศ อาจเป็นไปได้แนวทางและวิธีการต่างๆ เป็นต้นว่า โดยแนวทางในการลดความร้อนที่เข้าสู่อาคาร เช่น ด้วยการใช้วัสดุกันความร้อนจากภายนอกเข้าสู่ภายในด้วยการใส่ฉนวน การใช้วัสดุสะท้อนแสง ฯลฯ ด้วยการออกแบบที่จัดวางอาคารหลบแดด ด้วยการจัดให้มีแผงกันแดด ฯลฯ หรือแนวทางในการใช้ระบบทำความเย็นตามธรรมชาติ (Natural or Passive Cooling System) ในการก่อให้เกิดภาวะสบาย เช่นด้วยการใช้ปล่องดูดลม ด้วยการระบายอากาศผ่าน ฯลฯ แทนการใช้ระบบทำความเย็นแบบกัมมันต์ (Active Cooling System) ซึ่งได้แก่ การใช้พัดลม ระบบปรับอากาศ หรือโดยแนวทางในการลดปริมาตรของส่วนที่ต้องทำความเย็น ด้วยการจำกัดและการรวมกลุ่มพื้นที่ใช้สอยที่จำเป็นต้องติดตั้งระบบปรับอากาศ ฯลฯ

5. แนวความคิดทางด้านสิ่งแวดล้อมและนิเวศวิทยา เป็นแนวความคิดที่เกี่ยวข้องกับปัญหาทางด้านความสัมพันธ์ระหว่างผลงานออกแบบกับสิ่งแวดล้อมข้างเคียงใน เชิงนิเวศวิทยาซึ่งย่อรวมถึงปัญหาทางมลภาวะและปัญหาทางมลภาวะและปัญหาทางสุขอนามัย ดังตัวอย่าง แนวความคิด เช่น

- แนวความคิดที่ก่อให้เกิดความสอดคล้องเหมาะสมกับสิ่งแวดล้อมข้างเคียงในเชิงนิเวศวิทยา ทั้งกับสิ่งที่มีมนุษย์ทำขึ้นและกับสิ่งที่มีอยู่ตามธรรมชาติ เช่น โดยการคำนึงถึงความหนาแน่นของกลุ่มอาคารที่อยู่ใกล้กัน ด้วยการจัดให้มีระยะห่างที่เหมาะสม (เป็นข้อพิจารณาออกเหนือจากการปฏิบัติตามข้อกำหนดทางกฎหมาย) หรือโดยการไม่ทำลายทางระบายน้ำตามธรรมชาติ ด้วยการไม่จัดวางอาคารปิดกั้นหรือด้วยการทำอุโมงค์ให้น้ำไหลผ่านได้ ฯลฯ

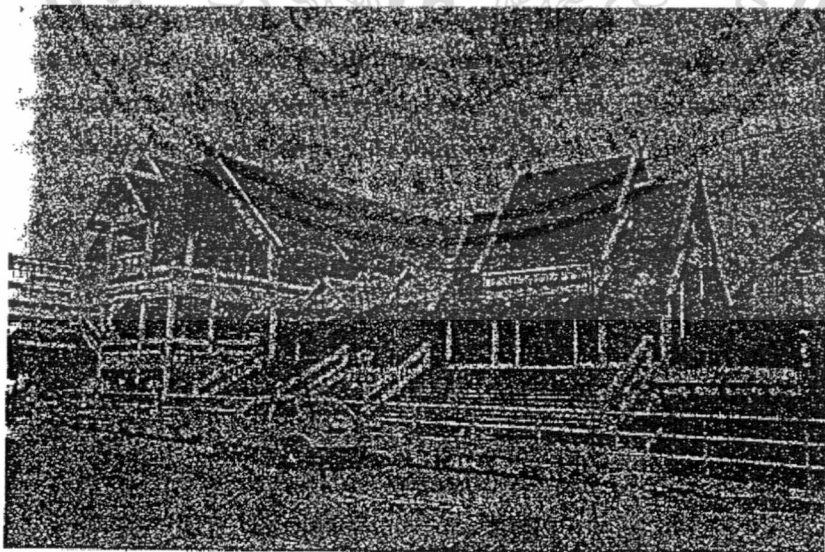
- แนวความคิดในการคงไว้ซึ่งสภาพแวดล้อมตามธรรมชาติ เป็นการอนุรักษ์สภาพแวดล้อมเพื่อรักษาความสมดุลทางระบบนิเวศ (Balance of Ecological Systems) ไม่ว่าจะเป็นต้นไม้และพืชพันธุ์ต่าง ๆ ทางน้ำไหล ระดับน้ำใต้ดิน ระดับความสูงต่ำของพื้นที่ ฯลฯ

- แนวความคิดในการจัดมลภาวะต่าง ๆ ของสภาพแวดล้อม ไม่ว่าจะเป็นมลภาวะทางอากาศ น้ำ เสียง ความร้อน ความสั่นสะเทือน ฯลฯ เช่น โดยการทำลายน้ำเสียที่ออกมาจากโรงงานสุราด้วยการแยกน้ำเสียออกและนำไปลาดถนนลูกรังของหมู่บ้าน หรือโดยการป้องกันไม่ให้เสียงจากภายนอกกรบกวนภายในอาคารด้วยการปิดทึบด้านที่รับเสียง ฯลฯ

- แนวความคิดในการก่อให้เกิดสุขอนามัยต่อร่างกายสำหรับผู้อยู่อาศัยโดยอาศัยธรรมชาติ เช่น ด้วยการจัดให้มีแถบเขียวด้วยต้นไม้ (Greenbelt) เป็นเขตกันชนโดยรอบชุมชนอยู่อาศัย หรือด้วยการจัดให้มีพื้นที่โล่งสาธารณะขนาดเล็กกระจายอยู่ในบริเวณชุมชนแออัดขนาดใหญ่ ฯลฯ

6. แนวความคิดทางสุนทรียภาพและการแสดงออกทางสถาปัตยกรรม เป็นแนวความคิดที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมทางด้านสุนทรียภาพของสภาพแวดล้อมที่ออกแบบให้สอดคล้องเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมข้างเคียง และรวมทั้งเกี่ยวกับการแสดงออกทางสถาปัตยกรรม ตลอดจนการคำนึงถึงระบบคุณค่าทางสุนทรียภาพที่ต่างกันของบุคคล ดังตัวอย่าง แนวความคิด เช่น

- แนวความคิดที่ก่อให้เกิดเอกลักษณ์ร่วม (Communal Identity) สำหรับอาคารสถานที่ชุมชน ซึ่งย่อมเป็นแนวทางที่จะให้ผลงานออกแบบมีความกลมกลืนกับสภาพแวดล้อมกายภาพโดยรอบของท้องถิ่น โดยการจัดองค์ประกอบทางสถาปัตยกรรม เช่น การจัดภาพทรง ขนาดแบบอย่างเฉพาะ (Style) การใช้วัสดุ ฯลฯ (ภาพ 6.11)

ภาพที่ 2.33 แสดงอาคารศูนย์การค้าไนท์บาซาร์ เชียงใหม่ ออกแบบโดยสำนักงานโพร์เอส

ตามแนวความคิดที่ต้องการสร้างเอกลักษณ์ร่วมกับงานสถาปัตยกรรมพื้นถิ่น เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- แนวความคิดในการอนุรักษ์สิ่งที่มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์ ทั้งนี้ นอกจากการไม่ทำลายด้วยการรื้อถอนแล้ว ยังจัดระเบียบสภาพแวดล้อมที่อยู่ข้างเคียง โดยเฉพาะอย่างยิ่งอาคารและสิ่งก่อสร้างต่าง ๆ ที่เป็นผลงานออกใหม่ ให้สะท้อนถึงเอกลักษณ์ของสิ่งที่มีค่าทางประวัติศาสตร์

- แนวความคิดที่คำนึงถึงคุณค่าของทิวทัศน์ (Scenic Values) โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับโครงการในที่ตั้งที่มีสภาพงดงามตามธรรมชาติหรือที่มีโอกาสมองเห็นทิวทัศน์ โดยการสร้างโอกาสการรับรู้ให้มากที่สุด เช่น ด้วยการกำหนดที่ตั้งบนยอดเนินที่ทำให้สามารถมองเห็นทิวทัศน์โดยรอบ หรือด้วยการใช้ผนังกระจกขนาดใหญ่ถึงระดับพื้น ฯลฯ

- แนวความคิดที่ให้ลักษณะทางกายภาพมีความหมายทางสัญลักษณ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ลักษณะที่สามารถสื่อความเข้าใจทางหน้าที่ใช้สอยของอาคารหรือประเภทอาคารเฉพาะ ทั้งนี้ ด้วยการออกแบบภาพทรงของอาคารที่สะท้อนมาจากหน้าที่ใช้สอย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง หน้าที่ใช้สอยหลัก เพื่อให้เกิดการรับรู้และเข้าใจประเภทอาคารได้ถูกต้อง และหากมีสาระสำคัญที่เป็นความคิดรวบยอดก็ควรจะได้รับ การสื่อความหมาย เช่น ความหมายทางสัญลักษณ์เกี่ยวกับการเดินทางทางอากาศสำหรับภาพทรงของอาคารท่าอากาศยาน ฯลฯ

- แนวความคิดที่คำนึงถึงมาตราส่วนมนุษย์ (Human Scale) สำหรับอาคารขนาดใหญ่โดยการจัดให้มีการถ่ายทอดขนาดขององค์ประกอบกายภาพจากขนาดของมนุษย์ ด้วยการออกแบบให้องค์ประกอบต่าง ๆ ที่อยู่ด้านนอกอาคารมีขนาดและรายละเอียดลดหลั่นตามลำดับกับองค์ประกอบที่สัมพันธ์กับขนาดของมนุษย์อย่างเช่น หน้าต่าง ประตู ลูกกรงระเบียง ฯลฯ ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดการเปรียบเทียบขององค์ประกอบต่าง ๆ กับขนาดมนุษย์อย่างต่อเนื่อง ทำให้สามารถรับรู้ว่าเป็นอาคารขนาดใหญ่ได้ ไม่ว่าจะอยู่ในระยะห่างจากอาคารมากเพียงใด

- แนวความคิดที่คำนึงถึงความแตกต่างในระบบคุณค่าทางสุนทรียภาพของบุคคล โดยการสร้างโอกาสให้สามารถเลือกภาพทรงหรือแบบอย่างเฉพาะได้ ด้วยการออกแบบไว้หลายภาพแบบที่แตกต่างกัน

- แนวความคิดในการแสดงออกซึ่งสัจจะในทางสถาปัตยกรรม เป็นต้นว่า โดยการแสดงออกทางโครงสร้างตามสภาพพฤติกรรมทางโครงสร้าง อย่างเช่น การแสดงให้เห็นตัวประกอบต่าง ๆ ของโครงสร้างแบบ Space - Frame หรือโดยการแสดงออกถึงคุณภาพที่แท้จริงของวัสดุที่ใช้ด้วยการไม่ใช้วัสดุที่ทำเลียนแบบ

7. แนวความคิดทางด้านเทคโนโลยี เป็นแนวความคิดที่เกี่ยวข้องกับการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมกับสภาพการณ์ ดังตัวอย่างแนวความคิด เช่น

- แนวความคิดที่เน้นการใช้เทคโนโลยีที่มีประสิทธิภาพสูงในระบบควบคุมความปลอดภัยทางอาชญากรรมของอาคาร ด้วยการออกแบบให้ใช้อุปกรณ์และระบบอิเล็กทรอนิกส์ เช่น

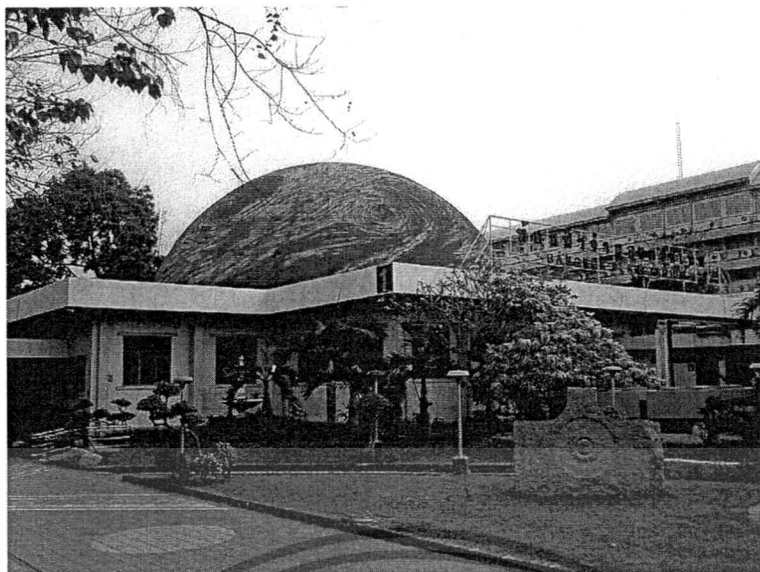
ระบบโทรทัศน์วงจรปิด ระบบ Intercom ติดต่อระหว่างหน้าลิฟต์กับห้องและสามารถบังคับให้ประตูลิฟต์เปิดได้ จากภายในห้องอยู่อาศัยระบบประตูเปิด - ปิดอัตโนมัติ ระบบสัญญาณเตือนภัยอัตโนมัติ ฯลฯ

- แนวความคิดที่เน้นการใช้เทคโนโลยีที่ลดการใช้พลังงานจากแหล่งที่ไม่อาจทดแทนได้ และเพิ่มการใช้พลังงานจากแหล่งที่สามารถทดแทนได้ เช่น โดยการใช้พลังงานจากแสงอาทิตย์ ด้วยการออกแบบให้ใช้เครื่องทำน้ำร้อนจากแสงแดด หรือโดยการใช้ก๊าซชีวภาพ ด้วยการจัดเตรียมสถานที่และปัจจัยสำหรับการผลิตก๊าซเอง ฯลฯ

- แนวความคิดในการใช้เทคโนโลยีการก่อสร้างที่เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น เป็นต้นว่าโดยการผลิตวัสดุก่อสร้างจากวัตถุดิบที่หาได้ง่ายในท้องถิ่น เช่น การใช้บล็อกที่ทำจากดินลูกรังผสมกับซีเมนต์ เป็นวัสดุก่อสร้างพื้นฐานในการก่อสร้างอาคารในท้องถิ่นที่มีดินลูกรัง แต่ขาดแคลนต้นไม้ ฯลฯ

- แนวความคิดในการใช้เทคโนโลยีก้าวหน้าเพื่อแสดงถึงนวัตกรรม (Innovation) ทางเทคโนโลยีการก่อสร้าง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง สำหรับอาคารตัวอย่างในงานแสดงต่างๆ หรือสำหรับอาคารที่มีความสำคัญทางวิทยาศาสตร์ อาจเป็นการใช้วัสดุ ระบบโครงสร้าง ระบบวิศวกรรมอื่นๆ ฯลฯ ที่เป็นประดิษฐ์กรรมใหม่ ๆ หรือแสดงถึงเทคโนโลยีก้าวหน้า (ภาพ 6.12)

อาจกล่าวสรุปเกี่ยวกับเนื้อหาของแนวความคิดในงานออกแบบได้ว่า แนวความคิดในการออกแบบมีขอบเขตของเนื้อหาที่กว้างมาก สำหรับแนวความคิดในการออกแบบที่กำหนดไว้ในรายละเอียดโครงการออกแบบ อาจมีเนื้อหาสาระเกี่ยวข้องกับรายละเอียดทางด้านต่างๆ ของรายละเอียดโครงการ ซึ่งได้แก่ วัตถุประสงค์ สภาพแวดล้อม กิจกรรม อาคารและทรัพยากร ดังที่ได้วิเคราะห์เป็นเนื้อหาหลัก 7 ประเภทด้วยกัน พร้อมด้วยรายละเอียดตัวอย่างดังที่ได้กล่าวมาข้างต้น ส่วนแนวความคิดในการออกแบบที่สถาปนิกผู้ออกแบบเป็นผู้กำหนดขึ้น ก็อาจมีเนื้อหาในการทำงานเดียวกัน ทั้งแนวความคิดในการออกแบบที่กำหนดไว้ในรายละเอียดโครงการ และโดยเฉพาะอย่างยิ่งแนวความคิดที่กำหนดโดยสถาปนิก อาจเน้นในลักษณะเฉพาะเป็นแนวความคิดเฉพาะประเภทอาคาร ซึ่งเป็นแนวทางแก้ปัญหาที่เป็นสาระสำคัญของโครงการ

ภาพที่ 2.34 แสดงอาคารพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์ ตามแนวความคิดที่ต้องการให้เป็นงานสถาปัตยกรรมที่มีลักษณะที่คล้อยตามไปกับความรู้สึกทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีตามแนวโน้มในอนาคต (วารสารอาชีพที่ 11 ฉบับที่ 6. 2526 : 50)

2.3.5 ข้อกำหนดมาตรฐานอาคารประเภทที่ทำการของราชการ พุทธศักราช 2521

วัตถุประสงค์ เพื่อให้อาคารที่ทำการของทางราชการอยู่ในมาตรฐานเดียวกัน และมีราคาค่าก่อสร้างต่อเนื้อที่ใช้สอยของอาคารแต่ละชั้นเฉลี่ยตารางเมตรละไม่เกินจำนวนเงินที่สำนักงานงบประมาณกำหนด ทั้งในกรณีที่มีการตอกเสาเข็ม และไม่มีการตอกเสาเข็ม จึงได้กำหนดข้อแนะนำและแนวปฏิบัติในการออกแบบ และกำหนดรายการก่อสร้างไว้ ดังนี้

1. การออกแบบ ให้พยายามใช้ระบบประสานทางพิกัด (Modular Coordination) ตามมาตรฐานของสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์ประยุกต์แห่งประเทศไทย

2. ลักษณะอาคาร

2.1 เพื่อประโยชน์ในการคำนวณเนื้อที่ทั้งหมดของอาคาร ให้กำหนดเนื้อที่ใช้สอยของอาคารแต่ละส่วน โดยเฉลี่ยตามเกณฑ์การจัดผังสำนักงาน (OFFICE LAY - OUT) ดังนี้

2.1.1 เนื้อที่ทำงานของรัฐมนตรี ปลัดกระทรวง และปลัดทบวง (รวมห้องน้ำ - ส้วม) 40 ตารางเมตร/คน

2.1.2 เนื้อที่ทำงานของรองปลัดกระทรวง รองปลัดทบวง อธิบดีและรองอธิบดี (รวมห้องน้ำ - ส้วม) 30 ตารางเมตร/คน

2.1.3 เนื้อที่ทำงานของผู้อำนวยการกอง หัวหน้ากอง 16 ตารางเมตร/คน

2.1.4 เนื้อที่ทำงานของตำแหน่งอื่น ๆ ที่ไม่ต่ำกว่าข้าราชการระดับ 6

12 ตารางเมตร/คน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.1.5 เนื้อที่ทำงานของผู้ปฏิบัติงาน ข้าราชการและพนักงาน 4.5 ตารางเมตร/คน
เนื้อที่ทำงานของผู้ปฏิบัติวิชาชีพ 6 ตารางเมตร/คน

2.1.6 เนื้อที่ห้องประชุมตามจำนวนผู้เข้าประชุม 2 ตารางเมตร/คน

2.1.7 เนื้อที่พักรอ 1 ตารางเมตร/คน

2.1.8 เนื้อที่ห้องน้ำ - ส้วม 0.5 ตารางเมตร/คน โดยมีโถส้วม 1 โถ

ที่ปัสสาวะ 1 ที่อ่างล้างมือ 1 อ่าง ต่อจำนวน 25 คน

2.1.9 เนื้อที่สำหรับเก็บพัสดุหรือเพื่อการอื่นให้พิจารณาตามความจำเป็นของแต่ละ
หน่วยงาน เช่น ห้องปฏิบัติการ ห้องรับแขก ฯลฯ

2.1.10 เนื้อที่ส่วนบริการได้แก่ทางเดินเชื่อม ห้องโถงและบันได มีเนื้อที่ประมาณ 1/3
ของเนื้อที่ตามเกณฑ์ข้างบนทั้งหมดรวมกัน

2.1.11 อาคารสูงตั้งแต่ 4 ชั้น ขึ้นไป ต้องมีบันไดหนีไฟ

หมายเหตุ ที่จอดรถให้คำนึงถึงเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนดไว้ หากมีความจำเป็นต้อง
ทำที่จอดรถยนต์ไว้ในอาคาร ต้องทำความตกลงกับสำนักงานงบประมาณก่อนเป็น กรณีพิเศษ

2.2 โครงสร้าง พื้นและบันไดเป็นคอนกรีตเสริมเหล็ก หรือวัสดุทนไฟ
โดยออกแบบในหลักประหยัด พื้นชั้นล่างเป็นพื้นที่มีคานรองรับ ในกรณีที่ต้องตอกเสาเข็มให้ใช้เสาเข็ม
คอนกรีตเสริมเหล็ก หรือคอนกรีตอัดแรง

2.3 โครงหลังคา เป็นไม้หรือเหล็ก หรือคอนกรีตเสริมเหล็ก ตามความเหมาะสม และ
ประหยัด

2.4 ความกว้างระหว่างช่วงเสาด้านความยาวของอาคารไม่เกิน 4.20 เมตร ความกว้าง
ระหว่างช่วงเสา ด้านความกว้างของอาคารไม่ควรเกิน 8.40 เมตร

2.5 ความสูงของอาคารจากพื้นถึงพื้น

2.5.1 ชั้นล่าง ไม่ควรสูงเกิน 4.00 เมตร

2.5.2 ชั้นอื่น ไม่ควรสูงเกิน 3.60 เมตร

2.6 ฝ้าเพดานให้มีเท่าที่จำเป็น เช่น ชั้นหลังคา ห้องน้ำ - ส้วม และห้องประชุม

2.7 ทางเดิน ติดต่อทั่วไป ไม่ควรกว้างเกิน 2.70 เมตร ยกเว้นช่องทางออกฉุกเฉิน อาจ
กว้างได้กว่านี้

2.8 ชายคาและกันสาดไม่ควรยื่นเกิน 2.10 เมตร

2.9 แผงกันแดด ให้มีได้เท่าที่จำเป็น และอย่างประหยัด

3. วัสดุก่อสร้าง ที่ระบุไว้ในข้อนี้ทั้งหมด ถ้าไม่ได้ระบุแหล่งที่ผลิตไว้ ก็ให้ใช้ที่ผลิตใน ประเทศ

3.1 โครงสร้างคอนกรีตเสริมเหล็ก

3.1.1 งานปูนซีเมนต์ใช้ปูนซีเมนต์ปอร์ตแลนด์ที่มีคุณภาพตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์

อุตสาหกรรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.1.2 ทราय หิน หรือกรวด (มวลรวม) ให้พยายามใช้ของที่มีอยู่ในท้องถิ่น หรือ บริเวณใกล้เคียง แต่ต้องมีคุณภาพถูกต้องตามหลักวิชาช่าง

3.1.3 เหล็กเสริม ต้องมีคุณภาพตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

3.2 โครงสร้างไม้ ใช้น้ำเนื้อแข็ง หรือไม้อบน้ำยา ที่มีความแข็งแรงเทียบเท่ากัน

3.3 โครงสร้างเหล็ก ใช้เหล็กที่มีคุณภาพมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

3.4 โครงหลังคาและวัสดุผนัง

3.4.1 โครงหลังคาไม้ ใช้น้ำเนื้อแข็งหรือไม้อบน้ำยาที่มีความแข็งแรงเทียบเท่ากัน

3.4.2 โครงหลังคาเหล็ก ใช้เหล็กที่มีคุณภาพตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

3.4.3 โครงหลังคาคอนกรีตเสริมเหล็ก ใช้คอนกรีตเช่นเดียวกันกับข้อ 3.1

3.4.4 วัสดุผนัง ใช้กระเบื้องใยหินแผ่นลอนที่มีคุณภาพตามมาตรฐาน

ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

3.5 พื้น บันได และวัสดุผิว

3.5.1 พื้นคอนกรีตเสริมเหล็กใช้เช่นเดียวกับ ข้อ 3.1 หรือระบบพื้นสำเร็จภาพที่มีความมั่นคงแข็งแรงได้ตามวัตถุประสงค์ของการใช้งาน

3.5.2 ผิวพื้นของอาคารทั่วไป และบันได

- ผิวพื้นอาคารทั่วไป และบันได ใช้หินเกล็ดขัดมัน ขนาดเม็ดหินเกล็ดไม่โตกว่าเบอร์ 3 เป็นชนิดขัดกับที่ หรือปูด้วยแผ่นกระเบื้องหินเกล็ดขัดมันสำเร็จภาพ หรือปูด้วยกระเบื้องยางหนาไม่น้อยกว่า 2 มิลลิเมตร

- ผิวพื้นของห้องน้ำห้องส้วม ปูด้วยกระเบื้องโมเสค หรือกระเบื้อง

เซรามิคชนิดราคาประหยัด

3.6 ผนัง

3.6.1 ผนังภายนอกก่อด้วยอิฐดินเผาแฉกตัน หรืออิฐดินเผาโปร่ง หรือคอนกรีตบล็อกโดยก่อแล้วฉาบผิวเรียบ หรือก่อแต่งแนวไม่ฉาบปูน หรือฉาบดินล้าง หรือฉาบทรายล้าง ผนังภายนอกด้านสกัดควรใช้คอนกรีตเสริมเหล็ก

3.6.2 ผนังภายใน ใช้วัสดุตามความเหมาะสมและประหยัด

3.6.3 ผนังห้องน้ำห้องส้วม ก่อด้วยวัสดุเช่นเดียวกันกับผนังภายนอกฉาบด้านในบุด้วยกระเบื้องเคลือบขาวสูงไม่เกิน 2 เมตร หรือวัสดุอื่นที่มีราคาและคุณภาพใกล้เคียงกัน

3.7 ฝ้าเพดานและเพดาน

3.7.1 ฝ้าเพดานใช้วัสดุที่ประหยัดและเหมาะสม ถ้าใช้คร่าวเป็นไม้ให้ใช้น้ำเนื้อแข็งหรือไม้อบน้ำยา

3.7.2 เพดานทั่วไป เป็นผิวฉาบปูน แต่ถ้าเป็นคอนกรีตจะฉาบปูนหรือคอนกรีตเปลือยก็ได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.8 ประตูและวงกบ

3.8.1 บานประตูโดยทั่วไปเป็นบานกระจกกรอบไม้สักหรือเหล็ก หรืออลูมิเนียม บานไม้สักหรือบานไม้อัดสำเร็จภาพตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

3.8.2 วงกบ โดยทั่วไปเป็นไม้เนื้อแข็งหรือเหล็ก หรืออลูมิเนียม

3.8.3 อุปกรณ์ บานพับ ใช้บานพับเหล็กตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม หรือ บานพับทองเหลือง ตามขนาดที่สอดคล้องกับขนาด และน้ำหนักของงานประตูที่ใช้

กลอน ใช้กลอนโลหะเคลือบสี หรือชุบโครเมียม หรือกลอน อลูมิเนียมอัลลอยหรือกลอนทองเหลือง

มือจับ ใช้มือจับโลหะเคลือบสี หรือชุบโครเมียม หรือ มือจับอลูมิเนียมอัลลอย หรือมือจับทองเหลือง

ที่ยึดประตู ใช้ที่ยึดประตูชนิดขอรับ ขอสับ เป็นโลหะเคลือบสีหรือชุบโครเมียมหรือเป็นทองเหลือง หรือชนิดลูกปืนสปริง

กุญแจ ใช้กุญแจลูกบิดที่เหมาะสมในแต่ละประเภทการใช้งาน ตามมาตรฐาน กุญแจลูกบิดของญี่ปุ่นหรือยุโรปหรืออเมริกา

3.8.4 อุปกรณ์อื่น ๆ ให้มีได้เท่าที่จำเป็น

3.9 หน้าต่างและวงกบ

3.9.1 บานหน้าต่างโดยทั่วไปเป็นบานกระจกกรอบไม้สัก หรือเหล็ก หรือ อลูมิเนียม หรือบานไม้สักกรอบไม้สัก

3.9.2 วงกบโดยทั่วไป เป็นไม้เนื้อแข็ง หรือเหล็ก หรืออลูมิเนียม

3.9.3 อุปกรณ์ บานพับ ใช้บานพับเหล็กอบสังกะสีชนิดปรับมุมได้ตามขนาดที่ สอดคล้องกับขนาดและน้ำหนักของ บานหน้าต่าง

กลอน ใช้เช่นเดียวกับอุปกรณ์ประตู

มือจับ ใช้เช่นเดียวกับอุปกรณ์ประตู

สำหรับหน้าต่างกรอบเหล็ก หรืออลูมิเนียมใช้อุปกรณ์ของหน้าต่าง กระจกกรอบเหล็กหรือ อลูมิเนียมครบชุด

3.10 เครื่องสุขภัณฑ์ชนิดเคลื่อนขา ราคาประหยัดแบบที่เหมาะสมและตามความ จำเป็น

3.10.1 โถส้วมชนิดชักโครก แบบนั่งห้อยเท้า หรือแบบนั่งยอง ๆ

3.10.2 อ่างล้างมือพร้อมหิ้งและกระจกเงาชนิดติดตายกับผนัง

3.10.3 ที่ปัสสาวะชาย ชนิดแขวนติดผนัง

3.10.4 อุปกรณ์ประกอบห้องน้ำห้องส้วม ให้มีตามความจำเป็น
อุปกรณ์ประกอบเครื่องสุขภัณฑ์ ควรพิจารณาเลือกใช้ของที่ผลิตในประเทศก่อน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.11 ท่อประปา ท่อน้ำทิ้ง ท่อระบายอากาศ และท่อน้ำโสโครก

3.11.1 ท่อประปา ใช้ท่อเหล็กอาบสังกะสี หรือท่อ พี.วี.ซี. แข็ง

3.11.2 ท่อน้ำทิ้ง และท่อระบายอากาศ ใช้ท่อเหล็กอาบสังกะสี หรือท่อ พี.วี.ซี. แข็ง

3.11.3 ท่อน้ำโสโครก ใช้ท่อเหล็กหล่อชนิดเคลือบยางมะตอยหรือท่อพี.วี.ซี. แข็ง ส่วนท่อน้ำโสโครกที่วางติดดิน หรือฝังดิน จะใช้ท่อ ซีเมนต์ใยหินหรือท่อดินเผา ในท้องตลาดก็ได้ สำหรับท่อเหล็ก อาบสังกะสี ท่อ พี.วี.ซี. แข็ง และท่อเหล็กหล่อชนิดเคลือบยางมะตอย

3.12 อุปกรณ์การไฟฟ้า

3.12.1 การเดินสายไฟฟ้าทั่วไป ให้เดินลอยสามารถเห็นได้

3.12.2 สายไฟฟ้าและอุปกรณ์การเดินสาย ใช้ชนิดที่มีคุณภาพตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

3.12.3 ดวงโคมและอุปกรณ์ใช้ชนิดที่มีคุณภาพตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

3.13 วัสดุเพื่อใช้ในการทาและพ่น ได้แก่

3.13.1 สีรองพื้น

3.13.2 สีย้อม

3.13.3 น้ำยารักษาเนื้อไม้ หรือเคลือบผิวอัฐิและคอนกรีต

3.13.4 สีประเภทน้ำมันที่มีน้ำมันละหุ่ง หรือลินสีด หรือน้ำมันสนเป็นส่วนผสมหลัก

3.13.5 น้ำมันวานิช แลคเกอร์ เซลแล็ก และอีพอกซี

3.13.6 สีน้ำมัน

3.13.7 สีน้ำ

3.13.8 สีซีเมนต์หรือสีน้ำปูน

3.13.9 สีทาโลหะ

การใช้วัสดุแต่ละชนิดให้เลือกใช้ให้ถูกต้องและเหมาะสมตามลักษณะและชนิดของวัสดุผิวพื้นนั้นโดยคำนึงถึงการประหยัด ความเหมาะสมและความจำเป็น

3.14 ถ้าได้มีการกำหนดราคามาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมของวัสดุใดในภายหลังอีกก็ได้ถือปฏิบัติ ว่าวัสดุที่จะนำมาใช้นั้นจะต้องมีคุณภาพตรงตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

4. ส่วนประกอบอื่นของอาคาร

4.1 บ่อเกรอะ - บ่อซึม และทางระบายน้ำชั้นพื้นดิน ให้มีขนาด จำนวนและลักษณะ

ถูกต้องตามหลักวิศวกรรมสุขาภิบาล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในการเรียนการสอนเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.2 ทางเท้าให้มีตามความเหมาะสมและความจำเป็น

4.3 รางรับน้ำฝน ให้มีตามความเหมาะสมและความจำเป็น

5. เงื่อนไขอื่น ๆ

5.1 สำหรับอาคารที่ทำการที่มีความจำเป็นต้องออกแบบและกำหนดรายการ ก่อสร้างไว้ เป็นกรณีพิเศษ นอกเหนือจากที่กำหนดไว้ ต้องทำความตกลง กับสำนักงบประมาณเพื่อดำเนินการ เป็นพิเศษจากที่กำหนดไว้ในเงื่อนไข ข้างต้น เช่น

5.1.1 อาคารทรงไทย

5.1.2 อาคารหลังคาตาดฟ้าเป็นคอนกรีตเสริมเหล็ก หรือวัสดุสำเร็จภาพ

5.1.3 อาคารที่ต้องรับน้ำหนักจรมากเป็นพิเศษเกินกว่าเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนด

5.1.4 อาคารที่ต้องออกแบบก่อสร้างให้มั่นคงแข็งแรงและทนทานเป็นพิเศษตาม สภาพพื้นที่

5.1.5 อาคารที่ชั้นล่างเปิดโล่งและเป็นพื้นคอนกรีตเสริมเหล็กที่มีคานรองรับ ให้คิด ราคาเฉพาะส่วนที่เปิดโล่งตามที่สำนักงบประมาณกำหนด

5.1.6 ลิฟต์ ระบบปรับอากาศ ครุภัณฑ์ การปรับปรุงพื้นที่ และระบบไฟฟ้า ประปา นอกอาคาร

5.2 ในการขอตั้งงบประมาณขนาดของอาคารให้คำนวณเนื้อที่ตามหลักเกณฑ์ การจัดเนื้อที่สำนักงานตามข้อ 2.1 เรื่องลักษณะอาคารและอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ที่จะใช้อาคารนั้น ในอนาคตประมาณ 5 ปี เมื่อได้จำนวนเนื้อที่ของอาคารแล้ว ให้คูณด้วยราคาต่อตารางเมตรตามที่ กำหนดให้ ส่วนการจัดห้องทำงานให้เป็นไป ตามความจำเป็นของลักษณะงาน

5.3 วิธีคิดเนื้อที่รวมของอาคารให้คำนวณจากความกว้างและความยาวของอาคาร โดยถือ ศูนย์กลางของโครงสร้างเป็นหลัก

5.4 เมื่อได้ออกแบบรายละเอียดเรียบร้อยแล้ว ให้ถอดแบบคำนวณราคากลาง เพื่อใช้ เป็น หลักในการดำเนินการจ้างเหมาก่อสร้างต่อไป ราคากลาง ดังกล่าว เมื่อนำมาหา ค่าเฉลี่ยต่อตาราง เมตรแล้วจะต้องไม่เกินราคาเฉลี่ย ต่อตารางเมตรที่กำหนดไว้ด้วย

5.5 ถ้าจะออกแบบและกำหนดรายการก่อสร้างที่ไม่เป็นไปตามมาตรฐานดังกล่าวข้างต้น ก็ จะต้องเป็นอาคารที่มีราคาต่อตารางเมตรไม่เกินราคาเฉลี่ยต่อ ตารางเมตร ที่กำหนดไว้โดยมีเนื้อที่ใช้ ประโยชน์เท่ากัน (ให้ใช้มาตรฐานอาคารฯ นี้ ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2521)

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ปริญญา เย็นวนิช (2549 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาแนวคิดในการออกแบบอาคารสำนักงาน เทศบาลนครศรีอยุธยา โดยศึกษาถึงสภาพแวดล้อมภายในและภายนอก ใช้กลุ่มตัวอย่าง จากผู้ใช้ อาคารสำนักงานเทศบาลนครศรีอยุธยาทั้งในส่วนผู้ให้บริการและผู้รับบริการ พร้อมทั้งได้ศึกษา เอกสารที่เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความพึงพอใจเกี่ยวกับการให้บริการแบบจุดเดียวเบ็ดเสร็จ (one-stop service) จากผู้ให้บริการและผู้รับบริการ ซึ่งเป็นภาพแบบการปฏิภาพการจัดการบริการประชาชนขององค์กรส่วนท้องถิ่น นำข้อมูลที่ได้ที่ได้มาวิเคราะห์และนำผลที่ได้มาสรุปผลและเสนอแนะเป็นแนวความคิด ในการออกแบบสำนักงานเทศบาลนครศรีอยุธยา โดยวิธีการนำเสนอเป็นโครงร่างงานออกแบบสถาปัตยกรรม

มิตรภาพ พูนเพิ่มพันธ์ (2546 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาแนวคิดในการออกแบบอาคารองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งมีวัตถุประสงค์ที่จะเสนอแนวทางการพัฒนาออกแบบองค์การบริหารส่วนตำบล ภาพแบบของงานสถาปัตยกรรม ได้ศึกษาแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบ อาคารตัวอย่างองค์การบริหารส่วนตำบลในระดับต่างๆ ไล่ความต้องการ/ความคิดเห็นจากการแจกแบบสอบถามและสัมภาษณ์ กลุ่มตัวอย่าง ผู้ให้บริการและผู้รับบริการที่อยู่ในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบล นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์และเสนอแนวคิดในการออกแบบอาคารองค์การบริหารส่วนตำบลภาพแบบของงานสถาปัตยกรรม ผลสรุปของการวิจัยพบว่า สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล ข้าราชการประจำ และเจ้าหน้าที่ชั่วคราว มีความคิดเห็นต่อพื้นที่ใช้สอยกับกิจกรรมภายในอาคารนั้นไม่สอดคล้องกัน

สาธิต สุขผ่องศรี (2524 : บทคัดย่อ) ได้ค้นหาแนวทางในการออกแบบอาคารสำนักงานของราชการ ประเภทศาลาเทศบาลด้วยเหตุผลที่ว่า ศาลาเทศบาลเมือง ชลบุรี ในปัจจุบันนั้นไม่ได้ออกแบบให้ถูกต้องตามหลักวิชาการ ตลอดจนมีปัญหาทางด้านสภาพการใช้งานของสภาพอาคารซึ่งมีผลต่อเนื้อทำให้ประสิทธิภาพในการทำงานของข้าราชการเทศบาลลดลงและการมาติดต่อราชการประชาชนไม่สะดวกเท่าที่ควร ก่อให้เกิดผลเสียหายด้านการบริหารงานและส่งผลถึงปัญหาต่างๆทั้งในด้านการปกครอง เศรษฐกิจและสังคมของชุมชนชลบุรีเป็นอย่างยิ่ง

เพื่อให้การออกแบบศาลาเทศบาลเมืองชลบุรี สอดคล้องกับความต้องการอย่างแท้จริงจึงได้ทำการศึกษาดังนี้

1. ลักษณะการปกครองส่วนท้องถิ่นของประเทศไทยในภาพแบบของเทศบาล
2. ลักษณะการบริหารงาน การแบ่งส่วนราชการและระบบการติดต่อราชการของ

ศาลาเทศบาลเมืองชลบุรี

3. จำนวนผู้ใช้อาคาร (อัตรากำลังข้าราชการและผู้มาติดต่อราชการ) และพฤติกรรมของผู้ใช้

อาคารอย่างละเอียด

4. ปัญหาในปัจจุบันของศาลาเทศบาลเมืองชลบุรีทั้งทางด้านสภาพการใช้และสภาพอาคาร

5. รายละเอียดของข้อมูลพื้นฐานทางสถาปัตยกรรมในการออกแบบส่วนต่างๆ ของอาคาร

จากนั้นนำข้อมูลมาใช้วิเคราะห์เพื่อหาความสัมพันธ์และศึกษารายละเอียดลักษณะการใช้พื้นที่ของอาคารโดยศึกษาจากพฤติกรรมของผู้ใช้อาคารในแต่ละส่วนและศึกษาอาคารตัวอย่างซึ่งเป็นอาคารเทศบาลทั้งในและต่างประเทศ เลือกสถานที่ตั้งที่เหมาะสมและทำการออกแบบอาคาร

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาอาคารบูรณาการ กระทรวงยุติธรรม เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของงานวิจัย ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนโดยมีรายละเอียดและขั้นตอนการดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

- 3.1 กลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการทำวิจัย
 - 3.2.1 การสร้างเครื่องมือ
 - 3.2.2 การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ
- 3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 กลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากรที่ศึกษา ประชากรกลุ่มเป้าหมายสำหรับการวิจัยครั้งนี้แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

3.1.1.1 กลุ่มผู้ให้บริการซึ่งประกอบด้วยเจ้าหน้าที่และบุคลากรผู้ใช้งานอาคารบูรณาการ กระทรวงยุติธรรม จำนวน 3 แห่ง ได้แก่ อาคารบูรณาการจังหวัดอุดรธานี ,อาคารบูรณาการ อ.เกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี ,อาคารบูรณาการ อ.ชัยบาดาล จังหวัดลพบุรีจำนวน 80 คน

3.1.1.2 กลุ่มผู้รับบริการประกอบไปด้วยประชาชนทั่วไป โดยทั่วไปไปสถิติการติดต่อหน่วยงานในอาคารบูรณาการ กระทรวงยุติธรรม จำนวน 3 แห่ง ได้แก่ อาคารบูรณาการจังหวัดอุดรธานี ,อาคารบูรณาการ อ.เกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี ,อาคารบูรณาการ อ.ชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี มีจำนวน 300 คน/วันโดยประมาณ

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างประกอบไปด้วย 2 กลุ่มดังนี้

3.1.2.1 กลุ่มผู้ให้บริการ ได้แก่ ข้าราชการ พนักงานราชการ และเจ้าหน้าที่ชั่วคราวที่ใช้งานอาคารบูรณาการ กระทรวงยุติธรรม จำนวน 3 แห่ง ได้แก่ อาคารบูรณาการจังหวัดอุดรธานี , อาคารบูรณาการ อ.เกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี, อาคารบูรณาการ อ.ชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ Robert V. Krejcie และEaryle W. Morgan ได้จำนวน 66 คน (ที่มา: Robert V. Krejcie and Earyle W. Morgan.1970 อ้างใน อีรุทธิ เอกะกุล. 2543) ซึ่งเป็นจำนวนที่เหมาะสมในการหาค่าทางสถิติ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.1.2.2 กลุ่มผู้ใช้บริการ ได้แก่ ประชาชนที่เข้ามาใช้บริการภายในอาคารบูรณาการ กระทรวงยุติธรรม จำนวน 3 แห่ง ได้แก่ อาคารบูรณาการจังหวัดอุดรธานี ,อาคารบูรณาการ อ.เกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี ,อาคารบูรณาการ อ.ชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ Robert V. Krejcie และ Eayle W. Morgan ได้จำนวน 169 คน (ที่มา: Robert V. Krejcie and Eayle W. Morgan.1970 อ้างใน ชีรุฒิ เอกะกุล. 2543) ซึ่งเป็นจำนวนที่เหมาะสมในการหาค่าทางสถิติ

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการทำวิจัย

เครื่องมือที่ผู้วิจัยเลือกใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสำรวจ แบบสอบถาม ภาพถ่าย และวีดิโอซึ่งเกี่ยวกับการใช้อาคารบูรณาการในปัจจุบันโดยมีรายละเอียดดังนี้

3.2.1 การสร้างเครื่องมือ แบบสอบถามโดยสร้างข้อความในแบบสอบถามให้สอดคล้องและครอบคลุมเนื้อหาสาระและวัตถุประสงค์ในการวิจัยโดยแบบสอบถาม ใช้สำหรับผู้ให้บริการ และสำหรับผู้รับบริการ

ฉบับที่ 1 เพื่อสอบถามผู้ให้บริการและสอบถามผู้รับบริการ ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) จำนวน 7 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาสภาพแวดล้อมภายในของอาคารบูรณาการ กระทรวงยุติธรรม (ผู้ให้บริการ) ประกอบด้วย ด้านการจัดพื้นที่ใช้สอยภายใน ด้านการจัดการพื้นที่ส่วนกลาง ด้านการจัดการด้านความปลอดภัยการใช้งานอาคาร ด้านการจัดการสิ่งอำนวยความสะดวก ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scales) มี 5 ระดับ จำนวน 18 ข้อ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาสภาพแวดล้อมภายนอกของอาคารบูรณาการ กระทรวงยุติธรรม (ผู้รับบริการ) ประกอบด้วย ด้านการจัดการพื้นที่จอดรถภายนอกทั้งรถเจ้าหน้าที่และผู้รับบริการ ด้านการจัดการเส้นทาง เข้า-ออก ด้านการจัดภูมิทัศน์ และ ด้านการจัดการรูปแบบทางสถาปัตยกรรมของตัวอาคาร แบบสอบถามเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scales) มี 5 ระดับ จำนวน 12 ข้อ

ความหมายของค่าตัวเลขที่ใช้ในแบบสอบถามดังนี้ (บุญชุม ศรีสะอาด. 2535: 22-25)

5 หมายถึง สภาพ/ปัญหาการจัดการสภาพแวดล้อมภายใน/ภายนอกของอาคารบูรณาการกระทรวงยุติธรรม ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง สภาพ/ปัญหาการจัดการสภาพแวดล้อมภายใน/ภายนอกของอาคารบูรณาการกระทรวงยุติธรรม ในระดับมาก

3 หมายถึง สภาพ/ปัญหาการจัดการสภาพแวดล้อมภายใน/ภายนอกของอาคารบูรณาการกระทรวงยุติธรรม ในระดับปานกลาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2 หมายถึง สภาพ/ปัญหาการจัดการสภาพแวดล้อมภายใน/ภายนอกของอาคาร
บูรณาการกระทรวงยุติธรรม ในระดับน้อย

1 หมายถึง สภาพ/ปัญหาการจัดการสภาพแวดล้อมภายใน/ภายนอกของอาคาร
บูรณาการกระทรวงยุติธรรม ในระดับมากที่สุด

3.2.2 การสร้างและการหาเครื่องมือ

1) ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีต่างๆ จากบทความ ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามของการศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการสภาพแวดล้อม
ภายใน/ภายนอกของอาคารบูรณาการกระทรวงยุติธรรม

2) รวบรวมเนื้อหาสาระต่างๆ ที่ได้มาจากการศึกษาค้นคว้าและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
เพื่อใช้ในการกำหนดขอบข่ายในการสร้างแบบสอบถาม

3) ออกแบบและสร้างแบบสอบถามฉบับร่างโดยกำหนดประเด็นให้ครอบคลุมรอบแนวคิด

4) นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และอาจารย์ที่
ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของการใช้ภาษา ความชัดเจนและการให้
คำแนะนำมาปรับปรุงแก้ไข

5) นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาและ
ดัชนีความสอดคล้องข้อคำถามกับจุดประสงค์

5.1) นำข้อคำถามและนิยามศัพท์เฉพาะไปให้ผู้เชี่ยวชาญ เพื่อลงความเห็น
และให้คะแนน ดังนี้

+1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นวัดได้ตรงตามนิยามศัพท์เฉพาะ

0 เมื่อไม่แน่ใจในข้อคำถามนั้นวัดได้ตรงตามนิยามศัพท์เฉพาะ

-1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นวัดได้ตรงตามนิยามศัพท์เฉพาะ

5.2) คำนวณค่าเฉลี่ยของคะแนนรายข้อ โดยใช้เทคนิค IOC ซึ่งมีสูตรดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์

$\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

5.3) คัดเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไปไว้ใช้ต่อไป เนื่องจาก
ถือว่าเป็นคำถามที่สามารถวัดได้ตรงตามเนื้อหา ถ้าค่า IOC ต่ำกว่า 0.50 นำไปปรับปรุงแก้ไข
แบบสอบถามให้ดีขึ้นตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ จากนั้นนำเสนอแนะอาจารย์ที่ปรึกษา
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วิทยานิพนธ์และอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม เพื่อให้เสนอแนะในการปรับปรุง ซึ่งผลการวิเคราะห์ดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง 0.70 – 1.00

6) นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้วไปใช้สอบถามความคิดเห็นของผู้ให้บริการและผู้รับบริการ

3.3 เก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีขั้นตอนในการดำเนินการดังนี้

3.3.1 ทำบันทึกเพื่อขออนุญาต ต่อหน่วยงานบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

3.3.2 เมื่อได้รับความเห็นชอบแล้ว ผู้วิจัยจึงดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ระหว่างวันที่ 22 สิงหาคม – 5 พฤศจิกายน 2553 การเก็บข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามส่งให้กลุ่มตัวอย่างด้วยตัวเองและขอรับแบบสอบถามคืนจากกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง

3.3.3 แบบสอบถามทั้งหมดมีจำนวน 235 ฉบับ แจกให้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 2 กลุ่ม
กลุ่มที่ 1 ผู้ให้บริการอาคารบูรณาการกระทรวงยุติธรรม 66 ฉบับ ได้รับกลับคืน 66 ฉบับ คิดเป็น 100 %

กลุ่มที่ 2 ผู้รับบริการอาคารบูรณาการของกระทรวงยุติธรรม 169 ฉบับ ได้รับกลับคืน 169 ฉบับ คิดเป็น 100 % รวมแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืน จำนวนทั้งสิ้น 235 ฉบับ คิดเป็น 100 %

3.3.4 แบบสำรวจเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมภายในและสภาพแวดล้อมภายนอกอาคารบูรณาการของกระทรวงยุติธรรมจำนวน 3 แห่ง ได้แก่ อาคารบูรณาการจังหวัดอุดรธานี, อาคารบูรณาการ อ.เกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี, อาคารบูรณาการ อ.ชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี

3.3.5 แบบสัมภาษณ์ ผู้บริหารระดับสูงที่ใช้งานอาคารบูรณาการ เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมภายในและสภาพแวดล้อมภายนอกอาคารบูรณาการของกระทรวงยุติธรรมจำนวน 3 แห่ง ได้แก่ อาคารบูรณาการจังหวัดอุดรธานี, อาคารบูรณาการ อ.เกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี, อาคารบูรณาการ อ.ชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่องการศึกษาแนวทางการพัฒนาอาคารบูรณาการกระทรวงยุติธรรม มีลำดับขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูลและเกณฑ์ในการแปลความหมายค่าเฉลี่ยสภาพการให้บริการสารสนเทศ ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.4.1 การวิเคราะห์ข้อมูล มีลำดับขั้นตอนรายละเอียด ดังนี้

- 1) ตรวจสอบจำนวนและความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม ที่ได้เก็บรวบรวมข้อมูลมาจากกลุ่มตัวอย่าง
- 2) นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์มาแยกเป็นกลุ่มตามตัวแปรที่ศึกษาเพื่อดำเนินการวิเคราะห์หาค่าทางสถิติ และนำเสนอในรูปแบบของตารางประกอบคำบรรยาย
- 3) นำแบบสอบถามที่แยกกลุ่มไปวิเคราะห์ข้อมูลตามตัวแปรที่ศึกษาด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป
- 4) ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา หน่วยงานที่สังกัด ตำแหน่งงานในปัจจุบัน และความถี่ในการใช้บริการสารสนเทศต่อเดือน นำมาวิเคราะห์ ข้อมูลด้วยวิธีหาค่าความถี่ และค่าร้อยละ
- 5) ข้อมูลความคิดเห็น ของผู้ให้บริการและผู้รับบริการ เกี่ยวกับระดับปัญหาการใช้สอยพื้นที่ภายใน/ภายนอกอาคารบูรณาการกระทรวงยุติธรรมโดยแบ่งเป็น สภาพแวดล้อมภายใน และสภาพแวดล้อมภายนอก รวม 7 ด้าน ดังนี้ สภาพแวดล้อมภายใน คือ ด้านการจัดพื้นที่ใช้สอยภายใน ด้านการจัดการพื้นที่ส่วนกลาง ด้านความปลอดภัยการใช้งานอาคาร ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก สภาพแวดล้อมภายนอก คือ ด้านพื้นที่จอดรถภายนอกอาคาร ด้านการจัดการทางเข้า – ออกจากอาคาร ด้านการจัดภูมิทัศน์ภายนอกอาคาร ด้านการจัดภูมิทัศน์ภายนอกอาคารนำมาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เป็นรายชื่อ รายด้าน และภาพรวม

3.4.2 เกณฑ์ในการแปลความหมาย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แปลความหมายความคาดหวังกับสภาพที่เป็นจริงในการใช้บริการสารสนเทศของหอสมุดคุรุสภา สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา ด้วยเกณฑ์ในการพิจารณาค่าเฉลี่ยระดับความเหมาะสมตามเกณฑ์ของ Best (อ้างในบุญชม ศรีสะอาด, 2542 : 111) ดังนี้

- 4.50-5.00 หมายถึง สภาพ/ปัญหาที่เป็นจริงอยู่ในระดับมากที่สุด
- 3.50-4.49 หมายถึง สภาพ/ปัญหาที่เป็นจริงอยู่ในระดับมาก
- 2.50-3.49 หมายถึง สภาพ/ปัญหาที่เป็นจริงอยู่ในระดับปานกลาง
- 1.50-2.49 หมายถึง สภาพ/ปัญหาที่เป็นจริงอยู่ในระดับน้อย
- 1.00-1.49 หมายถึง สภาพ/ปัญหาที่เป็นจริงอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3.5 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

3.5.1 สถิติสถิติที่ใช้หาประสิทธิภาพ โดยใช้

1. ค่าร้อยละ (Percentage)

- 1) ร้อยละ (บุญชม ศรีสะอาด, 2543 : 101)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

$$P = \frac{f \times 100}{N}$$

เมื่อ P	แทน	ร้อยละ
F	แทน	ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ
N	แทน	จำนวนความถี่ทั้งหมด

2) ค่าเฉลี่ย โดยใช้สูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 102-103)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ \bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย
$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม
N	แทน	จำนวนคนในกลุ่ม

3) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้สูตร ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 :

103)

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
X	แทน	คะแนนแต่ละตัว
N	แทน	จำนวนคะแนนในกลุ่ม
\sum	แทน	ผลรวม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาอาคารบูรณาการกระทรวงยุติธรรม จำนวน 3 แห่ง ได้แก่ อาคารบูรณาการจังหวัดอุดรธานี, อาคารบูรณาการ อ.เกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี, อาคารบูรณาการ อ.ชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี โดยทำการสำรวจเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมภายในและสภาพแวดล้อมภายนอก การสัมภาษณ์และขอความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับสภาพปัญหาการใช้งานอาคารบูรณาการ รวมทั้งแบบสอบถามความคิดเห็นของ ผู้ให้บริการและผู้รับบริการ โดยการนำข้อมูลที่ได้จากการสำรวจ สัมภาษณ์ และสอบถาม ที่เป็นเครื่องมือ ในการวิจัย มารวบรวมวิเคราะห์ข้อมูล และนำผลที่ได้มาใช้เป็นแนวทางประกอบกับหลักทฤษฎีทางสถาปัตยกรรม เพื่อเสนอเป็นแนวทางการพัฒนาอาคารบูรณาการกระทรวงยุติธรรม

4.1 การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ของงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้นำเสนอตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ที่มีรายละเอียดดังนี้

แบบสำรวจ เป็นการสำรวจเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมภายในและสภาพแวดล้อมภายนอก อาคารบูรณาการกระทรวงยุติธรรม โดยนำเสนอเชิงบรรยาย พร้อมแบบแปลนและรูปภาพ ประกอบคำบรรยายโดยแบ่งเนื้อหาออกเป็น 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 เป็นการสำรวจเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมภายในอาคารบูรณาการกระทรวงยุติธรรม โดยแบ่งออกเป็น 4 หมวดดังนี้

- 1) พื้นที่ใช้สอยในอาคาร
- 2) พื้นที่ส่วนกลางของอาคาร
- 3) ด้านความปลอดภัยของอาคาร
- 4) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก

ตอนที่ 2 เป็นการสำรวจเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมภายในอาคารบูรณาการกระทรวงยุติธรรม โดยแบ่งออกเป็น 4 หมวดดังนี้

- 1) ด้านพื้นที่จอดรถภายนอกทั้งรถเจ้าหน้าที่และผู้รับบริการ
- 2) ด้านเส้นทางเข้า-ออก
- 3) ด้านการจัดภูมิทัศน์
- 4) รูปแบบทางสถาปัตยกรรมของตัวอาคาร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบสอบถาม เป็นศึกษาในด้านสภาพปัญหาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมภายในและสภาพแวดล้อมภายนอก โดยผู้วิจัยแบ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็นสำหรับ ผู้ให้บริการ 1 ชุด และผู้รับบริการ 1 ชุด ชุดละ 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยวิเคราะห์หาค่าความถี่และค่าร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับสภาพปัญหาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมภายในของอาคารบูรณาการกระทรวงยุติธรรม โดยวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับสภาพปัญหาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมภายนอกของอาคารบูรณาการกระทรวงยุติธรรม โดยวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

แบบสัมภาษณ์ เป็นการแสดงความคิดเห็นของผู้บริหารระดับสูงที่ใช้งานอาคารบูรณาการกระทรวงยุติธรรมในส่วนภูมิภาค ในด้านสภาพปัญหาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมภายในและสภาพแวดล้อมภายนอก โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอนได้แก่

ตอนที่ 1 เป็นการสำรวจเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมภายในอาคารบูรณาการกระทรวงยุติธรรม โดยแบ่งออกเป็น 4 หมวดดังนี้

- 1) พื้นที่ใช้สอยในอาคาร
- 2) พื้นที่ส่วนกลางของอาคาร
- 3) ด้านความปลอดภัยของอาคาร
- 4) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก

ตอนที่ 2 เป็นการสำรวจเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมภายในอาคารบูรณาการกระทรวงยุติธรรม โดยแบ่งออกเป็น 4 หมวดดังนี้

- 1) ด้านพื้นที่จอดรถภายนอกทั้งรถเจ้าหน้าที่และผู้รับบริการ
- 2) ด้านเส้นทางเข้า-ออก
- 3) ด้านการจัดภูมิทัศน์
- 4) รูปแบบทางสถาปัตยกรรมของตัวอาคาร

4.1.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสำรวจ

ในการเก็บข้อมูล ผู้วิจัยได้ทำการสำรวจเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันของอาคารบูรณาการกระทรวงยุติธรรม จำนวน 3 แห่ง ได้แก่

- 1) อาคารบูรณาการจังหวัดอุดรธานี
- 2) อาคารบูรณาการ อ.เกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี
- 3) อาคารบูรณาการ อ.ชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี

ซึ่งจากการสำรวจพบรายละเอียด ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.1.1.1 อาคารบูรณาการจังหวัดอุดรธานี ตั้งอยู่เลขที่ 75 ถนนหมากแข้ง ตำบลหมากแข้ง อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี 41000 โทร.042-223262 หน่วยงานภายในประกอบด้วย สำนักงานยุติธรรมจังหวัด สำนักงานคุมประพฤติ สำนักงานบังคับคดี

การวิเคราะห์ข้อมูลสภาพแวดล้อมปัจจุบัน

ตอนที่ 1 เป็นการสำรวจเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมภายในอาคารบูรณาการ

1) พื้นที่ใช้สอยภายในอาคาร

พื้นที่ส่วนทำงานของเจ้าหน้าที่ภายในอาคาร แบ่งเป็นทั้งหมด 4 หน่วยงาน ชั้นล่างเป็นสำนักงานยุติธรรมจังหวัด และกรมพินิจฯ พื้นที่ทำงานของสำนักงานยุติธรรมจังหวัดค่อนข้างจะคับแคบไม่สามารถจะขยายตัวได้ในอนาคต และที่บเนื่องจากประตูทางเข้าไม่มีช่องแสงดูไม่เป็นมิตรกับผู้มาติดต่อ กรมพินิจฯ ยังไม่ย้ายเข้ามาใช้งานอาคาร ส่วนพื้นที่ชั้นสองเป็นของกรมคุมประพฤติ และกรมบังคับคดี เป็นพื้นที่อยู่ในเกณฑ์ดี พื้นที่ใช้สอยเพียงพอต่อการใช้งาน แต่ข้อเสียของการเอากรมคุมประพฤติไปอยู่ชั้นสองคือการ ขึ้นลงลำบากของผู้พิการและผู้สูงอายุ และตรงส่วนพักคอยของกรมประพฤติมีการใช้งานหนาแน่น เนื่องจากเป็นหน่วยงานที่มีผู้มารับบริการ เยอะกว่าหน่วยงานอื่นๆ

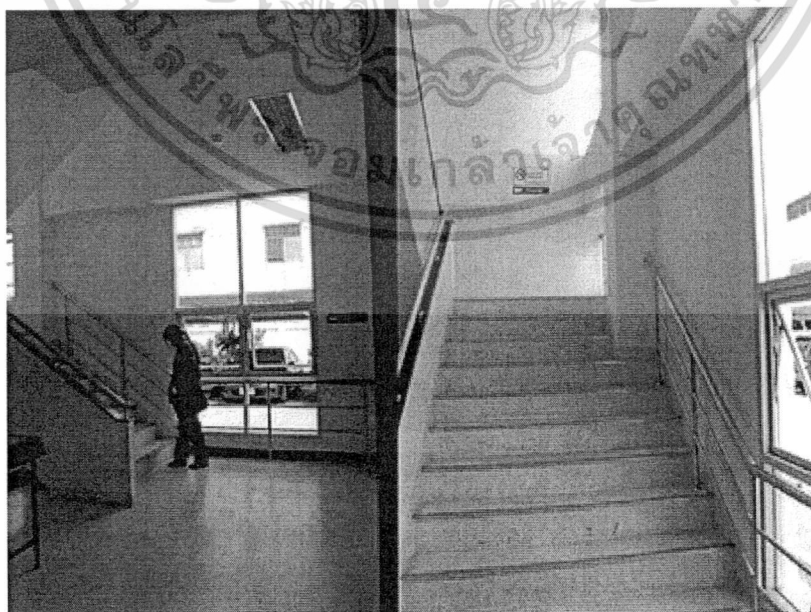
ภาพที่ 4.1 แสดงบริเวณพื้นที่ส่วนทำงานของเจ้าหน้าที่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 4.2 แสดงบริเวณพื้นที่ส่วนทำงานของเจ้าหน้าที่

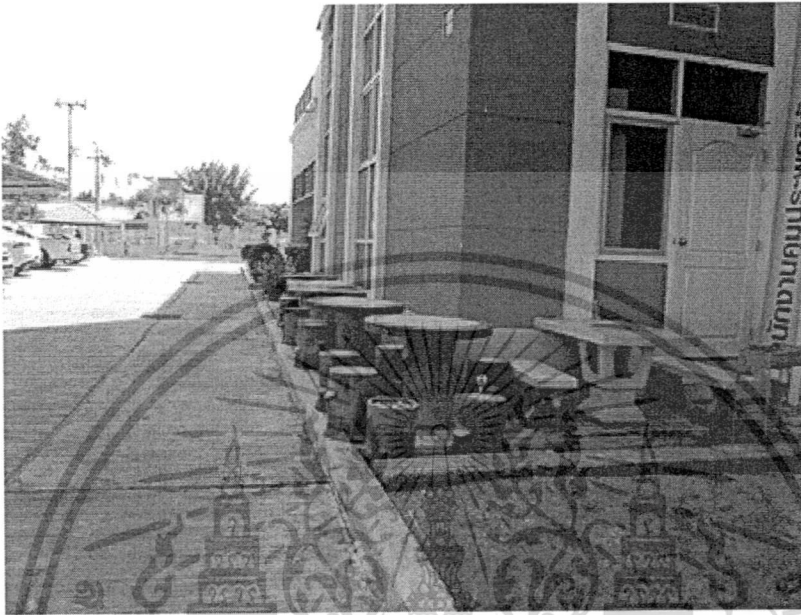
พื้นที่ทางสัญจรภายใน ชั้นล่างรวมทั้งเดินต่างๆมีแสงสว่างจากธรรมชาติเข้ามาทำให้ไม่ต้องเปิดไฟ การเชื่อมระหว่างหน่วยงานก็ออกแบบได้ดี บันไดขึ้นลงอาคารมีราวจับออกแบบไว้สำหรับผู้สูงอายุ พื้นที่ทางสัญจรภายใน ชั้นสองมีทางเดิน รอบตัวอาคาร สามารถเชื่อมความสัมพันธ์ของหน่วยงานผู้บริการสามารถใช้งานได้สะดวก (ดังภาพที่ 4.3)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้ภาพที่ 4.3 แสดงบริเวณพื้นที่ทางสัญจรภายในตึกหน้าไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

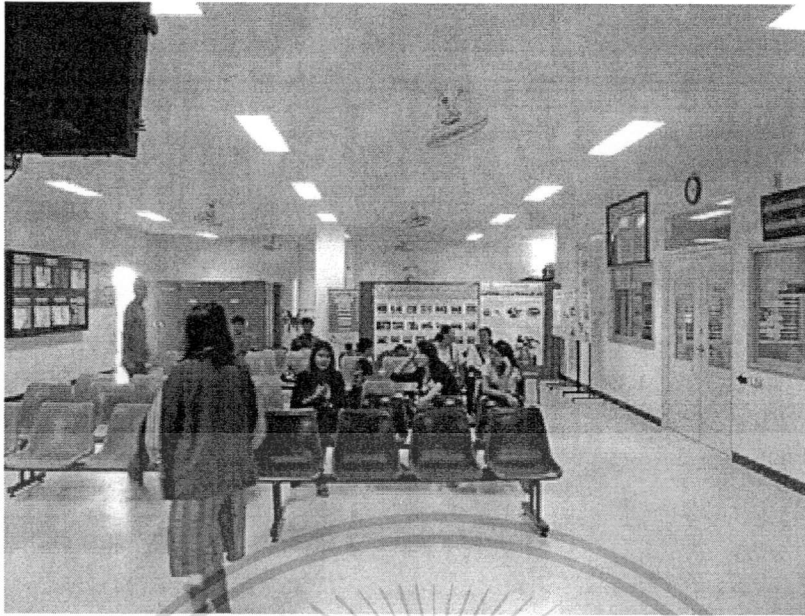
2) พื้นที่ส่วนกลางในและภายนอกอาคาร

พื้นที่ส่วนพักผ่อนภายนอกอาคาร ทางผู้ออกแบบไม่ได้ออกแบบไว้ผู้บริหารอาคารได้จัดทำเพิ่มขึ้นมา เนื่องจากหน่วยงานคุมประพฤติหากมีการนัดรายงานตัวผู้ที่ถูกคุมประพฤติ จะมีผู้มารับบริการจำนวนมาก พื้นที่พักผ่อนภายในไม่เพียงพอ จึงต้องมีพื้นที่ด้านนอกอาคาร

ภาพที่ 4.4 แสดงบริเวณพื้นที่ส่วนพักผ่อนภายนอกอาคาร

พื้นที่ส่วนพักผ่อนภายในอาคารชั้นล่างมีชุดเก้าอี้ 3-4 ตัว ส่วนใหญ่ไปใช้ภายนอกอาคาร ส่วนชั้นสองจัดไว้รองรับ ผู้มาติดต่อของกรมคุมประพฤติ ในวันเวลาปกติก็เพียงพอ ส่วนวันนัดรายงานตัวผู้ที่ถูกคุมประพฤติ จะมีผู้มารับบริการจำนวนมาก ก็จะแออัดอยู่บ้าง (ดังภาพที่ 4.5) ส่วนพื้นที่ส่วนโถงทางเข้า มีพื้นที่กว้าง แต่ไม่มีเก้าอี้พักผ่อน และแสงสว่างไม่เพียงพอ (ดังภาพที่ 4.6)

ภาพที่ 4.5 แสดงบริเวณพื้นที่ส่วนพักคอยภายในอาคาร

ภาพที่ 4.6 แสดงบริเวณพื้นที่ส่วนโถงทางเข้า

พื้นที่ห้องประชุมส่วนกลาง จากการสำรวจพบว่าพื้นที่ห้องประชุมส่วนกลาง เนื่องจากว่าในแต่ละหน่วยงานย่อยที่ใช้งานอาคารบูรณาการมีห้องประชุมของหน่วยงานแยกออกไปจากส่วนกลาง ทำให้ห้องประชุมมีพื้นที่ไม่ใหญ่จนเกินไป เหมาะสมกับจำนวนผู้ใช้งานห้องประชุม

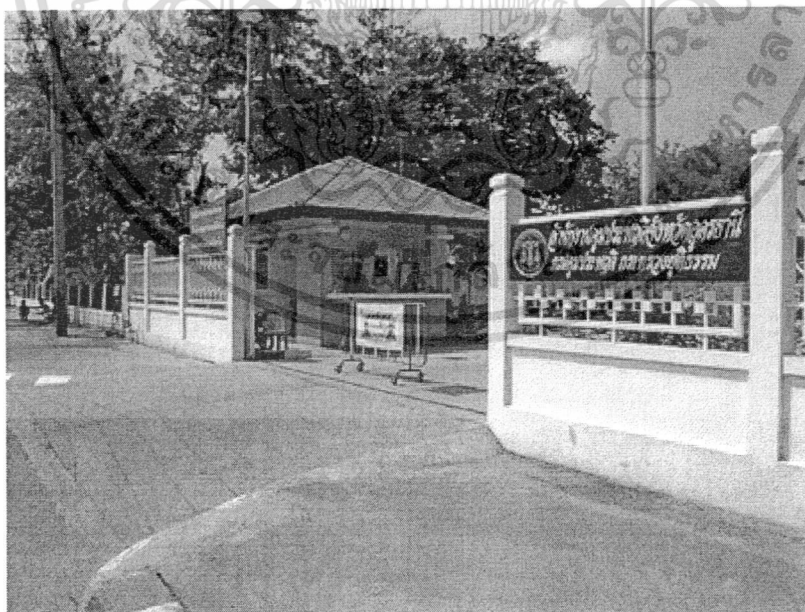
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 4.7 แสดงบริเวณพื้นที่ห้องประชุมส่วนกลาง

3) ด้านความปลอดภัยภายในอาคาร

ความปลอดภัยบริเวณที่จอดรถ จากการสำรวจพบว่าความปลอดภัยบริเวณที่จอดรถมีความปลอดภัยอยู่ในเกณฑ์ดี เนื่องจากมี รปภ. คอยดูแลและรักษาความปลอดภัยของผู้มารับบริการอาคาร บูรณาการ

ภาพที่ 4.8 แสดงภาพความปลอดภัยบริเวณที่จอดรถ

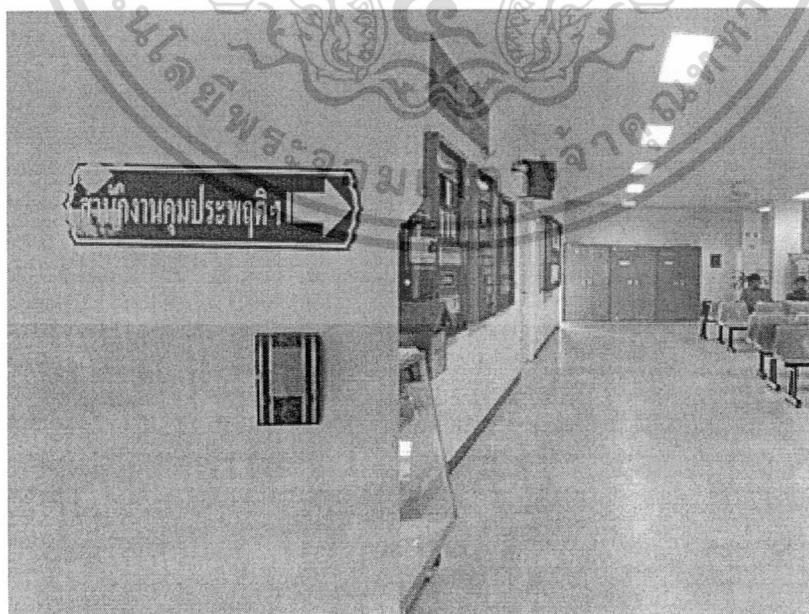
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แสงสว่างภายในอาคาร จากการสำรวจพบว่า แสงสว่างภายในอาคารบริเวณทางเดินรอบๆ อาคารและทางเชื่อมระหว่างหน่วยงานมีแสงสว่างจากธรรมชาติเข้ามาเพียงพอต่อการใช้งาน ส่วนภายในพื้นที่ทำงานแสงสว่างที่ได้จะมาจากแสงสว่างของไฟฟ้ามากกว่าแสงสว่างจากธรรมชาติ ตำแหน่งของการให้แสงสว่างบริเวณโถงทางเข้ายังไม่เพียงพอ ทำให้แสงสว่างกระจายไปไม่ถึง

ภาพที่ 4.9 แสดงภาพแสงสว่างภายในอาคาร

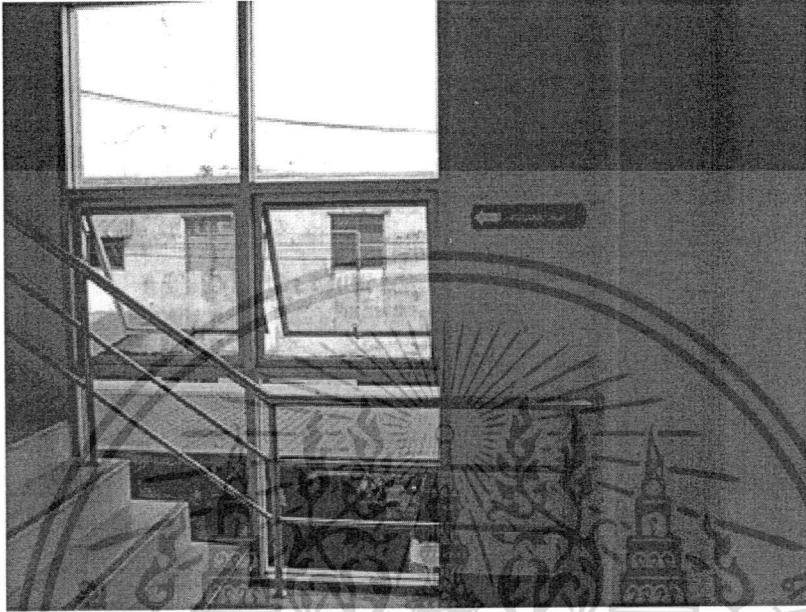
การป้องกันอัคคีภัย จากการสำรวจพบว่าภายในอาคารจะมีการติดตั้งถังดับเพลิงตามจุดต่างๆ ที่สามารถใช้งานได้ทันทีถ้าเกิดอัคคีภัย

ภาพที่ 4.10 แสดงภาพการป้องกันอัคคีภัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับบริการเชิงวิชาการเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

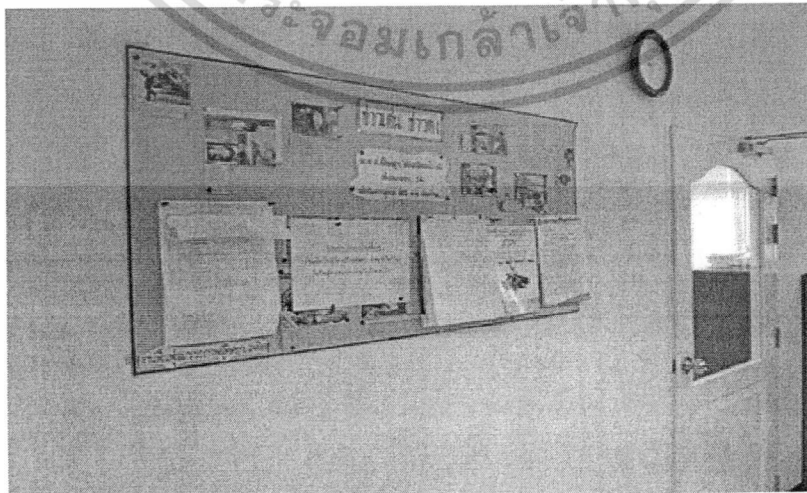
การระบายอากาศภายในอาคาร จากการสำรวจพบว่าบริเวณทางเดิน ทางเชื่อมรอบอาคารได้จากลมธรรมชาติที่พัดผ่านเข้ามายังตัวอาคาร และส่วนพื้นที่ทำงานได้จากเครื่องปรับอากาศที่ติดตั้งไว้ตามตำแหน่งของห้องต่างๆ ภายในอาคาร ส่วนห้องเตรียมอาหาร จะมีการติดตั้งพัดลมดูดอากาศเพื่อช่วยระบายอากาศและกลิ่นต่างๆในห้องเตรียมอาหาร

ภาพที่ 4.11 แสดงภาพการระบายอากาศภายในอาคาร

4) ด้านสิ่งแวดล้อมความสะดวก

พื้นที่ให้ข้อมูลข่าวสารแก่ผู้รับบริการ จากการสำรวจพบว่า พื้นที่ส่วนแสดงข้อมูลข่าวสารมีการจัดบอร์ดให้ผู้มาใช้บริการได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงยุติธรรม แต่ไม่มีที่จัดวางเอกสารและแผ่นพับให้กับผู้มารับบริการ

ภาพที่ 4.12 แสดงบริเวณพื้นที่ให้ข้อมูลข่าวสารแก่ผู้รับบริการ

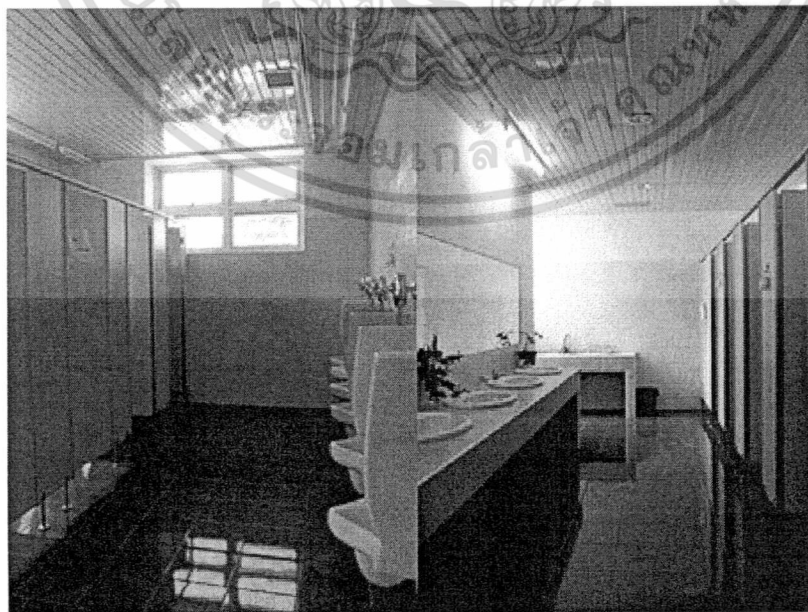
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พื้นที่อำนวยความสะดวกของผู้พิการ จากการสำรวจพบว่าผู้ออกแบบอาคารให้ความสำคัญกับผู้พิการ ได้ออกแบบทางลาดเอียงให้ผู้พิการที่ใช้รถเข็นสามารถเข้าติดต่อราชการได้อย่างสะดวก อีกทั้งได้จัดพื้นที่ให้มีห้องน้ำสำหรับผู้พิการภายในห้องน้ำมีสิ่งอำนวยความสะดวกให้ผู้พิการและผู้สูงอายุครบครัน

ภาพที่ 4.13 แสดงบริเวณพื้นที่อำนวยความสะดวกของผู้พิการ

พื้นที่ห้องน้ำภายในอาคาร จากการสำรวจพบว่า พื้นที่ส่วนของห้องน้ำที่ให้บริการสำหรับผู้ใช้งานในอาคารบูรณาการนั้น จะให้ร่วมกันระหว่างผู้ให้บริการและผู้รับบริการ ห้องน้ำจะแยกออกเป็นห้องน้ำชาย และห้องน้ำหญิง ซึ่งมีขนาดและจำนวนห้องที่เพียงพอให้ใช้บริการ แต่ผู้ใช้งานอาคารอยากให้แยกห้องน้ำระหว่างผู้มาติดต่อกับเจ้าหน้าที่ เพื่อสะดวกในการใช้งาน

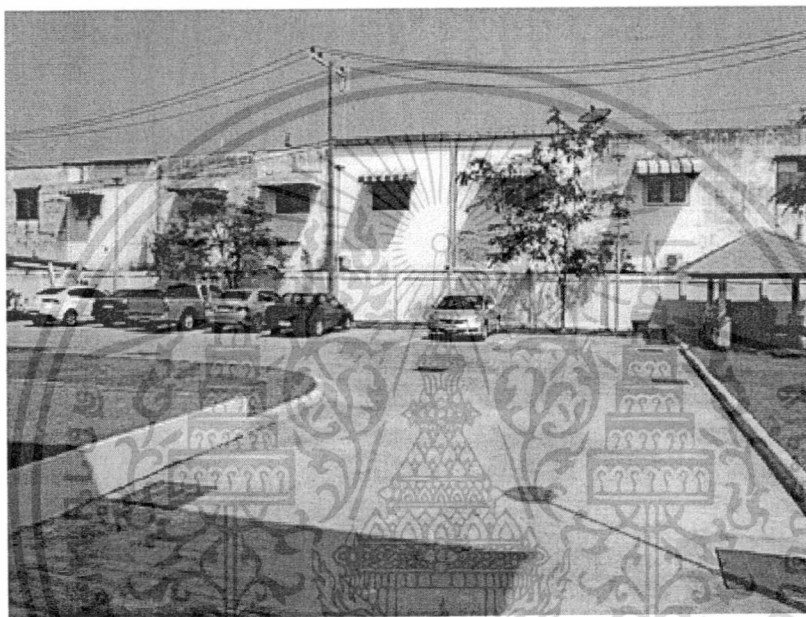

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวน **ภาพที่ 4.14** แสดงบริเวณพื้นที่ห้องน้ำภายในอาคารให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 2 เป็นการสำรวจเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมภายนอกอาคารบูรณาการ

1) ด้านพื้นที่จอดรถภายนอกทั้งรถเจ้าหน้าที่และผู้รับบริการ

บริเวณพื้นที่จอดรถ จากการสำรวจพบว่า มีขนาดของพื้นที่สำหรับจอดรถกว้าง และสามารถรองรับ จำนวนรถที่จะมาจอดของผู้ที่เดินทางมาติดต่อและของเจ้าหน้าที่ได้อย่างสะดวก เพียงแต่ไม่มีการแบ่งแยกว่า ส่วนใดเป็นที่จอดรถของเจ้าหน้าที่ หรือของผู้ที่เดินทางมาติดต่ออย่างแน่นอน ส่วนพื้นที่จอดรถบริเวณข้างอาคาร ที่มีหลังคาคลุมสามารถจอดรถได้มากพอสมควรมีการจัดทำเพิ่มเติม มีบางส่วนที่จอดรถนอกตัวอาคารต้องอาศัยร่มเงาจากต้นไม้และตัวอาคาร

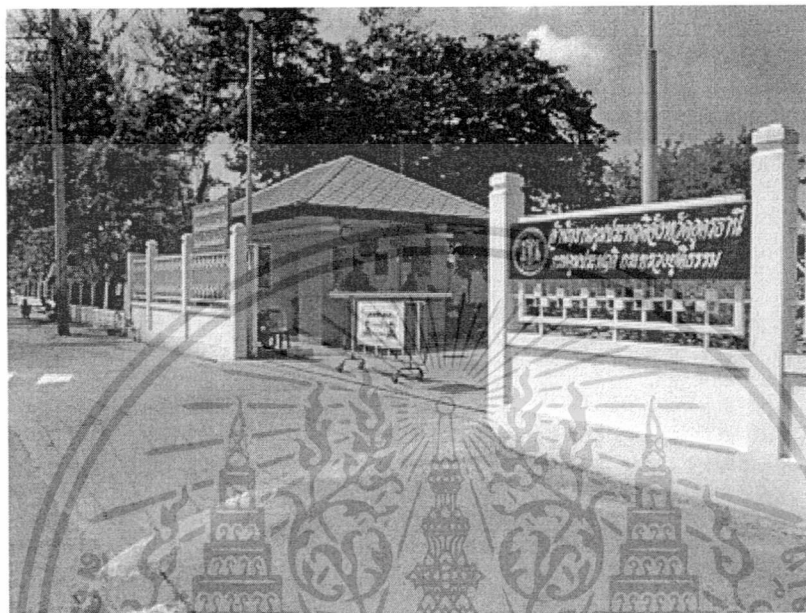
ภาพที่ 4.15 แสดงบริเวณพื้นที่จอดรถภายนอก

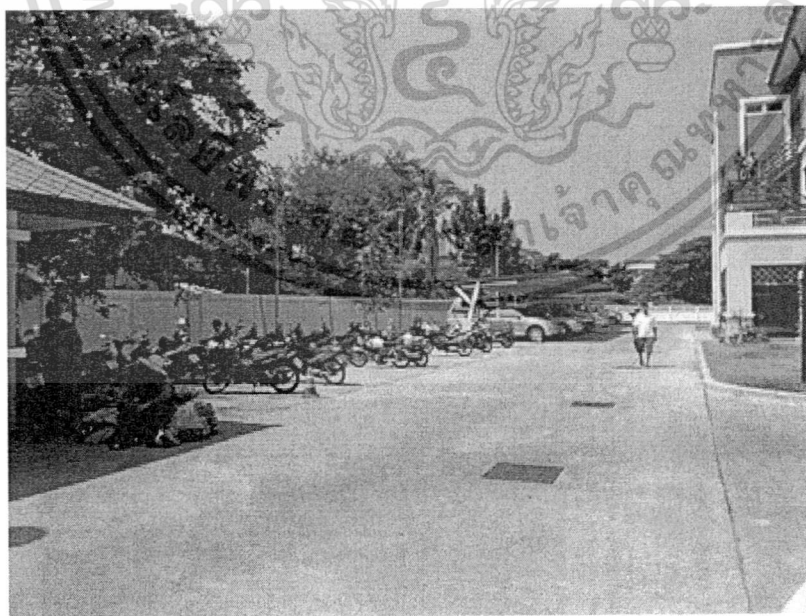
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้ภาพที่ 4.16 แสดงบริเวณพื้นที่จอดรถภายนอกญาติให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2) ด้านเส้นทางเข้า-ออก

เส้นทางเข้าออกอาคารของจังหวัดอุดรธานี สามารถเข้าออกได้เพียงทางเดียว ทั้งนี้มีระบบการรักษาความปลอดภัยควบคุมการเข้าออกอาคาร (ดังภาพที่ ภาพที่ 4.17) และบริเวณทางเข้าสู่ตัวอาคารกว้างขวางผู้ให้บริการและผู้รับบริการเข้าออกได้สะดวก (ดังภาพที่ ภาพที่ 4.18)

ภาพที่ 4.17 แสดงบริเวณทางเข้าออก

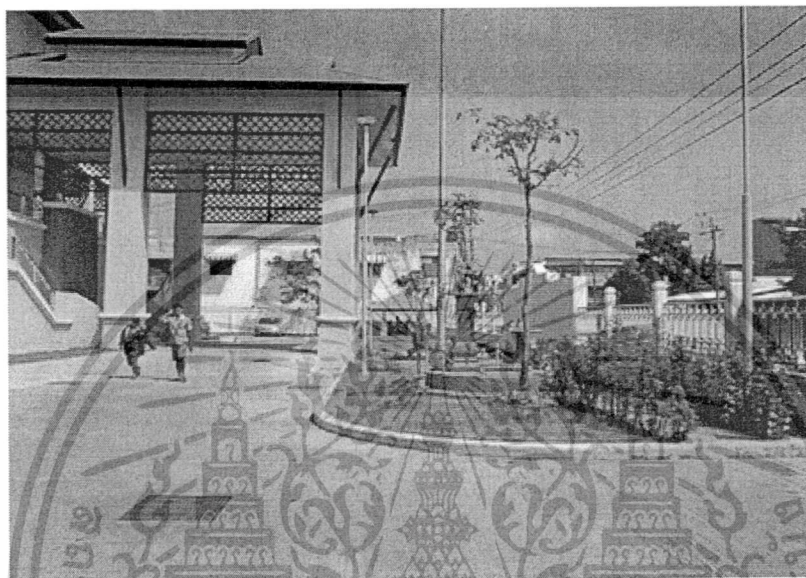

ภาพที่ 4.18 แสดงบริเวณทางเข้าสู่ตัวอาคาร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3) ด้านการจัดภูมิทัศน์

การจัดภูมิทัศน์ จากการสำรวจพบว่าการจัดภูมิทัศน์ของอาคารบูรณาการจังหวัดอุดรธานี มีการจัดจัดภูมิทัศน์โดยรอบอาคารสำนักงาน โดยการจัดสวนจะเป็นการจัดแบบเป็นกลุ่มเน้นไม้ประดับ และไม้พุ่มต้น รวมถึงมีการนำหินธรรมชาติมาผสมผสานกับการจัดสวนได้อย่างลงตัวและสวยงามและรอบข้างของตัวอาคารจะเป็นการปลูกต้นไม้แบบไม้ยืนต้น

ภาพที่ 4.19 แสดงบริเวณการจัดภูมิทัศน์

4) รูปแบบทางสถาปัตยกรรมของตัวอาคาร

รูปแบบทางสถาปัตยกรรมของตัวอาคาร จากการสำรวจพบว่ารูปแบบสถาปัตยกรรมของตัวอาคาร มีการออกแบบตัวอาคารให้มีความเป็นเอกลักษณ์ และยังมีความสอดคล้องและลงตัวกับอาคารโดยรอบเป็นอย่างดี โดยไม่โดดเด่นจนเกินไป รวมถึงสถาปัตยกรรมของตัวอาคารมีการประยุกต์นำสถาปัตยกรรมพื้นถิ่นมาใช้ โครงสร้างของอาคารเป็นคอนกรีตเสริมเหล็ก มี 2 ชั้น ภายในอาคารมีการลดหลั่นระดับของพื้นที่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 4.20 แสดงรูปแบบทางสถาปัตยกรรมของตัวอาคาร

4.1.1.2 อาคารบูรณาการ อ.เกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี ตั้งอยู่เลขที่ 95/30 หมู่ที่ 5 ตำบลมะเร็ด อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี 84310 โทร.โทร.0-7742-0037 , 0-7741-9149 หน่วยงานภายในประกอบด้วย สำนักงานยุติธรรมจังหวัด สำนักงานคุมประพฤติ สำนักงานบังคับคดี กรมพินิจฯ

การวิเคราะห์ข้อมูลสภาพแวดล้อมปัจจุบัน

ตอนที่ 1 เป็นการสำรวจเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมภายในอาคารบูรณาการ

1) พื้นที่ใช้สอยภายในอาคาร

พื้นที่ใช้สอยภายในอาคาร จากการสำรวจพบว่าพื้นที่ใช้สอยในอาคารชั้นบนและชั้นล่างของอาคาร โดยทั้ง 2 ส่วนมีขนาดของพื้นที่กว้าง สะดวกสบาย เพียงพอต่อเจ้าหน้าที่ และการขยายตัวในอนาคต แต่การจัดวางเฟอร์นิเจอร์ยังไม่ดีเท่าที่ควรและยังขาดการแบ่งพื้นที่ส่วนงานต่างๆ ภายในหน่วยงาน และไม่มีพื้นที่จัดเก็บเอกสาร ห้องเก็บของและพัสดุไม่มีเพียงพอต่อการใช้งาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 4.21 แสดงบริเวณพื้นที่ส่วนทำงานของเจ้าหน้าที่

ภาพที่ 4.22 แสดงบริเวณพื้นที่ส่วนทำงานของเจ้าหน้าที่

พื้นที่ทางสัญจรภายใน ชั้นบนและชั้นล่าง รวมทั้งเดินต่างๆมีแสงสว่างจากธรรมชาติเข้ามาทำให้ไม่ต้องเปิดไฟ การเชื่อมระหว่างหน่วยงานก็ออกแบบได้ดี บันไดขึ้นลงอาคารมีราวจับออกแบบไว้สำหรับผู้สูงอายุ พื้นที่ทางสัญจรภายใน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 4.23 แสดงบริเวณพื้นที่ทางสัญจรภายใน

2) พื้นที่ส่วนกลางในอาคาร พื้นที่ส่วนพักคอยภายในอาคารชั้นล่างมีชุดเก้าอี้พักคอย แต่ไม่เพียงพอสำหรับผู้มารับบริการและภายนอกอาคารไม่มีที่นั่งด้านนอกอาคาร ผู้รับบริการจะไปนั่งตามทางเดินต่างๆ

ภาพที่ 4.24 แสดงบริเวณพื้นที่ส่วนพักคอยภายในอาคาร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 4.25 แสดงบริเวณพื้นที่ส่วนพักคอยภายนอกอาคาร

ส่วนพื้นที่ส่วนโถงทางเข้า จากการสำรวจพบว่าพื้นที่โถงทางเข้ามีพื้นที่กว้างเดินสัญจร สะดวกสบาย แต่ไม่ได้ตกแต่งสำนักงาน ไม่มีเก้าอี้พักคอย และแสงสว่างจากธรรมชาติไม่เพียงพอ หากไม่ใช้ไฟฟ้า (ดังภาพที่ 4.26)

ภาพที่ 4.26 แสดงบริเวณพื้นที่ส่วนโถงทางเข้า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พื้นที่ห้องประชุมส่วนกลาง จากการสำรวจพบว่า พื้นที่ของห้องประชุมมีขนาดมีขนาดของพื้นที่เหมาะสมกับความต้องการในการใช้สอย ใช้งานร่วมกันทุกหน่วยงาน ไม่มีการตกแต่งภายใน มีระบบเสียงที่ทันสมัย แต่ไม่มีผู้รับผิดชอบงานระบบเสียง

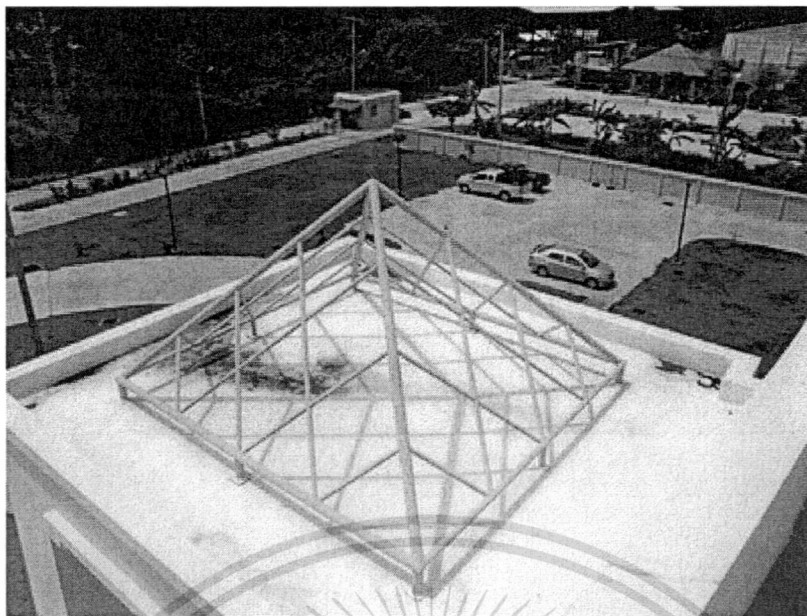

ภาพที่ 4.27 แสดงบริเวณพื้นที่ห้องประชุมส่วนกลาง

2) ด้านความปลอดภัยภายในอาคาร

ความปลอดภัยบริเวณที่จอดรถ จากการสำรวจพบว่า ความปลอดภัยบริเวณที่จอดรถมีความปลอดภัยน้อย เนื่องจากไม่มีรั้วด้านหน้าอาคาร และไม่มีป้อมยาม รปภ.จึงต้องไปใช้พื้นที่ในอาคารทำให้การดูแลรักษาความปลอดภัยของผู้มารับบริการอาคารบูรณาการไม่ได้ดีเท่าที่ควร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 4.28 แสดงภาพความปลอดภัยบริเวณที่จอดรถ

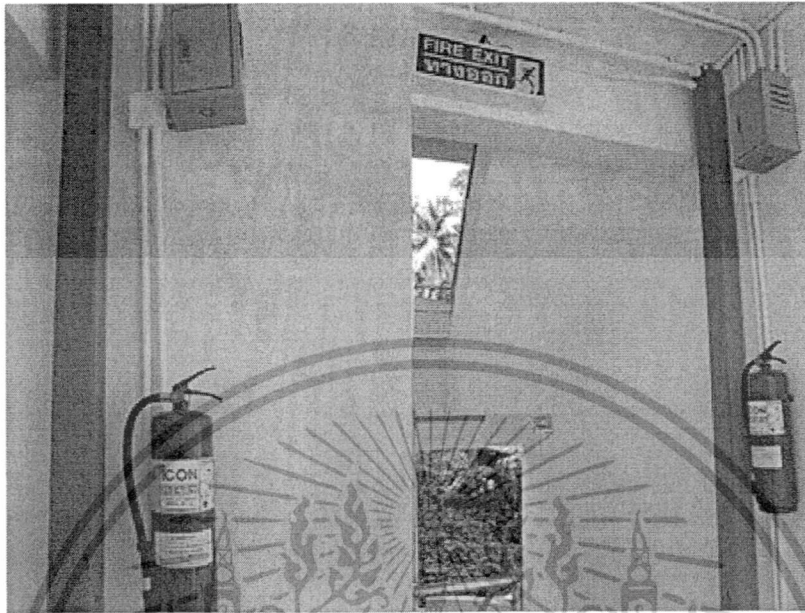
แสงสว่างภายในอาคาร จากการสำรวจพบว่า แสงสว่างภายในอาคารบริเวณทางเดินรอบๆ อาคารและทางเชื่อมระหว่างหน่วยงานมีแสงสว่างจากธรรมชาติเข้ามาเพียงพอต่อการใช้งาน ส่วนภายในพื้นที่ทำงานแสงสว่างที่ได้จะมาจากแสงสว่างของไฟฟ้ามากกว่าแสงสว่างจากธรรมชาติ ตำแหน่งของการให้แสงสว่างบริเวณโถงทางเข้ายังไม่เพียงพอ ทำให้แสงสว่างกระจายไปไม่ทั่วถึง

ภาพที่ 4.29 แสดงภาพแสงสว่างภายในอาคาร

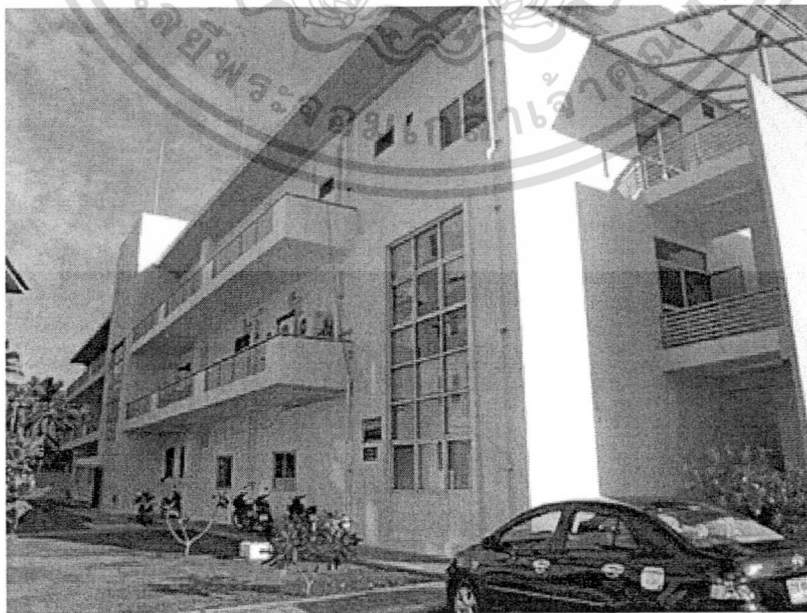
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การป้องกันอัคคีภัย จากการสำรวจพบว่าภายในอาคารจะมีการติดตั้งถังดับเพลิงตามจุดต่างๆ ที่สามารถใช้งานได้ทันทีถ้าเกิดอัคคีภัย

ภาพที่ 4.30 แสดงภาพการป้องกันอัคคีภัย

การระบายอากาศภายในอาคาร จากการสำรวจพบว่าบริเวณทางเดิน ทางเชื่อมรอบอาคารได้จากลมธรรมชาติที่พัดผ่านเข้ามายังตัวอาคาร และส่วนพื้นที่ทำงานได้จากเครื่องปรับอากาศที่ติดตั้งไว้ตามตำแหน่งของห้องต่างๆ ภายในอาคาร ส่วนห้องเตรียมอาหาร จะมีการติดตั้งพัดลมดูดอากาศเพื่อช่วยระบายอากาศและกลิ่นต่างๆในห้องเตรียมอาหาร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ของสำนักงานเพื่อการพัฒนาคน ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก

พื้นที่ให้ข้อมูลข่าวสารแก่ผู้รับบริการ จากการสำรวจพบว่า พื้นที่ให้ข้อมูลข่าวสารแก่ผู้รับบริการ ผู้ออกแบบไม่ได้จัดพื้นที่ให้ข้อมูลข่าวสารหน่วยงานจึงจัดทำขึ้นมาเอง จึงทำให้ดูไม่เรียบร้อย ไม่น่าอ่าน ไม่มีที่ให้วางเอกสารและแผ่นพับ

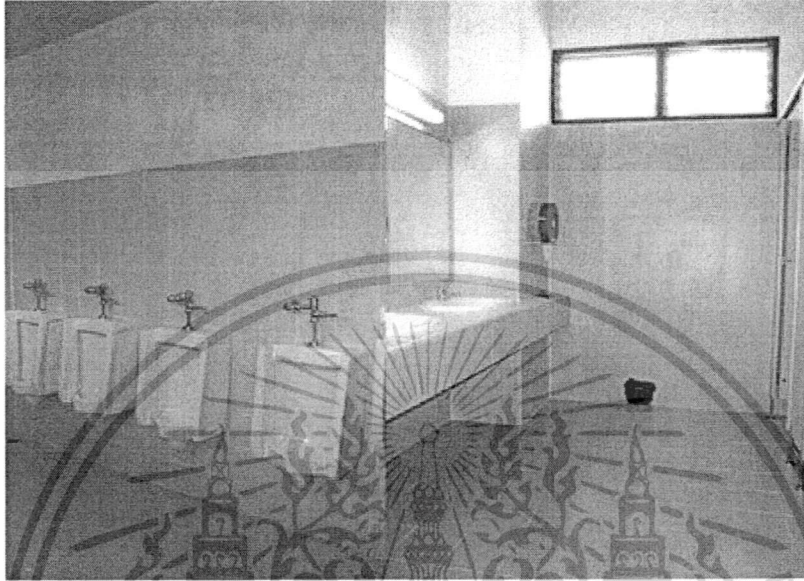
ภาพที่ 4.32 แสดงบริเวณพื้นที่ให้ข้อมูลข่าวสารแก่ผู้รับบริการ

พื้นที่อำนวยความสะดวกของผู้พิการ จากการสำรวจพบว่าผู้ออกแบบอาคารให้ความสำคัญกับผู้พิการได้ออกแบบทางลาดเอียงให้ผู้พิการที่ใช้รถเข็นสามารถเข้าติดต่อราชการได้อย่างสะดวก อีกทั้ง ได้จัดพื้นที่ให้มีห้องน้ำสำหรับผู้พิการภายในห้องนํามีสิ่งอำนวยความสะดวกให้ผู้พิการและผู้สูงอายุครบครัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่ภาพที่ 4.33 แสดงบริเวณพื้นที่อำนวยความสะดวกของผู้พิการ ไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พื้นที่ห้องน้ำภายในอาคาร จากการสำรวจพบว่า พื้นที่ส่วนของห้องน้ำที่ให้บริการสำหรับผู้ใช้งานในอาคารบูรณาการนั้น จะให้ร่วมกันระหว่างผู้ให้บริการและผู้รับบริการ ห้องน้ำจะแยกออกเป็นห้องน้ำชาย และห้องน้ำหญิง ซึ่งมีขนาดและจำนวนห้องที่เพียงพอให้ใช้บริการ แต่ผู้ใช้งานอาคารอยากให้แยกห้องน้ำระหว่างผู้มาติดต่อกับเจ้าหน้าที่ เพื่อสะดวกในการใช้งาน

ภาพที่ 4.34 แสดงบริเวณพื้นที่ห้องน้ำภายในอาคาร

ตอนที่ 2 เป็นการสำรวจเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมภายนอกอาคารบูรณาการ

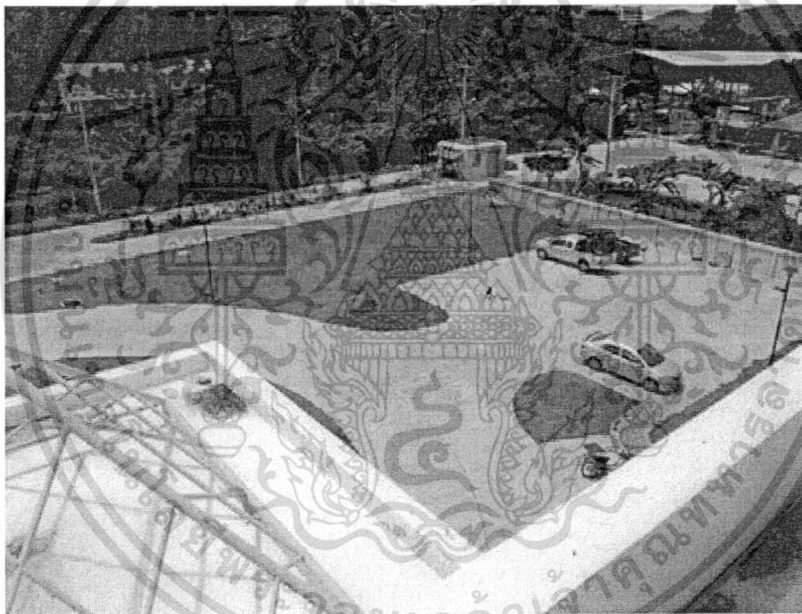
1) ด้านพื้นที่จอดรถภายนอกทั้งรถเจ้าหน้าที่และผู้รับบริการ

พื้นที่จอดรถภายนอกทั้งรถเจ้าหน้าที่และผู้รับบริการ จากการสำรวจพบว่า พื้นที่จอดรถภายนอกทั้งรถเจ้าหน้าที่และผู้รับบริการ ได้ที่พื้นที่จอดรถไว้แต่ยังไม่มีแยกส่วนที่จอดของผู้ให้บริการและผู้รับบริการ และไม่มีหลังคาคลุมกันแดด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 4.35 แสดงบริเวณพื้นที่จอดรถภายนอก

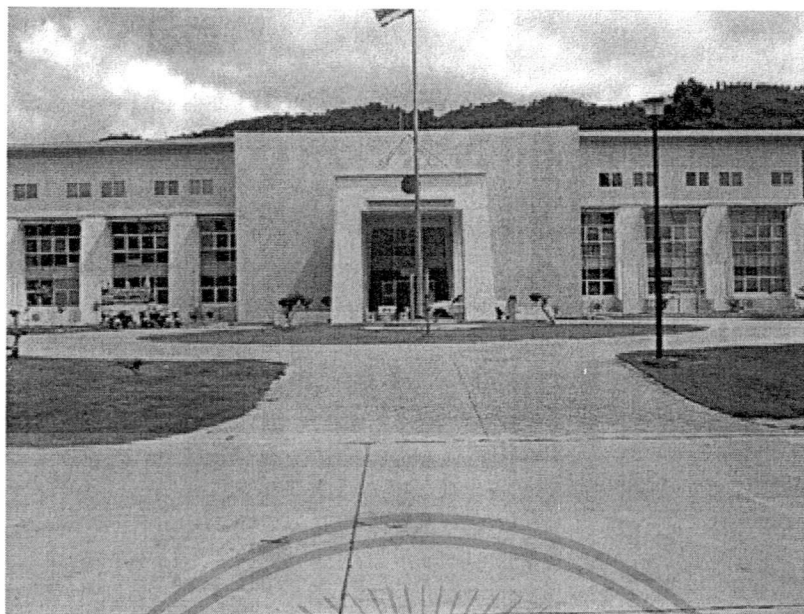

ภาพที่ 4.36 แสดงบริเวณพื้นที่จอดรถภายนอก

2) ด้านเส้นทางเข้า-ออก

เส้นทางเข้าออกอาคารของ อ่าเภอเกาะสมุย สามารถเข้าออกได้เพียงทางเดียว ไม่มีรั้วด้านหน้าของอาคารยังไม่ได้จัดสร้าง ทำให้ระบบการรักษาความปลอดภัยควบคุมการเข้าออกอาคารเป็นไปลำบาก (ดังภาพที่ 4.37) ส่วนบริเวณทางเข้าสู่ตัวอาคารกว้างขวางสำหรับผู้ให้บริการและผู้รับบริการเข้าออกได้สะดวก (ดังภาพที่ 4.38)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 4.37 แสดงบริเวณทางเข้าออก

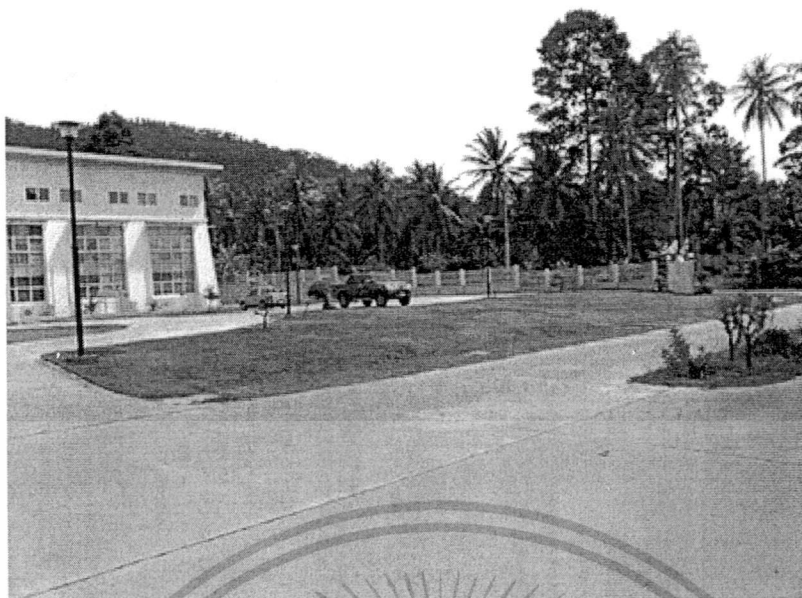

ภาพที่ 4.38 แสดงบริเวณทางเข้าสู่ตัวอาคาร

3) ด้านการจัดภูมิทัศน์

การจัดภูมิทัศน์ จากการสำรวจพบว่าการจัดภูมิทัศน์ของอาคารบูรณาการ อำเภอกะสมุย มีพื้นที่ที่สวยงามกว้างขวางและแวดล้อมไปด้วยธรรมชาติ แต่ภายในพื้นที่ของอาคารยังไม่มีต้นไม้ยืนต้น มีเพียงแต่การเว้นพื้นที่ไว้ปลูกหญ้า และต้นไม้เล็ก บางส่วนเท่านั้น

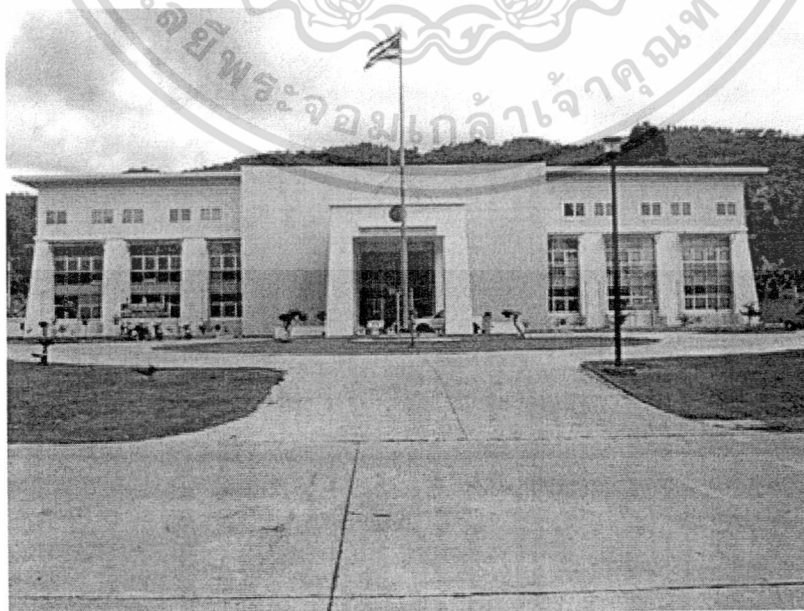
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 4.39 แสดงบริเวณการจัดภูมิทัศน์

รูปแบบทางสถาปัตยกรรมของตัวอาคาร

รูปแบบทางสถาปัตยกรรมของตัวอาคาร จากการสำรวจพบว่า รูปแบบสถาปัตยกรรมของตัวอาคารมีการออกแบบตัวอาคารมีรูปทรงทันสมัยสวยงาม แต่ยังไม่ความสอดคล้องและลงตัวกับสภาพแวดล้อมกับพื้นที่ เนื่องจากในส่วนหลังคาถูกปรับเปลี่ยนแบบในขณะที่ก่อสร้าง ส่วนโครงสร้างของอาคารเป็นคอนกรีตเสริมเหล็ก มี 2 ชั้น ผนังก่ออิฐฉาบปูน ช่องกระจกอลูมิเนียม หลังคาปรับเป็นลาดฟ้าพื้นที่ค่อนข้างใหญ่ ทำให้มีปัญหาฝ้ารั่วซึม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่ **ภาพที่ 4.40** แสดงรูปแบบทางสถาปัตยกรรมของตัวอาคารนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.1.1.3 อาคารบูรณาการ อ.ชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี ตั้งอยู่เลขที่ 111 หมู่ 4 ตำบลห้วยหิน อำเภอชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี โทร. 036-792063 , 036-792073-4 หน่วยงานภายใน ประกอบด้วย สำนักงานยุติธรรมจังหวัด สำนักงานคุมประพฤติ สำนักงานบังคับคดี กรมพินิจฯ

การวิเคราะห์ข้อมูลสภาพแวดล้อมปัจจุบัน

ตอนที่ 1 เป็นการสำรวจเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมภายในอาคารบูรณาการ

1) พื้นที่ใช้สอยภายในอาคาร

พื้นที่ใช้สอยภายในอาคาร จากการสำรวจพบว่าพื้นที่ใช้สอยในอาคารชั้นบนและชั้นล่างของอาคาร โดยทั้ง 2 ส่วนมีขนาดของพื้นที่กว้าง สะดวกสบาย เพียงพอต่อเจ้าหน้าที่ และการขยายตัวในอนาคต แต่การจัดวางและรูปแบบเฟอร์นิเจอร์ยังไม่ดีเท่าที่ควร และยังขาดการแบ่งพื้นที่ส่วนงานต่างๆภายในหน่วยงาน และไม่มีพื้นที่จัดเก็บเอกสาร ห้องเก็บของและพัสดุไม่มีเพียงพอต่อการใช้งาน

ภาพที่ 4.41 แสดงบริเวณพื้นที่ส่วนทำงานของเจ้าหน้าที่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 4.42 แสดงบริเวณพื้นที่ส่วนทำงานของเจ้าหน้าที่

พื้นที่ทางสัญจรภายใน ชั้นบนและชั้นล่าง รวมทั้งเดินต่างก็มีแสงสว่างจากธรรมชาติเข้ามาทำให้ไม่ต้องเปิดไฟ การเชื่อมระหว่างหน่วยงานก็ออกแบบได้ดี บันไดขึ้นลงอาคารมีราวจับออกแบบไว้สำหรับผู้สูงอายุ พื้นที่ทางสัญจรภายใน (ดังภาพที่ 4.43)

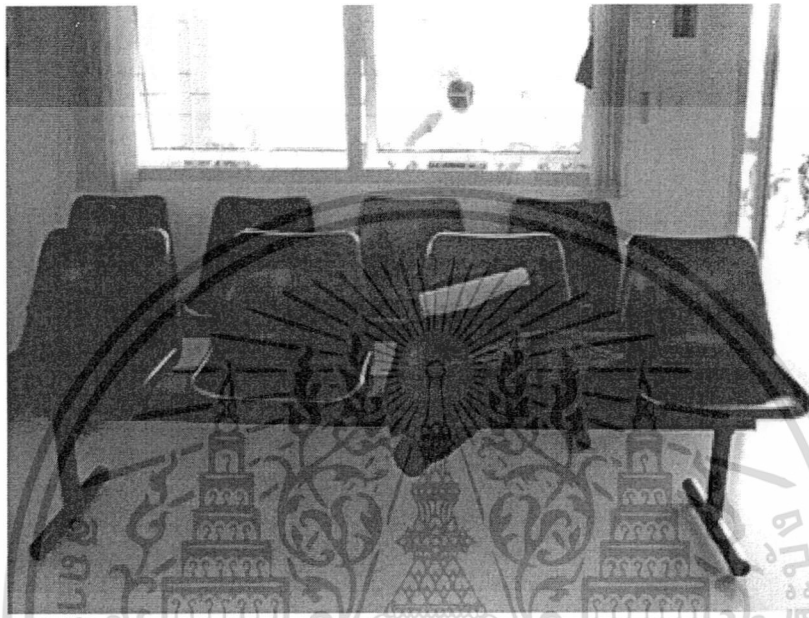

ภาพที่ 4.43 แสดงบริเวณพื้นที่ทางสัญจรภายใน

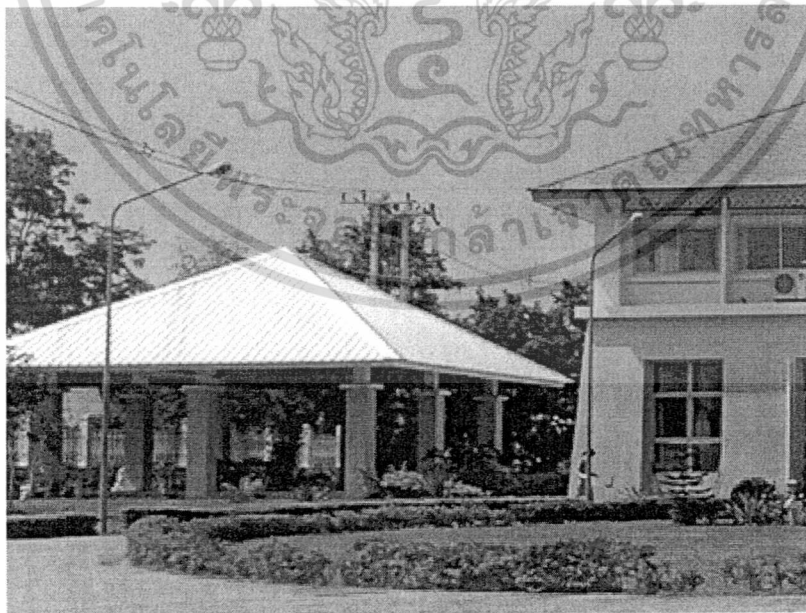
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2) พื้นที่ส่วนกลางในอาคาร

พื้นที่ส่วนพักผ่อนภายในอาคาร จากการสำรวจพบว่า พื้นที่ส่วนพักผ่อนมีที่นั่งไม่เพียงพอต่อความต้องการการใช้งานอาคาร ไม่เหมาะสมกับพื้นที่โถงทางเดินที่มีขนาดใหญ่และในส่วนพื้นที่ส่วนพักผ่อนภายนอกอาคาร ที่อาคารบูรณาการจังหวัดลพบุรี มีศาลาพักผ่อนด้านนอกทำให้เพียงพอต่อการใช้งานอาคาร (ดังภาพที่ 4.44)

ภาพที่ 4.44 แสดงบริเวณพื้นที่ส่วนพักผ่อนภายในอาคาร

ภาพที่ 4.45 แสดงบริเวณพื้นที่ส่วนพักผ่อนภายนอกอาคาร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนพื้นที่ส่วนโถงทางเข้า จากการสำรวจพบว่าพื้นที่โถงทางเข้ามีพื้นที่กว้างเดินสัญจร สะดวกสบาย แต่ไม่ได้ตกแต่งสำนักงาน เก้าอี้พักคอยไม่เพียงพอและส่วนใหญ่ชำรุด และแสงสว่างจากธรรมชาติเพียงพอในการใช้งานอาคาร (ดังภาพที่ 4.46)

ภาพที่ 4.46 แสดงบริเวณพื้นที่ส่วนโถงทางเข้า

พื้นที่ห้องประชุมส่วนกลาง จากการสำรวจพบว่า พื้นที่ของห้องประชุมมีขนาดมีขนาดของพื้นที่เหมาะสมกับความต้องการในการใช้สอย ใช้งานร่วมกันทุกหน่วยงาน ไม่มีการตกแต่งภายใน มีระบบเสียงที่ทันสมัย

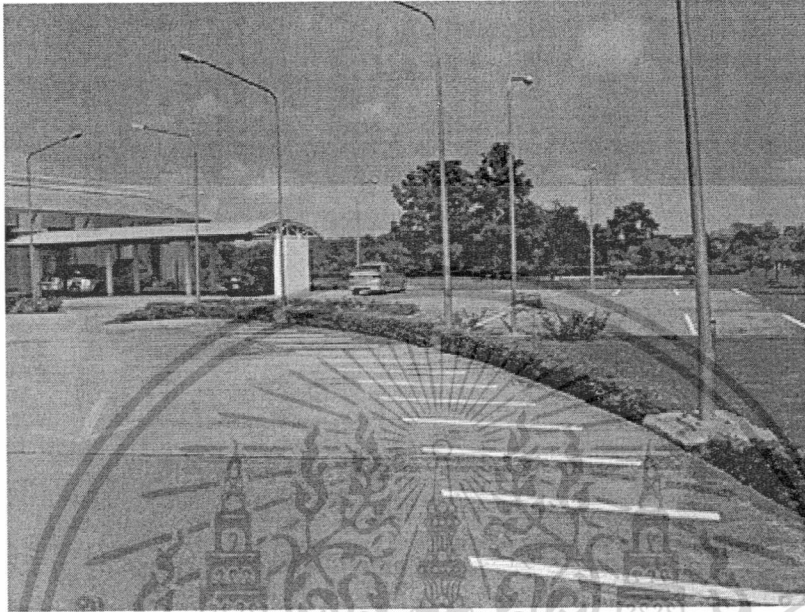

ภาพที่ 4.47 แสดงบริเวณพื้นที่ห้องประชุมส่วนกลาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

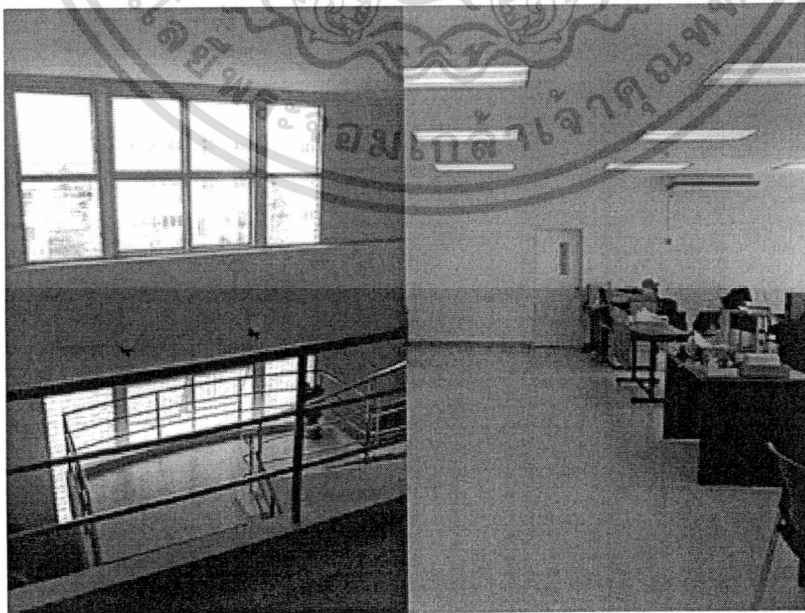
3) ด้านความปลอดภัยภายในอาคาร

ความปลอดภัยบริเวณที่จอดรถ จากการสำรวจพบว่า ความปลอดภัยบริเวณที่จอดรถมีความปลอดภัยน้อย เนื่องจากไม่มีรั้วด้านหน้าอาคาร และไม่มีป้อมยาม รปภ.จึงต้องไปใช้พื้นที่ในอาคารทำให้การดูแลรักษาความปลอดภัยของผู้มารับบริการอาคารบูรณาการไม่ได้ดีเท่าที่ควร

ภาพที่ 4.48 แสดงภาพความปลอดภัยบริเวณที่จอดรถ

แสงสว่างภายในอาคาร จากการสำรวจพบว่า แสงสว่างภายในอาคารบริเวณทางเดินรอบๆ อาคารและทางเชื่อมระหว่างหน่วยงานมีแสงสว่างจากธรรมชาติเข้ามาเพียงพอต่อการใช้งาน ส่วนภายในพื้นที่ทำงานแสงสว่างที่ได้จะมาจากแสงสว่างของไฟฟ้ามากกว่าแสงสว่างจากธรรมชาติ

ภาพที่ 4.49 แสดงภาพแสงสว่างภายในอาคาร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การป้องกันอัคคีภัย จากการสำรวจพบว่า ภายในอาคารจะมีการติดตั้งถังดับเพลิงตามจุดต่างๆที่สามารถใช้งานได้ทันทีถ้าเกิดอัคคีภัย

ภาพที่ 4.50 แสดงภาพการป้องกันอัคคีภัย

การระบายอากาศภายในอาคาร จากการสำรวจพบว่าบริเวณทางเดิน ทางเชื่อมรอบอาคารได้จากลมธรรมชาติที่พัดผ่านเข้ามายังตัวอาคาร และส่วนพื้นที่ทำงานได้จากเครื่องปรับอากาศที่ติดตั้งไว้ตามตำแหน่งของห้องต่างๆ ภายในอาคาร

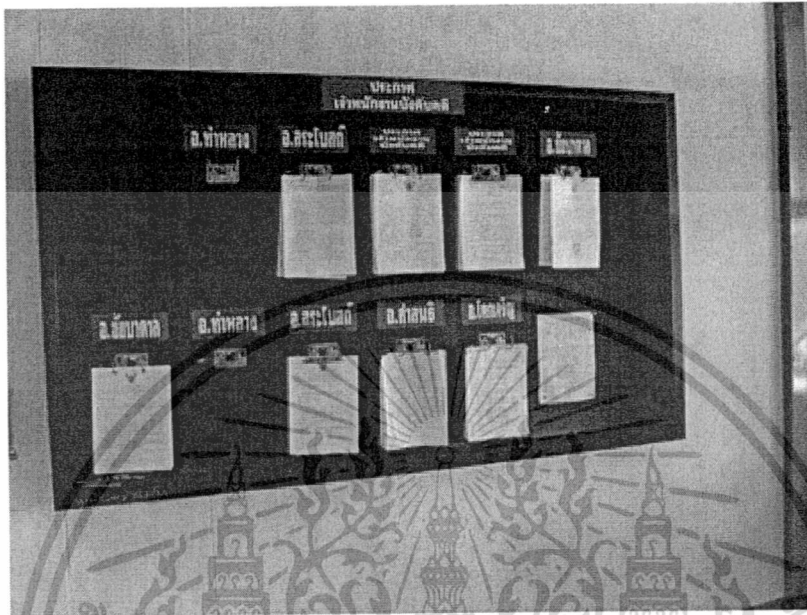

ภาพที่ 4.51 แสดงภาพการระบายอากาศภายในอาคาร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก

พื้นที่ให้ข้อมูลข่าวสารแก่ผู้รับบริการ จากการสำรวจพบว่า พื้นที่ให้ข้อมูลข่าวสารแก่ผู้รับบริการ ออกแบบไม่ได้จัดพื้นที่ให้ข้อมูลข่าวสารหน่วยงานจึงจัดทำขึ้นมาเอง จึงทำให้ดูไม่เรียบร้อย ไม่น่าอ่าน ไม่มีที่ให้วางเอกสารและแผ่นพับ

ภาพที่ 4.52 แสดงบริเวณพื้นที่ให้ข้อมูลข่าวสารแก่ผู้รับบริการ

พื้นที่อำนวยความสะดวกของผู้พิการ จากการสำรวจพบว่าผู้ออกแบบอาคารให้ความสำคัญกับผู้พิการ ได้ออกแบบทางลาดเอียงให้ผู้พิการที่ไร้รถเข็นสามารถเข้าติดต่อราชการได้อย่างสะดวก อีกทั้งได้จัดพื้นที่ให้มีห้องน้ำสำหรับผู้พิการภายในห้องน้ำมีสิ่งอำนวยความสะดวกให้ผู้พิการและผู้สูงอายุ (ภาพที่ 4.53)

ภาพที่ 4.53 แสดงบริเวณพื้นที่อำนวยความสะดวกของผู้พิการ เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พื้นที่ห้องน้ำภายในอาคาร จากการสำรวจพบว่า พื้นที่ส่วนของห้องน้ำที่ให้บริการสำหรับผู้ใช้งานในอาคารบูรณาการนั้น จะให้ร่วมกันระหว่างผู้ให้บริการและผู้รับบริการ ห้องน้ำจะแยกออกเป็นห้องน้ำชาย และห้องน้ำหญิง ซึ่งมีขนาดและจำนวนห้องที่เพียงพอให้ใช้บริการ แต่ผู้ใช้งานอาคารอยากให้แยกห้องน้ำระหว่างผู้มาติดต่อกับเจ้าหน้าที่ เพื่อสะดวกในการใช้งาน

ภาพที่ 4.54 แสดงบริเวณพื้นที่ห้องน้ำภายในอาคาร

ตอนที่ 2 เป็นการสำรวจเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมภายนอกอาคารบูรณาการ

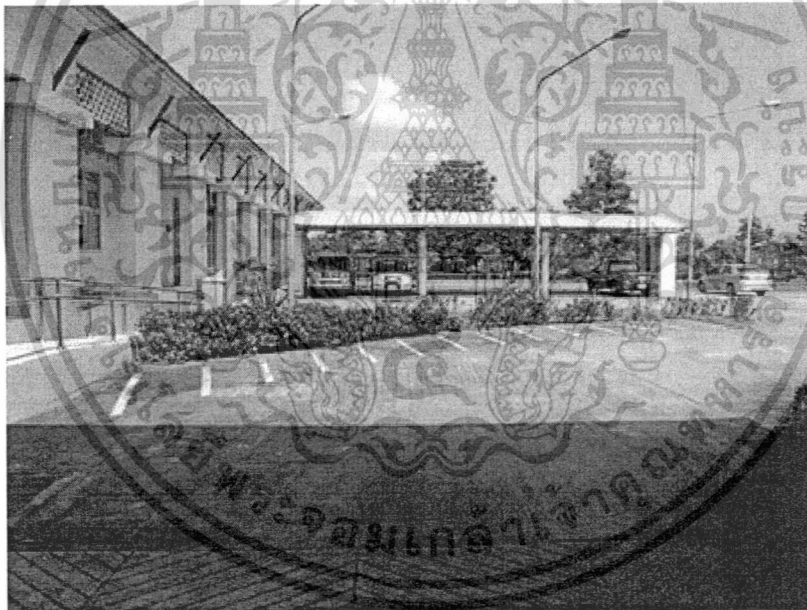
1) ด้านพื้นที่จอดรถภายนอกทั้งรถเจ้าหน้าที่และผู้รับบริการ

พื้นที่จอดรถภายนอกทั้งรถเจ้าหน้าที่และผู้รับบริการ จากการสำรวจพบว่า พื้นที่จอดรถภายนอกทั้งรถเจ้าหน้าที่และผู้รับบริการ ในส่วนที่มีหลังคาคลุมมีเพียงพอต่อผู้ให้บริการ แต่ในส่วนของผู้มารับบริการต้องจอดบริเวณลานจอดที่ไม่มีหลังคลุม โดยรวมที่จอดรถว่างเหมาะสมกับความต้องการใช้งาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 4.55 แสดงบริเวณพื้นที่จอดรถภายนอก

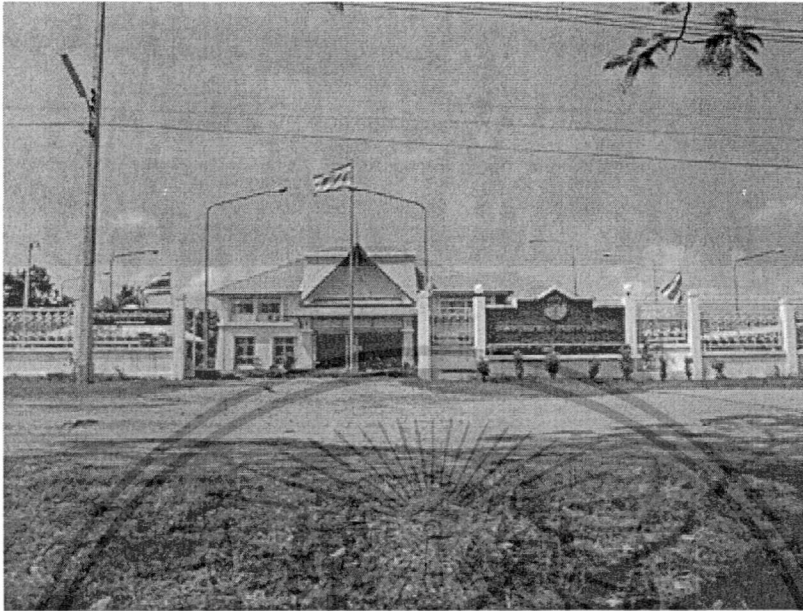
ภาพที่ 4.56 แสดงบริเวณพื้นที่จอดรถภายนอก

2) ด้านเส้นทางเข้า-ออก

เส้นทางเข้าออกอาคารของจังหวัดลพบุรี สามารถเข้าออกได้เพียงทางเดียว มีรั้วรอบขอบชิด ด้านหน้าของอาคารถนนยังสร้างไม่เสร็จสมบูรณ์ การเดินทางเข้ามาอาจจะไม่ค่อยสะดวกเท่าที่ควร ไม่มีระบบรักษาความปลอดภัยด้านประตูเข้าออก จึงทำให้ระบบการรักษาความปลอดภัยควบคุมการเข้า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ออกอาคารเป็นไปลำบาก (ดังภาพที่ 4.57) ส่วนบริเวณทางเข้าสู่ตัวอาคารกว้างขวางผู้ให้บริการและผู้รับบริการเข้าออกได้สะดวก (ดังภาพที่ 4.58)

ภาพที่ 4.57 แสดงบริเวณทางเข้าออก

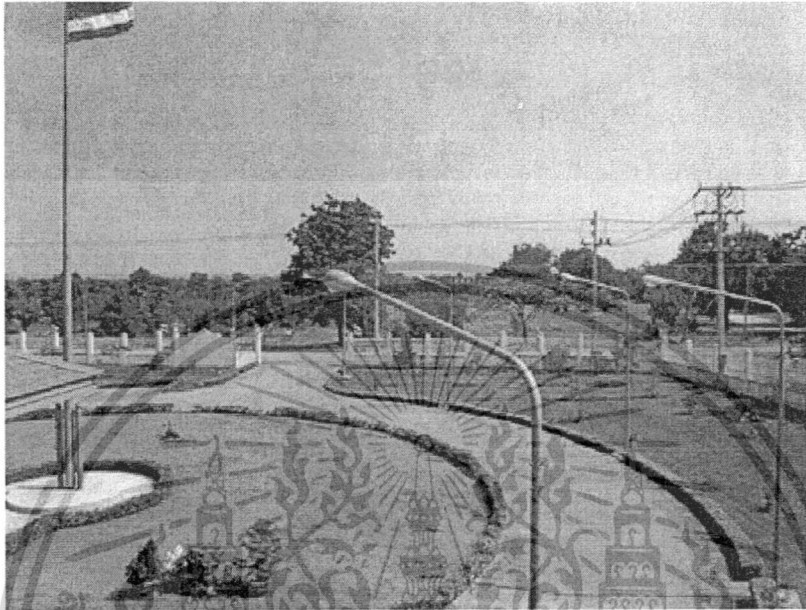

ภาพที่ 4.58 แสดงบริเวณทางเข้าสู่ตัวอาคาร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3) ด้านการจัดภูมิทัศน์

การจัดภูมิทัศน์ จากการสำรวจพบว่าการจัดภูมิทัศน์ของอาคารบูรณาการจังหวัดลพบุรี มีพื้นที่ที่สวยงามกว้างขวางและสภาพแวดล้อมโดยรอบเต็มไปด้วยธรรมชาติ พื้นที่ภายในโครงการ การจัดภูมิทัศน์มีเพียงแต่การเว้นพื้นที่ไว้ปลูกหญ้า และต้นไม้ที่ปลูกไว้ยังไม่โตเต็มที่ สวนหย่อมได้จัดเป็นบางส่วนเท่านั้น

ภาพที่ 4.59 แสดงบริเวณการจัดภูมิทัศน์

4) รูปแบบทางสถาปัตยกรรมของตัวอาคาร

รูปแบบทางสถาปัตยกรรมของตัวอาคาร จากการสำรวจพบว่าเป็นรูปแบบทางสถาปัตยกรรมแบบไทย มีรูปทรงดูเข้ากับสภาพแวดล้อมและสอดคล้องกับอาคารที่อยู่บริเวณเดียวกันได้เป็นอย่างดีอาคารบูรณาการโดยรวมอยู่ในเกณฑ์ดี โครงสร้างอาคารเป็นโครงสร้างคอนกรีตเสริมเหล็ก มี 2 ชั้น ผนังก่ออิฐฉาบปูน ช่องกระจกอลูมิเนียม (ดังภาพที่ 4.60)

ภาพที่ 4.60 แสดงรูปแบบทางสถาปัตยกรรมของตัวอาคาร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับบริการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.2 วิเคราะห์แบบสอบถาม

แบบสอบถาม เป็นศึกษาในด้านสภาพปัญหาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมภายในและสภาพแวดล้อมภายนอก

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม สำหรับผู้ให้บริการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละ มีรายละเอียดดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวนและค่าร้อยละเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 ชาย	22	33.33
1.2 หญิง	44	66.67
2. วุฒิการศึกษา		
2.1 ต่ำกว่าปริญญาตรี	31	46.97
2.2 ปริญญาตรี	30	45.45
2.3 สูงกว่าปริญญาตรี	5	7.58
3. อายุ		
3.1 น้อยกว่า 25 ปี	6	9.09
3.2 26 - 30 ปี	17	25.76
3.3 31 - 40 ปี	30	45.45
3.4 41 - 50 ปี	9	13.64
3.5 51 - 60 ปี	4	6.06
4. อายุงาน		
4.1 ต่ำกว่า 5 ปี	30	45.45
4.2 6 - 10 ปี	15	22.73
4.3 11 - 15 ปี	15	22.73
4.4 มากกว่า 16 ปี	6	9.09

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
5. สังกัดหน่วยงาน		
5.1 กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน	4	6.06
5.2 กรมบังคับคดี	22	33.33
5.3 สำนักงานยุติธรรมจังหวัด	25	37.88
5.4 กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ	15	22.73
5.5 กรมคุมประพฤติ	0	0.00
6. ให้บริการอาคารบูรณาการจังหวัด		
6.1 อ.เกาะสมุย จ.สุราษฎร์ธานี	39	59.09
6.2 อ.ชัยบาดาล จ.ลพบุรี	14	21.21
6.3 จ.อุดรธานี	13	19.70

จากตารางที่ 4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้บริการ อาคารบูรณาการกระทรวงยุติธรรม ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง รวมทั้งสิ้น 66 คน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลมีรายละเอียดดังนี้

เพศ พบว่า ผู้ให้บริการส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 66.67 เพศชาย จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33

ระดับการศึกษา พบว่าผู้ให้บริการส่วนใหญ่ มีอายุจบการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 46.97 ระดับปริญญาตรี จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 45.45 และระดับสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 7.58

อายุ พบว่า ผู้ให้บริการส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุ ช่วงอายุ 31- 40 ปี จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 45.45 ช่วงอายุ 26 - 30 ปี จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 25.76 ช่วงอายุ 41-50 ปี จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 13.64 ช่วงอายุน้อยกว่า 25 ปี จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 9.09 และช่วงอายุ 51 - 60 ปีจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 6.06

อายุงาน พบว่า ผู้ให้บริการส่วนใหญ่จะมีอายุงาน ต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 30 คนคิดเป็นร้อยละ 45.45 ช่วงอายุงาน 6 - 10 ปี จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 22.73 ช่วงอายุงาน 11 - 15 ปี จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 22.73 ช่วงอายุงาน มากกว่า 16 ปี จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 9.09

หน่วยงานที่สังกัด พบว่า ผู้ให้บริการส่วนใหญ่ สำนักงานยุติธรรมจังหวัด จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 37.88 กรมบังคับคดี จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 22.73 กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 6.06 กรมคุมประพฤติ จำนวน 0 คน คิดเป็นร้อยละ 00.00

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อใช้ในการศึกษาวิจัยเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การให้บริการอาคารบูรณาการในจังหวัด พบว่า ส่วนใหญ่เป็นผู้ตอบแบบสอบถามจาก ผู้ให้บริการอาคารบูรณาการ จังหวัดอุดรธานี จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 59.09 อำเภอชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 21.21 และอำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 19.70

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามระดับปัญหาของ สภาพแวดล้อมภายใน ของผู้ให้บริการ อาคารบูรณาการกระทรวงยุติธรรม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) มีรายละเอียด ดังตารางที่ 4.2 – 4.5

ตารางที่ 4.2 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับปัญหาของสภาพแวดล้อมภายใน อาคารบูรณาการกระทรวงยุติธรรม ด้านการจัดพื้นที่ใช้สอยภายใน (สำหรับผู้ให้บริการ)

ข้อ	ด้านการจัดพื้นที่ใช้สอยภายใน	n = 66		ระดับปัญหา	ลำดับที่
		\bar{x}	S.D.		
1	ขนาดของพื้นที่ใช้สอยของแต่ละหน่วยงานภายในอาคาร	3.21	1.10	ปานกลาง	1
2	ขนาดของพื้นที่สัญจรภายในอาคาร	3.14	1.07	ปานกลาง	2
3	ความสัมพันธ์ของส่วนต่างๆ ภายในอาคารบูรณาการ	3.05	0.98	ปานกลาง	4
4	จำนวนห้องน้ำของผู้ให้บริการ	3.12	1.28	ปานกลาง	3
	รวม	3.13	1.10	ปานกลาง	

จากตารางที่ 4.2 พบระดับปัญหาของ สภาพแวดล้อมภายใน ด้านการจัดพื้นที่ใช้สอยภายในของผู้ให้บริการอาคารบูรณาการกระทรวงยุติธรรม ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.13$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าผู้ให้บริการมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.05 - 3.21 ซึ่งมีระดับปัญหาอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยปานกลางสูงสุด คือ ขนาดของพื้นที่ใช้สอยของแต่ละหน่วยงานภายในอาคาร ($\bar{x} = 3.21$) รองลงมาคือ ขนาดพื้นที่ใช้ที่ในการสัญจรภายในอาคาร ($\bar{x} = 3.14$) ส่วนด้านค่าเฉลี่ยปานกลางต่ำสุด คือ ความสัมพันธ์ของส่วนต่างๆ ภายในอาคารบูรณาการ ($\bar{x} = 3.05$)

ตารางที่ 4.3 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับปัญหาของ สภาพแวดล้อมภายใน อาคารบูรณาการกระทรวงยุติธรรม ด้านการจัดการพื้นที่ส่วนกลาง (สำหรับผู้ให้บริการ)

ข้อ	การจัดการพื้นที่ส่วนกลาง	n = 66		ระดับปัญหา	ลำดับที่
		\bar{X}	S.D.		
1	บริเวณโถงทางเข้า	3.15	1.00	ปานกลาง	3
2	บริเวณต้อนรับ	3.26	1.03	ปานกลาง	2
3	ห้องประชุมส่วนกลาง	3.29	1.12	ปานกลาง	1
	รวม	3.23	1.05	ปานกลาง	

จากตารางที่ 4.3 พบระดับปัญหาของ สภาพแวดล้อมภายใน ด้านการจัดการพื้นที่ส่วนกลาง ของผู้ให้บริการอาคารบูรณาการกระทรวงยุติธรรม ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.23$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าผู้ให้บริการมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.15 – 3.29 ซึ่งมีระดับปัญหาอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยปานกลางสูงสุด คือ ห้องประชุมส่วนกลาง ($\bar{X} = 3.29$) รองลงมา คือ บริเวณต้อนรับ ($\bar{X} = 3.26$) ส่วนด้านค่าเฉลี่ยปานกลางต่ำสุด คือ บริเวณโถงทางเข้า ($\bar{X} = 3.15$)

ตารางที่ 4.4 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับปัญหาของ สภาพแวดล้อมภายใน อาคารบูรณาการกระทรวงยุติธรรม ด้านการจัดการด้านความปลอดภัย การใช้งานอาคาร (สำหรับผู้ให้บริการ)

ข้อ	ด้านความปลอดภัยการใช้งานอาคาร	n = 66		ระดับปัญหา	ลำดับที่
		\bar{X}	S.D.		
1	ความปลอดภัยบริเวณที่จอดรถ	3.23	1.15	ปานกลาง	1
2	แสงสว่างภายในอาคาร	3.06	1.16	ปานกลาง	3
3	การป้องกันอัคคีภัย	3.15	1.08	ปานกลาง	2
4	การระบายอากาศภายในอาคาร	3.03	1.20	ปานกลาง	4
	รวม	3.12	1.14	ปานกลาง	

จากตารางที่ 4.4 พบระดับปัญหาของ สภาพแวดล้อมภายใน ด้านความปลอดภัยการใช้งานอาคาร ของผู้ให้บริการอาคารบูรณาการกระทรวงยุติธรรม ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.12$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าผู้ให้บริการมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.06 - 3.23 ซึ่งมีระดับปัญหาอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยปานกลางสูงสุด คือ ความปลอดภัยบริเวณที่

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จอตผล ($\bar{X}=3.23$) รองลงมา คือ การป้องกันอัคคีภัย ($\bar{X}=3.15$) และส่วนด้านค่าเฉลี่ยปานกลางต่ำสุดคือ การระบายอากาศภายในอาคาร

ตารางที่ 4.5 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับปัญหาของ สภาพแวดล้อมภายในอาคารบูรณาการกระทรวงยุติธรรม ด้านการจัดการสิ่งอำนวยความสะดวก (สำหรับผู้ให้บริการ)

ข้อ	สิ่งอำนวยความสะดวก	n = 66		ระดับปัญหา	ลำดับที่
		\bar{X}	S.D.		
1	ห้องอาหาร/ โรงอาหาร / ศูนย์อาหาร	3.14	1.87	ปานกลาง	1
2	ที่ตั้งโทรศัพท์สาธารณะ	2.67	1.55	ปานกลาง	4
3	จำนวนโทรศัพท์สาธารณะ	2.65	1.58	ปานกลาง	5
4	ส่วนบริเวณให้บริการให้ข้อมูลข่าวสารแก่ผู้ใช้บริการ	2.74	1.45	ปานกลาง	3
5	สิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้พิการ	2.79	1.41	ปานกลาง	2
6	สิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้สูงอายุ	2.74	1.41	ปานกลาง	3
	รวม	2.79	1.55	ปานกลาง	

จากตารางที่ 4.5 พบระดับปัญหาของสภาพแวดล้อมภายใน ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกของผู้ให้บริการอาคารบูรณาการกระทรวงยุติธรรม ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.79$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าผู้ให้บริการมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.65 – 3.14 ซึ่งมีระดับปัญหาอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน สำหรับด้านที่มีค่าเฉลี่ยปานกลางสูงสุด คือ ห้องอาหาร/โรงอาหาร/ศูนย์อาหาร ($\bar{X}=3.14$) รองลงมา คือ สิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้พิการ ($\bar{X}=2.79$) และส่วนด้านค่าเฉลี่ยปานกลางต่ำสุด คือ จำนวนโทรศัพท์สาธารณะ ($\bar{X}=2.65$)

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามระดับปัญหาของ สภาพแวดล้อมภายนอกของผู้ให้บริการอาคารบูรณาการกระทรวงยุติธรรม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) มีรายละเอียด ดังตารางที่ 4.6 – 4.9

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.6 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับปัญหาของ สภาพแวดล้อมภายนอก อาคารบูรณาการกระทรวงยุติธรรม ด้านการจัดพื้นที่จอดรถภายนอกอาคาร (สำหรับผู้ใช้บริการ)

ข้อ	พื้นที่จอดรถภายนอกอาคาร	n = 66		ระดับปัญหา	ลำดับ ที่
		\bar{X}	S.D.		
1	ความสะดวกในการเข้า-ออกบริเวณที่จอดรถ	3.08	0.93	ปานกลาง	2
2	ทางเข้าสู่ตัวอาคารบูรณาการ	3.02	0.95	ปานกลาง	4
3	ขนาดพื้นที่ รองรับจำนวนรถของผู้ให้บริการ	3.17	1.24	ปานกลาง	1
4	ระยะทางจากบริเวณที่จอดรถถึงตัวอาคาร	3.02	1.02	ปานกลาง	3
	รวม	3.07	1.04	ปานกลาง	

จากตารางที่ 4.6 พบระดับปัญหาของสภาพแวดล้อมภายนอก ด้านพื้นที่จอดรถภายนอกอาคาร ของผู้ใช้บริการอาคารบูรณาการกระทรวงยุติธรรม ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.07$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าผู้ใช้บริการมีค่าเฉลี่ยปานกลางอยู่ระหว่าง 3.02 – 3.17 ซึ่งมีระดับปัญหาอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน สำหรับด้านที่มีค่าเฉลี่ยปานกลางสูงสุด คือ ขนาดพื้นที่ รองรับจำนวนรถของผู้ให้บริการ ($\bar{X}=3.17$) รองลงมา คือ ความสะดวกในการเข้า-ออกบริเวณที่จอดรถ ($\bar{X}=3.08$) ส่วนด้านค่าเฉลี่ยปานกลางต่ำสุด คือ ทางเข้าสู่ตัวอาคารบูรณาการ ($\bar{X}=3.02$)

ตารางที่ 4.7 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับปัญหาของ สภาพแวดล้อมภายนอก อาคารบูรณาการกระทรวงยุติธรรม ด้านการจัดทางเข้า - ออกอาคาร (สำหรับผู้ใช้บริการ)

ข้อ	ทางเข้า - ออกอาคาร	n = 66		ระดับปัญหา	ลำดับ ที่
		\bar{X}	S.D.		
1	ทางเข้า-ออกจากถนนเข้าสู่ตัวอาคารบูรณาการ	2.97	1.19	ปานกลาง	1
2	สัญลักษณ์ หรือป้ายบอกทาง	2.85	1.23	ปานกลาง	2
	รวม	2.91	1.21	ปานกลาง	

จากตารางที่ 4.7 พบระดับปัญหาของ สภาพแวดล้อมภายนอก ด้านการจัดการทางเข้า - ออกอาคาร ของผู้ใช้บริการอาคารบูรณาการกระทรวงยุติธรรม ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}= 2.91$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าผู้ให้บริการมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.85 – 2.97 ซึ่งมีระดับปัญหาอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน สำหรับด้านที่มีค่าเฉลี่ยปานกลางสูงสุด คือ ทางเข้า-ออกจากถนนเข้าสู่ตัวอาคารบูรณาการ ($\bar{X}=2.97$) รองลงมา คือ สัญลักษณ์ หรือป้ายบอกทาง ($\bar{X}= 2.85$)

ตารางที่ 4.8 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับปัญหาของ สภาพแวดล้อมภายนอกอาคารบูรณาการกระทรวงยุติธรรม ด้านการจัดภูมิทัศน์ภายนอกอาคาร (สำหรับผู้ให้บริการ)

ข้อ	การจัดภูมิทัศน์ภายนอกอาคาร	n = 66		ระดับปัญหา	ลำดับที่
		\bar{X}	S.D.		
1	การจัดภูมิทัศน์ บริเวณภายนอกอาคาร	2.91	1.03	ปานกลาง	2
2	สภาพพื้นที่โดยรอบของอาคาร	3.14	1.01	ปานกลาง	1
	รวม	3.02	1.02	ปานกลาง	

จากตารางที่ 4.8 พบระดับระดับปัญหาของสภาพแวดล้อมภายนอก ด้านการจัดภูมิทัศน์ภายนอกอาคาร ของผู้ให้บริการอาคารบูรณาการกระทรวงยุติธรรม ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.02$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าผู้ให้บริการมีค่าเฉลี่ยปานกลางอยู่ระหว่าง 2.91 – 3.14 ซึ่งมีระดับปัญหาอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน สำหรับด้านที่มีค่าเฉลี่ยปานกลางสูงสุด คือ สภาพพื้นที่โดยรอบของอาคาร ($\bar{X}=3.14$) รองลงมา คือ การจัดภูมิทัศน์ บริเวณภายนอกอาคาร ($\bar{X}= 2.91$)

ตารางที่ 4.9 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับปัญหาของ สภาพแวดล้อมภายนอกอาคารบูรณาการกระทรวงยุติธรรม ด้านรูปแบบทางสถาปัตยกรรมของอาคาร (สำหรับผู้ให้บริการ)

ข้อ	การจัดภูมิทัศน์ภายนอกอาคาร	n = 66		ระดับปัญหา	ลำดับที่
		\bar{X}	S.D.		
1	รูปแบบของสถาปัตยกรรมของตัวอาคารบูรณาการ	3.23	1.00	ปานกลาง	1
2	การเลือกทำเล ที่ตั้งของตัวอาคาร	3.20	1.11	ปานกลาง	2
3	การนำสถาปัตยกรรมพื้นถิ่น มาประยุกต์ใช้กับตัวอาคาร เพื่อให้เกิดความเป็นเอกลักษณ์	2.98	1.14	ปานกลาง	3
	รวม	3.14	1.08	ปานกลาง	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 4.9 พบระดับปัญหาและความคิดเห็นต่อสภาพแวดล้อมภายนอก ด้านการจัด
ภูมิทัศน์ภายนอกอาคาร ของผู้ให้บริการอาคารบูรณาการกระทรวงยุติธรรม ในภาพรวมอยู่ในระดับปาน
กลาง ($\bar{X} = 3.14$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าผู้ให้บริการมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.98 – 3.23 ซึ่งมีระดับ
ปัญหาอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน สำหรับด้านที่มีค่าเฉลี่ยปานกลางสูงสุด คือ รูปแบบของ
สถาปัตยกรรมของตัวอาคารบูรณาการ ($\bar{X} = 3.23$) รองลงมา คือ การเลือกทำเล ที่ตั้งของตัวอาคาร
($\bar{X} = 3.20$) ส่วนด้านค่าเฉลี่ยปานกลางต่ำสุด คือ การนำสถาปัตยกรรมพื้นถิ่น มาประยุกต์ใช้กับตัว
อาคาร เพื่อให้เกิดความเป็นเอกลักษณ์ ($\bar{X} = 2.98$)

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม สำหรับผู้รับบริการ
จำนวน 169 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละ มีรายละเอียดดังตารางที่ 4.10

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.10 แสดงจำนวนและค่าร้อยละเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 ชาย	83	49.11
1.2 หญิง	86	50.89
2. วุฒิการศึกษา		
2.1 ต่ำกว่าปริญญาตรี	93	55.03
2.2 ปริญญาตรี	64	37.87
2.3 สูงกว่าปริญญาตรี	12	7.10
3. อายุ		
3.1 น้อยกว่า 25 ปี	42	24.85
3.2 26 - 30 ปี	47	27.81
3.3 31 - 40 ปี	62	36.69
3.4 41 - 50 ปี	11	6.51
3.5 51 - 60 ปี	7	4.14
4. ความถี่ในการรับบริการ ต่อเดือน		
4.1 ต่ำกว่า 1 ครั้ง	92	54.44
4.2 2 - 5 ครั้ง	53	31.36
4.3 6 - 10 ครั้ง	16	9.47
4.4 มากกว่า 10 ครั้ง	8	4.73
5. อายุ		
5.1 น้อยกว่า 25 ปี	42	24.85
5.2 26 - 30 ปี	47	27.81
5.3 31 - 40 ปี	62	36.69
5.4 41 - 50 ปี	11	6.51
5.5 51 - 60 ปี	7	4.14
6. ความถี่ในการรับบริการ ต่อเดือน		
6.1 ต่ำกว่า 1 ครั้ง	92	54.44
6.2 2 - 5 ครั้ง	53	31.36
6.3 6 - 10 ครั้ง	16	9.47
6.4 มากกว่า 10 ครั้ง	8	4.73

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์และสงวนสิทธิ์ในข้อมูลและเนื้อหาทั้งหมด ไม่อนุญาตให้ทำซ้ำหรือเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาต

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.10 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
7. มาติดต่อหน่วยงาน		
7.1 กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน	22	13.02
7.2 กรมบังคับคดี	19	11.24
7.3 สำนักงานยุติธรรมจังหวัด	69	40.83
7.4 กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ	12	7.10
7.5 กรมคุมประพฤติ	47	27.81
8. มารับบริการอาคารบูรณาการในจังหวัด		
8.1 อ.เกาะสมุย จ.สุราษฎร์ธานี	82	48.52
8.2 อ.ชัยบาดาล จ.ลพบุรี	50	29.59
8.3 จ.อุตรธานี	37	21.89

จากตารางที่ 4.10 ข้อมูลทั่วไปของผู้รับบริการ อาคารบูรณาการกระทรวงยุติธรรม ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง รวมทั้งสิ้น 169 คน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลมีรายละเอียด ดังนี้

เพศ พบว่า ผู้รับบริการส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 50.89 เพศชาย จำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 49.11

ระดับการศึกษา พบว่าผู้รับบริการส่วนใหญ่ มีการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 93 คน คิดเป็นร้อยละ 55.03 ระดับปริญญาตรี จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 37.87 ระดับสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 7.10

อายุ พบว่า ผู้รับบริการส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุ 31 - 40 ปี จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 36.69 ช่วงอายุ 26 - 30 ปี จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 27.81 ช่วงอายุน้อยกว่า 25 ปี จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 24.85 ช่วงอายุ 41 - 50 ปีจำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 6.51 และช่วงอายุ 51 - 60 ปีจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 4.14

ความถี่ในการรับบริการ (ต่อเดือน) พบว่า ผู้รับบริการส่วนใหญ่มารับบริการ ต่ำกว่า 1 ครั้ง จำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 54.44 ช่วงรับบริการ 2 - 5 ครั้ง จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 31.36 ช่วงรับบริการ 6 - 10 ครั้ง จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 9.47 ช่วงรับบริการ มากกว่า 10 ครั้ง จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 4.73

หน่วยงานที่มีผู้มารับบริการ พบว่า ผู้รับบริการส่วนใหญ่ สำนักงานยุติธรรมจังหวัด จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 40.83 กรมคุมประพฤติ จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 27.81 กรมพินิจและ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คุ้มครองเด็กและเยาวชน จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 13.02 กรมบังคับคดี จำนวน 19 คนคิดเป็นร้อยละ 11.24 กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 7.10

การรับบริการอาคารบูรณาการในจังหวัด พบว่า ส่วนใหญ่เป็นผู้ตอบแบบสอบถามจาก ผู้รับบริการอาคารบูรณาการ อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 82 คน คิดเป็นร้อยละ 48.52 อำเภอชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 29.59 และจังหวัดอุดรธานี จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 21.89

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามระดับปัญหาของ สภาพแวดล้อมภายใน ของ ผู้รับบริการอาคารบูรณาการกระทรวงยุติธรรม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) มีรายละเอียด ดังตารางที่ 4.11 – 4.14

ตารางที่ 4.11 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับปัญหาของสภาพแวดล้อมภายใน อาคารบูรณาการกระทรวงยุติธรรม ด้านการจัดพื้นที่ใช้สอยภายใน (สำหรับผู้รับบริการ)

ข้อ	ด้านการจัดพื้นที่ใช้สอยภายใน	n = 169		ระดับปัญหา	ลำดับที่
		\bar{X}	S.D.		
1	ขนาดของพื้นที่ใช้สอยของแต่ละหน่วยงานภายในอาคาร	3.44	1.18	ปานกลาง	2
2	ขนาดของพื้นที่สัญจร ภายในอาคาร	3.34	1.20	ปานกลาง	4
3	ความสัมพันธ์ของส่วนต่างๆ ภายในอาคารบูรณาการ	3.54	1.14	มาก	1
4	จำนวนห้องน้ำของ ผู้รับบริการ	3.34	1.25	ปานกลาง	3
	รวม	3.41	1.19	ปานกลาง	

จากตารางที่ 4.11 พบระดับปัญหาของสภาพแวดล้อมภายใน ด้านการจัดพื้นที่ใช้สอยภายใน ของ ผู้รับบริการอาคารบูรณาการกระทรวงยุติธรรม ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.41$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมาก 1 ข้อ และระดับปานกลาง 4 ข้อโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ความสัมพันธ์ของส่วนต่างๆ ภายในอาคารบูรณาการ ($\bar{X}=3.54$) ขนาดของพื้นที่ใช้สอยของแต่ละหน่วยงานภายในอาคาร ($\bar{X}=3.44$) และมีด้านที่ค่าเฉลี่ยเท่ากัน คือ จำนวนห้องน้ำของ ผู้รับบริการ ($\bar{X}=3.34$) และขนาดของพื้นที่สัญจรภายในอาคาร ($\bar{X}=3.34$)

ตารางที่ 4.12 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับปัญหาของ สภาพแวดล้อมภายใน
อาคารบูรณาการกระทรวงยุติธรรม ด้านการจัดการพื้นที่ส่วนกลาง
(สำหรับผู้รับบริการ)

ข้อ	การจัดการพื้นที่ส่วนกลาง	n = 169		ระดับปัญหา	ลำดับ ที่
		\bar{X}	S.D.		
1	บริเวณโถงทางเข้า	3.38	1.32	ปานกลาง	3
2	บริเวณต้อนรับ	3.74	1.23	มาก	1
3	ห้องประชุมส่วนกลาง	3.56	1.29	มาก	2
	รวม	3.56	1.28	มาก	

จากตารางที่ 4.12 พบระดับปัญหาของสภาพแวดล้อมภายใน ด้านการจัดการพื้นที่ส่วนกลาง
ของผู้รับบริการอาคารบูรณาการกระทรวงยุติธรรม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.56$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมาก 2 ข้อ และระดับปานกลาง 1 ข้อโดย
เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ บริเวณต้อนรับ ($\bar{X}=3.74$) ห้องประชุมส่วนกลาง ($\bar{X}=3.44$) และ
บริเวณโถงทางเข้า ($\bar{X}=3.38$)

ตารางที่ 4.13 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับปัญหาเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อ
สภาพแวดล้อมภายใน อาคารบูรณาการกระทรวงยุติธรรม ด้านการจัดการ
ด้านความปลอดภัยการใช้งานอาคาร (สำหรับผู้รับบริการ)

ข้อ	การจัดการด้านความปลอดภัยการใช้งาน อาคาร	n = 169		ระดับปัญหา	ลำดับ ที่
		\bar{X}	S.D.		
1	ความปลอดภัยบริเวณที่จอดรถ	3.58	1.28	มาก	2
2	แสงสว่างภายในอาคาร	3.54	1.26	มาก	3
3	การป้องกันอัคคีภัย	3.60	1.28	มาก	1
4	การระบายอากาศภายในอาคาร	3.47	1.41	ปานกลาง	4
	รวม	3.55	1.30	มาก	

จากตารางที่ 4.13 พบระดับปัญหาของสภาพแวดล้อมภายใน ด้านการจัดการด้านความปลอดภัย
การใช้งานอาคาร ของผู้รับบริการอาคารบูรณาการกระทรวงยุติธรรม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.55$)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมาก 3 ข้อ และระดับปานกลาง 1 ข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การป้องกันอัคคีภัย ($\bar{X}=3.60$) ความปลอดภัยบริเวณ ที่จอดรถ ($\bar{X}=3.58$) แสงสว่างภายในอาคาร ($\bar{X}=3.54$) และการระบายอากาศภายในอาคาร ($\bar{X}=3.47$)

ตารางที่ 4.14 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับปัญหาของสภาพแวดล้อมภายในอาคารบูรณาการกระทรวงยุติธรรม ด้านการจัดการสิ่งอำนวยความสะดวก (สำหรับผู้รับบริการ)

ข้อ	การจัดการสิ่งอำนวยความสะดวก	n = 169		ระดับปัญหา	ลำดับที่
		\bar{X}	S.D.		
1	ห้องอาหาร/ โรงอาหาร / ศูนย์อาหาร	3.08	1.40	ปานกลาง	1
2	ที่ตั้งโทรศัพท์สาธารณะ	2.71	1.45	ปานกลาง	6
3	จำนวนโทรศัพท์สาธารณะ	2.75	1.46	ปานกลาง	5
4	ส่วนบริเวณให้บริการให้ข้อมูลข่าวสารแก่ผู้ใช้บริการ	2.86	1.31	ปานกลาง	4
5	สิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้พิการ	3.04	1.16	ปานกลาง	2
6	สิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้สูงอายุ	2.96	1.26	ปานกลาง	3
	รวม	2.90	1.34	ปานกลาง	

จากตารางที่ 4.14 พบระดับปัญหาของสภาพแวดล้อมภายใน ด้านการจัดการสิ่งอำนวยความสะดวก ของผู้รับบริการอาคารบูรณาการกระทรวงยุติธรรม ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.90$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าผู้รับบริการมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.71 – 3.08 ซึ่งมีระดับปัญหาอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน สำหรับด้านที่มีค่าเฉลี่ยปานกลางสูงสุด คือ ห้องอาหาร/โรงอาหาร / ศูนย์อาหาร ($\bar{X}=3.08$) รองลงมา คือ สิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้พิการ ($\bar{X}=3.04$) ส่วนด้านค่าเฉลี่ยปานกลางต่ำสุด คือ ที่ตั้งโทรศัพท์สาธารณะ ($\bar{X}=2.71$)

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามระดับปัญหาของ สภาพแวดล้อมภายนอก ของผู้รับบริการอาคารบูรณาการกระทรวงยุติธรรมวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) มีรายละเอียด ดังตารางที่ 4.15 – 4.18

ตารางที่ 4.15 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับปัญหาของสภาพแวดล้อมภายนอก อาคารบูรณาการกระทรวงยุติธรรม ด้านการจัดพื้นที่จอดรถภายนอกอาคาร (สำหรับผู้รับบริการ)

ข้อ	การจัดการพื้นที่จอดรถภายนอกอาคาร	n = 66		ระดับปัญหา	ลำดับ ที่
		\bar{X}	S.D.		
1	ความสะดวกในการเข้า-ออกบริเวณที่จอดรถ	3.32	1.22	ปานกลาง	3
2	ทางเข้าสู่ตัวอาคารบูรณาการ	3.26	1.22	ปานกลาง	4
3	ขนาดพื้นที่ รองรับจำนวนรถของผู้ให้บริการ	3.51	1.11	มาก	1
4	ระยะทางจากบริเวณที่จอดรถถึงตัวอาคาร	3.41	1.12	ปานกลาง	2
	รวม	3.37	1.16	ปานกลาง	

จากตารางที่ 4.15 พบระดับปัญหาของสภาพแวดล้อมภายนอก ด้านการจัดการพื้นที่จอดรถ ภายนอกอาคาร ของผู้รับบริการอาคารบูรณาการกระทรวงยุติธรรม ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.37$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมาก 1 ข้อ และระดับปานกลาง 3 ข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ขนาดพื้นที่ รองรับจำนวนรถของผู้ให้บริการ ($\bar{X}=3.51$) ระยะทางจากบริเวณที่จอดรถถึงตัวอาคาร ($\bar{X}=3.41$) ความสะดวกในการเข้า-ออกบริเวณที่จอดรถ ($\bar{X}=3.32$) และทางเข้าสู่ตัวอาคารบูรณาการ ($\bar{X}=3.26$)

ตารางที่ 4.16 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับปัญหาของสภาพแวดล้อมภายนอก อาคารบูรณาการกระทรวงยุติธรรม ด้านการจัดทางเข้า - ออกอาคาร (สำหรับผู้รับบริการ)

ข้อ	ทางเข้า - ออกอาคาร	n = 169		ระดับปัญหา	ลำดับ ที่
		\bar{X}	S.D.		
1	ทางเข้า-ออกจากถนนเข้าสู่ตัวอาคารบูรณาการ	3.20	1.29	ปานกลาง	2
2	สัญลักษณ์ หรือป้ายบอกทาง	3.32	1.29	ปานกลาง	1
	รวม	3.26	1.29	ปานกลาง	

จากตารางที่ 4.16 พบระดับปัญหาของสภาพแวดล้อมภายนอก ด้านการจัดการทางเข้า - ออกอาคาร ของผู้รับบริการอาคารบูรณาการกระทรวงยุติธรรม ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.26$) เอกสารที่ส่งมอบไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าผู้รับบริการมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.20 – 3.32 ซึ่งมีระดับปัญหาอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน สำหรับด้านที่มีค่าเฉลี่ยปานกลางสูงสุด คือ สัญลักษณ์ หรือ ป้ายบอกทาง ($\bar{X}=3.32$) รองลงมา คือ ทางเข้า-ออกจากถนนเข้าสู่ตัวอาคารบูรณาการ ($\bar{X}=3.20$)

ตารางที่ 4.17 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับปัญหาของสภาพแวดล้อมภายนอก อาคารบูรณาการกระทรวงยุติธรรม ด้านการจัดภูมิทัศน์ภายนอกอาคาร (สำหรับผู้รับบริการ)

ข้อ	การจัดภูมิทัศน์ภายนอกอาคาร	n = 169		ระดับปัญหา	ลำดับที่
		\bar{X}	S.D.		
1	การจัดภูมิทัศน์ บริเวณภายนอกอาคาร	3.31	1.30	ปานกลาง	2
2	สภาพพื้นที่โดยรอบของอาคาร	3.48	1.19	ปานกลาง	1
	รวม	3.39	1.24	ปานกลาง	

จากตารางที่ 4.17 พบระดับปัญหาของสภาพแวดล้อมภายนอก ด้านการจัดภูมิทัศน์ภายนอกอาคาร ของผู้รับบริการอาคารบูรณาการกระทรวงยุติธรรม ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.39$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าผู้รับบริการมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.31 – 3.48 ซึ่งมีระดับปัญหาอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน สำหรับด้านที่มีค่าเฉลี่ยปานกลางสูงสุด คือ สภาพพื้นที่โดยรอบของอาคาร ($\bar{X}=3.48$) รองลงมา คือ การจัดภูมิทัศน์ บริเวณภายนอกอาคาร ($\bar{X}=3.31$)

ตารางที่ 4.18 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับปัญหาเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อสภาพแวดล้อมภายนอก อาคารบูรณาการกระทรวงยุติธรรม ด้านรูปแบบทางสถาปัตยกรรมของอาคาร (สำหรับผู้รับบริการ)

ข้อ	รูปแบบของสถาปัตยกรรมของตัวอาคารบูรณาการ	n = 169		ระดับปัญหา	ลำดับที่
		\bar{X}	S.D.		
1	รูปแบบของสถาปัตยกรรมของตัวอาคารบูรณาการ	3.48	1.31	ปานกลาง	1
2	การเลือกทำเลที่ตั้งของตัวอาคาร	3.29	1.31	ปานกลาง	3
3	การนำสถาปัตยกรรมพื้นถิ่น มาประยุกต์ใช้กับตัวอาคาร เพื่อให้เกิดความเป็นเอกลักษณ์	3.31	1.32	ปานกลาง	2
	รวม	3.36	1.31	ปานกลาง	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 4.18 พบระดับปัญหาและความคิดเห็นต่อสภาพแวดล้อมภายนอก ด้านการจัดภูมิทัศน์ภายนอกอาคาร ของผู้รับบริการอาคารบูรณาการกระทรวงยุติธรรม ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.36$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าผู้รับบริการมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.29 – 3.48 ซึ่งมีระดับปัญหาอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน สำหรับด้านที่มีค่าเฉลี่ยปานกลางสูงสุด คือ รูปแบบของสถาปัตยกรรมของตัวอาคารบูรณาการ ($\bar{X}=3.48$) รองลงมา คือ การนำสถาปัตยกรรมพื้นถิ่นมาประยุกต์ใช้กับตัวอาคาร เพื่อให้เกิดความเป็นเอกลักษณ์ ($\bar{X}=3.31$) ส่วนด้านค่าเฉลี่ยปานกลางต่ำสุด คือ การเลือกทำเลที่ตั้งของตัวอาคาร ($\bar{X}=3.29$)

4.3 สรุปผลการเสนอแนวทางการพัฒนาอาคารบูรณาการกระทรวงยุติธรรม

ในการสัมภาษณ์ กับกลุ่มเป้าหมายระดับผู้บริหารจำนวน 8 คนที่ปฏิบัติหน้าที่ในอาคารบูรณาการกระทรวงยุติธรรม ทั้ง 3 แห่งได้แก่ อาคารบูรณาการ อำเภอกะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี, อาคารบูรณาการ อำเภอยะบะดี จังหวัดยะลา, อาคารบูรณาการ จังหวัดอุดรธานี

ความคิดเห็นของผู้บริหารแต่ละหน่วยงานต่ออาคารบูรณาการในกระทรวงยุติธรรม

1. ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาต่อสภาพแวดล้อมภายใน อาคารบูรณาการ

1) ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดพื้นที่ใช้สอยภายใน

ลักษณะการจัดพื้นที่ใช้สอยภายใน ผู้บริหารส่วนใหญ่เลือกแบบที่ 3 คือ การจัดวางพื้นที่ส่วนทำงานออกจากกันแต่ใช้พื้นที่ส่วนกลางร่วมกันโดยมีทางเดินเชื่อมถึงกันทุกๆ สำนักงาน เพราะเนื่องจากแต่ละหน่วยงานมีการใช้พื้นที่ใช้สอยที่แตกต่างกันอย่างชัดเจน และแต่ละหน่วยงานต้องมีความปลอดภัยรวมถึงความเป็นส่วนตัวเพื่อการทำงาน เช่น กรมคุมประพฤติที่ต้องการห้องน้ำสำหรับตรวจปัสสาวะสำหรับผู้ต้องหาไม่ต้องการใช้ร่วมกับผู้ใช้บริการและผู้รับบริการทั่วไป อีกทั้งสำนักงานคุมประพฤติ ที่มีผู้รับบริการจำนวนมากกว่าหน่วยอื่นๆ แต่กลับพื้นที่ชั้นสอง ทำให้ไม่สะดวกต่อผู้มาติดต่อที่เป็นผู้พิการและที่พักคอยไม่เพียงพอต่อความต้องการ ดังนั้นผู้บริหารจึงคิดว่าเพื่อความสะดวกในการติดต่อราชการต้องการอาคารในแนวราบมากกว่าอาคารในแนวตั้ง หากว่ามีขนาดที่ดินที่มีความเหมาะสม เพื่อการสนองความต้องการและเพิ่มประสิทธิภาพในการใช้พื้นที่

2) ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการพื้นที่ส่วนกลาง เกี่ยวกับพื้นที่ส่วนกลาง ผู้บริหารส่วนใหญ่มีความคิดเห็นสอดคล้องกันเห็นว่าพื้นที่ส่วนกลางที่มีอยู่นั้นมีความเพียงพอแล้วเช่น ห้องประชุม พื้นที่ทางเดินต่างๆ แต่เสนอให้ชั้นล่างให้แยกห้องน้ำของผู้ใช้บริการและผู้บริการ เพราะปัจจุบันทุกแห่งใช้งานร่วมกัน รวมถึงเสนอให้มีพื้นที่สันทนาการด้วย

3) ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการด้านความปลอดภัยการใช้งานอาคาร

เกี่ยวกับการจัดการด้านความปลอดภัย ด้านอัคคีภัยได้มีการติดตั้งอุปกรณ์ดับเพลิงชนิดถังเรียบบร้อยแล้ว แต่จุดตำแหน่งการติดตั้งยังไม่สามารถมองเห็นและใช้งานได้หากมีเหตุการณ์เพลิงไหม้ เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จริงๆ ส่วนภายนอกนั้นอาคารบางแห่งยังไม่มีรั้วรอบขอบชิดเช่น อาคารบูรณาการ อำเภอกะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี ยังไม่มีรั้วด้านหน้าทำให้การรักษาความปลอดภัยไม่เต็มประสิทธิภาพ อีกทั้งไม่มีป้อมยามของอาคารบูรณาการ อำเภอยะบะดี จังหวัดลพบุรี ทำให้การจัดการผู้รับบริการที่มีใช้อาคารบูรณาการ ทำได้ไม่เต็มประสิทธิภาพ

4) ความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งอำนวยความสะดวก

เกี่ยวกับเกี่ยวกับสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ที่ผู้บริหารส่วนใหญ่ให้คำแนะนำเพื่อเป็นประโยชน์ต่อการออกแบบครั้งต่อไปเช่น มีพื้นที่ที่นั่งสำหรับพักคอยที่ไม่เพียงพอ พื้นที่สำหรับติดตั้งโทรศัพท์สาธารณะ พื้นที่สำหรับโรงอาหารหรือร้านค้า รวมถึงพื้นที่สำหรับประชาสัมพันธ์และให้ข่าวสารแก่ผู้รับบริการผู้ใช้อาคารและผู้รับบริการ

2. ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาต่อสภาพแวดล้อมภายนอก อาคารบูรณาการ

1) ความคิดเห็นเกี่ยวกับพื้นที่จอดรถภายนอกทั้งรถผู้ให้บริการและผู้รับบริการ

ความคิดเห็นเกี่ยวกับพื้นที่จอดรถภายนอกทั้งรถผู้ให้บริการและผู้รับบริการ ผู้บริการคิดว่าอยากให้กำหนดที่จอดรถของผู้ให้บริการและผู้รับบริการออกจากกันชัดเจน บางแห่งต้องการให้มีการจัดทำที่จอดรถแบบมีหลังคา และไม่เพียงพอกับการใช้งานในปัจจุบันและอนาคต

2) ความคิดเห็นเกี่ยวกับเส้นทาง เข้า-ออก

ความคิดเห็นเกี่ยวกับเส้นทาง เข้า-ออก ของตัวอาคารบูรณาการ นั้นผู้บริหารคิดว่าให้จัดให้มีทางเข้าออกตัวอาคารแบบเข้าออกทางเดียว เนื่องจากสามารถรักษาความปลอดภัยได้ เหมาะสมกับการใช้งานอาคารบูรณาการเพราะต้องการความปลอดภัย

3) ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดภูมิทัศน์

ความเห็นเกี่ยวกับการจัดภูมิทัศน์ ภายนอกของตัวอาคารบูรณาการมีการจัดภูมิทัศน์อยู่ในเกณฑ์ดี แต่ผู้บริการเสนอแนะให้มีต้นไม้ใหญ่ และมีที่นั่งพักด้านนอกอาคารเพราะในส่วนพักคอยด้านในไม่มีเพียงพอสำหรับผู้รับบริการ ผู้บริหารเห็นว่าอาจมีการใช้งานพื้นที่ด้านนอกด้วยเพื่อลดความแออัดจากภายในอาคารบูรณาการ

4) ความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบทางสถาปัตยกรรมของตัวอาคาร

ความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบทางสถาปัตยกรรมของตัวอาคาร ผู้บริหารส่วนใหญ่คิดว่ามีความสวยงามของตัวอาคาร เป็นงานสถาปัตยกรรมที่ดี แต่เสนอให้ผู้ออกแบบ หรือสถาปนิกเลือกใช้วัสดุและอุปกรณ์การก่อสร้าง ให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งที่มีปัญหาใช้ในงานอาคารในปัจจุบันนั้นส่วนใหญ่จะเกิดจากวัสดุที่เลือกใช้และ การติดตั้งที่ไม่ได้มาตรฐาน เช่น งานหลังคา ทำให้เกิดน้ำรั่วทุกอาคาร งานสีอาคารและงานไม้ที่ใช้กับบ้านพักผู้บริหาร ไม่มีคุณภาพ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ เพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาอาคารบูรณาการกระทรวงยุติธรรม ผู้วิจัยขอ
นำเสนอตามลำดับ ดังต่อไปนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อให้การดำเนินงานการศึกษาแนวทางการพัฒนาอาคารบูรณาการกระทรวงยุติธรรม
บรรลุผลอย่างเป็นรูปธรรมและมีความชัดเจนสามารถนำผลที่ได้ไปดำเนินการได้จริงอย่างมี
ประสิทธิภาพ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการศึกษาโดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

5.1.1.1 เพื่อศึกษาปัญหาของอาคารบูรณาการกระทรวงยุติธรรม

5.1.1.2 เพื่อเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาของอาคารบูรณาการกระทรวงยุติธรรม

5.1.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

5.1.2.1 ในการวิจัยครั้งนี้ประชากรที่ศึกษา คือ ผู้ให้บริการและผู้รับบริการในอาคาร
บูรณาการกระทรวงยุติธรรม จำนวน 3 แห่ง ได้แก่ อาคารบูรณาการจังหวัดอุดรธานี ,อาคารบูรณาการ
อ.เกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี,อาคารบูรณาการ อ.ชัยบาดาล จังหวัดลพบุรีได้แก่ กลุ่มเจ้าหน้าที่
พนักงานราชการ,เจ้าหน้าที่ชั่วคราว จำนวน 80 คน และประชาชนผู้รับบริการในพื้นที่ของอาคาร
บูรณาการ มีจำนวน 300 คน/วัน โดยประมาณ

5.1.2.2 กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้คือ ผู้ให้บริการ ประกอบด้วย ข้าราชการ พนักงาน
ราชการและลูกจ้างชั่วคราว จำนวน 66 คน และกลุ่มผู้รับบริการ ประกอบด้วยประชาชนที่เข้ามารับ
บริการภายในอาคารบูรณาการ จำนวน 169 คน

5.1.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

5.1.3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสัมภาษณ์ และแบบสอบถาม จำนวน 2 ชุด
คือ ผู้ให้บริการและผู้รับบริการ แบ่งออกเป็นชุดละ 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะของ
แบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) จำนวน 7 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาสภาพแวดล้อมภายในของอาคารบูรณาการ
กระทรวงยุติธรรม (ผู้ให้บริการ) ประกอบด้วย ด้านการจัดพื้นที่ใช้สอยภายใน ด้านการจัดการพื้นที่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนกลาง ด้านการจัดการด้านความปลอดภัยการใช้งานอาคาร ด้านการจัดการสิ่งอำนวยความสะดวก ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราประมาณค่า(Rating Scales) มี 5 ระดับ จำนวน 18 ข้อ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาสภาพแวดล้อมภายนอกของอาคารบูรณาการ กระทรวงยุติธรรม (ผู้รับบริการ) ประกอบด้วย ด้านการจัดการพื้นที่จอดรถภายนอกทั้งรถเจ้าหน้าที่และผู้รับบริการ ด้านการจัดการเส้นทาง เข้า-ออก ด้านการจัดภูมิทัศน์ และด้านการจัดการรูปแบบทางสถาปัตยกรรมของตัวอาคาร แบบสอบถามเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scales) มี 5 ระดับ จำนวน 12 ข้อ

5.1.3.2 แบบสัมภาษณ์ผู้บริหารสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัญหาในการใช้งานอาคารต่างๆ คือ ปัญหาสภาพแวดล้อมภายในและภายนอก

5.1.3.3 แบบสำรวจสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกอาคาร

5.1.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้มีรูปแบบในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาประสิทธิภาพของแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้ให้บริการและผู้รับบริการ ดังนี้

- 1) แบบสอบถาม โดยการเก็บแบบสอบถามแบ่งเป็น 2 ชุด ชุดที่ 1 ใช้สำหรับผู้ให้บริการ จำนวน 66 คน และชุดที่ 2 สำหรับผู้รับบริการ จำนวน 169 คน
- 2) แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารที่ใช้งานอาคารบูรณาการในกระทรวงยุติธรรมส่วนภูมิภาค
- 3) แบบสำรวจสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกอาคาร ภาพถ่ายและวีดิโอบันทึกรายละเอียดทางกายภาพ

5.1.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งเป็น 2 ส่วนคือ

การวิเคราะห์ผลการสำรวจผู้วิจัยวิเคราะห์ผลตามที่ปรากฏเป็นแบบบรรยายสภาพการณ์พื้นที่ศึกษาในส่วนของพื้นที่ทำงานและพื้นที่ให้บริการ

5.1.5.1 แบบสอบถามความคิดเห็น

ในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานในการวิจัยครั้งนี้ ได้ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 2 ชุด ดังนี้

ชุดที่ 1 ได้จากการสอบถามผู้ให้บริการ จำนวน 66 คน

ชุดที่ 2 ได้จากการสอบถามผู้รับบริการ จำนวน 169 คน

นำข้อมูลผลการทดสอบกลุ่มตัวอย่างมาวิเคราะห์ตามจุดประสงค์ของการวิจัย โดยใช้วิธีการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เป็นรายข้อ รายด้าน และภาพรวม

5.1.5.2 แบบสำรวจ การสำรวจในการสำรวจสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกอาคารจะเป็นการวิเคราะห์โดยการบันทึกข้อมูลที่สังเกตภายในอาคารบูรณาการของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงยุติธรรม จำนวน 3 แห่งได้แก่ อาคารบูรณาการจังหวัดอุดรธานี, อาคารบูรณาการ อ.เกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี, อาคารบูรณาการ อ.ชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี โดยสรุปเชิงบรรยาย

5.1.5.3 แบบสัมภาษณ์ ผู้บริหารในหน่วยงานต่ออาคารบูรณาการในกระทรวงยุติธรรมส่วนภูมิภาค จำนวน 3 แห่งได้แก่ อาคารบูรณาการจังหวัดอุดรธานี, อาคารบูรณาการ อ.เกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี, อาคารบูรณาการ อ.ชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี โดยสรุปเชิงบรรยาย

5.1.6 ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาอาคารบูรณาการกระทรวงยุติธรรม ผู้วิจัยขอสรุปผลการวิจัย ออกเป็น 2 ส่วน คือ ผู้ให้บริการและผู้รับบริการ ดังต่อไปนี้

5.1.6.1 ระดับปัญหาต่อสภาพแวดล้อมภายใน ของผู้ให้บริการ อาคารบูรณาการกระทรวงยุติธรรม เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านและภาพรวม มีดังนี้

1) ด้านการจัดพื้นที่ใช้สอยภายใน ตามความคิดเห็นของผู้ให้บริการอาคารบูรณาการกระทรวงยุติธรรม ในภาพรวมมีระดับปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยปานกลางสูงสุด คือ ขนาดของพื้นที่ใช้สอยของแต่ละหน่วยงานภายในอาคาร รองลงมาคือ ขนาดพื้นที่ใช้สอยในการสัญจรภายในอาคาร ส่วนด้านค่าเฉลี่ย ปานกลางต่ำสุด คือ ความสัมพันธ์ของส่วนต่างๆ ภายในอาคารบูรณาการ

2) ด้านการจัดการพื้นที่ส่วนกลาง ตามความคิดเห็นของผู้ให้บริการอาคารบูรณาการกระทรวงยุติธรรม ในภาพรวมมีระดับปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยปานกลางสูงสุด คือ ห้องประชุมส่วนกลาง รองลงมา คือ บริเวณต้อนรับ ส่วนด้านค่าเฉลี่ยปานกลางต่ำสุด คือ บริเวณโถงทางเข้า

3) ด้านความปลอดภัยการใช้งานอาคาร ตามความคิดเห็นของผู้ให้บริการอาคารบูรณาการกระทรวงยุติธรรม ในภาพรวมมีระดับปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยปานกลางสูงสุด คือ การระบายอากาศภายในอาคาร รองลงมา คือ ความปลอดภัยบริเวณที่จอดรถ ส่วนด้านค่าเฉลี่ยปานกลางต่ำสุด คือ แสงสว่างภายในอาคาร

4) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ตามความคิดเห็นของผู้ให้บริการอาคารบูรณาการกระทรวงยุติธรรม ในภาพรวมมีระดับปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยปานกลางสูงสุด คือ ส่วนบริเวณให้บริการให้ข้อมูลข่าวสารแก่ผู้ใช้บริการ รองลงมา คือ ห้องอาหาร/โรงอาหาร/ศูนย์อาหาร ส่วนด้านค่าเฉลี่ยปานกลางต่ำสุด คือ จำนวนโทรศัพท์สาธารณะ

5.1.6.2 ระดับปัญหาต่อสภาพแวดล้อมภายนอก ของผู้ให้บริการ อาคารบูรณาการกระทรวงยุติธรรม เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านและภาพรวม มีดังนี้

1) ด้านพื้นที่จอดรถภายนอกอาคาร ความคิดเห็นของผู้ให้บริการอาคารบูรณาการกระทรวงยุติธรรม ในภาพรวมมีระดับปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยปานกลางสูงสุด คือ ขนาดพื้นที่รองรับจำนวนรถของผู้ให้บริการ รองลงมา คือ ความสะดวกในการเข้า-ออกบริเวณที่จอดรถ ส่วนด้านค่าเฉลี่ยปานกลางต่ำสุด คือ ทางเข้าสู่ตัวอาคารบูรณาการ

2) ด้านการจัดการทางเข้า - ออกอาคาร ความคิดเห็นของผู้ให้บริการอาคารบูรณาการกระทรวงยุติธรรม ในภาพรวมมีระดับปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยปานกลางสูงสุด คือ ทางเข้า-ออกจากถนนเข้าสู่ตัวอาคารบูรณาการ รองลงมา คือ สัญลักษณ์ หรือป้ายบอกทาง

3) ด้านการจัดภูมิทัศน์ภายนอกอาคาร ความคิดเห็นของผู้ให้บริการอาคารบูรณาการกระทรวงยุติธรรม ในภาพรวมมีระดับปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยปานกลางสูงสุด คือ สภาพพื้นที่โดยรอบของอาคาร รองลงมา คือ การจัดภูมิทัศน์บริเวณภายนอกอาคาร

4) ด้านรูปแบบของสถาปัตยกรรมของตัวอาคาร ความคิดเห็นของผู้ให้บริการอาคารบูรณาการกระทรวงยุติธรรม ในภาพรวมมีระดับปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยปานกลางสูงสุด คือ รูปแบบของสถาปัตยกรรมของตัวอาคารบูรณาการ รองลงมา คือ การเลือกทำเล ที่ตั้งของตัวอาคาร ส่วนด้านค่าเฉลี่ยปานกลางต่ำสุด คือ การนำสถาปัตยกรรมพื้นถิ่นมาประยุกต์ใช้กับตัวอาคาร เพื่อให้เกิดความเป็นเอกลักษณ์

5.1.6.3 ระดับปัญหาต่อสภาพแวดล้อมภายในของ ผู้รับบริการ อาคารบูรณาการกระทรวงยุติธรรม เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านและภาพรวม มีดังนี้

1) ด้านการจัดพื้นที่ใช้สอยภายใน ความคิดเห็นของผู้รับบริการอาคารบูรณาการกระทรวงยุติธรรม ในภาพรวมมีระดับปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ความสัมพันธ์ของส่วนต่างๆ ภายในอาคารบูรณาการ มีระดับปัญหาอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ขนาดของพื้นที่ใช้สอยของแต่ละหน่วยงานภายในอาคาร มีระดับปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง และมีข้อที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน คือ จำนวนห้องน้ำของผู้รับบริการ และขนาดของพื้นที่สัณจรภายในอาคาร มีระดับปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง

2) ด้านการจัดการพื้นที่ส่วนกลาง ความคิดเห็นของผู้รับบริการอาคารบูรณาการกระทรวงยุติธรรม ในภาพรวมมีระดับปัญหาอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ บริเวณต้อนรับ มีระดับปัญหาอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ห้องประชุมส่วนกลาง มีระดับปัญหาอยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ บริเวณโถงทางเข้า มีระดับปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง

3) ด้านการจัดการด้านความปลอดภัยการใช้งานอาคาร ความคิดเห็นของผู้รับบริการอาคารบูรณาการกระทรวงยุติธรรม ในภาพรวมมีระดับปัญหาอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การป้องกันอัคคีภัย มีระดับปัญหาอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ความ

ปลอดภัยบริเวณที่จอดรถ มีระดับปัญหาอยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การระบายอากาศภายในอาคาร มีระดับปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง

4) ด้านการจัดการสิ่งอำนวยความสะดวก ตามความคิดเห็นของผู้รับบริการอาคารบูรณาการกระทรวงยุติธรรม ในภาพรวมมีระดับปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยปานกลางสูงสุด คือ ห้องอาหาร/โรงอาหาร/ศูนย์อาหาร รองลงมา คือ สิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้พิการ ส่วนด้านค่าเฉลี่ยปานกลางต่ำสุด คือ ที่ตั้งโทรศัพท์สาธารณะ

5.1.6.4 ระดับปัญหาต่อสภาพแวดล้อมภายนอกของ ผู้รับบริการ อาคารบูรณาการกระทรวงยุติธรรม เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านและภาพรวม มีดังนี้

1) ด้านการจัดการพื้นที่จอดรถภายนอกอาคาร ตามความคิดเห็นของผู้รับบริการอาคารบูรณาการกระทรวงยุติธรรม ในภาพรวมมีระดับปัญหาอยู่ในระดับปานกลางเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ขนาดพื้นที่รองรับจำนวนรถของผู้ให้บริการ มีระดับปัญหาอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ระยะทางจากบริเวณที่จอดรถถึงตัวอาคาร มีระดับปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ทางเข้าสู่ตัวอาคารบูรณาการ มีระดับปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง

2) ด้านการจัดการทางเข้า – ออกอาคาร ตามความคิดเห็นของผู้รับบริการอาคารบูรณาการกระทรวงยุติธรรม ในภาพรวมมีระดับปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยปานกลางสูงสุด คือ สัญลักษณ์หรือป้ายบอกทาง รองลงมา คือ ทางเข้า-ออกจากถนนเข้าสู่ตัวอาคารบูรณาการ

3) ด้านการจัดภูมิทัศน์ภายนอกอาคาร ตามความคิดเห็นของผู้รับบริการอาคารบูรณาการกระทรวงยุติธรรม ในภาพรวมมีระดับปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยปานกลางสูงสุด คือ สภาพพื้นที่โดยรอบของอาคาร รองลงมา คือ การจัดภูมิทัศน์บริเวณภายนอกอาคาร

4) คือ รูปแบบของสถาปัตยกรรมของตัวอาคาร ตามความคิดเห็นของผู้รับบริการอาคารบูรณาการกระทรวงยุติธรรม ในภาพรวมมีระดับปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยปานกลางสูงสุด คือ รูปแบบของสถาปัตยกรรมของตัวอาคารบูรณาการ รองลงมา คือ การนำสถาปัตยกรรมพื้นถิ่นมาประยุกต์ใช้กับตัวอาคาร เพื่อให้เกิดความเป็นเอกลักษณ์ ส่วนด้านค่าเฉลี่ยปานกลางต่ำสุด คือ การเลือกทำเลที่ตั้งของตัวอาคาร

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาผลการวิจัย ผู้วิจัยได้นำผลการวิจัยนั้นมาอภิปรายโดยสรุปได้ดังนี้

อภิปรายผลการวิจัยเกี่ยวกับปัญหาสภาพแวดล้อมภายใน ของอาคารบูรณาการกระทรวงยุติธรรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ด้านการจัดพื้นที่ใช้สอยภายใน จากการวิจัย พบว่า ขนาดของพื้นที่ใช้สอยของแต่ละหน่วยงานยังไม่สอดคล้องกับแต่ละหน่วยงาน ผู้ออกแบบต้องศึกษาขยายตัวในอนาคตของพื้นที่ใช้สอยของหน่วยงานต่างๆ สอดคล้องกับ วิมลสิทธิ์ หรยางกูร (2541 : 35) ที่กล่าวว่า ในการกำหนดขนาดของพื้นที่ใช้สอย นอกจากพิจารณาจากเกณฑ์มาตรฐานที่เหมาะสมดัง ที่ได้กล่าวมาแล้ว ยังจะต้องคำนึงถึงลักษณะการจัดภายในพื้นที่ แท้จริงแล้ว ขนาดพื้นที่ใช้สอยต่างๆ ที่เหมาะสม สามารถกำหนดขึ้นได้จากการวิเคราะห์การจัด ขนาดและระยะห่างของครุภัณฑ์และอุปกรณ์ตลอดจนระบบต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเหล่านี้รวมถึงความสัมพันธ์ของแต่ละหน่วยงานที่มีความเชื่อมโยงควรจัดให้สามารถติดต่อราชการได้สะดวกขึ้น สอดคล้องกับ ศักดิ์ชัย ศิริสุขประเสริฐ (2550 : 18) ที่กล่าวว่า รายละเอียดความสัมพันธ์ระหว่างพื้นที่ใช้สอยต่างๆ มักมีความซับซ้อนมากและจะต้องสะท้อนมาจากความสัมพันธ์ทางกิจกรรม

ด้านการจัดการพื้นที่ส่วนกลาง จากการวิจัย พบว่า ห้องประชุมส่วนกลางขนาดยังไม่สอดคล้องกับการใช้งานรวมถึงงานระบบอุปกรณ์ที่ใช้ภายในห้องประชุมไม่มีคุณภาพและยังขาดบุคลากรที่ดูแล อีกส่วนหนึ่งคือบริเวณต้อนรับ ไม่มีเคาน์เตอร์ต้อนรับและการตกแต่งยังไม่มีควมสวยงามให้สอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงยุติธรรม

ด้านความปลอดภัยการใช้งานอาคาร จากการวิจัย พบว่า การป้องกันอัคคีภัยภายในอาคารได้มีการติดตั้งถังดับเพลิงไว้ตามจุดภายในอาคาร แต่ยังมีจำนวนไม่ก็ชุด ซึ่งควรมีถังดับเพลิงอย่างน้อยประมาณ 2 ถังติดตั้งไว้ 2 จุด เพื่อความปลอดภัยและไม่ควรจัดวางไว้ในมุมที่ลับตาคน เพื่อสะดวกในการใช้งานเวลาที่เกิดอุบัติเหตุได้อย่างทันที ในส่วนของแสงสว่างภายในอาคารมีความสว่างที่เหมาะสมดีโดยมองในภาพรวม แต่ในพื้นที่บางจุดก็ยังคงต้องมีการแก้ไขปรับปรุงของเรื่องแสงสว่างอยู่บ้างเล็กน้อย สอดคล้องกับ ตรึงใจ บุรณสมภาพ (2539 : 76) ที่กล่าวว่า การให้แสงสว่างภายในอาคารสามารถให้ได้เป็น 2 ทาง คือ แสงธรรมชาติ (Day Lighting) และแสงประดิษฐ์ (Artificial Lighting) ในการออกแบบอาคารให้พยายามใช้แสงธรรมชาติ โดยอาจใช้ควบคู่ไปกับแสงไฟฟ้าหรือแสงประดิษฐ์ได้ รวมถึงการระบายอากาศภายใน สอดคล้องกับ ตรึงใจ บุรณสมภาพ (2529 : 66) ที่กล่าวว่า การระบายอากาศ คือการถ่ายเทอากาศภายในห้องออกไป โดยให้อากาศใหม่ซึ่งสดชื่นกว่ามาแทนที่ การออกแบบอาคารในเขตร้อนชื้น ถ้าไม่ได้ใช้เครื่องมือทางวิทยาศาสตร์มาช่วย เช่น พัดลม เครื่องปรับอากาศ ก็ต้องคำนึงถึงการถ่ายเทอากาศตามวิถีธรรมชาติให้มากที่สุดและให้มีลมพัดผ่านเข้ามาในห้องโดยรอบร่างกายผู้ที่อยู่อาศัยเพื่อเพิ่มความสบายให้แก่ร่างกาย

ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก จากการวิจัย พบว่า ห้องอาหาร/ โรงอาหาร / ศูนย์อาหารมีความจำเป็นต่อการใช้งานของอาคารประเภทสำนักงาน เนื่องจากสิ่งอำนวยความสะดวกด้านนี้มีความต้องการจากผู้อาคารส่วนใหญ่ หลายๆโครงการมีพื้นที่ห่างจากชุมชน ดังนั้นการออกแบบและการบริการจัดการ ให้มีจุดบริการห้องอาหาร/ โรงอาหาร / ศูนย์อาหาร เป็นสิ่งที่ต้องให้ความสำคัญ ในด้านสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้พิการ พบว่า จะมีปัญหาในส่วนของอาคารชั้น 2 เพราะอาคารไม่มีลิฟท์ ทำให้การใช้งานอาคารของผู้พิการมีอุปสรรค อีกทั้งบริเวณให้บริการให้ข้อมูลข่าวสารแก่

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผู้ใช้บริการ ภายในอาคารยังไม่ได้จัดพื้นที่ที่ชัดเจนให้บริการข้อมูลข่าวสารรวมถึงชั้นใส่เอกสารให้เรียบร้อย สอดคล้องกับ ศักดิ์ชัย ศิริสุขประเสริฐ (2550 :84) ที่กล่าวว่า พื้นที่ส่วนแสดงข้อมูลข่าวสาร การจะเป็นส่วนที่มีความสำคัญซึ่งลักษณะขององค์ประกอบและพื้นที่ใช้สอย รวมถึงความต้องการโรงอาหาร ตู้โทรศัพท์สาธารณะ สิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้พิการและผู้สูงอายุผู้ออกแบบควรตระหนัก

อภิปรายผลการวิจัยเกี่ยวกับปัญหาสภาพแวดล้อมภายนอก ของอาคารบูรณาการ กระทรวงยุติธรรม

ด้านพื้นที่จอดรถภายนอกอาคาร จากการศึกษา พบว่า ในส่วนพื้นที่จอดรถทั้งของเจ้าหน้าที่ และผู้ที่เดินทางมาติดต่อจะต้องใช้พื้นที่จอดรถร่วมกัน และมีขนาดของพื้นที่จอดรถที่จำกัดจำนวน ไม่เพียงพอต่อความต้องการของผู้ใช้งาน รวมถึงขาดความปลอดภัย ควรที่จะแก้ไขปัญหาตรงจุดนี้โดยจัดหาพื้นที่ ที่เพียงพอต่อการรับรองในการรองรับในการจอดรถของผู้ใช้ให้มีความสะดวกยิ่งขึ้นเพราะที่จอดรถก็ถือเป็นอีกหนึ่งปัจจัย ที่ทำให้ผู้มาใช้งานอาคารเกิดความรู้สึกที่ดีได้

ด้านทางเข้า-ออกอาคาร จากการศึกษา พบว่า ทางเข้าออกโครงการส่วนใหญ่จะเป็นการออกแบบทางเดียวเพื่ออำนวยความสะดวกในการรักษาความปลอดภัย เห็นควรให้มีทางเดินเท้าเข้าสู่ตัวอาคาร เพื่อความปลอดภัยและสะดวกของผู้ใช้อาคารสอดคล้องกับ วิมลสิทธิ์ หรยางกูร (2541 : 73) ที่กล่าวว่า ผู้ออกแบบย่อมจะต้องทำการวิเคราะห์ที่ตั้งเพื่อกำหนดตำแหน่งเข้าออกและเส้นทางสัญจรที่เป็นไปได้ สำหรับโครงการในที่ดินขนาดใหญ่ที่มีการจราจรภายในคับคั่งในบางช่วงเวลา หรือมีอุบัติเหตุเกิดขึ้นเป็นประจำในบางตำแหน่งของเส้นทาง หรือมีสภาพทางเดินเท้าที่ไม่เหมาะสม ฯลฯ ให้กำหนดไว้ในรายละเอียดโครงการด้วย เพื่อจะได้ใช้ประกอบการพิจารณาในการออกแบบวางผังบริเวณ

ด้านการจัดภูมิทัศน์ จากการศึกษา พบว่า ในส่วนภายนอกอาคารยังไม่มีต้นไม้ใหญ่ทำให้ขาดความร่มรื่น มีเพียงการปลูกหญ้าและต้นไม้เล็กบางส่วนเท่านั้น การจัดภูมิทัศน์อาคารสำนักงานรวมถึงสภาพโอบล้อมสำนักงานแต่ละสำนักงานทั้ง 3 แห่งมีพื้นที่โล่งนอกอาคารที่ไม่เท่ากัน ดังนั้นการจัดตกแต่งภูมิทัศน์จึงมีความแตกต่างกันไปตามปัจจัยต่างๆ ที่มีอยู่สอดคล้องกับ กรองแก้ว ศิริผล (2542 : 49) ที่กล่าวว่า การออกแบบจัดตกแต่งภูมิทัศน์ ควรคำนึงถึงเรื่องดังต่อไปนี้ เช่นการคัดเลือกพืชพันธุ์ไม้ที่ใช้ควรเป็นท้องถิ่นการออกแบบจัดตกแต่งภูมิทัศน์ ควรส่งเสริมสถาปัตยกรรมของตัวอาคาร การกำหนดตำแหน่งพืชพันธุ์ไม้ต้องให้เหมาะสม เช่น ให้อำนาจตัวอาคารหรือช่วยบังตาในส่วนบริการจำเป็นและที่สำคัญต้องบำรุงรักษาได้ง่าย

ด้านรูปแบบของสถาปัตยกรรมของตัวอาคาร จากการศึกษา พบว่า ควรจะออกแบบตัวอาคารให้มีความเป็นเอกลักษณ์ มีความสอดคล้องและลงตัวกับอาคารโดยรอบข้างเป็นอย่างดี โดยไม่ยึดติดกับแบบมาตรฐาน รวมถึงสถาปัตยกรรมของตัวอาคารให้มีการประยุกต์นำสถาปัตยกรรมพื้นถิ่นของแต่ละแห่งมาใช้ในการออกแบบตัวอาคาร สอดคล้องกับ สุรศักดิ์ กังขาว (2543 : 66) ที่กล่าวว่า รูปร่างและรูปทรงของอาคารทางสถาปัตยกรรมมักเกี่ยวข้องกับเรื่องของความงามอย่างแยกกันไม่ออก

เมื่อเราสามารถที่จะกำหนดคร่าวๆ ว่าก่อนอาคารจะออกมาเป็นอย่างไรและเราจะเป็นผู้กำหนดรูปร่าง
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ของอาคารว่าจะให้เด่นหรือขัดแย้งกับสภาพแวดล้อมหรือจะกำหนดให้รูปร่างของอาคารกลมกลืนกับสภาพแวดล้อมซึ่งขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของวัตถุประสงค์ของแต่ละโครงการ ฉะนั้นหากที่จะต้องการให้อาคารออกมาลักษณะใดจึงต้องคำนึงในเรื่องของจังหวะและขนาดสัดส่วน หากผู้ออกแบบกำหนดจังหวะหรือขนาดไม่เหมาะสม อาจเป็นการทำลายสภาพโดยรอบและการเคารพรูปแบบของวัฒนธรรมท้องถิ่นก็เป็นสิ่งที่สถาปนิกควรจะให้ความสำคัญ

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลการวิจัยไปใช้

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง วิเคราะห์แนวทางการพัฒนาอาคารบูรณาการกระทรวงยุติธรรม ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลจากแบบสำรวจ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ มาทำการวิเคราะห์และสรุปผลการวิจัยได้ผลตามรายละเอียดในบทสรุปข้างต้นในส่วนข้อเสนอแนะผู้วิจัยจึงขอเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ออกแบบ ดังนี้

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ปัญหาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมภายในของอาคารบูรณาการกระทรวงยุติธรรม

ส่วนที่ 1 ด้านการจัดพื้นที่ใช้สอยภายใน

1) พื้นที่ใช้สอยของแต่ละหน่วยงาน ให้ศึกษารกิกิจหน้าที่หน่วยงานเพื่อจัดวางตำแหน่งหน่วยงานในอาคารให้เหมาะสม ศึกษาจำนวนเจ้าหน้าที่ปัจจุบันและอัตรากำลังที่คาดว่าจะมีในอนาคต เพื่อการออกแบบพื้นที่ให้เหมาะสมและตรงตามความต้องการของผู้ใช้อาคารโดยแท้จริง ควรจัดให้มีห้องเก็บเอกสารและพัสดุสำนักงาน

2) พื้นที่สัญจรภายในอาคาร ควรจัดแสงสว่างให้เพียงพอต่อการใช้งานทั้งแสงสว่างจากธรรมชาติและแสงสว่างจากไฟฟ้า

3) ความสัมพันธ์ของส่วนต่างๆ ภายในอาคารบูรณาการ ให้ศึกษารกิกิจหน้าที่หน่วยงานเพื่อจัดวางตำแหน่งหน่วยงานในอาคารให้เหมาะสม เพื่อความต่อเนื่องและสะดวกของผู้ใช้งานอาคาร จัดให้หน่วยงานที่มีผู้ที่มาติดต่อจำนวนมากกว่าหน่วยงานให้เข้าถึงได้ง่ายและหน่วยชั้นที่มีความลับหรือต้องกักขังผู้ต้องหาให้ไปอยู่ในส่วนที่เข้าได้ยากกว่า เป็นต้น

4) ห้องน้ำในส่วนของผู้ให้บริการ ควรจัดให้เป็นส่วนเฉพาะไม่ควรใช้ร่วมกับผู้มารับบริการ เนื่องจากหน่วยงานของกระทรวงยุติธรรมบางหน่วยงานเช่น กรมคุมประพฤติ ต้องใช้ห้องน้ำเพื่อการตรวจปัสสาวะผู้ต้องหา ทำให้ไม่สะดวกและยากต่อการควบคุมดูแลของเจ้าหน้าที่

ส่วนที่ 2 ด้านการจัดการพื้นที่ส่วนกลาง

บริเวณโถงทางเข้าและส่วนต้อนรับ ควรมีที่นั่งพักคอยเพียงพอสำหรับผู้มารับบริการ ให้มีจุดบริการติดต่อสอบถามด้านโถงทางเข้าและควรจัดให้มีตำแหน่งใกล้กับพื้นที่ส่วนแสดงข้อมูลข่าวสาร

ในส่วนห้องประชุมส่วนกลางควรจัดให้มีหน่วยรับผิดชอบดูแลที่ชัดเจน ด้านความสะอาดดูแลรักษา เอกสารเป็นเอกสารให้ส่วนเวสท์บริการใช้งานเพื่อการศึกษาค้นคว้า เมื่ออนุญาตเห็นไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อุปกรณ์ต่างๆ และควรจัดพื้นที่ของห้องประชุมให้เหมาะสมกับการใช้งานจริง ควรจัดให้มีห้องประชุมย่อยในแต่ละหน่วยงาน เพื่อให้ลดการใช้งานห้องประชุมใหญ่ส่วนกลาง

ส่วนที่ 3 การจัดการด้านความปลอดภัยการใช้งานอาคาร

1) ความปลอดภัยบริเวณที่จอดรถ

- ควรกำหนดและแบ่งประเภทเส้นทางทางสัญจร ยานพาหนะและทางเท้า รวมถึงองค์ประกอบของทางสัญจรที่ได้มาตรฐาน

- ควรมีการรักษาความปลอดภัยนอกอาคาร

2) แสงสว่างภายในอาคาร

- ควรเน้นการประหยัดพลังงาน โดยพยายามเน้นการใช้แสงธรรมชาติในช่วงกลางวันกับทุกๆ ส่วนของงานสถาปัตยกรรมภายในโครงการแทนการที่จะใช้แสงประดิษฐ์

- เวลากลางวันเน้นการใช้แสงเพื่อเสริมความงามของสถาปัตยกรรมในโครงการเฉพาะในส่วนที่สำคัญ

- เน้นการใช้แสงประดิษฐ์ที่เกิดจากการนำพลังงานแสงอาทิตย์มาประยุกต์ใช้ เพื่อลดรายจ่ายในส่วนของคุณค่าไฟฟ้าสำหรับงานแสงสว่าง

- ออกแบบตัวอาคารให้ได้รับแสงธรรมชาติอย่างเหมาะสม

3) การป้องกันอัคคีภัย

- ควรออกแบบอาคารและสิ่งปลูกสร้างที่คำนึงถึงการกำหนดทางเข้า-ออก และทางหนีไฟ

- ควรให้มีการตรวจสอบอุปกรณ์ดับเพลิงให้พร้อมใช้งานได้ตลอดเวลาและจัดให้มีการซ้อมหนีไฟประจำปี

- ควรเลือกใช้วัสดุประกอบอาคารที่ช่วยป้องกันไฟให้อาคาร

4) การระบายอากาศภายใน

- อาคารแนวความคิดหลักของการออกแบบ คือ เน้นระบบ Multi System ซึ่งผสมผสานระหว่างการระบายอากาศตามธรรมชาติ (Passive System) และระบบปรับอากาศ (Active System) โดยที่พื้นที่ที่มีลักษณะเป็นพื้นที่เชื่อมต่อ เช่น ชาน โถง หรือพื้นที่ที่เป็นส่วนบริการจะเน้นการใช้กระแสลมธรรมชาติในการระบายอากาศ โดยออกแบบให้สัมพันธ์กับทิศทางการไหลของกระแสลมและการลดความร้อนของกระแสลมก่อนเข้าสู่อาคารโดยใช้พรรณไม้ ลดความร้อนของกระแสลม ส่วนพื้นที่ที่ไม่ต้องการให้เกิดการรบกวนของกระแสลม เสียง ฝุ่น ครัน ก็จะเน้นให้เป็น Active System โดยเลือกระบบปรับอากาศ ชนิด Split Type ซึ่งง่ายต่อการติดตั้งซ่อมบำรุง และการใช้งานสามารถแยกส่วนเปิดปิดได้ ส่วนระบบปรับอากาศที่ใหญ่กว่านี้จะใช้เฉพาะพื้นที่ๆ มีขนาดค่อนข้างใหญ่ ส่วนพื้นที่ทำงานและพื้นที่อื่นๆ ที่ไม่ต้องการ การปรับอากาศมากนักสามารถเลือกเป็นทั้ง Active และ Passive เพื่อลดต้นทุนในการใช้กระแสไฟฟ้า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนที่ 4 สิ่งอำนวยความสะดวก

1) ห้องอาหาร/โรงอาหาร/ศูนย์อาหาร

- สำหรับอาคารสำนักงานที่ตั้งอยู่ห่างไกลจากตัวเมืองหรือจุดที่คาดว่าทำให้ผู้ใช้อาคารไม่ได้รับความสะดวกควรจัดให้มีพื้นที่และการจัดการด้าน ห้องอาหาร/โรงอาหาร/ศูนย์อาหาร

2) โทรศัพท์สาธารณะ

- ควรกำหนดให้มีพื้นที่ให้บริการโทรศัพท์สาธารณะหรืออินเทอร์เน็ตในอาคารสำนักงาน เพื่อให้ความสะดวกต่อผู้ใช้งานอาคาร

3) บริเวณให้บริการให้ข้อมูลข่าวสาร

- ควรจัดให้มีส่วนชั้นใส่เอกสารข้อมูลข่าวสาร
- ควรจัดให้มีส่วนบอร์ดแสดงข้อมูลข่าวสาร
- ควรจัดให้มีส่วนเครื่องให้ข่าวสารแบบอัตโนมัติ

4) สิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้พิการและผู้สูงอายุ ควรมีป้ายหรือสัญลักษณ์ของห้องนำผู้พิการกับผู้สูงอายุ และทางลาด ที่มองเห็นได้ชัดเจน

ตอนที่ 3 วิเคราะห์ปัญหาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมภายนอกของอาคารบูรณาการของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงยุติธรรม

ส่วนที่ 1 ด้านพื้นที่จอดรถภายนอกทั้งรถผู้ให้บริการและผู้รับบริการ

- ควรออกแบบแบ่งแยกพื้นที่จอดรถ เป็นประเภทรถยนต์และรถจักรยานยนต์จอดแยกออกจากกัน
- ควรจัดหาพื้นที่ในการจอดรถให้สามารถรองรับต่อผู้ใช้ทั้งเจ้าหน้าที่ภายในอาคารสำนักงานและผู้รับบริการของอาคารสำนักงาน

ส่วนที่ 2 เกี่ยวกับเส้นทาง เข้า-ออก

- การออกแบบอาคารและสิ่งปลูกสร้างที่คำนึงถึงการกำหนดทางเข้า-ออก
- การกำหนดตำแหน่งขององค์ประกอบสาธารณะต่างๆ ที่ไม่เป็นมุมอับลับตาคนหรือไม่สัมพันธ์กับสัดส่วนมาตรฐานของผู้ใช้อาคาร
- กำหนดให้เส้นทาง เข้า-ออกสะดวกทั้งโดยทางเท้าและทางรถยนต์ โดยคำนึงถึงความปลอดภัยและสิ่งอำนวยความสะดวกอื่นๆ เช่น ที่จอดรถ ป้ายบอกทาง

ส่วนที่ 3 การจัดภูมิทัศน์

- พืชพันธุ์ไม้ที่ใช้ควรเป็นท้องถิ่น
- การกำหนดตำแหน่งพืชพันธุ์ให้เหมาะสม เช่น ให้ความร่มเงากับตัวอาคาร หรือช่วยบังตาในส่วนบริการที่จำเป็น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่ผู้ออกแบบควรให้ความสำคัญกับการจัดภูมิทัศน์
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนที่ 4 รูปแบบสถาปัตยกรรมของตัวอาคาร

- ออกแบบตัวอาคารให้มีความเป็นเอกลักษณ์ แต่ยังคงความสอดคล้องและลงตัวกับอาคารโดยรอบข้าง
- สถาปัตยกรรมของตัวอาคารมีการประยุกต์นำสถาปัตยกรรมพื้นถิ่นของพื้นที่ของโครงการนั้นๆ มาใช้ในการออกแบบตัวอาคาร
- เน้นการจัดวางผังอาคารในลักษณะที่สมมาตร มีการใช้แกน (Axis) เน้น (Approach) ซึ่งเป็นลักษณะเด่นตามแบบสถาปัตยกรรมไทย และในกลุ่มขอบอาคารบางกลุ่มจะเน้นการนำคูน้ำมาใช้รอบๆ อาคาร การนำน้ำมาใช้กับอาคารนี้ก็เพื่อให้เกิดการรำลึกถึงความสัมพันธ์ของน้ำกับวิถีชีวิตคนไทย ในการวางผังอาคารนี้ก็ยังสัมพันธ์กับลักษณะภูมิประเทศของที่ตั้งโครงการที่มีแม่น้ำน่านเป็นแม่น้ำสายสำคัญของจังหวัดพิษณุโลก และยังสามารถลดความร้อนซึ่งเข้าสู่อาคารได้ โดยการที่ให้กระแสน้ำพัดผ่านคูน้ำเพื่อให้ละอองน้ำลดความร้อนในอากาศและสร้างสิ่งแวดล้อมที่ดีรอบๆ อาคาร
- อาคารที่จะทำการออกแบบจะเน้นขนาดที่ไม่ใหญ่โตนัก แต่เน้นการลดทอนขนาดหรือแบ่งกลุ่มอาคารเพื่อให้เกิดความสัมพันธ์กับบริเวณเดิม
- การออกแบบอาคารและสิ่งปลูกสร้างที่คำนึงถึงการกำหนดทางเข้า-ออก และทางหนีไฟ

5.3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการวิจัยว่า

ควรมีการศึกษารายละเอียด ความต้องการพื้นที่ใช้สอยและรายละเอียดต่างๆ ของแต่ละหน่วยงานตามหน้าที่ใช้สอยตามกิจกรรมต่างๆ ที่จำเป็นต้องเกิดขึ้นและความสัมพันธ์ต่อกันที่สอดคล้องกับลำดับและความสัมพันธ์ภายใน

ควรมีการศึกษารายละเอียด ขนาดและสัดส่วนอาคารรายละเอียดทางสถาปัตยกรรมเพื่อให้มีการพัฒนาและมีรูปแบบอาคารที่ชัดเจน

ควรวิจัยรูปแบบของสถาปัตยกรรมพื้นถิ่น เพื่อนำเอกลักษณ์มาปรับปรุงใช้ในการออกแบบสิ่งก่อสร้าง

ควรมีการศึกษารายละเอียด การบริหารจัดการพื้นที่ใช้งานส่วนกลางและอาคารชุดพักอาศัยภายในโครงการอาคารบูรณาการของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงยุติธรรม

จากการศึกษาพบว่า ยังมีประเด็นอื่นๆ ที่น่าสนใจอีกหลายประการ ซึ่งไม่สามารถทำการศึกษาได้ทั้งหมดในคราวเดียวกัน เนื่องจากระยะเวลาที่มีจำกัดจึงขอเสนอแนะแนวทางสำหรับการศึกษาในโอกาสต่อไป เพื่อเป็นแนวทางในการออกแบบอาคารบูรณาการของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงยุติธรรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บรรณานุกรม

- กรองแก้ว ศิริมล. 2542. ศูนย์ให้บริการข่าวสารการท่องเที่ยว. จุลสารการท่องเที่ยว.18(3):42 :49.
- คณะผู้วิจัยสำนักงานกิจการยุติธรรม. 2549. “โครงการการจัดเก็บข้อมูลเพื่อสำรวจการกระจายตัวของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมส่วนภูมิภาคประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2549.” ค้นเมื่อ 29 มีนาคม 2554, จาก <http://www.oja.go.th/law/project.php>, retrieved on 8/11/2011.
- ชนินทร์ ทิพย์ภาศ. 2543. ความเข้าใจสภาวะอากาศ อาคาร มนุษย์และแนวทางการออกแบบอาคารให้สบาย. กรุงเทพฯ : ภาควิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- ตรึงใจ บุรณสมภพ. 2521. การออกแบบสถาปัตยกรรมเขตร้อนในประเทศไทย. พระนคร : คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ตรึงใจ บุรณสมภพ. 2539. การออกแบบอาคารที่มีประสิทธิภาพในการประหยัดพลังงาน. กรุงเทพฯ : อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.
- นัยนา อ่างสันติกุล. 2522. “การวิเคราะห์องค์ประกอบสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยไทย.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต ภาควิชาวิจัยการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.
- บุญชม ศรีสะอาด. 2538. วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- บุญช่วย จินดาพันธ์. 2536. การบริหารอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม. ภาคพัฒนาตำราและเอกสารทางวิชาการ หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู.
- บุญเลิศ กลางใจ. 2522. “การศึกษาสภาพแวดล้อมวิทยาลัยครูภาคเหนือ.” วิทยานิพนธ์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ประภาศรี สุฉันทบุตร. 2522. “สภาพแวดล้อมภายในมหาวิทยาลัยรามคำแหงในทัศนะของนักศึกษา.” วิทยานิพนธ์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- ผุสดี ทิพทัส. 2538. เถลถายในการออกแบบสถาปัตยกรรม. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ผุสดี ทิพทัส. 2541. หลักการเบื้องต้นในการจัดองค์ประกอบในงานสถาปัตยกรรม. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช
- ฝ่ายวิชาการสุตรไพศาล. 2536. พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522. กรุงเทพฯ : สุตรไพศาล.
- มนสิการ ปานิสวัสดิ์. 2526. “การประเมินอาคารสำนักงานราชการ การศึกษากกรณีตัวอย่างอาคารสำนักงานประมาณ.” วิทยานิพนธ์ สถาปัตยกรรมมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มาลินี ศรีสุวรรณ. 2542. ความรู้เกี่ยวกับการออกแบบอาคารสาธารณะประเภทต่างๆ. กรุงเทพฯ :

ภาควิชาสถาปัตยกรรม คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ยงยุทธ ณ นคร. 2547. การออกแบบสถาปัตยกรรม. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เลิศลักษณ์ กลิ่นหอม. 2544. สถิติและการวิจัยทางการศึกษา. เอกสารประกอบการสอน.

กรุงเทพฯ : ครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

วิมลสิทธิ์ หรยางกูร. 2537. การจัดทำรายละเอียดโครงการ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.

วิมลสิทธิ์ หรยางกูร. 2541. การจัดทำรายละเอียดโครงการเพื่อการออกแบบงานสถาปัตยกรรม.

พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วิมลสิทธิ์ หรยางกูร. 2521. จิตวิทยาสภาพแวดล้อม. การแนะนำวิชา. วารสารการวิจัยจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.

วิมลสิทธิ์ หรยางกูร. 2535. พฤติกรรมมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์
จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.

วรารุช วัฒนายุทธ. 2540. “แนวความคิดในการออกแบบสภาพแวดล้อมทางกายภาพอาคาร
กรมอาชีวศึกษา.” ปริญญาครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาสถาปัตยกรรม สถาบัน
เทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

ศักดิ์ชัย ศิริสุขประเสริฐ. 2550. “แนวทางในการออกแบบสำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย
ภาคเหนือ เขต 3 จังหวัดพิษณุโลก.” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาบัณฑิต สาขาสถาปัตยกรรม

สมจิต โยธะคง. 2530. การวางแผนตกแต่งบริเวณ. กรุงเทพฯ : รวมสาสน์

สุรศักดิ์ กังขาว. 2543. ออกแบบสถาปัตยกรรม. กรุงเทพฯ : งานตำราและเอกสารการพิมพ์
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร
ลาดกระบัง.

สุวภา อรุณเดชาวัฒน์. 2545. “การศึกษาพฤติกรรมของผู้ใช้อาคารประเภทสำนักงาน.” วิทยานิพนธ์
ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาสถาปัตยกรรม บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยี
พระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

สำนักกิจการยุติธรรม. 2551. “การประสานความร่วมมือการก่อสร้างอาคารและการใช้พื้นที่ร่วมกัน
ของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมส่วนภูมิภาค.” ค้นเมื่อ 29 มีนาคม 2554, จาก
<http://www.moj.go.th>

Harold R. Sleeper. 1964. “Building and Design Standards.” London : John Wiley & Sons
1964

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Harold R. Sleeper.1959. "Building Planning and Designing Standrads." New York :
John & Sons,inc.

Neufert. 1980. "Architects'Data." New York : John & Sons,inc.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก หนังสือราชการ

ภาคผนวก ข แบบสำรวจและแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คำสั่งคณะกรรมการคุรุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ที่ 383 /2554

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ คณะกรรมการพิจารณาหัวข้อและ
เค้าโครงวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบสำรอง ของ ว่าที่ร้อยตรีอดิเรก เกยงค์

เพื่อให้การเรียบเรียงวิทยานิพนธ์ ของ ว่าที่ร้อยตรีอดิเรก เกยงค์ รหัสประจำตัว 50063412
หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาสถาปัตยกรรม เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและมี
ประสิทธิภาพจึงแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อปรึกษาและพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ ดังต่อไปนี้

1. คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

รศ.สุรศักดิ์	กังขาว	อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
ผศ.ดร.เลิศลักษณ์	กลิ่นหอม	อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

2. คณะกรรมการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์

รศ.สมพล	ดำรงเสถียร	ประธานกรรมการ
รศ.สุรศักดิ์	กังขาว	กรรมการ
ผศ.ดร.เลิศลักษณ์	กลิ่นหอม	กรรมการ
รศ.อรรถพร	ฤทธิเกิด	กรรมการ
รศ.ดร.ปรียาพร	วงศ์อนุตรโรจน์	กรรมการ (กรรมการภายนอก)

3. คณะกรรมการสอบสำรอง

ดร.ไพรัช	วงศ์ยุทธไกร	กรรมการ (อาจารย์บัณฑิตพิเศษ)
ผศ.ดร.คุ้มพงศ์	หนูบรรจง	กรรมการ (อาจารย์บัณฑิตประจำ)

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่นี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๕ มิถุนายน พ.ศ. 2554

(รองศาสตราจารย์ พีระวุฒิ สุวรรณจันทร์)
คณบดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คำสั่งคณะกรรมการอุดมศึกษา
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
เรื่อง เปลี่ยนแปลงอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

ตาม คำสั่งคณะกรรมการอุดมศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ที่ 050/2552 ลงวันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2552 เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ คณะกรรมการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ ของ ว่าที่ ร.ต.อดิเรก เกยงศ์ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสถาปัตยกรรม โดยมี รศ.สุรศักดิ์ กังขาว เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ผศ.ดร.มาลัย จีรวัดนเกษตร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม นั้น เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์ ของ ว่าที่ ร.ต. อดิเรก เกยงศ์ เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ จึงขอเปลี่ยนแปลงอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม จาก ผศ.ดร.มาลัย จีรวัดนเกษตร เป็น ผศ.ดร.เลิศลักษณ์ กลิ่นหอม

สั่ง ณ วันที่ 9 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2554

(รองศาสตราจารย์ พิระวุฒิ สุวรรณจันทร์)

คณบดี

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สจล. ส่วนบริหารงานทั่วไป โทร. 3692

ที่ ศธ 0524.04 (1.11)/024

วันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2554

เรื่อง ขอลดเปลี่ยนแปลงหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์

เรียน คณบดี

ตามประกาศ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ลงวันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2552 ได้ประกาศรายชื่อหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ที่ได้รับอนุมัติ ของ ว่าที่ ร.ต. อติเรก เกยงค์ รหัสประจำตัว 50063412 นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาสถาปัตยกรรม โดยมี รศ.สุรศักดิ์ กังขาว เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ผศ.ดร. มาลัย จีระวัฒนเกษตร์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม แต่เนื่องจาก มีปัญหาในด้านสืบค้นข้อมูล และจำกัดกลุ่มตัวอย่าง และหน่วยงานที่ให้ข้อมูลที่สำคัญหลาย ๆ ด้านไม่สะดวกในการเปิดเผยข้อมูล จึงมีความจำเป็นต้องเปลี่ยนหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ใหม่

ดังนั้น จึงขอเปลี่ยนแปลงหัวข้อวิทยานิพนธ์ โดยความเห็นชอบจากประธานกรรมการพิจารณา หัวข้อ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม และกรรมการสอบหัวข้อวิทยานิพนธ์ โดยขอแก้ไขหัวข้อวิทยานิพนธ์ จากชื่อเรื่อง “ออกแบบสถาปัตยกรรมเพื่อส่งเสริมเอกลักษณ์ของร้านจำหน่ายสื่อบันเทิง (Architectural Design to Promote Brand Identity of the Home Entertainment Shop) เป็นชื่อเรื่อง “แนวความคิดในการออกแบบอาคาร สำนักงานบูรณาการจังหวัด ในสังกัดกระทรวงยุติธรรม (Concept of Design for Intergration Office Building Under Ministry of Justice)

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและดำเนินการต่อไป จักขอขอบคุณยิ่ง

อ. น. น. น.
9 ก.พ. 2554

W. W. W.

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ไพฑูรย์ พิมพ์)

รองคณบดีกำกับดูแลงานด้านวิจัยและบัณฑิตศึกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บันทึกข้อความ

หน่วยงาน คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สจล. ส่วนบริหารงานทั่วไป โทร.3692
ที่ ศธ 0524.04 / 3643 วันที่ 15 กันยายน 2554

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรียน ผศ.ดร.ศิริรัตน์ เพ็ชรแสงศรี / รศ.อรรถพร ฤทธิเกิด

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

ด้วย ว่าที่ร้อยตรีอดิเรก เกยงค์ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาสถาปัตยกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “วิเคราะห์แนวทางการพัฒนาและการบริหารจัดการของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงยุติธรรม” โดยมี รศ.สุรศักดิ์ กังขาว เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ผศ.ดร.เลิศลักษณ์ กลิ่นหอม เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถามนี้ว่ามีเนื้อหาถูกต้องและเหมาะสมมากน้อยเพียงใด ซึ่งผลการตรวจและประเมินของท่านจะช่วยให้งานวิจัยของ ว่าที่ร้อยตรีอดิเรก เกยงค์ มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ปิยะ ศุภวาราสูวัฒน์)

รองคณบดี กำกับดูแลงานด้านแผนงาน

และประกันคุณภาพการศึกษา

รักษาการแทนคณบดี

ที่ ศธ 0524.04/ 3643

คณะกรรมการ
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง
กรุงเทพฯ 10520

/ง กันยายน 2554

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรียน นายสัมภาษณ์ ชยานิยม

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

ด้วย ว่าที่ร้อยตรีอดิเรก เกยงค์ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสถาปัตยกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “วิเคราะห์แนวทางการพัฒนาและการบริหารจัดการของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงยุติธรรม” โดยมี รศ.สุรศักดิ์ กังขาว เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ผศ.ดร.เลิศลักษณ์ กลิ่นหอม เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

คณะกรรมการ พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถามนี้ว่ามีเนื้อหาถูกต้องและเหมาะสมมากน้อยเพียงใด ซึ่งผลการตรวจและประเมินของท่านจะช่วยให้งานวิจัยของ ว่าที่ร้อยตรีอดิเรก เกยงค์ มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ปิยะ ศุภราสารัตน์)

รองคณบดี กำกับดูแลงานด้านแผนงาน

และประกันคุณภาพการศึกษา

รักษาการแทนคณบดี

ส่วนบริหารงานทั่วไป

โทร. 02-329-8000 ต่อ 3692

โทรสาร. 02- 329-8436

ติดต่อนักศึกษา โทร.089-098-8462

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คณะกรรมการอำนวยการ
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
แบบสอบถามประกอบการวิจัย
เรื่อง
แนวทางการพัฒนาอาคารบูรณาการกระทรวงยุติธรรม

คำชี้แจง

1. ผู้ตอบแบบสอบถาม คือ **ผู้ให้บริการ** ในหน่วยงานต่างๆของอาคารบูรณาการ
2. ลักษณะของแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน
 ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วยข้อความทั้งหมด
 ตอนที่ 2 เกี่ยวกับปัญหาต่อสภาพแวดล้อมภายในอาคารบูรณาการ
 ตอนที่ 3 เกี่ยวกับปัญหาต่อสภาพแวดล้อมภายนอกอาคารบูรณาการ

ในการตอบแบบสอบถามทั้ง 3 ตอน โปรดตอบแบบสอบถามตามสภาพความเป็นจริงที่สุด ทั้งนี้เพื่อจะได้ข้อมูลที่สมบูรณ์เพื่อให้ผลการวิจัยเชื่อถือได้และเกิดประโยชน์สูงสุด ข้อมูลจากการวิจัยจะเก็บเป็นความลับนำไปใช้เฉพาะในการวิจัยเท่านั้น

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

อานนท์วัฒน์ เลิศเกยงค์

ผู้วิจัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน () ในข้อที่ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

1.1 เพศ

() ชาย () หญิง

1.2 วุฒิการศึกษา

() ต่ำกว่าปริญญาตรี () ปริญญาตรี () สูงกว่าปริญญาตรี

1.3 อายุ

() น้อยกว่า 25 ปี () 26 – 30 ปี () 31 – 40 ปี
() 41 – 50 ปี () 51 – 60 ปี

1.4 อายุงาน

() ต่ำกว่า 5 ปี () 6 – 10 ปี () 11 – 15 ปี () มากกว่า 16 ปี

1.5 สังกัดหน่วยงาน

() กรมพินิจฯ () กรมบังคับคดี () ยุติธรรมจังหวัด () กรมคุ้มครองสิทธิ
() กรมคุมประพฤติ

1.6 ท่านใช้อาคารบูรณการในจังหวัด

() อุตรธานี () อ.ชัยบาดาล จ.ลพบุรี () อ.สมุย จ.สุราษฎร์ธานี

1.7 สถานะภาพการใช้อาคาร

() ผู้ให้บริการ () ผู้รับบริการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 2 เป็นข้อมูลที่สอบถามเกี่ยวกับปัญหาต่อสภาพแวดล้อมภายใน อาคารบูรณาการ

คำชี้แจง ทำเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อความที่ตรงกับความคิดเห็นว่ามีปัญหาในระดับใด

ปัญหาต่อสภาพแวดล้อมภายใน ของอาคารบูรณาการ	ระดับปัญหา				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)
ส่วนที่ 1 เกี่ยวกับการจัดพื้นที่ใช้สอยภายใน					
1.พื้นที่ใช้สอยของแต่ละหน่วยงาน ภายในอาคาร					
2.พื้นที่สัญจร ภายในอาคาร					
3.ความสัมพันธ์ของส่วนต่างๆ ภายในอาคารบูรณาการ					
4.ห้องน้ำของผู้ให้บริการ					
ส่วนที่ 2 เกี่ยวกับการจัดการพื้นที่ส่วนกลาง					
6.บริเวณโถงทางเข้า					
7.บริเวณต้อนรับ					
8.ห้องประชุมส่วนกลาง					
ส่วนที่ 3 เกี่ยวกับการจัดการด้านความปลอดภัยการใช้งานอาคาร					
9.ความปลอดภัยบริเวณที่จอดรถ					
10.แสงสว่างภายในอาคาร					
11.การป้องกันอัคคีภัย					
12.การระบายอากาศภายในอาคาร					
ส่วนที่ 4 เกี่ยวกับสิ่งอำนวยความสะดวก					
13.ห้องอาหาร/ โรงอาหาร / ศูนย์อาหาร					
14.ที่ตั้งโทรศัพท์สาธารณะ					
15.จำนวนโทรศัพท์สาธารณะ					
16.ส่วนบริเวณให้บริการให้ข้อมูลข่าวสาร แก่ผู้ให้บริการ					
17.สิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้พิการ					
18.สิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้สูงอายุ					

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 3 เป็นข้อมูลที่สอบถามเกี่ยวกับปัญหาสภาพแวดล้อมภายนอก อาคารบูรณาการ
คำชี้แจง ทำเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อความที่ตรงกับความคิดเห็นว่ามีปัญหาในระดับใด

ปัญหาต่อสภาพแวดล้อมภายนอก ของอาคารบูรณาการ	ระดับปัญหา				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)
ส่วนที่ 1 เกี่ยวกับพื้นที่จอดรถภายนอกทั้งรถผู้ให้บริการและผู้รับบริการ					
1.ความสะดวกในการเข้า-ออกบริเวณที่จอดรถ					
2.ทางเข้าสู่ตัวอาคารบูรณาการ					
3.ขนาดพื้นที่ รองรับจำนวนรถของผู้ให้บริการ					
4.ระยะทางจากบริเวณที่จอดรถถึงตัวอาคาร					
ส่วนที่ 2 เกี่ยวกับเส้นทาง เข้า-ออก					
5.ทางเข้า-ออกจากถนนเข้าสู่ตัวอาคารบูรณาการ					
6.สัญลักษณ์ หรือป้ายบอกทาง					
ส่วนที่ 3 เกี่ยวกับการจัดภูมิทัศน์					
7.การจัดภูมิทัศน์ บริเวณภายนอกอาคารบูรณาการ					
8.สภาพพื้นที่โดยรอบของอาคารบูรณาการ					
ส่วนที่ 4 เกี่ยวกับรูปแบบทางสถาปัตยกรรมของตัวอาคาร					
9.รูปแบบของสถาปัตยกรรมของตัวอาคารบูรณาการ					
10. การเลือกทำเล ที่ตั้งของตัวอาคาร					
11.การนำสถาปัตยกรรมพื้นถิ่น มาประยุกต์ใช้กับตัวอาคาร เพื่อให้เกิดความเป็นเอกลักษณ์					

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
แบบสอบถามประกอบการวิจัย

เรื่อง

แนวทางการพัฒนาอาคารบูรณาการกระทรวงยุติธรรม

คำชี้แจง

1. ผู้ตอบแบบสอบถาม คือ **ผู้รับบริการ** ในหน่วยงานต่างๆของอาคารบูรณาการ
2. ลักษณะของแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วยข้อความทั้งหมด

ตอนที่ 2 เกี่ยวกับปัญหาต่อสภาพแวดล้อมภายในอาคารบูรณาการ

ตอนที่ 3 เกี่ยวกับปัญหาต่อสภาพแวดล้อมภายนอกอาคารบูรณาการ

ในการตอบแบบสอบถามทั้ง 3 ตอน โปรดตอบแบบสอบถามตามสภาพความเป็นจริงที่สุด ทั้งนี้เพื่อจะได้ข้อมูลที่สมบูรณ์เพื่อให้ผลการวิจัยเชื่อถือได้และเกิดประโยชน์สูงสุด ข้อมูลจากการวิจัยจะเก็บเป็นความลับนำไปใช้เฉพาะในการวิจัยเท่านั้น

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

อานนท์วัฒน์ เลิศเกยงค์

ผู้วิจัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน () ในข้อที่ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

1.1 เพศ

- () ชาย () หญิง

1.2 วุฒิการศึกษา

- () ต่ำกว่าปริญญาตรี () ปริญญาตรี () สูงกว่าปริญญาตรี

1.3 อายุ

- () น้อยกว่า 25 ปี () 26 – 30 ปี () 31 – 40 ปี
() 41 – 50 ปี () 51 – 60 ปี

1.4 ความถี่

- () น้อยกว่า 1 ครั้ง () 2 – 5 ครั้ง () 6 – 10 ครั้ง () มากกว่า 10 ครั้ง

1.5 สังกัดหน่วยงาน

- () กรมพินิจฯ () กรมบังคับคดี () ยุติธรรมจังหวัด () กรมคุ้มครองสิทธิ
() กรมคุมประพฤติ

1.6 ท่านใช้อาคารบูรณการในจังหวัด

- () อุตรธานี () อ.ชัยบาดาล จ.ลพบุรี () อ.สมุย จ.สุราษฎร์ธานี

1.7 สถานะภาพการใช้อาคาร

- () ผู้ให้บริการ () ผู้รับบริการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 2 เป็นข้อมูลที่สอบถามเกี่ยวกับปัญหาต่อสภาพแวดล้อมภายใน อาคารบูรณาการ

คำชี้แจง ทำเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อความที่ตรงกับความคิดเห็นว่ามีปัญหาในระดับใด

ปัญหาต่อสภาพแวดล้อมภายใน ของอาคารบูรณาการ	ระดับปัญหา				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)
ส่วนที่ 1 เกี่ยวกับการจัดพื้นที่ใช้สอยภายใน					
1.พื้นที่ใช้สอยของแต่ละหน่วยงาน ภายในอาคาร					
2.พื้นที่สีเขียว ภายในอาคาร					
3.ความสัมพันธ์ของส่วนต่างๆ ภายในอาคารบูรณาการ					
4.ห้องน้ำของผู้รับบริการ					
ส่วนที่ 2 เกี่ยวกับการจัดการพื้นที่ส่วนกลาง					
6.บริเวณโถงทางเข้า					
7.บริเวณต้อนรับ					
8.ห้องประชุมส่วนกลาง					
ส่วนที่ 3 เกี่ยวกับการจัดการด้านความปลอดภัยการใช้งานอาคาร					
9.ความปลอดภัยบริเวณที่จอดรถ					
10.แสงสว่างภายในอาคาร					
11.การป้องกันอัคคีภัย					
12.การระบายอากาศภายในอาคาร					
ส่วนที่ 4 เกี่ยวกับการสิ่งอำนวยความสะดวก					
13.ห้องอาหาร/ โรงอาหาร / ศูนย์อาหาร					
14.ที่ตั้งโทรศัพท์สาธารณะ					
15.จำนวนโทรศัพท์สาธารณะ					
16.ส่วนบริเวณให้บริการให้ข้อมูลข่าวสาร แก่ผู้ใช้บริการ					
17.สิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้พิการ					
18.สิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้สูงอายุ					

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 3 เป็นข้อมูลที่สอบถามเกี่ยวกับปัญหาสภาพแวดล้อมภายนอก อาคารบูรณาการ

คำชี้แจง ทำเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อความที่ตรงกับความคิดเห็นว่ามีปัญหาในระดับใด

ปัญหาต่อสภาพแวดล้อมภายนอก ของอาคารบูรณาการ	ระดับปัญหา				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
ส่วนที่ 1 เกี่ยวกับพื้นที่จอดรถภายนอกทั้งรถผู้ให้บริการและผู้รับบริการ					
1.ความสะดวกในการเข้า-ออกบริเวณที่จอดรถ					
2.ทางเข้าสู่ตัวอาคารบูรณาการ					
3.ขนาดพื้นที่ รองรับจำนวนรถของผู้รับบริการ					
4.ระยะทางจากบริเวณที่จอดรถถึงตัวอาคาร					
ส่วนที่ 2 เกี่ยวกับเส้นทาง เข้า-ออก					
5.ทางเข้า-ออกจากถนนเข้าสู่ตัวอาคารบูรณาการ					
6.สัญลักษณ์ หรือป้ายบอกทาง					
ส่วนที่ 3 เกี่ยวกับการจัดภูมิทัศน์					
7.การจัดภูมิทัศน์ บริเวณภายนอกอาคารบูรณาการ					
8.สภาพพื้นที่โดยรอบของอาคารบูรณาการ					
ส่วนที่ 4 เกี่ยวกับรูปแบบทางสถาปัตยกรรมของตัวอาคาร					
9.รูปแบบของสถาปัตยกรรมของตัวอาคารบูรณาการ					
10. การเลือกทำเล ที่ตั้งของตัวอาคาร					
11.การนำสถาปัตยกรรมพื้นถิ่น มาประยุกต์ใช้กับตัวอาคาร เพื่อให้เกิดความเป็นเอกลักษณ์					

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบสำรวจประกอบการวิจัย

แบบสำรวจนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประกอบการวิจัย ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ เรื่อง แนวทางการพัฒนาอาคารบูรณาการกระทรวงยุติธรรม เพื่อสำรวจในด้านสภาพปัญหาเกี่ยวกับ สภาพแวดล้อมภายในและสภาพแวดล้อมภายนอก เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์เป็นแนวทางในการ ปรับปรุงและเสนอเป็นแนวทางการพัฒนาอาคารบูรณาการกระทรวงยุติธรรม ต่อไป

แบบสำรวจประกอบการวิจัย (สำหรับผู้วิจัย)

1. ชื่อสำนักงาน.....
.....
2. สถานที่ตั้งสำนักงาน.....
.....
3. หน่วยภายในสำนักงาน.....
.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลการสำรวจเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมภายใน ของอาคารบูรณาการของหน่วยงานใน
สังกัดกระทรวงยุติธรรม

รายการ	บันทึก
1)พื้นที่ใช้สอยของแต่ละหน่วยงาน ภายในอาคาร
2)การจัดการพื้นที่ส่วนกลาง
3)การจัดการด้านความปลอดภัยการ ใช้งานอาคาร
4)สิ่งอำนวยความสะดวก

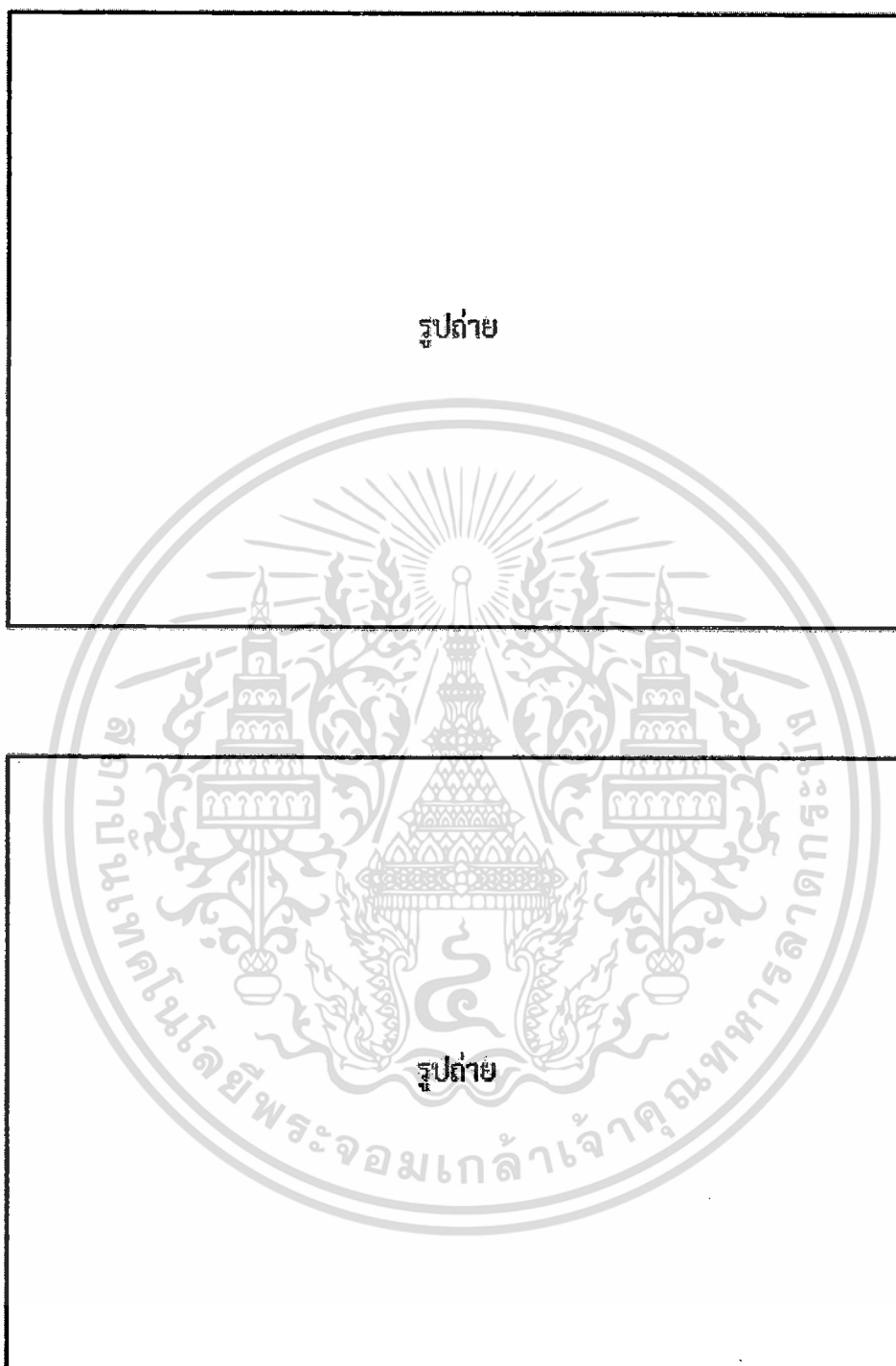
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 2 เป็นข้อมูลการสำรวจเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมภายนอก ของอาคารบูรณาการของหน่วยงานใน
สังกัดกระทรวงยุติธรรม

รายการ	บันทึก
1)พื้นที่จอดรถภายนอกทั้งรถผู้ให้บริการและผู้รับบริการ	<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>
2)เกี่ยวกับเส้นทางเข้า-ออก	<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>
3)เกี่ยวกับการจัดภูมิทัศน์	<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>
4)เกี่ยวกับรูปแบบทางสถาปัตยกรรมของตัวอาคาร	<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>

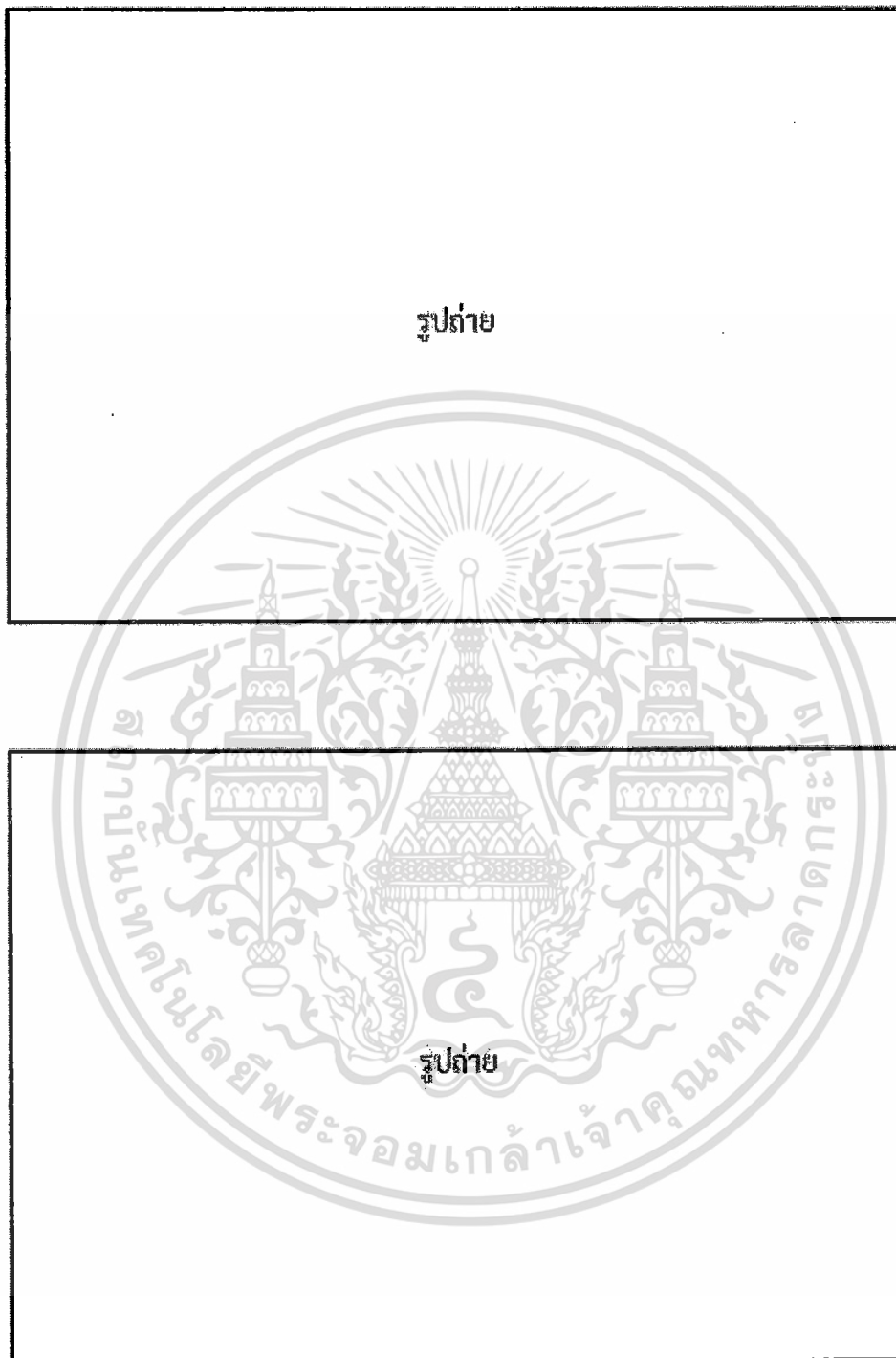
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บันทึกภาพถ่ายการสำรวจสภาพแวดล้อมภายในอาคาร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บันทึกภาพถ่ายการสำรวจสภาพแวดล้อมภายนอกอาคาร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	ว่าที่ร้อยตรี อานนท์วัฒน์ เลิศเกยงค์
วัน-เดือน-ปีเกิด	6 พฤษภาคม 2523
สถานที่เกิด	จังหวัดแพร่
ที่อยู่ปัจจุบัน	48/130 ลุมพินีคอนโดลาดพร้าว-โชคชัย4 แขวงสะพานสอง เขตวังทองหลาง กรุงเทพมหานคร 10310
ประวัติการศึกษา	ปีการศึกษา 2542 สำเร็จการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สาขาวิชาช่างก่อสร้าง วิทยาลัยเทคนิคแพร่ ปีการศึกษา 2555 สำเร็จการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สาขาวิชาช่างเทคนิคสถาปัตยกรรม วิทยาลัยเทคนิคราชสิทธาราม ปีการศึกษา 2547 สำเร็จการศึกษา บริหารธุรกิจบัณฑิต (บ.ธ.บ) สาขาวิชาบริหารงานก่อสร้าง มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ปีการศึกษา 2555 สำเร็จการศึกษา ครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต (ค.อ.ม.) สาขาวิชาสถาปัตยกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณ ทหารลาดกระบัง
ประวัติการทำงาน	นายช่างโยธา องค์การบริหารส่วนตำบลเตาปูน จังหวัดแพร่ พ.ศ. 2543-2544 เจ้าหน้าที่ออกแบบ บริษัท บริษัท เซ็นทรัล รีเทล คอร์ปอเรชั่น จำกัด พ.ศ. 2544-2546 หัวหน้าฝ่ายออกแบบตกแต่งสาขา บริษัท ป่องทรัพย์ จำกัด (มหาชน) พ.ศ. 2546-2552 หัวหน้าฝ่ายออกแบบ บริษัท ฮาร์ดแวร์แฮนด์ จำกัด พ.ศ. 2552-2553 ผู้จัดการฝ่ายออกแบบ บริษัท ไนน์ดีไซน์สตูดิโอ จำกัด พ.ศ. 2553-2554 ปัจจุบัน นายช่างเขียนแบบ กระดาษยูนิตกรรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้